

Fåglar i Skåne 2023

Skånes Ornitologiska Förening

Fåglar i Skåne 2023

Utgiven av
Skånes Ornitologiska Förening (SkOF)

Redaktion:
P-G Bentz
Arne Ohlsson
Tomas Svensson

Teknisk redaktör:
P-G Bentz

Anser, supplement nr 86
Vellinge 2024

Innehåll

Förord	3
Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2023	5
Ringmärkningen vid Falsterbo Fågelstation 2023	53
Fågelskydd Spillepeng 2023	81
Storken i Skåne 2023	91
Fågelrapport 2023	99

Denna bok bör citeras:

"SkOF 2024. *Fåglar i Skåne 2023*. Vellinge."

Fåglar i Skåne 2023 är tryckt på FSC-certifierat papper.
Upplaga: 350 ex.

© Skånes Ornitologiska Förening 2024

ISSN 0347-9609
ISBN 978-91-86572-71-6

Omslagsfoton:

Framsida: Hökörn. Fyledalen 9 juni 2023. Foto: Mikael Jonsson.

Baksida: Sommargylling, hane. Vomb 26 maj 2023. Foto: Christian Nilsson.

Förord

Ännu ett skånskt fågelår är till ända. Många är de överraskningar som följer i klimatförändringens spår – fynd av en ny art för landskapet, häckning av arter som vi tidigare betraktade som "kontinentala" och i flera fall justerad fenologi. Om detta och mycket annat kan du läsa i *Fåglar i Skåne 2023*.

Den standardiserade sträckräkningen på Nabben i Falsterbo genomfördes för 51:a året i rad. Närmare fyra miljoner flyttfåglar räknades och i rapporten redovisas bland annat vilka arter som uppvisar en positiv trend och vilka som det går sämre för. Flera av arternas långsiktiga trender jämförs med resultaten från Svensk Fågeltaxerings standardrutter och sommarpunktrutter.

För ringmärkningen vid Falsterbo Fågelstation var 2023 något av ett mellanår med högst medelmåttliga märksiffror. Om våren 2022 var den fågelrikaste på 38 år, så gällde det motsatta för våren 2023, där speciellt rödhakarna var fåtaliga. Höstens ringmärkning var antalsmässigt bättre, med en "invasion" av större hackspett och svartmes och säsongens resultat landade nära det långsiktiga medianvärdet.

Det framgångsrika samarbetet mellan SkOF och Sysav (Sydskaens Avfallsaktiebolag) fortsatte enligt gängse rutiner vid Fågelskydd Spillepeng. Förutom det omfattande ideella rehabiliteringsarbetet av skadade och sjuka fåglar genomfördes häckfågelinventeringar på de närliggande strandängarna och längs Segeås nedre lopp. Holkestudierna och uppföljning av

de lokala backsvalornas häckningsframgång fortsatte under 2023.

I skuggan av fågelinfluensan blev 2023 trots allt ett tämligen bra år för Storkprojektet. Även om antalet ungar kläckta i hägn var mindre än tidigare, bidrog de 39 friflygande häckande paren till att långt över 100 ungar flyttade söderut för första gången under hösten. Glädjande nog återvände inte mindre än 14 storkar efter att ha tillbringat sina första levnadsår på sydliga breddgrader.

I "Fågelrapport 2023" redovisar regionala rapportkommittén resultatet av sitt arbete under året. Ungefär 552 000 fynd rapporterades, cirka 2 700 granskades närmare och 2 502 godkändes. Mest uppseendeväckande var fyndet av landskapets första hökörn. Fågeln, en färgringmärkt yngre individ, kläckt i Frankrike, sågs bland annat i Fyledalen i juni och senare i Falsterbo i september. Örnen blev det enda nytillskottet till den skånska artlistan som nu omfattar 447 arter.

Utöver observationer av ett antal mer eller mindre sällsynta fåglar tycks flera sydliga arter vara på väg att etablera sig som häckande i landskapet, bland annat styltlöpare och biätare.

Detta är bara några axplock ur
Fåglar i Skåne 2023.

Vi vill önska Er alla
intressant och trevlig läsning!

Redaktionen

Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2023

Migration counts at Falsterbo in the autumn of 2023

Meddelande nr. 343 från Falsterbo Fågelstation

Mattias Ullman & Martin Green

Flyttande fåglar räknades dagligen under perioden 1 augusti – 20 november 2023 från Falsterbo-nässets sydvästra udde, Nabben. Detta var det 51:a året i rad med standardiserade flyttfågelräkningar vid Nabben. Totalt räknades över 3,8 miljoner flyttande fåglar 2023 och detta utgör den tredje högsta siffran i serien. Bo/bergfink sträckte talrikt och årssumman för detta artpar landade på över 2,1 miljoner. Andelen bergfink har uppskattats varje dag och den hamnade i år på ca 8 %.

Årssumman på 562 000 ringduvor är under medel för de senaste tio åren. Vitkindad gås bokfördes med 270 000 ex. Det är en hög summa långsiktigt, men lägre än de två föregående åren. Andra arter som noterades i höga antal var prutgås, bläsand, sjöorre, trana, skrattmå, fiskmå, smålom, gråhäger, ägretthäger, forsärla och grönsiska. Många av rovfåglarna noterades också i stora antal under hösten, mest notabelt kanske bivråk, blå kärnhök, brun glada och tornfalk. Undantag bland rovfåglarna var fjällvråk, där årets totalsumma på 117 ex är den lägsta någonsin. Andra arter som noterades i låga antal var ejder, spovsnäppa, småsnäppa, duvhök, ormvråk, gråkråka, fältpiplärka, grönfink och steglits.

Mest glädjande var kanske de höga antalen av bivråk. Årets summa på 5 976 är den klart högsta sedan 2016 och nära medel för hela perioden för en art som annars minskat kraftigt långsiktigt. Ungfåglarna stod i år för hela 19 % och det visar också att det var en bra häckningssäsong för arten. Klart bästa dag blev 2 september - och påpassligt nog var detta också på Falsterbo Bird Show så många tillresta skådare fick möjlighet att njuta av sträcket – då inte mindre än 1 819 ex noterades i de standardiserade räkningarna på Nabben.

ALLMÄNT

De standardiserade hösträkningarna vid Nabben startades av Falsterbo Fågelstation hösten 1973 och ingår sedan 1978 som en del av Naturvårdsverkets nationella miljöövervakning. Hösten 2023 var den tredje som Mattias Ullman ansvarade för räkningarna och den 51:a totalt. Resultaten redovisas årligen i *Fåglar i Skåne*. Det samlade resultatet presenteras även löpande på Falsterbo Fågelstations hemsida: <https://www.falsterbofagelstation.se/strack/dagssummor>

På hemsidan under fliken "sträck" och sedan "miljöövervakning" (<https://www.falsterbofagelstation.se/strack/miljo-overvakning/>) återfinns möjlighet att ladda ner data samt att ta fram trendkurvor och annat för samtliga arter.

FÄLTARBETE

Under perioden 1 augusti till 20 november upprätthölls daglig bevakning av sträcket. Samtliga arter räknades från gryningen fram till kl. 14.00 vintertid. Om det vid denna tidpunkt fortfarande pågick rovfågelsträck räknades detta fram tills det upphörde. Under ett fåtal dagar, när sträcket på grund av otjänlig väderlek varit obefintligt, har räkningarna avslutats före kl. 14.00. Mattias Ullman räknade 1 augusti t.o.m. 20 november och som assisterande räknare eller avlösare arbetade Måns Karlsson 28 dagar, Raúl Vicente 19 dagar, Emil Lundahl 14 dagar, Jon Jörpeland 14 dagar, Tomas Svensson elva dagar, Björn Malmhagen sex dagar, Stefan Svensson en dag och Bengt Grandin en dag under perioden 11 augusti–10 november. Vi delade upp arterna för att erhålla så god täckning som möjligt. Observationsplats är normalt den sydvästligaste udden, Nabben. Endast under ett fåtal dagar, då vindarna förskjutit

rovfågelsträcket mot norr, har observatörerna flyttat upp till Fyren vid middagstid för att täcka sträcket bättre. Alla inblandade tackas varmt för sin medverkan!

Tim Andersen har som vanligt sammanställt sträcksiffror från insträcket vid Stevns klint på Själland, mitt emot Falsterbo. Där var det bevakning 21 dagar i augusti, 24 dagar i september, 12 dagar i oktober och sex dagar i november. Detta är jämförbart med flertalet tidigare höstar. Siffror från Hellebäck, på danska sidan, norr om Helsingör har erhållits från Steen Søgaard. Totalt räknades det 43 dagar där under hösten, vilket kan jämföras med ett medel på 62 dagar sedan 1988 och vissa av dagarna pågick bevakningen endast en till två timmar.

För vissa arter rovfåglar inkluderas också totalsumman för hösten från lokalen Skansebakken på Själland, belägen ca två mil sydväst om Helsingör. Bevakningen där har blivit bättre och bättre under senare år, och speciellt antalet inräknade vråkar imponerar. Hösten 2023 räknades sträcket totalt under 50 dagar vid Skansebakken (16 dagar i augusti, 16 dagar i september, 13 dagar i oktober och fem i november) och siffrorna kommer från Per Ekberg.

RESULTAT OCH DISKUSSION

Vintern 2022–2023 var relativt mild, utan längre perioder med snö och/eller minusgrader i sydligaste Sverige. Mars var generellt mild, medan april och maj var nederbördsfattiga och kyliga i stora delar av landet. Sommaren var därefter normal, men med relativt mycket nederbörd i juli. I november låg snö i stora delar av södra Sverige under nästan en veckas tid och övriga veckor var det generellt milt och regnigt. Detta har möjligen påverkat sträcket negativt för några enstaka senhöstar.

Föregående uppslag t.v.: Ägretthägerfamilj sträckande förbi Nabben 15 september. Foto: Mattias Ullman.
Föregående uppslag t.h.: Sträckräkning på Nabben 11 november 2023. Foto: Bengt Grandin.

Blå kärrhök, 2K hane. Nabben 7 november. Foto: Mattias Ullman.

Ovanligt höga årssummor noterades för arter som smålom, bläsand, ägretthäger, bivråk, brun glada, blå kärrhök, samt bo/bergfink. På den negativa sidan utmärkte sig i stället flera av vadarna, steglits och grönfink. De fåtaliga arterna pungmes, fältpiplärka och rosenfink har fortsatt att minska, medan fjällabb uteblev helt även i år. Årets sträck uppdelat på tiodagarsperioder visas i Appendix.

Antalet arter i sträckprotokollet var i år 177 och det är några arter mer än vad som normalt bokförs på en säsong. Ovanliga eller ej regelbundna arter som noterades som sträckande under året var: prärielöpare, brednäbbad simsnäppa, svarthuvad mås, vitvingad tärna, aftonfalk, biätare, blek tornseglare, större piplärka, dvärgsparv och videsparv. Av mer sällsynta örnarter noterades mindre skrikörn (två individer), ormörn och hökörn.

LÅNGSIKTIGA TRENDER

De allra flesta arter som inräknas under sträckräkningarna i Falsterbo uppvisar positiva mönster sett till hela perioden 1973–2023. Fram till och med 2022 uppvisade 103 arter en statistisk säker förändring under hela 50-årsperioden. Av dessa var det 85 arter (83%) som har ökat i antal och 18 arter (17 %) som har minskat i antal.

ROVFÅGLAR OCH FALKAR

De inte åldersbestämda rovfågarna har fördelats efter inräknad andel adulta och juvenila av de åldersbestämda individerna i varje tiodagarsperiod. Totalt 47 310 rovfåglar ligger över medel för hela perioden (45 781). Generellt har antalet rovfåglar varit något högre efter sekelskiftet. Andelen ungfåglar bland rovfågarna låg i år på 54 %, vilket är strax under medel på 56 % för perioden 1986–2023 då rovfågarna

åldersbestämts. Den överlägset mest talrika rovfågeln numer, sparvhök, bokfördes med 27 905 sträckare, vilket är något över medel för de senaste tio åren och klart över medel långsiktigt. Nästan 6 000 bivråkar passerade under hösten och detta är den klart högsta årssumman sedan 2016. Både ormvråk och fjällvråk räknades i låga antal. Fjällvråken har minskat långsiktigt och årets summa är den klart lägsta någonsin. Brun glada noterades med ett nytt kraftigt årsrekord på 181 ex och detta år är den alltså mer talrik än fjällvråk i Falsterbo. Röd glada inräknades nått och jämnt med 3 000 ex, vilket är den lägsta siffran sedan 2019. Tornfalken hade en mycket bra höst och över 1 700 tornfalkar innebär den näst högsta noteringen någonsin. Stäpphök noterades med hela 61 ex. Det är nytt årsrekord för arten och även i år sågs förhållandevis många fåglar äldre fåglar och ovanligt många i oktober. Havsörn, blå kärrhök och lärkfalk noterades alla i antal klart över medel. I ett 10-årsperspektiv hade pilgrimsfalken ett dåligt år och vi har nu tre låga årssummor i rad. Av de ovanligare örnarna sträckte två mindre skrikörnar ut, liksom en ormörn och två kungsörnar. Förutom dessa vände även en 2K hökörn – ny art för Falsterbo och Sverige – två olika dagar i september.

Ungfågelsandelen hos de flesta arter sträckande rovfåglar i Falsterbo 1973–2023 visas i Tabell 1.

I Figur 1A–C visas utvecklingen och rullande femårsmedelvärden för de vanligaste rovfågarna i Falsterbo 1973–2023.

Bivråk *Pernis apivorus* – 5 976 ex.

Fram till och med 12 augusti sträckte endast tre bivråkar ut, vilket är lågt. Den 13:e och den 14:e passerade tio respektive 18 adulta och snart höjdes antalen ytterligare. Under fyra dagar i rad, från den 21:a räknades 526 ex. Enstaka ungfåglar började ses från den

17:e och framåt. Under månadens fem sista dagar sträckte över 1 200 bivråkar ut och det är en hög siffra för senare år. Från 20 augusti och cirka två veckor framåt rådde svaga – måttliga vindar mellan syd och väst, vilket brukar ge bra koncentration till Falsterbo. Även under de två första veckorna i september var väderläget det samma under många dagar.

Under morgonen 1 september var det en frisk vind från nordväst och regn. På eftermiddagen blev det en väderförbättring och 155 ex passerade då. Inför lördagen och Falsterbo Bird Show frågade vi oss om större delen av årets bivråkar redan hade sträckt ut nu? På morgonen den andre kom glesa flockar om fem-tio ex, mest med adulta fåglar. Kring kl. 10 på förmiddagen ökade antalen och flera flockar, eller lösa långa band, med över 50 ex i varje grupp passerade. I största gruppen, strax innan kl. 12, var det strax över 100 fåglar.

Vinden var måttlig från väst under morgonen, men svag från lunch och framåt och huvuddelen av fåglarna sågs fint både från Falsterbokanalerna, Skanörs Ljung och Nabben den dagen. Termiken var medelgod, och fåglarna gick inte så högt som de kan göra ibland. När dagens två sista flockar passerade ca kl. 17 kunde vi summera den otroliga dagssumman 1 819 ex. Även 4:e och 5 september noterades fina antal, med totalt ca 800 ex på dessa två dagar och fortfarande med en hög andel adulta. Att huvuddelen av de gamla fåglarna kommer sent, d.v.s. i september månad brukar innebära att häckningarna över lag gått bra. Denna misstanke besannades snart. Både den 15:e och den 25:e i månaden noterades över 100 ungfåglar per dag och förutom dessa dagar noterades över 30 ungfåglar per dag under elva olika dagar i september. Årets sista, en ungfågel förstås, noterades 10 oktober. Totalsumman på 5 976 är den klart högsta sedan 2016 och faktiskt nära medel för hela pe-

Bivrråk, 1K. Nabben toppdagen 2 september. Foto: *Mattias Ullman*.

rioden. Ungfågelandelen hamnade på 19 %, vilket är över medel. Och detta alltså trots den höga koncentrationen av adulta under sträcktoppen i skiftet augusti/september. Om vi i stället jämför med medel för antalet adulta de senaste tio åren blir andelen juvenila 35 %. Ungfågelsandelen har ökat sedan sekelskiftet och detta ger ett visst hopp inför framtiden. Mediandatum för de adulta inföll något senare än normalt, 2 september, säkerligen på grund av en god häcknings-säsong. De juvenila passerade mer normalt, med mediandatum 15 september.

Bivrråken har generellt minskat drastiskt sedan 1970-talet, men sedan millennieskiftet har en liten uppgång noterats i Falsterbo under ca tio år. Efter två år med mycket låga antal, har nu medeltalet i sen tid sjunkit något igen. Enligt de svenska standardrutterna under häckningstid har ingen säker förändring av antalen i Sverige skett under

2000-talet. Mönstret är dock negativt, i stort beroende på låga antal inräknade i det allra senaste, särskilt så under försommaren 2023. Sommarpunktrutterna visar på en viss nedgång under samma period.

Nämnas bör att i båda fallen är dataunderlaget litet vilket gör att enskilda års resultat ska tolkas med försiktighet. Resultat från inventering av ett större område i Norduppland ger en bild av ett stabilt bestånd där under 2000-talet. Vid Stevns räknades 3 535 ex under hösten och det utgör 59 % av Falsterbos summa, vilket är högre än normalt. Även vid Stevns är årssumman den bästa på länge. Uppe vid Hellebäck noterades låga 314 ex, där medel för perioden 1988–2019 ligger på 639. Vid Skansebakken, 2 mil sydväst om Helsingör, räknades totalt 2 814 ex under hösten (något lägre än föregående höst). De två bästa dagarna där, 29–30 augusti räknades totalt 1 389 ex, i svag vind från sydost,

TABELL 1

Ungfågelandel (%) bland sträckande rovfåglar i Falsterbo 1986–2023.

Proportion of juveniles (%) among migrating raptors at Falsterbo 1986–2023.

						Medel							
	2019	2020	2021	2022	2023	1986 2023	1986 1990	1991 1995	1996 2000	2001 2005	2006 2010	2011 2015	2016 2020
Bivråk	13	12	42	40	19	15	13	10	11	13	14	14	23
Brun glada	19	49	26	28	23	22	15	22	7	26	25	35	35
Röd glada	63	65	54	55	55	70	83	76	75	76	65	62	61
Havsörn	21	33	18	25	17	37	36	36	29	52	38	44	32
Brun kärrhök	66	70	69	76	65	72	76	78	77	74	68	66	67
Blå kärrhök	71	61	67	72	67	66	60	57	66	74	68	72	66
Stäpphök	60	40	53	70	61	53	25	0	100	46	72	66	47
Ängshök	50	60	100	88	25	59	51	51	69	75	57	55	49
Duvhök	100	91	100	100	80	94	96	95	100	95	82	94	98
Sparvhök	84	79	74	74	82	79	79	80	73	78	80	79	84
Ormvråk	40	47	42	46	41	47	38	44	53	49	49	51	47
Fjällvråk	25	10	44	36	32	28	25	19	19	35	39	30	22
Mindre skrikörn	-	0	0	-	0	1	0	0	0	8	0	0	5
Kungsörn	100	100	-	-	100	72	43	73	100	75	100	48	100
Fiskgjuse	41	51	40	64	43	49	50	51	60	51	40	44	48
Tornfalk	82	82	76	77	69	78	70	75	79	81	80	80	83
Aftonfalk	92	67	-	100	100	78	50	79	100	100	50	50	87
Stenfalk	78	71	67	80	84	83	88	86	82	91	81	81	79
Lärkfalk	74	82	81	83	87	85	89	84	87	85	86	83	83
Pilgrimsfalk	47	39	44	49	36	33	40	33	29	29	34	33	35
Medel	59	55	55	65	54	56	51	52	61	61	57	54	58

vilket var mer än dubbelt så många som i Falsterbo dessa dagar.

Brun glada *Milvus migrans* – 181 ex.

Årets första, fyra adulta, passerade 14 augusti och redan den 18:e var årssumman uppe i 24 ex. Totalt i augusti bokfördes hela 45 ex, varav fem ungfåglar. I september ökade antalen ytterligare och 104 ex bokfördes under månaden. Som väntat hade andelen ungfåglar då också ökat och 27 av dessa var juvenila. I oktober passerade 27 ex, vilket också är lite fler än normalt och i november räknades hela fem ex. Dagar med flest individer var 14:e och 24 september då 21 respektive 23 ex räknades in. Så sent som 8 oktober noterades hela tio ex. Årssumman blev nästan osannolika 181 ex och detta är nästan en fördubbling av tidigare årsrekord.

En del av förklaringen till den höga summan är att det var vindar från väst och sydväst under nästan hela artens sträckperiod. Andelen ungfåglar i år var 23 %, vilket är något lägre än under de två föregående åren. Mediandatum för arten inföll 14 september och i år kulminerade ungfågelnarna faktiskt bara en enda dag efter de adulta. Notabelt är att det i år alltså passerade klart fler bruna glador än fjällvråkar i Falsterbo. Antalen bruna glador var mycket stabila i Falsterbo-sträcket under 1970-, 1980- och 1990-talen, därefter har kurvan pekat ganska brant uppåt, både under 2000-talet och under 2010-talet. Enligt den senaste skattningen i Sveriges fåglar (Wirdheim & Green 2024) bedöms cirka 75 par häcka i landet, en summa som delvis baseras på de räknade antalen i Falsterbo.

Brun glada, 1K. Nabben 26 september. Foto: Mattias Ullman.

Med tanke på årets sträcksumma är antalet häckande par i Sverige redan kanske ännu högre? Prognosen är hursomhelst att arten kan komma att öka ytterligare. Vid Stevns klint noterades 109 insträckande, vilket är den klart högsta årssumman där någonsin. Åtminstone nio av dessa sågs dock inte i Falsterbo. Vid Hellebäck, i norra delen av sundet, noterades tre bruna glador under hösten och vid Skansebakken sträckte två ex under hösten.

Röd glada *Milvus milvus* – 3 021 ex.

Relativt låga 68 ex (en mycket hög andel ungfåglar) räknades in totalt i augusti. Sträcket kom sedan i gång på allvar 24:e och 26 september då 233 respektive 263 ex passerade. Årets klart högsta dagssumma var 529 ex 8 oktober och detta blev faktiskt också säsongens enda dag med över 300 ex. Årssumman på 3 021 ex är den lägsta se-

dan 2019 och under medel för de senaste tio åren. Det var generellt mycket blåsig i Falsterbo efter toppdagen 8 oktober och den enda dagen med måttlig vind och god termik var vinden nordlig, vilket kan ha medfört att fler glador än normalt sträckt ut över sydkusten.

Arten ökar fortfarande snabbt i södra Sverige och håller på att sprida sig i delar av Mellansverige, så årets relativt låga totalsumma kom något överraskande. Notera dock tecknen på att ökningen av antalet sträckare i Falsterbo har planat ut något under de allra senaste åren. En mycket hög andel av alla röda glador åldersbestämdes under hösten och ungfågeln utgjorde "endast" 55 %. Ungfågelsandelen har nu legat på 54 eller 55 % tre höstar i rad och det är lägre än tidigare. Under 1980-talet låg snittet strax över 80 % och under 1990-talet strax under 80 % och andelen har därefter

fortsatt sjunka. Att ungfågelproduktionen blir lite sämre är naturligt när tätheterna av de häckande paren har ökat snabbt, som de gjort, åtminstone i Skåne. Trots att röd glada oftast sträcker i flock, skiljer det en del i sträcktoppen för de adulta och juvenila. Mediandatum för de adulta var ganska sena 18 oktober, för ungfågarna 26 september och för samtliga individer 8 oktober. Av de 402 ex som räknades i november, var hela 85 % adulta.

Röd glada har ökat kraftigt i antal, både under häckningstid och som övervintrare i Sverige sedan 1980-talet. Möjligen övervintrar numera arten i fyrsiffriga antal i södra Sverige under milda vintrar. Kan en delförklaring till den avtagande ökningen av antalet sträckare i Falsterbo vara att allt fler röda glador väljer att övervintra? Enligt vinterpunktrutterna är den ökningen av antalet övervintrare klart kraftigare än den av antalen under häckningstid under 2000-talet. Det skulle onekligen vara intressant med en samlad inventering av det övervinterande beståndets storlek. Vid Stevns räknades 1 767 ex. Det utgör 58 % av Falsterbos summa, vilket är normalt. Vid Hellebäck sträckte 24 ex under hösten och vid Skansebakken 201 ex.

Havsörn Haliaeetus albicilla – 69 ex.

Årets första passerade redan 2 augusti och totalt under månaden bokfördes 13 ex, varav en hög andel yngre subadulta, d.v.s. icke-häckande individer. I september följde 28 ex, i oktober 22 ex och i november noterades totalt 6 ex. Under andra halvan av säsongen höjdes andelen årsungar och adulta något. Mediandatum för samtliga i år inföll 24 september, vilket är lite senare jämfört med de två senaste åren. Dock har havsörnen allmänt tidigarelagt sitt sträck i sen tid, jämfört med hur det såg ut under förra seklet när huvuddelen passerade i oktober. Möjligen blir konkurrensen mellan havs-

örnarna för stor numer när arten blivit allmän, så att fåglarna rör sig söderut tidigare på säsongen. Eller också är den allt tidigare passagen i Falsterbo ett resultat av ett starkt växande bestånd i södra Sverige på relativt nära avstånd från Falsterbo?

De yngre subadulta (2K och 3K) fåglarna passerade generellt nästan tre veckor tidigare än de adulta och årsungarna. Av totalt 69 ex under hösten var tolv adulta, 45 subadulta och tolv (17 %) årsungar. Trenden visar att andelen årsungar minskat något i sen tid. Årets 69 ex är den näst högsta årstotalen någonsin, endast slagen av 71 ex år 2021.

I de delar längs Östersjökusten där beståndet idag är som allra tätast syns sedan en tid tillbaka en nedgång i antalet producerade ungar per påbörjad häckning, vilket precis som nämns för den röda gladan ovan är helt naturligt. Havsörnens formidabla återkomst och fortsatta ökning pågår i oförminskad skala i hela landet, vilket syns i alla datakällor som handlar om förändringar i fågelbeståndens storlek. Ännu finns inga tecken på någon avmattning i ökningstakten, även om häckningsframgången som sagt har minskat något i de delar av landet där beståndet är som allra tätast.

Vid Stevns noterades höga 59 sträckare (86 % av Falsterbos summa). Minst 14 av fåglarna vid Stevns har dock inte setts i Falsterbo, men om de har följt kusten söderut från norra Själland eller sträckt ut över Skånes västkust är oklart.

Brun kärrhök Circus aeruginosus – 926 ex.

Redan 2 augusti sträckte nio ex ut, varav minst sex ungfåglar. Månades högsta antal var 41 och 46 ex, den 17:e respektive 30:e. Trots att ingen enskild dagssumma i augusti var hög noterades ganska höga 355 ex under månaden. Årsbästa med 87 ex noterades 6 september. Precis som under föregående månad bokfördes många dagssiffror på över 20 ex även i september och totalt under

Brun kärrhök, 1K. Nabben 25 september. Foto: Mattias Ullman.

månaden räknades hela 527 ex. I oktober sträckte 41 ex ut och i november noterades tre fåglar. Årets totalsiffra på 926 ex är strax över medel jämfört med de senaste tio åren.

Ungfågelsandelen under året låg på 65 % och det är under medel. Mediandatum för samtliga fåglar och för honorna inföll 4 september, medan toppen för hanar och ungfåglar inföll dagen efter, den 5:e. Att ungfåglar och adulta passerar i princip samtidigt är ovanligt. Ungfågeln brukar ha mediandatum ca en vecka tidigare, men i år noterades alltså ovanligt många i september och oktober. Om detta är resultat av sena häckningar eller milt väder vet vi ej.

I Falsterbo syns en tydlig och snabb uppgång i sträcksiffrorna under 1980-talet och 1990-talet. Därefter har antalen legat relativt oförändrade. Motsvarande mönster syns också i inventeringar under häckningstid i Sverige, med en tydlig ökning under slutet av förra seklet och därefter en relativt

stabil nivå. I Finland är mönstret liknande, men i Norge, där arten är förhållandevis ovanlig, verkar den fortfarande öka (Winem 2020).

Vid Stevns klint räknades relativt höga 530 ex (57 % av Falsterbos summa) under hösten. Vid Hellebäck, med mindre bevakning än normalt, noterades 49 ex under hösten, vilket kan jämföras med 62 ex i medel för perioden 1988–2020. Vid Skansebakken räknades 144 ex.

Blå kärrhök *Circus cyaneus* – 550 ex.

Årets första, en hona, noterades 4 augusti. Från den 19:e i samma månad ökade antalen försiktigt, enstaka fåglar sträckte ut nästan varje dag under resten av månaden och totalt i augusti passerade 20 ex. Årets första säkra ungfågel bokfördes 4 september och då ökade också antalen något igen. I slutet av månaden ökade sträcket ytterligare, med bl.a. 21 ex den 25:e och totalt

under månaden noterades 96 ex. Årets två högsta dagssummor kom båda i oktober med 81 respektive 50 ex den 7:e och den 16:e. Mycket höga 340 ex räknades totalt i oktober och något fler än hälften av dessa passerade under månadens andra halva. Fortfarande i november var det ett bra inflöde av arten, med totalt 94 ex, varav mycket höga 35 ex så sent som den 11:e. Dagssumman på 81 ex 7 oktober är en tangering av den näst högsta siffran någonsin i Falsterbo. Totalt 550 ex räknades under hösten och det är den näst högsta årssumman någonsin här. Att de två senaste åren har de två högsta summorna för arten sedan starten 1973 är mycket anmärkningsvärt. Långsiktigt sett har arten haft en relativt jämn förekomst i Falsterboserien, men med en viss nedgång under 1990-talet då snittet under dekaderna låg på 192 ex per år. Under 2000-talet och 2010-talet var motsvarande siffror 257 respektive 254 ex. Men både i det långa och det korta perspektivet är de två senaste årssummorna på 626 respektive 550 ex glädjande och överraskande.

Tidigare fanns endast två årssummor på över 500 ex och de inföll 1977 och 1978. Gemensamt för de två senaste åren är en ganska sen passage och årets median låg 16 oktober, vilket är ca tio dagar senare än genomsnittet. För de tre kategorierna inföll mediandatum i ordningen: 24 september för honorna, 7 oktober för hanarna och 18 oktober för ungfågeln. Generellt har sträckpassagen i Falsterbo senarelagts med en vecka sedan 1970-talet, förmodligen som en följd av mildare höstar. Årets ungfågelandel på 67 % är mycket nära medel. I Sverige uppskattas cirka 400 par häcka och populationen bedöms ha varit stabil under 2000-talet, men minskat i storlek under senare delen av 1900-talet.

Ungfågelproduktionen i norra Sverige är beroende av gnagare och under 2000-ta-

let har det gått tre till fyra år mellan åren med riktigt bra häckningsframgång. En god andel av fåglarna i Falsterbo kommer troligen österifrån, men även i Finland bedöms arten fortsatt minska i antal som häckfågel. Nämnas här måste dock de mycket höga summorna av blå kärrhök som sträckte mot Sverige över Åland under hösten. Vid Signilskär, en av de västligaste öarna på Åland sträckte minst 905 ex under hösten. Enbart under perioden 26 september–6 oktober räknades otroliga 618 ex och bästa enskilda var 3 oktober då 116 ex bokfördes. Årets summor på Signilskär är klart mycket högre än åtminstone under de fem senaste åren, men bevakning sker inte dagligen på ön. I vilket fall är det uppenbart att många av de blå kärrhökar som når Falsterbo och Skåne under senhösten rimligen kommer österifrån. Det finns inga tecken på att de sentida höga sträckssiffrorna i Falsterbo på något sätt skulle motsvaras av liknande ökning av det svenska häckande beståndet. Vid Stevns räknades 190 ex under hösten (35 % av Falsterbos summa), men korrelationen mellan lokalerna var relativt låg.

Stäpphök *Circus macrourus* – 61 ex.

Årets första, en ungfågel, passerade 24 augusti. Det blev faktiskt också den enda stäpphöken under hela månaden, vilket för senare år är anmärkningsvärt. I början av september ökade antalen mycket snabbt med hela 17 ex under den första dekaderna, varav tre ex den 2:e och fem ex den 4:e. Ett ordentligt inflöde över stora delar av Sverige fortsatte relativt jämnt och under resten av månaden noterades ytterligare 31 ex. Fina dagssummor här var bland annat fem ex både den 14:e och den 16:e, samt hela sju ex 25:e september. Det fantastiska dagsrekordet på tio ex vid Nabben (och 13 totalt på Falsterbohalvön) 7 september 2019 står sig dock ett tag till. Inflödet fortsatte i år även i oktober och hela elva ex noterades under den första

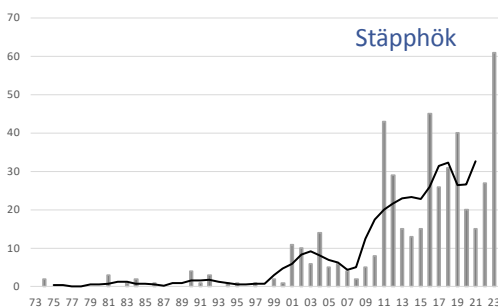
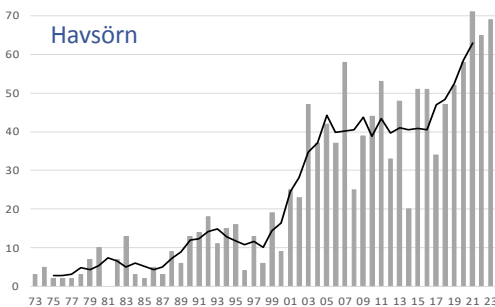
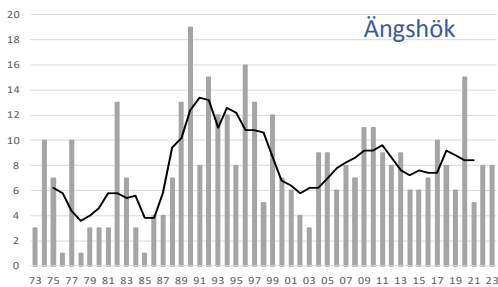
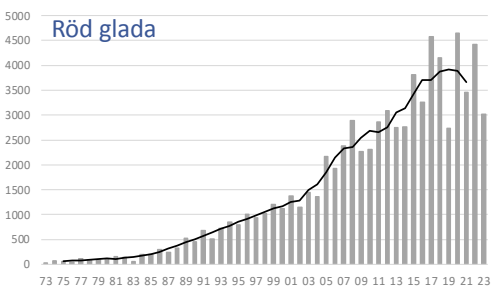
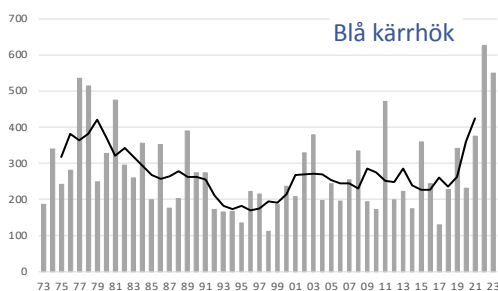
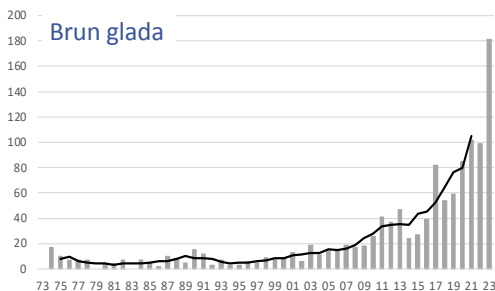
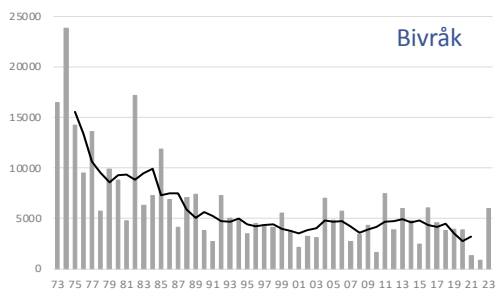
Stäpphök, adult hane. Nabben 25 september. Foto: *Mattias Ullman*.

dekaden. Efter det sågs ytterligare en individ och totalt för oktober bokfördes alltså tolv utsträckande fåglar, vilket är den klart högsta någonsin för denna månad. Likt senare år var det en fin blandning av ungfåglar och adulta. Notabelt i år var dock en högre andel hanar än tidigare, bland annat med hela fyra olika utsträckande hanar 14 september. Notabelt var också en del sena äldre fåglar, likt hösten 2022, med två hanar och hela fem honor i oktober. Under de flesta höstar, även efter den tydliga ökningen från sekelskiftet och framåt, har stäpphökarna tagit slut snabbt kring mitten av september. De två senaste höstarna innebär alltså ett litet trendbrott, med förhållandevis många även i oktober. Det nya årsrekordet ligger nu på 61 ex och det är en klar putsning av tidigare årsbästa på 45 ex från 2016. Av årets 61 fåglar var tolv hanar, tolv honor och 37 ungfåglar. Ungfågelsandelen har varierat ganska

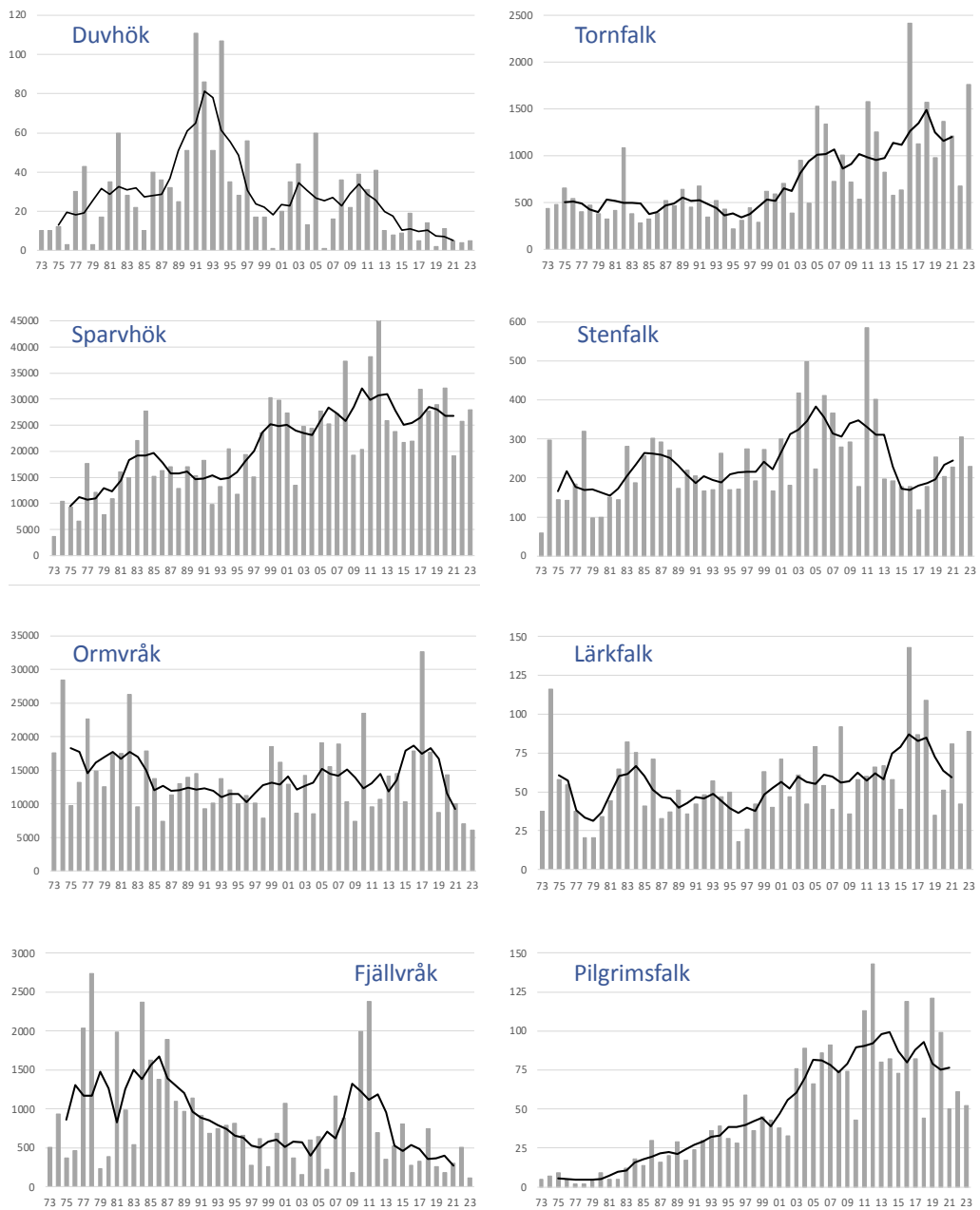
mycket sedan sekelskiftet, men årets 61 % är nära medel.

Mediandatum i år inföll 16 september. Detta är lite senare än normalt, men inte så sent som föregående år. Av de olika kategorierna kulminerade i år honorna senast, 21 september.

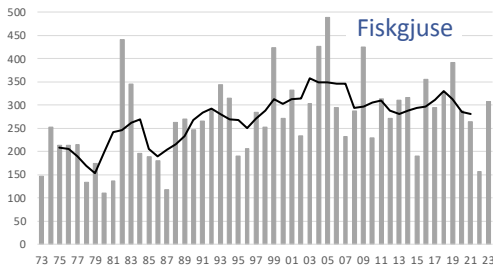
Arten har ökat snabbt i nordvästra Ryssland sedan sekelskiftet. Några häckningar har i sen tid konstaterats de flesta år i Finland, men 2023 hittades faktiskt ingen. Även i Finland sågs ovanligt många fåglar under hösten och även där var inflödet relativt sent, vilket också indikerar att lejonparten kom från Ryssland. Sedan 1986 har nu 468 utsträckande stäpphökarna räknats i Falsterbo och av dessa var 269 (57 %) juvenila. Antalet bestämda hanar är faktiskt fler än de bestämda honorna, trots att hanar av kärnhökarna generellt har en lägre koncentration till Falsterbo. Detta kan indikera att

Figur 1A. Sträcket av åtta rovfågelarter i Falsterbo 1973–2023 samt med rullande 5-års medelvärde.
The migration of eight raptor species at Falsterbo 1973–2023 with rolling five-year averages.

Figur 1B. Sträcket av åtta rovfågelarter i Falsterbo 1973–2023 med rullande 5-års medelvärden.
The migration of eight raptor species at Falsterbo 1973–2023 with rolling five-year averages.

Figur 1C. Sträcket av fiskgjuse i Falsterbo 1973–2023 med rullande 5-års medelvärden.

The migration of Osprey at Falsterbo 1973–2023 with rolling five-year averages.

enstaka honor av stäpphök blir felbestämda till blå kärrhök. På Stevns sågs i år 20 insträckande och möjligen sågs faktiskt samtliga av dessa även på Nabben.

Ängshök *Circus pygargus* – 8 ex.

Mellan 14 och 28 augusti passerade åtta individer och enda dag med mer än ett ex var den 18:e då två ungfåglar sträckte ut. Lite överraskande var det i år en klar övervikt på äldre fåglar, med tre adulta hanar, tre honor och alltså endast två juvenila. Häckningarna på Öland gick bra även 2023 och det var därför lite förvånande att inte fler ungfåglar noterades i Falsterbo. Totalt åtta ex är en normal årssumma under 2000-talet, där en liten ökning skett sedan början på seklet. Mediandatum för alla fåglarna var normala 24 augusti.

Snittet i Falsterbo för både 2000- och 2010-talet har varit åtta ex per år. På Öland gav 31 lyckade häckningar hela 76 flygga ungar. Från resten av landet rapporterar Projekt Ängshök att 34 ungfåglar (varav 15 på Gotland och 15 i Östergötland), från 15 lyckade häckningar, kom på vingarna under sommaren. Årets resultat med totalt 110 flygga ungar i Sverige är det bästa sedan 1980-/1990-talen. I sträckserien har årssummorna varit relativt jämna, men med en tillfällig uppgång under 1990-talet. Arten är för sällsynt och lokal för att den ska fastna i

generella inventeringars resultat, men med hjälp av riktade inventeringsinsatser inom åtgärdsprogrammet för att hjälpa arten under häckningstid, framför allt på Öland, vet vi att arten ökat långsamt de senaste åren. Vid Stevns bokfördes tre fåglar under hösten och två av dessa sågs inte på Nabben. I Finland häckar mycket få par och en hög andel av de som ses i Falsterbo på höstarna bör vara svenska fåglar.

Duvhök *Accipiter gentilis* – 5 ex.

Totalt fem ex inräknades och samtliga passerade i november. Det var fyra ungfåglar och en adult, vilken därmed var den första adulta fågeln som bokfördes sedan 2020.

Notera att duvhöken ökade som sträckare i Falsterbo från sent 1970-tal till mitten av 1990-talet för att sedan minska lika kraftigt igen. De senaste årens antal är lika låga som de allra lägsta årssummorna på 1970-talet. Sett till hela perioden ligger medeltalet strax under 28 och under de senaste tio åren på strax över åtta ex. Mediandatum 11 november är lite senare än normalt. Man hade kunnat tänka sig att lägre antal i Falsterbo i sen tid beror på ökad övervintring, men Svensk Fågeltaxerings vinterpunktrutter visar även de på en tydlig minskning, en minskning som i stort har inträffat under 2000-talet. Även de stora generella övervakningsprogrammen under häckningstid visar på negativ utveckling sedan sekelskiftet, även om förändringarna inte är statistiskt säkerställda i dessa. Nämnvärt är dock att 2023 gav nya bottennoteringar i både standardrutter och sommarpunktrutter. Intressant nog visar de svenska standardrutternas att duvhöken minskat i antal i norra Sverige under 2000-talet, men samtidigt att beståndet i södra Sverige har varit stabilt under samma tid. Under 1990-talet bokfördes i snitt 51 ex per år i Falsterbo, under 2010-talet var motsvarande siffra 15 ex och de senaste tre åren är årssummorna

Sparvhök, 1K. Nabben 24 oktober. Foto: Mattias Ullman.

fem, fyra och fem ex. I skenet av antalen i sen tid ter sig toppsiffrorna från tidigt 1990-tal på över 100 inräknade individer helt osannolika och utvecklingen av antalet sträckare i Falsterbo sett över hela perioden 1973–2023 är svår att förklara. Vid Stevns klint sågs en enda insträckande och den sågs också på Nabben. Uppe vid Hellebäck bokfördes ingen enda fågel under hösten, jämfört med ett medeltal på fjorton för perioden 1988–2020. Vid Hangö, Finlands sydvästligaste udde räknades 55 ex under hösten och det är något högre än under de fyra senaste höstarna där. Medel för hela perioden (1979–2023), där är ca 70 ex per år och i det finska sträckmaterialet syns en tydlig nedgång från 2010 och framåt. I en finsk rovfågelstudie över fåglar på häckplats 1982–2022, med bland annat 723 aktiva bon år 2022, har duvhöken i snitt minskat med 0,7 % per år under perioden. En kraftig nedgång där inträffade plötsligt

vintern 2009–2010 då en mycket kall och snörik vinter gjorde att få duvhökar överlevde. Index över häckande individer i Finland har därefter varit relativt stabilt.

Sparvhök *Accipiter nisus* – 27 905 ex.

Höstens första tresiffriga dagssummor kom 14:e och 17 augusti, då 141 respektive 456 ex räknades. Som vanligt ökade antalen ytterligare under sista augustidekaden då 558 respektive 907 ex bokfördes den 23–24:e. I september följde många dagssummor på över 500 ex, men ingen dag med fyrsiffrigt antal. Dagar med högst antal under året var i stället 7:e och 16 oktober då 1 311 samt 1 669 ex sträckte ut. Månadssummorna för året blev 6 112 (augusti), 11 484 (september), 9 533 (oktober) och 776 (november).

Mediandatum för samtliga individer var 21 september. Ingen köns- och åldersbestämning görs numer utan sparvhökarna räknas om efter genomsnittet per tiodagars-

period från specialstudien åren 1986–2000 (Kjellén, 2001). Utifrån denna mall hamnade ungfågelsandelen på 82 %, vilket är över medel och en effekt av många sträckare under första halvan av säsongen.

Sparvhöken är den art av rovfåglar som har överlägset längst sträckperiod och är minst beroende av enstaka toppdagar. Vid Stevns bokfördes i år 7 253 ex (26 % av Falsterbos summa) och det är den högsta summan där sedan 2017. Uppe vid Hellebäck räknades mycket låga 178 sparvhökar, men bevakningen där var också klart mindre än tidigare och vid Skansebakken bokfördes 1 254 ex. Sverige bedöms ha en stabil sparvhökspopulation på 44 000 par (Wirdheim & Green 2024), men i Finland har arten minskat långsamt som häckfågel sedan 1990-talet. Under ganska precis samma tid som räkningarna i Falsterbo pågått och generellt visat på en långsiktig ökning

av antalet passerande sparvhökar har antalet övervintrande sparvhökar minskat i Sverige. Anledningen till denna minskning skulle kunna vara att antalet småfåglar under vintern i Sverige idag är betydligt lägre än för 50 år sedan.

Ormvvråk *Buteo buteo* – 6 043 ex.

I augusti noterades totalt 153 ex, varav 59 ex sträckte ut den 30:e. I mitten på september ökade antalen lite och 319 respektive 287 ex passerade den 14:e och den 15:e. Under en del höstar inträffar en ”stor dag” redan i slutet av september, men så blev det inte alls i år. Månadens högsta siffra blev 389 ex den 24:e. Den 8 oktober var det relativt kallt och klart på morgonen med en måttlig nordlig vind. Termiken var ganska bra och totalt 2 177 ormvvråkar sträckte ut den dagen. Det blev årets enda dag i Falsterbo med fyrsiffrigt antal och efter detta noterades dess-

Ormvvråksskrud norr om Nabben 15 november. Foto: Mattias Ullman.

utom bara en enda dag med antal över 500 ex, nämligen 18 oktober, då 534 ex sträckte ut. Vädret var generellt mycket blåsigt och ostadigt under andra halvan av oktober och det kan vara en förklaring till relativt låga antal av ormvråkar i Falsterbo. Totalt i oktober passerade 3 976 ex och det är klart under det normala. I november ser vi nästan aldrig högre antal ormvråk och summan för månaden i år blev 547 ex. Totalt under hösten bokfördes 6 043 ex och det är det lägsta antalet ormvråkar någonsin i Falsterbo sedan räkningarna påbörjades. Här måste det också nämnas att de två senaste åren nu alltså har de lägsta årssummorna sedan starten. Den låga hösttotalen är inte helt lätt att förklara, men säkerligen är det fler individer som övervintrar numera jämfört med tidigare. Ibland förklaras en låg årssumma i Falsterbo av att fler fåglar sträcker ut över Nordvästskåne i stället och kanske väljer också fler ormvråkar den vägen vid sämre/mer ostadigt väder, då sträckan över havet där är tydligt kortare.

Långsiktigt minskade ormvråken tydligt i Falsterbo under andra halvan av 1990-talet, men har sedan återhämtat sig till antal nära de från 1970-talet. De senaste fem åren syns åter en rejält vikande trend. Årssummorna skiljer sig markant och tydligt mer än hos den talrikaste rovfågelarten sparvhök. Kanske är detta delvis en effekt av att ormvråken är mer beroende av enstaka toppdagar.

Ungfågelsandelen på 41 % är lägre än normalt (medel 47 % sedan 1986). Långsiktigt varierar ungfågelsandelen betydligt mindre än för fjällvråken och det är också naturligt då ormvråken inte är lika beroende av gnagare. Mediandatum för både de adulta och ungfågelnarna inföll i princip på toppdagen, 8 oktober. För ungfågelnarna är detta klart tidigare än normalt under de senaste tio åren och detta är en effekt av att det inte blev någon bra sträckdag för vråkar efter 8 oktober. Ormvråk, liksom flera andra

kortflyttare, tycks idag annars ha senarelaggt sträcket i Falsterbo några dagar jämfört med 1970-talet. Att höstarna har blivit längre och mildare är troligen förklaringen till detta. I inventeringar under häckningstid har arten ökat svagt sedan 1980-talet. Vinterpunktrutterna visar på en svag, men statistiskt säker, ökning av antalet övervint-rare under samma tid som sträckräkningar-na i Falsterbo pågått. Denna ökning har helt skett efter 1980-talets kalla vintrar. Beståndet under häckningstid har enligt sommar-punktrutter och standardrutter ökat svagt sedan 1970-talet, men varit stabilt under 2000-talet. Vid Stevns räknades 3 246 ex (54 %) under säsongen.

Uppre vid Hellebäck på danska sidan räknades 4 254 under hösten. Siffran är långt under medel på 14 626 ex (åren 1988–2019), men bevakningen var också klart mindre än under flertalet höstar. Uppenbart i år var att det vissa dagar sker ett bra utsträck i norra Öresund, även om nästan inga noteras i Falsterbo. Detta verkar kunna ske både om det är ostvind och högtryck, om det är västvind och disigt i Falsterbo alternativt frisk till hård västvind. Vid Skansebakken noterades 14 596 ex under hösten, med klart bästa dag 18 oktober, då 2 978 ex passerade mot väst eller sydväst. Den dagen blåste det måttlig vind från väst i Falsterbo, men endast beskedliga 534 ex sågs där. Totalen vid Skansebakken 2023 kan jämföras med 21 050 ex där hösten 2022.

Fjällvråk *Buteo lagopus* –117 ex.

För första gången någonsin sedan räkningarna påbörjades, sågs inte en enda fjällvråk i Falsterbo i september månad. Resten av hösten blev tyvärr nästan lika dålig och endast 117 ex inräknades totalt, varav 110 ex i oktober. Enskild dag med högst antal var den 18:e då 30 ex bokfördes. Årets totalsumma är den lägsta någonsin och långt under medel på 841 ex.

Tidigare bottenrekord för en säsong var 154 ex från år 2003. Fjällvråk varierar mer än de flesta andra rovfåglar i Falsterbo, men uppenbart är att arten minskat kraftigt. Under hela 1980-talet var medeltal 1 398 ex per år. Under de senaste tio åren är den högsta årssumman 808 ex från 2015 och de senaste fem åren är den högsta årssumman 510 ex. Årets ungfågelsandel på 32 % är något över medel, men andelen sjunker kraftigt om vi i stället jämför med medeltal adulta för de senaste tio åren. Trots att årssummorna minskat tydligt långsiktigt har ungfågelandelen i Falsterbo inte sjunkit nämnvärt sedan 1986 då åldersbestämning av rovfåglar infördes. Mediandatum inföll ganska normalt, 12 oktober för de adulta och 18 oktober för ungfågarna. I långtidsperspektivet saknas storskaliga data från häckningstid, men bilden från lokala och regionala inventeringar är entydig. Sedan 1980-talet har det häckande beståndet minskat ordentligt i storlek, precis som antalet sträckare i Falsterbo. Detta visas också av antalet övervintrare i Sverige som enligt vinterpunkttrutterna har minskat signifikant sedan 1975. En minskning som i praktiken har skett sedan slutet av 1980-talet. Under 2000-talet har dock antalen i Sverige under häckningstid varit stabila med stor variation mellan goda och dåliga år beroende på gnagartillgång inom häckningsområdet. 2023 var enligt standardrutterna ett relativt dåligt häckningsår, med generellt låga antal även om vi känner till lokalt goda omständigheter i mindre områden. Vid Stevns räknades 42 ex under hösten (36 % av Falsterbos summa). Vid Hangö, Finland räknades 33 ex under hösten, jämfört med ett medel på 44 ex för hela perioden 1979–2023. Sträcksummorna vid Hangö har minskat svagt under de senaste 20 åren, men inte på samma sätt som i Falsterbo. Notabelt är också att de fem högsta årssummorna från Hangö inte

alls sammanfaller med de bästa åren i Falsterbo. I en finsk rovfågelstudie över fåglar på häckplats 1982–2022, har fjällvråken i snitt minskat med nästan 4 % årligen. I den studien minskade arten mest fram till mitten av 1990-talet, men har också fortsatt att minska svagt efter det.

Kungsörn *Aquila chrysaetos* – 2 ex.

En 1K-fågel 8 oktober och en yngre fågel (även den troligen 1K) 18 oktober var årets två sträckare. I snitt sträcker knappt två kungsörnar, i princip alltid yngre fåglar, ut i Falsterbo per höst. Antalen var lite lägre på 1970-talet, men har sedan varit stabila sedan 1980-talet. Under de senaste tio åren har det dock varit sex stycken noll-år i Falsterbo. En av årets fåglar sågs också insträckande på Stevns. I den senaste uppskattningen angavs populationen till 680 häckande par i Sverige och beståndet under de senaste 20 åren bedöms som stabilt på nationell nivå.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus* – 308 ex.

Som vanligt sträckte enstaka fåglar redan i inledningen av perioden och totalt tolv ex passerade under första dekaden i augusti. Den 11:e och 12:e i månaden ökade antalen och sju respektive 16 ex bokfördes då. Under andra halvan av augusti och början på september, alltså artens viktigaste sträckperiod, var vädret generellt bra och hyggliga antal passerade i princip varje dag. Precis som för brun kärrhök, blev det inte någon riktig stordag alls, men i stället många hyfsade dagar. Under andra augustidekaden noterades 83 ex, under den sista 91 ex och för första dekaden i september blev siffran 71 ex. Fortfarande i mitten av september pågick sträcket med enstaka fåglar i princip varje dag. Årsumman på 308 ex är den högsta sedan 2019 då 391 ex räknades. Sedan starten har i snitt 269 ex per år räknats, men sedan sekelskiftet har den siffran höjts

till 305 ex per år. Högsta dagssummor för året inträffade 24 augusti och 2 september då 18 respektive 19 ex bokfördes. Dessa högstasummor är relativt blygsamma, men detta är delvis en effekt av att det var ovanligt många dagar ned bra sträckväder och tvåsiffrigt antal räknades tolv enskilda dagar under perioden 12 augusti–7 september. Notabelt är också att ingen enda individ alls sågs i oktober månad, vilket är ovanligt och att årets sista var ovanligt sen, 13 november. Av sträckarna var 43 % ungfåglar, vilket är under medel.

De adulta kulminerade 24 augusti och ungfåglarna 3 september, vilket är normalt för båda kategorier. Sträcktoppen passerar annars numer generellt tre dagar tidigare än på 1970-talet och det är troligen en effekt av att arten anländer tidigare på våren. I Falsterbomaterialet syns en jämn och ganska tydlig ökning från 1970-talet fram till ungefär år 2010. Trenden bekräftas av inventeringar under häckningstid där fiskgjusen ökade fram till millennieskiftet. Därefter har beståndet legat på en ganska jämn och hög nivå. Sverige är det land i Europa utanför Ryssland med störst bestånd, cirka 4 100 par (Wirdheim & Green 2024). Vid Stevns klint, på danska sidan, sträckte 144 ex in. Vid Skansebakken räknades totalt 166 ex under hösten, vilket till skillnad från Falsterbo är lägre än föregående år. Dag med högst antal där var 18 augusti då 31 ex passerade i måttlig ostlig vind.

*Tornfalk *Falco tinnunculus* – 1 762 ex.*

Ovanligt låga 23 ex räknades under första dekaden i augusti, men i mitten av månaden tog sträcket mer fart med bland annat 47 respektive 31 ex den 14:e och 15:e. Under resten av månaden sträckte tvåsiffriga antal varje dag och totalt bokfördes hela 528 ex i augusti.

Första halvan av september är normalt artens bästa sträckperiod i Falsterbo och

2023 var inget undantag. Den 5:e och 6:e passerade 151 respektive 159 ex. Inflödet fortsatte i lite större skala och lite längre under månaden än normalt med bland annat 85 utsträckande både den 17:e och den 25:e. Totalt under månaden räknades hela 1 137 ex. I oktober är sträckarna normalt mycket få, men 24 ex den 3:e förtjänar ett omnämnande. Årssumman blev till slut 1 762 ex och det är den näst högsta summan i serien efter 2 411 ex 2016. Ungfågelsandelen på 69 % är tydligt under medel och inte helt enkel att förklara.

Sträcktoppen passerade normalt, 9:e respektive 6 september för adulta och juvenila falkar.

Tornfalken har långsiktigt ökat kraftigt och antalet sträckare i Falsterbo har generellt varit det dubbla under 2000-talet jämfört med hur det såg ut på 1970- och 1980-talen. Ökningen sker generellt kraftigt över hela Sverige sedan millennieskiftet och den syns både i standardrutter och sommarpunktrutter. Vid Stevns räknades 492 ex under hösten. Andelen av Falsterbos summa på 28 % är något lägre än normalt. Vid Hellebäck bokfördes endast elva ex under hösten och bevakningen där blir mindre år efter år. Fler danska observatörer räknar nu i stället vid Skansebakken och höstsumman där blev 117 ex.

*Aftonfalk *Falco vespertinus* – 2 ex.*

Vardera en ungfågel sträckte ut 3:e och 17 september. Två ex är något över medel för en art som varierar mycket och som tycks ha ökat något i sen tid. I Skåne sågs totalt endast tre ex under hösten och i övriga Sverige var uppträdandet också lägre än under flera av de föregående åren. Under 2000-talet har arten uteblivit helt i protokollet under fem av åren och toppåret 2019 noterades hela tolv ex. Hösten 2022 noterades klart fler aftonfalkar än normalt runt om i södra Sverige och flera av dem var märkta

med färgringar i Ungern. Vid Stevns sågs sju insträckande i år och det är faktiskt inte ovanligt att de ser fler där än i Falsterbo.

Stenfalk *Falco columbarius* – 230 ex.

Årets första, en adult hona, passerade redan 13 augusti. Totalt i augusti bokfördes endast sex ex och det är lägre än normalt. Under första halvan av september var det fortfarande låga dagssummor, men i mitten av månaden ökade de åtminstone något med bland annat nio ex den 17:e och 13 ex den 21:e. Årets tre högsta dagssummor noterades 5–7 oktober då 17, 20 respektive 21 ex sträckte ut. Efter mitten av oktober var sträckarna som vanligt tydligt färre och i november sågs endast en individ. Likt föregående år sågs fler fåglar i oktober än i september; 130 mot 93 ex. Speciellt för ungfågeln låg sträcktoppen sent, 4 oktober.

De gamla hanarna kulminerade mer normalt 12 oktober. För samtliga individer blev

medianen 6 oktober. Att toppen låg lite senare än normalt i år kan bero på sen häckning, att det var milt länge i Norrland eller att många fåglar kom längre österifrån.

Årssumman på 230 ex är mycket nära medel för hela perioden och något över medel för de senaste tio åren. Under de sex höstarna 2013–2018 noterades ingen årssumma på över 200 ex.

Ungfågelandelen på 84 % är precis på medel. Stenfalkens utveckling under häckningstid i Sverige är intressant. Den är faktiskt den enda svenska rovfågel som minskat signifikant i antal i standardrutterna sedan millennieskiftet. Den noterade minskningen har skett helt och hållet nedanför fjällkedjan, medan beståndet i fjällen har varit stabilt under samma period. I ett längre perspektiv visar lokala inventeringar i fjällvärlden på ett stabilt bestånd sedan 1970-talet. Det samma skulle kunna sägas om antalet passerande stenfalkar i Falsterbo. Med undantag

Lärkfalk, 1K, på sträck förbi Nabben 12 september. Foto: Mattias Ullman.

för högre antal under en del år i början av 2000-talet har antalet passerande stenfalkar varit i stort oförändrat sedan 1970-talet. Vid Stevns räknades låga 48 ex (21 % av Falsterbos summa) in under hösten.

Lärkfalk *Falco subbuteo* – 89 ex.

Årets första, en adult, sträckte ut 12 augusti. Under hela månaden bokfördes normala tolv ex. Under första halvan av september ökade antalen som vanligt med bland annat 8,11 och 9 ex den 6:e, 7:e och 9:e. En ny stöt registrerades 15–17 september då 23 ex passerade på tre dagar. Därefter bokfördes bara enstaka fåglar och årets sista sträckte ut den 30:e september. Totalsumman på 89 ex är klart över medel och den högsta siffran sedan 2018 då 109 ex räknades. Sett över hela perioden ligger medel på 55 ex, men enbart under 2010-talet är motsvarande siffra 72 ex och toppåret 2016 noterades hela 143 ex. Lärkfalk är en av få rovfågelarter som ofta noteras i högre antal efter vindar från ost eller sydost under flera dagar i rad i börjanmitten av september. Mediandatum för både adulta och juvenila inföll 7 september, vilket är aningen tidigt för ungfågeln, men sent för de adulta. Årets ungfågelandel på 87 % är strax över medel. Antalen i Falsterbo har varit relativt stabila sedan räkningarna påbörjades, men med en viss ökning under de senaste tio åren. Detta speglas också i svenska inventeringar under häckningstid, där en uppgång noterats under de senaste 20 åren. Vid Stevns räknades 47 ex in (53 %), men överensstämmelsen med Falsterbo gällande enskilda dagar var påfallande låg.

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus* – 52 ex.

Årets första var som vanligt en adult och passerade 14 augusti. Totalt räknades elva fåglar under månaden, samtliga var adulta och med en topp den 23:e, då 4 ex bokfördes. Första dekaderna i september var antalen mycket låga, men med en liten ökning

från den 10:e och framåt. Faktiskt passerade det lika många, 19 ex, i oktober som i september i år. Dag med högst antal under andra halvan av säsongen var 7 oktober, då 4 ex registrerades. Årssumman på 52 ex är klart under medel i sen tid. Trots att vi nu har tre säsonger i rad med förhållandevis låga antal (årssummor på 50–61 ex) ligger medel under de senaste tio åren på 78 ex per år. Säkert är det fågelinfluensas som bidragit mest till denna minskning och i nuläget är det osäkert när det vänder. Årets ungfågelandel på 36 % är strax över medel, men trots detta den lägsta sedan 2017. Mediandatum inföll ganska normala 18 september för de adulta och något sena 9 oktober för ungfågeln.

Projekt Pilgrimsfalk meddelar att resultatet för 2023 i princip är en kopia av 2022; att antalet kända par i landet var 249 och att 413 ungar kläcktes i dessa revir. En oroande utveckling var att både Halland och Bohuslän tappat ca 30 % av paren under de senaste 2–3 åren; sannolikt en effekt av fågelinfluensas, vilken drabbat och påverkat falkarna under de senaste tre säsongerna.

Den svenska populationen bedöms i dag ligga på 650 par (Projekt Pilgrimsfalk) efter att ha ökat tydligt ända sedan 1970-talet. Ringåterfynd av västsvenska pilgrimsfalkar tyder på att dessa i allmänhet sträcker västerut över Kattegatt, på väg mot övervintring i Västeuropa, i stället för att passera södra Skåne (Tommy Järås & Peter Lindberg, brev, 2022). Huvuddelen av falkarna som passerar Falsterbo tros i stället komma från norra Sverige, Finland och Ryssland. Vid Stevns räknades 17 ex (33 % av Falsterbosumman) under hösten, men minst sju av dessa sågs inte i Falsterbo. Uppe vid Hellebäck var säsongssumman mycket låg, endast tre sträckare i år, mot tio i medeltal under perioden 1988–2020. Vid Skansebakken noterades 13 ex under hösten.

ÖVRIGA ARTER

Andfåglar

För prutgässen innebär 34 655 ex det fjärde bästa året någonsin och vi har nu två mycket höga årssummor i rad. Årets ungfågelandel (Tabell 2) på 13 % är under medel, så många fjolårsfåglar, liksom rådande vindar och väderläge under artens sträckperiod bidrog nog till den höga summan. Sträcktoppen inföll 5–7 oktober då nästan 17 000 räknades in på tre dagar.

Vitkindad gås noterades med nära 275 000 ex under hösten. Det är färre än de två föregående åren, men mycket nära medel för de senaste tio åren och förstås högt över medel för hela serien. En mycket tydlig sträcktopp noterades 16–19 oktober då dagssummor på över 28 000 ex noterades fyra dagar i rad, med årsbästa 45 800 den 16:e.

Grågäsen bokförs numera i lägre antal i Falsterbo än under 2010-talet, och årets summa på 4 100 är klart under medel för

de senaste 20 åren. Lätt minskande antal i Falsterbo kan hänga ihop med ökade antal övervintrare i södra Sverige. Samtidigt lämnar huvuddelen av grågässen Sverige under hösten och det är uppenbart att arten ökar generellt. Spetsbergsgås räknades med 34 ex och vi har nu tre relativt höga årssummor i rad. Likt förra året sträckte alla fåglarna, under tre observationsdagar, i andra halvan av november. Arten har ökat tydligt som övervintrare i både Danmark och Sverige i sen tid och samtidigt minskat i bland annat Holland. Årets siffra för bläsgås på 1 451 ex, är strax under medel för en art som annars ökat kraftigt på lång sikt. Västvindar rådde under början av oktober i Falsterbo och siffrorna för både bläsgås och sädgås hade sannolikt blivit högre med mer ostvindar då.

Totalt 622 sträckande knölsvanar är över medel för hela perioden. Årssummorna var som lägst under 1970- och 1980-talen och som högst under 1990- och 2000-talen. Sångsvan hade ett bra år igen och 322 ex är klart över medel. Mindre sångsvan notera-

TABELL 2

Ungfågelsandel (%) bland ett urval sträckande arter i Falsterbo 1986–2023.

Yearly proportion of juveniles (%) among a number of migrants at Falsterbo 1986–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023	Medel							
						1986 2022	1986 1990	1991 1995	1996 2000	2001 2005	2006 2010	2011 2015	2016 2020
Knölsvan	1	3	7	6	4	5	-	-	-	-	6	6	3
Mindre sångsvan	1	11	13	14	9	10	15	8	11	13	10	7	7
Sångsvan	20	5	19	12	7	9	6	6	12	11	12	7	8
Prutgås	17	24	16	35	13	14	19	17	8	12	6	14	15
Trana	7	7	9	9	8	12	25	21	11	10	12	11	9
Bredstjärtad labb	100	0	100	100	-	62	29	42	52	89	64	93	63
Kustlabb	53	50	31	48	29	52	55	68	57	62	45	42	45
Fjällabb	100	100	-	100	-	98	80	99	92	100	99	100	100
Dvärgmås	59	46	19	17	29	48	62	76	53	46	44	37	33
Silltrut	22	41	53	17	41	31	-	-	-	29	31	27	32
Tretåig mås	100	93	100	100	78	87	84	58	85	97	87	95	96
Skräntärna	22	23	23	19	24	16	15	15	12	17	11	19	17
Fisktärna	28	46	26	34	32	33	34	40	38	25	30	34	27
Silvertärna	52	54	30	39	36	37	26	40	39	38	36	46	38
Småtärna	71	52	57	40	48	53	-	-	-	-	-	57	54
Svarttärna	89	94	79	80	46	86	77	94	98	79	83	89	94

des med 517 ex och det är den tredje högsta summan i serien, endast slagen av 2013 och 2014.

Speciellt för mindre sångsvanen passerade huvuddelen av sträcket ovanligt sent, efter mitten av november. Ungfågelsandelen hos de tre svanarterna var alla något under medel (Tabell 2)

Efter en kraftig nedgång under 1990-talet har antalet gravänder ökat igen. I Danmark har förekomsten under häckningstid gått ner långsiktigt och det gäller även de standardiserade räkningarna i Sverige. Årets siffra på 385 ex är strax under medel för hela perioden, men tydligt under för de senaste 20 åren.

Nästan alla simänder räknades i stora antal under hösten; undantaget var gräsand. För bläsand innebär 29 300 sträckare lite lägre antal än under 2021 och 2022, men de tre senaste åren har ändå de tre högsta årssummorna i hela serien. Stjärtand note-

rades med 3 276 ex och den är näst högsta siffran i serien. Årssummorna för arten är generellt klart högre efter sekelskiftet. Alla simänderna, förutom årtar, har också ökat generellt under minst 10 eller 20 år i Falsterbo, och i stort även som höstrastare och övervintrare i Sverige totalt sett. Däremot minskar bläsand och kricka under häckningstid i både Sverige och Finland för närvarande. Det förefaller rimligt att ökningen i Falsterbo i stället beror på att det går bra för änderna som häckar i Ryssland, vilka troligen utgör en stor majoritet av de fåglar som passerar södra Sverige under hösten.

Vigg inräknades med 606 ex, vilket är klart lägre än under föregående tre höstar, men över medel långsiktigt. Den minskade i Falsterbo under 1990- och 2000-talen, men en tydlig ökning har noterats från 2013 och framåt. Den tidigare minskningen i Falsterbo sammanfaller tidsmässigt med en ordentlig ökning av antalet övervintrare i

Mindre sångsvanar sträckande förbi Nabben 16 november. Foto: Mattias Ullman.

Bergänder förbiflygande Nabben 30 oktober. Foto: Mattias Ullman.

svenska vatten, främst i Östersjön. Detta är säkerligen en effekt av mindre isbeläggning i sen tid. Någon sentida uppgång motsvarande den i Falsterbo har inte noterats i något av systemen med inventeringar under häckningstid. Antalet höstrastande vingar i Sverige har under de senaste tio åren minskat något, samtidigt som ingen förändring skett under samma period av antalet övervintrande vingar. Bergand har ökat som övervintrare i svenska vatten sedan 1980-talet. I Falsterbo syns dock inte motsvarande ökning, vilket rimligen är ett resultat av att fler fåglar än på 1970-talet väljer att övervintra i Östersjön. Årets siffra på 125 sträckare är under medel.

Den allmänt minskande ejdern noterades med 49 000 sträckare och det är den tredje lägsta årssumman sedan räkningarna började. Under 1980- och 1990-talen ökade arten men en kraftig nedgång har följt efter det. Det finska Östersjöbeståndet har halv-

erats sedan mitten på 1990-talet, men uppvisar en liten ökning de allra senaste åren (Below m.fl. 2019). Några tecken på att utvecklingen vänt syns inte i det svenska ejderbeståndet. Möjligen är minskningen inte längre lika kraftig, men några positiva tecken syns inte. Räkningar på många håll visar att det finns betydligt mycket färre honor är hanar numera. Att dödligheten är högre hos honorna förklaras till stor del av att ruvande ådor dödas av havsörn och, i alla fall i Finland, även av mink och mårhund. Ytterligare en förklaring till ökad dödlighet hos ådorna kan vara att dessa drabbas hårdare av försämrad kondition pga. sämre födokvalitet under senare tid. Alfågel sträckte med 253 ex, vilket är lägre än 2022 men klart över medel långsiktigt. Vi har nu fem år i rad med antal tydligt över medel i Falsterbo, men summorna är ändå oerhört små jämfört med de som övervintrar i Östersjön. Alfågeln har minskat kraftigt som över-

vintrare i Östersjön under 2000-talet och övervintringsområdet har också förskjutits norrut, rimligen en effekt av mindre isbeläggning.

Sjörören är den dykand som för närvarande ökar mest i Falsterbo och årets 25 800 är högt över medel. Sträcktoppen tycks också infalla tidigare på säsongen nu jämfört med 1970- och 1980-talen. I år inräknades fyrsiffriga summor hela sju olika obsdagar under de två första veckorna i augusti. Antalet höstrastande och övervintrande sjöorrar i Sverige har också ökat.

Arten är intressant då det är den enda av de musselätande, marint övervintrande och under vintern utsjöbankslevande dykänderna som ökar i antal även totalt sett på internationell nivå.

I Falsterboserien minskade svärtan under 1990-talet, men en ökning har skett därefter. Samtliga årssummor från 2017 och framåt ligger högt över medel och årets 1 865 ex är den näst högsta i serien, endast slagen av 2 600 ex år 2021. Även som övervintrare i Östersjön har svärtan ökat signifikant under de senaste tio åren. Det häckande beståndet av svärta i Östersjön har däremot minskat kraftigt i omgångar under de senaste 50 åren, men möjligen finns nu positiva tecken i det allra senaste. Inom den nationella kustfågelövervakningen har en statistiskt säker ökning noterats under häckningstid för perioden 2015–2023. Knipan har minskat generellt vid Nabben sedan 1980-talet, men en viss ökning kan skönjas de senaste tio åren. Endast 216 ex är dock klart lägre än de tre senaste åren och under medel för hela perioden. Antalet övervintrare i Sverige har ökat rejält i långtidsperspektivet, men under den senaste tioårsperioden har ingen förändring skett. Småskraken räknades i stort antal igen och efter 4 995 ex har vi nu fyra årssummor i rad med mycket höga summor. Arten har ökat tydligt i Falsterbo efter sekelskiftet, efter att tidigare

minskat under 1970- och 1980-talen. Antalet häckare i den finska skärgården har ökat under perioden (Below m.fl. 2019) medan antalen under häckningstid i Sverige har varit relativt stabila sedan sekelskiftet. Precis som hos många andra ånder finns dock en långtidsökning av antalet övervintrare i Sverige.

Lommar – trana

För tredje året i rad blev det nytt årsrekord för smålom och totalt 1 994 ex bokfördes. Bästa dagen slogs också nytt dagsrekord med 578 ex, 12 november. Utöver dessa räknades också imponerande dagssummor på 398 ex 6:e oktober samt 252 ex 11 november. Arten har ökat tydligt i våra räkningar sedan sekelskiftet och den har även ökat i Sverige under häckningstid under samma period. De sistnämnda ökningarna har skett i Norrland och norra Svealand, medan beståndet i Götaland istället minskat i storlek under samma tid. För storlommen syns ingen förändring i Falsterbo sedan arten började räknas för 20 år sedan och årets resultat på 109 ex är strax under medel. Samtliga tre doppingar har ökat långsiktigt efter bytet av räknare 2001. Både skäggdopping och gråhakedopping noterades i antal klart över medel även i år. I likhet med flertalet andra vattenlevande arter har antalet övervintrande skäggdoppingar ökat i Sverige under perioden. En svart stork är normalt, men strax under medel. Årsmedel ligger på strax över ett ex per år och långsiktigt är det svårt att se någon tydlig trend. Det går bra för de vita storkarna från det skånska storkprojektet, men årets summa på 17 ex är precis på medel för hela perioden. Alla högre årssummor ligger förstas i sen tid. Både gråhäger och ägretthäger slog nya årsrekord för två år sedan och 2023 var det dags igen. För ägretten blev det en mycket kraftig putsning och det nya årsrekordet ligger på 385 ex. Likt föregående år sträckte arten över hela

säsongen, men kulminerade i år tidigare än flertalet år i sen tid. Årets två dagar med högsta summor var den 7:e och 14 september då 35 respektive 33 ex bokfördes. Det är få arter som sträcker över hela säsongen på samma sätt som ägretthägern och månadssummorna för arten i år blev 98 (augusti), 125 (september), 120 (oktober) samt 42 ex (novembers 20 första dagar). Totalt 1 107 gråhäger innebär att rekordet från 2021 putsades med ganska liten marginal. Arten sträcker tidigt under säsongen och bästa enskilda dag var 18 augusti då 187 ex sträckte ut. Totalt i augusti noterades 831 ex, vilket innebär 75 % av säsongssumman. Arten har ökat signifikant i vår serie sedan starten och även ökat i antal under häckningstid i både Sverige och Finland.

I år häckade ägretthägern på minst sex lokaler i Sverige. Från Bottorps hamn, Småland, rapporterades ca 100 adulta och minst 22 bon i mitten av maj. Nya häckningar är rapporterade från Blekinge och Uppland och det är svårt att se att den inte kommer att öka ytterligare de närmaste åren. Strax över 11 000 tranor är lägre än under de senaste fyra säsonger, men ändå högt över medel långsiktigt. Tranan har ökat snabbt och kraftigt i stora delar av norra Europa på kort tid. Ungfågelsandelen i år på 8 % är under medel (Tabell 2).

Vadare

Västvindarna dominerade i augusti månad, men vindarna var generellt ganska svaga. För vadarna innebär detta normalt ett högt gående och utspjutt sträck med låg koncentration till Falsterbo. Flera arktiska arter som primärt sträcker under första halvan av säsongen noterades också med låga årssummor, tex myrspov, kustsnäppa, sandlöpare, småsnäppa och spovsnäppa. Även *Tringa*-vadarna svartsnäppa, rödbena och gluttsnäppa bokfördes i lite lägre antal än normalt. I de inventeringar som täcker

de svenska häckande bestånden bäst har svartsnäppan minskat, skogssnäppan och rödbenan ökat något och gluttsnäppan haft stabilt antal under 2000-talet. Grönbenan uppvisar också ett stabilt bestånd i svenska häckfågelinventeringar och i Finland har arten minskat tydligt sedan lång tid tillbaka. Trots detta ses en ökande trend i Falsterbo och årets 224 ex är klart över medel. För drillsnäppan var årets 19 ex klart under medel och vi har nu tre höstar i rad med relativt låga antal. Endast två sträckande smalnäbbade simsnäppor under hösten, för tredje året i rad, stärker en minskande trend de senaste tio åren. Kustpiparen, med en förhållandevis lång sträckperiod, hade uppenbarligen haft en god häckningssäsong på tundran och många sträckande ungfåglar under senhösten gav en hög årssumma på 490 ex. Även större strandpipare och kärrsnäppa, med stora utbredningsområden och lång sträckperiod, räknades in i antal nära eller strax över medel. För den senare innebar faktiskt 6 270 ex den högsta årssumman på tio år. Kärrsnäppan har ökat i antal i svenska fjällen under åtminstone 20 år, men huvuddelen av fåglarna som passerar Falsterbo kommer sannolikt längre öster ifrån. Ljungpipare sträckte också talrikt, speciellt i augusti och 1 760 bokförda innebär den högsta summan i serien hittills. Det stora, i huvudsak, fjällhäckande beståndet av ljungpipare har varit i stort oförändrat i storlek under 2000-talet, men i Falsterbo syns en tydlig ökning sedan 1990-talet och det förklaras troligen av att huvuddelen av sträckarna kommer längre öster ifrån. Detaljerade studier av ljuslogg- försedda ljungpipare i de svenska fjällen visar att dessa i väldigt liten utsträckning flyttar via södra Sverige, de flyttar istället via Norge och Danmark mot övervintringsområden i Västeuropa och Nordafrika. Dessa resultat stöds också av färgringmärkta fåglar både i det svenska häckningsområdet och under höstrastning

i Skåne. Det finns inga tecken på att dessa grupper skulle vara desamma och de stora mängderna med höstrastande ljunpipare i Skåne kommer troligen österifrån.

Även 813 sträckande tofsvipor är klart över medel. Dag med högst enskilt antal här var 13 november då 385 ex i två stora flockar passerade. Tofsvipan har generellt minskat långsiktigt under häckningstid, speciellt i södra Sverige, i fågeltaxeringarna, och minskningen har tyvärr tagit ny fart efter sekelskiftet. I Falsterbo minskade arten under 1990- och början av 2000- talet, men en liten uppgång har därefter skett igen. Vi har helt nyligen upptäckt att det finns en stor skillnad i utvecklingen för tofsvipa mellan å ena sidan västra Sverige och Norge där antalen minskat kraftigt i sen tid, och östra Sverige och Finland där viporna klarat sig betydligt bättre. I Finland har antalen t o m ökat ordentligt. Visar den sentida ökningen i Falsterbo på ett mera östligt ursprung för

de passerande tofsviporna? Storspoven minskar i Sverige enligt flera olika inventeringar men summan i Falsterbo i år är strax över medel. Jämfört med många andra arter vadare är säsongssummorna i Falsterbo betydligt jämnare, så möjligen är arten lite mindre väderberoende än övriga arter. Småspov bokfördes med 33 ex, vilket är lite över medel. I Falsterbo har arten ökat sedan sekelskiftet, men motsvarande ökning syns inte i häckfågelinventeringarna, även om trendriktningen i standardrutternas resultat är svagt positiv. Rödspoven noterades med fem ex för andra året i rad och vi har nu tre år i rad med antal över eller klart över medel. Av de fem fåglarna under året var de två första ungfåglar av underarten *Limosa limosa limosa* och de två sista ungfåglar av underarten *L. l. islandica*. Den senare ökar för närvarande på Island och i Norge och det är troligen också anledningen till högre antal sedda ungfåglar i södra Sverige de se-

Sträckande enkelbeckasiner 13 augusti. Foto: Bengt Grandin.

naste åren. Enkelbeckasinen noterades med 389 ex vilket är den högsta summan sedan 2011. Både i Falsterbo och i Svensk Fågel-taxerings standardrutter och sommarpunkt-ruttr har arten annars minskat sedan 1970-talet, men det häckande svenska beståndet har varit stabilt sedan sekelskiftet.

Brushanen har räknats i ganska oförändrade antal i Falsterbo sedan 1970-talet, men med en viss ökning sedan sekelskiftet. Årets 213 ex är precis på medel för hela perioden. Arten minskar tydligt som häckfågel i hela Norden, men huvuddelen av fåglarna i Falsterbo kommer säkerligen från Ryssland.

Måsfåglar – alkor

Skrattmåsen minskade under 1980-talet och 1990-talet, men har sedan början på 2000-talet ökat tydligt i Falsterbo och årets 15 670 sträckare är en mycket hög summa. Notabelt är att de tre högsta årssummorna

i Falsterboserier nu är från de tre senaste åren. Som vanligt passerande en hög andel av skrattmåsar under de första två-tre veckorna av augusti. I svenska inventeringar under häckningstid syns dock ingen vändning uppåt igen under perioden, även om det kushäckande beståndet har varit helt stabilt under senare år. I Finland har däremot skrattmåsen ökat i antal under senare år och det väl inte alls orimligt att en stor del av skrattmåsar som passerar Falsterbo har ett mer östligt ursprung. Även dvärgmås har ökat i Falsterbo under de senaste tio åren, men årets 285 ex är klart under medel. Sveriges minsta mås är normalt pelagisk under sträcket och extremt väderberoende i sitt uppträdande då. Arten ökar i olika inventeringar, speciellt i Mellansverige. I norr, där huvuddelen av det svenska häckande beståndet finns, har antalen varit ganska stabila under de se-

Fem adulta och två 1K svarttärnor samt en adult fisktärna på sträck förbi Nabben 9 augusti.
Foto: Mattias Ullman.

naste tio åren. Under hösten sågs en adult svarthuvad mås på Nabben. Arten är inte årlig i våra räkningar, men en liten population verkar ha etablerat sig i Blekinge just nu och arten sprider sig även norrut i Västeuropa. Fiskmåsen har ökat tydligt i Falsterbos serie sedan sekelskiftet och årets 9 904 ex fortsätter den trenden. De åtta senaste årssummorna, från 2016 och framåt, är högt över medel. Motsvarande ökning syns dock inte i häckfågelinventeringar i Norden och sannolikt kommer en hög andel av fiskmåsarerna öster ifrån. Silltrut har i vår serie endast räknats sedan sekelskiftet, men en tydlig ökning ses under de tio senaste åren. Åtminstone den västliga silltruten, *Larus fuscus intermedius* (Nordsjösilltrut), har expanderat kraftigt i nordvästra Europa under perioden och det är säkerligen dessa som utgör majoriteten av fåglarna i Falsterbo. Årets 148 ex är över medel.

För skräntärnan är årets 21 ex i Falsterbo en tangering av föregående år och det innebär att vi nu har åtta höstar i rad med antal över eller klart över medel. Sträcktoppen i år passerade påfallande tidigt, redan i andra halvan av augusti. Detta kan möjligen förklaras av att den närliggande kolonin på danska ön Salholm expanderat snabbt. Från ön rapporteras om otroliga 116 adulta fåglar i början på juni 2023. Även i de svenska kolonierna i Östersjön har arten ökat under 2000-talet och det svenska beståndet består nu av närmare 800 par. Nästan 8 000 fisktärnor och över 1 300 silvertärnor innebär att vi nu har tre höstar i rad med höga årssummor för detta artpar. Båda arter ökar generellt, både i Falsterbo samt i inventeringar i Sverige och Finland, men det finns tecken på att silvertärnans ökning har avstannat och eventuellt t.o.m. har förbytts i en viss nedgång under senare år. Småtärnan hade ett bra år igen med 106 sträckare och en viss uppgång har också noterats i lokala inventeringar i Sydvästskåne

under senare år. Liksom för alla övriga tärnor räknades svarttärnor i relativt höga siffror. Lågtrycksväder med friska västvindar under de två första augustiveckorna förde in svarttärnor mot våra kuster. Totalt 84 svarttärnor är över medel och i år var ovanligt många av dem adulta. Ungfågelsandelen låg i år på mycket låga 46 % (Tabell 2). Detta innebär inte nödvändigtvis en dålig häckningssäsong utan kan lika gärna vara en effekt av den tidigare sträcktoppen, då årets fyra högsta dagssummor samtliga var under första augustidekaden. I månadsskiftet augusti–september då huvuddelen av ungfågeln normalt passerar rådde högtrycksväder och svaga vindar vilket innebär låg koncentration till Falsterbo för tärnor. Generellt har antalet häckande svarttärnor i Sverige varierat ganska ordentligt mellan åren under 2000-talet. Beståndet bedöms dock ha varit stabilt under de senaste 20 åren, trots en minskning under de senaste tio (Wirdheim & Green 2024). Som den opportunist arten är, är det också svårt att hålla koll på beståndsstorleken då stora omflyttningar kan ske även mitt under häckningssäsongen. Huvuddelen av de som passerar Falsterbo kommer troligen öster ifrån, men även här har trenden varit negativ under de senaste tio åren. Av labbarterna var det faktiskt endast kustlabbar som noterades säkert under året. Totalt 38 kustlabbar är dock strax under medel. För både fjällabb och bredstjärtad labb har vi nu tre år i rad med mycket låga antal i Falsterbo, vilket är anmärkningsvärt i sen tid.

Sillgrissla noterades med låga 50 ex under hösten och arten har också minskat tydligt långsiktigt. Tordmulens 64 ex är strax över medel för de senaste 20 åren. Antalen som ses i Falsterbo av dessa två arter är starkt beroende av västliga stormar som pressar ner alkor i Kattegatt och Öresund. En mycket stor andel av fåglarna som räknas i Falsterbo häckar alltså inte i Sverige. En

tobisgrissla räknades, vilket är under medel på två per år sedan starten 1973.

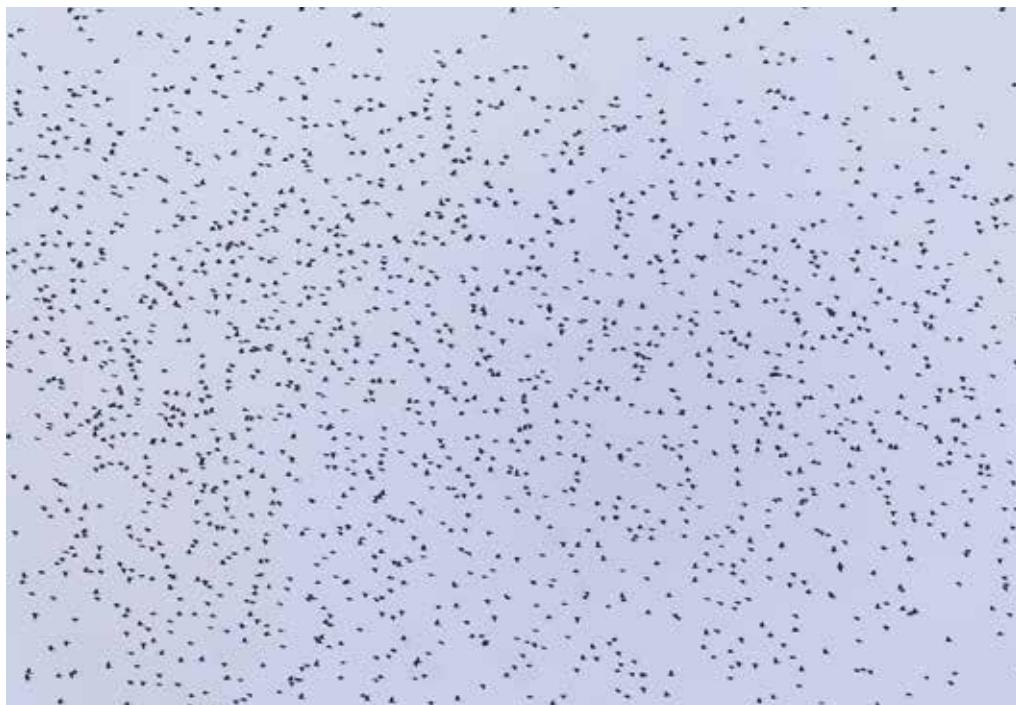
Duvor – hackspettar

Efter en kraftig nedgång för skogsduvan, främst under 1990-talet, har trenden vänt, vilket den även gjort i häckfågelinventeringarna i Sverige och Danmark. Från en botten-nivå kring millennieskiftet har de häckande antalen i Sverige i princip fördubblats. Årets 10 589 ex är strax över medel för hela perioden, men ändå den lägsta siffran sedan 2017 och under medel för de senaste tio åren. Ringduvan är en av de arter som visat en jämn ökningstakt i Sverige under flera årtionden och alla riktigt höga årssummor i Falsterbo är från de senaste tio åren. Långsiktigt är årets 562 000 sträckare klart över medel, men i ett 10-års-perspektiv är siffran låg. Det bör nämnas att ringduva, ofta med mycket täta och stora flockar på långt håll, är

mer svårräknad än många andra arter och årssummorna varierar också förhållandevis mycket. Årets två högsta dagssummor kom relativt sent med 64 400 samt 133 600 ex den 26:e och 27 oktober. Generellt har arten ökat tydligt även i svenska inventeringar under häckningstid de senaste årtiondena.

Turkduvan har minskat tydligt i Falsterbo under nästan 30 år och endast tre utsträckande i år stärker den trenden. Även i svenska vinterinventeringar minskar arten, trots milda vintrar.

Tornseglaren är en av de arter som endast räknas från och med 11 augusti. Eftersom en hög andel av alla tornseglare försvinner under augusti kommer arten på sikt att räknas från 1 augusti i stället. Detta för att få bättre data, även om artens sträckvanor gör att koncentrationen till Falsterbo är låg. Årets 4 270 ex är klart under medel för en art som minskat försiktigt sedan sekelskiftet. Arten

Ringduveflock över Nabben 26 oktober. Foto: Mattias Ullman.

Större hackspett på sträck förbi Nabben 7 oktober. Foto: Mattias Ullman.

tycks minska i hela Norden för närvarande. I Sverige och Finland har antalet tornsegelare minskat i en i stort oförminskad takt sedan 1970-talet. Mycket tyder på att antalen idag blott motsvarar en fjärdedel av de som fanns i mitten av 1970-talet. Sämre tillgång på lämpliga boplatser i byggnader samt minskande mängd flygande insekter bedöms vara de stora anledningarna bakom den kraftiga nedgången.

Normala fyra sträckande jordugglor räknades under hösten. Det är något över medel för hela perioden, där ingen tydlig trend ses. Jordugglan är för sällsynt för att observeras i tillräckliga antal i vinterpunktrutorna, men milda och snöfria vintrar i södra Sverige kan möjligen innebära att fler övervintrar. Den invasionsart som utmärkte sig mest under hösten var större hackspett. Under nästan hela perioden var enstaka fåglar ute och vände på Nabben, nästan

varje dag med svaga eller måttliga vindar. Totalt under året sågs 146 ex som verkligen sträckte ut och dag med klart högst antal var 9 oktober då 56 ex bokfördes. Ingen enda fågel sågs lämna landet i augusti månad, utan samtliga bokförda var från början av september till andra halvan av november. Årssumman är den klart högsta i Falsterbo sedan 2013 då 166 ex inräknades. Våra siffror bleknar dock i jämförelse med de antal som på bred front, sträckte mot väst över södra Finland, speciellt i augusti månad. Vid Hangö, den sydvästligaste udden på finska fastlandet, räknades 1 683 större hackspettar under hösten. Där kulminerade sträcket tidigt, under första halvan av augusti, med 171 respektive otroliga 922 ex 6–7 augusti. Vi vet också att ovanligt många fåglar fanns kvar i Finland under senhösten och vintern och det kan nog vara en delförklaring till varför det inte blev någon extrem invasion

i södra Sverige under hösten. Den högsta årssumman hittills för arten vid Hangö är 2 701 ex hösten 2001. Det året räknades relativt höga 143 ex i Falsterbo. Medel för hela perioden vid Nabben är 17 ex och sedan sekelskiftet har vi haft 13 noll-år. Någon eller några gröngölingar samt en spillkråka och en mindre hackspett var också ute och vände på Nabben under hösten, men ingen av dem bedömdes sträcka ut.

Varfågel – stare

Varfågel är en av relativt få arter som hade högst antal sträckare på 1970-talet. I Falsterbo minskade den snabbt under 1980- och 1990-talen, men har därefter ökat lite igen. Årets 16 ex är en halvering av förra årets höga summa och under medel för hela perioden. Under samma period som Falsterboräkningarna har pågått har antalet vintervarfåglar i Sverige inte förändrats

på något markant sätt förutom en svagt negativ tendens. Siffror från häckningstiden finns i princip enbart från 2000-talet och inte heller där har någon säker förändring skett. Variationen mellan år är stor, både under sommar och vinter, med en relativt tydlig koppling till gnagarförekomst inom häckningsområdet.

Kajan har ökat tydligt i Falsterbo sedan sekelskiftet och över 68 000 sträckare under hösten är klart över medel, om än inte lika många som under 2022. Generellt har arten ökat både under häckningstid och som övervintrare i Sverige det senaste halvseket. Mediandatum i Falsterbo har senarelagts lite sedan 1990-talet och detta kan möjligen också ha ett samband med att fler fåglar försöker övervintra. I år kulminerade arten 27 oktober och högsta dagssumma var 8 860 ex 1 november. Till skillnad från kajan så räknades råkan i relativt låga an-

En nötkråka gjorde sträckförsök 16 oktober. Foto: Mattias Ullman.

tal och 5 205 ex är under medel. I Falsterbo noterades flest sträckare under 1970- och 1980-talen och den har också minskat ytterligare lite efter sekelskiftet. Råkan ökade i vinterpunktrutterna fram till millennieskiftet ungefär och har därefter uppvisat stabila vinterantal i Sverige. Endast 356 sträckande kråkor under hösten fortsätter en tydlig och dyster trend och arten har minskat kraftigt under nästan hela perioden. På 1970-talet noterades flera år med över 10 000 sträckande per år och arten är en av de med mest negativ utveckling sedan sträckräkningarna påbörjades 1973. Under de senaste tio åren är medel i Falsterbo 446 ex. Generellt går det dåligt för arten i alla inventeringar i Norden.

Kråkan är av allt att döma ännu en i raden av förlorare i det moderna jordbrukslandskapet. Inte minst har den påverkats negativt av nedläggningen av jordbruk i

stora delar av de skogsdominerade delarna av landet. För närvarande klarar sig kråkan bättre i tätbebyggda områden och längs våra kuster. Både råka och kaja tycks ha anpassat sig bra till ett modernt jordbruk, men inte kråkan.

För blåmes innebar 33 780 ex det bästa året sedan 2018. Datum med högst antal sträckande var 1:e och 16 oktober då strax över 4 200 ex inräknades båda dagarna. Det var en del rörelse på både talgoxe (679 ex) och svartmes (308 ex), men dessa årssummor var ändå under medel långsiktigt, på grund av vissa extremår för de arterna. Nämnas bör också att det i södra Finland var en mycket kraftig invasionsrörelse på svartmes. Vid Hangö räknades över 281 000 sträckande svartmesar under hösten och den var därmed mer talrik än bofink där under 2023. För blåmes och talgoxe var det inte alls lika stora antal dock och vid

Blåmesen hade sitt bästa år sedan 2018. Nabben 3 november. Foto: Bengt Grandin.

Stjärtmesar på väg mot söder 30 oktober och ett flygplan på väg mot nordost. Foto: Mattias Ullman.

Hangö blev årssummorna för dessa arter ca 22 000 samt ca 16 000 ex. Vad som hände med de gigantiska mängderna av svartmes i södra Finland vet vi inte, men helt uppenbart var att de inte fortsatte till Skåne eller Falsterbo åtminstone. Även för stjärtmesen innebar årets 116 ex den högsta summan sedan 2018. Totalt fyra pungmesar noterades under hösten och det är ett fall framåt jämfört med de två senaste åren då noll respektive ett ex bokförts. Det är dock uppenbart att arten minskat ganska snabbt under de senaste sju-åtta åren, både i Falsterbo och som häckfågel i Sverige.

Strax över 3 100 trädlärkor är faktiskt den lägsta årssumman sedan 2018, men ändå högt över medel långsiktigt. Arten har ökat tydligt i Falsterbo sedan 1980-talet och ytterligare efter sekelskiftet. Av alla årssummor i serien är de sex högsta från de senaste sju åren, så troligen kommer arten

att öka ytterligare. Den verkar också vara på försiktig spridning norrut i landet som häckfågel och detta kan på sikt ge en mer utdragen sträckperiod. Sånglärkan minskade snabbt under 1980- och 1990-talen, men har därefter återhämtat sig i Falsterbomaterialet. Årets 3 052 ex är klart över medel för hela perioden. Nationellt syns en liten tendens till förbättrat läge under allra senaste åren. Standardrutterna visar faktiskt på en statistiskt säker ökning under de senaste tio åren. Detta efter en i stort kontinuerlig minskning av antalen sedan 1970-talet. Berglärkan är en av de arter som minskat sedan 1970-talet och årets två ex är under medel både på kort och lång sikt. Strax över 31 000 ladusvalor är över medel och den högsta årssumman sedan 2019 för en art som fluktuerat ganska mycket sedan 1970-talet. I de nationella häckfågelinventeringarna klarade sig

ladusvalan länge väl, men de senaste tio åren finns en klar och tydlig minskning på i standardrutterna och sommarpunktrutterna. Backsvalan har minskat kraftigt sedan 1980- talet och en rikstäckande inventering har därför utförts de senaste åren för att få en samlad bild av det aktuella läget. Den stora anledningen till nedgången är sannolikt igenläggning och återställning av grustäcker runt om i landet. I Falsterbo syns ingen förändring sedan sekelskiftet och årets 2 650 ex är nära medel för de senaste 10 åren, men lågt i ett längre perspektiv. För den generellt minskande husvalan noterades 2 572 sträckare. Det är i princip dubbla summan jämfört med förra året, men en tydlig minskning sedan början av 1990-talet syns och den har fortsatt minska även i ett tioårsperspektiv. Även i häckfågelinventeringar har arten minskat tydligt under det senaste halvsekl.

Staren minskade kraftigt i sträckprotokollet under 1980- och 1990-talen, men trenden har vänts och de senaste tio åren ser mer positiva ut. Årets 123 775 ex är lite lägre än under de fem senaste höstarna, men befäster ändå en viss ökning i sen tid. Vi har nu sju höstar i rad med sexsiffriga antal sträckare och det är en klar ökning jämfört med början av seklet.

Sträcktoppen i år passerade inte lika sent som föregående år och de två högsta dagsummorna var 9 660 samt 15 070 ex den 16:e respektive 23 oktober.

De ökande siffrorna i Falsterbo efter 2010 stöds dock inte alls i inventeringar under häckningstid i Sverige. Dessa visar nämligen inte några tecken på att minskningen avbrutits eller ännu mindre på någon återhämtning. Varifrån kommer alla starna som räknas i Falsterbo? Kommer de från delar av Sverige där det trots allt nu åter går bättre

Den nedåtgående trenden för staren har vänt. Nabben 17 oktober 2023. Foto: Bengt Grandin.

för stararna eller från länder längre österut med en annan utveckling än den i Sverige? Stöd för den senare tanken finns i att antalen i Finland faktiskt ökat något, förvisso från en låg nivå, under 2000-talet.

Trastar – piplärkor

Såväl björktrast som rödvingetrast återfinns bland de långsiktigt minskande arterna, vilket överensstämmer med utvecklingen under häckningstid i Sverige. Över 29 000 björktrastar räknades i år och vi har nu tre höga årssummor under de senaste fyra åren. Redan 13 oktober räknades 9 200 ex, vilket är tidigt för en så pass hög summa. Årsbästa inträffade dock 2 november då 10 890 ex räknades in. Rödvingetrasten är överlag nattsträckare och årssummorna varierar kraftigt. Årets 969 sträckare är klart under medel. Dubbeltrasten har ökat kraftigt i Falsterbo på bara tio år. Årets 1 027

sträckare är under medel för denna period men över medel för hela perioden. Långsiktigt har arten ökat mycket kraftigt i Falsterbo sedan 1970- och 1980-talen. Även i svenska häckfågeltaxeringar har arten ökat kraftigt sedan 1970-talet. Samma utveckling har skett i Finland. Endast 39 bokförda pilfinkar innebär att vi nu har fem år i rad med låga summor, men antalen varierar kraftigt och under ett antal höstar har faktiskt arten uteblivit helt.

Åtminstone i Falsterbomaterialet har trädpiplärkan ökat tydligt sedan 1990-talet. Årets 31 125 är över medel och stärker en ökande trend. Notabelt i år var en ovanligt lång och utdragen sträckperiod för arten. Nämnas här kan t.ex. höga 1 550 ex så sent som 22 september och ovanligt många sträckare, 341 ex totalt, i oktober månad. Gulärta bokfördes med nästan 33 000, vilket är högre än under de två föregående

Sträckande björktrast toppdagen 2 november. Foto: Bengt Grandin.

Dubbeltrasten har ökat kraftigt i Falsterbo under senare år. Nabben 2 november. Foto: Bengt Grandin.

åren, men under medel både långsiktigt och för de tio senaste åren. Åtminstone den sydliga gulärkan ökar annars generellt i olika inventeringar, medan den nordliga gulärkan har haft ett stabilt svenskt bestånd under 2000-talet. Forsärkan har nått en hög och relativt jämn nivå efter sekelskiftet. Årets 431 ex är över medel för 2010-talet, och tydligt över för hela perioden. Den 22 september sträckte imponerande 76 ex och det är därmed nytt dagsrekord för arten. Inventeringar under häckningstid visar att forsärkan fortsätter att öka och att spridningen norrut har gått relativt fort. Idag finns arten i goda antal även i fjällnära miljöer. Endast två fältpiplärkor är långt under medel för en art som minskat snabbt och drastiskt. Arten har också minskat mycket snabbt som häckfågel i Sverige under minst 30 års tid och det verkar just nu svårt att vända trenden. Fältpiplärkan häckar idag

endast i begränsade delar av Skåne och antalet par fortsätter att minska och kan nu räknas i några få tiotal. Rödstrupig piplärka har minskat tydligt efter sekelskiftet. Årets 16 ex innebär att vi nu har tio höstar i rad med antal under medel. Arten bedöms allmänt som minskande, men dataunderlaget bakom denna bedömning är svagt. Skärpiplärkan noterades med 65 ex och det innebär en ny, hög årssumma. I Falsterbomaterialet började arten minska under 1980-talet och ännu mer under 1990-talet. Trenden vände under 00-talet och arten har sedan fortsatt att öka ytterligare under 2010-talet. Efter det har vi också fyra höstar i rad med årssummor tydligt över medel i Falsterbo. Åtminstone i finska skärgården har antalen ökat långsamt under ca 30 år. I den relativt nystartade nationella kustfågelövervakningen i Sverige är bestånden stabila här sedan 2015.

Finkar – sparvar

Artparet bo-/bergfink räknades i år i strax över 2,1 miljoner individer och det innebär att vi nu har fem höstar med antal högt över medel. Årssumman är den tredje högsta i serien, endast slagen av 1975 och 2012 (båda på strax över 2,4 miljoner). Även i år hade fåglarna en frisk motvind, med generellt disigt väder, under de sista dagarna i september och första veckan i oktober, vilket ger en hög koncentration till Falsterbo. Redan 21–22 september räknades höga 211 000 respektive 202 000 ex och vi har i sen tid noterat en tendens till en tidigarelagd sträcktopp med stora summor redan kring 20 september. Totalt under hösten noterades sexsiffrigt antal av detta artpar under nio olika obsdagar och årsbästa inträffade 3 oktober, då 292 000 ex bokfördes. För tredje hösten i rad har bo- och bergfink separerats under sträcket

och andelen bergfink hamnade på 8 % vilket innebär summorna 1 974 000 bofinkar och nästan 176 000 bergfinkar. Artparet bo-/bergfink brukar i stora drag utgöra hälften av alla fåglar som räknas i de standardiserade sträckräkningarna i Falsterbo och i år hamnade andelen nära 56 %, vilket är högre än de flesta år.

Stenknäcken har ökat tydligt efter sekelskiftet i Falsterbos serie, men årets 13 ex är under medel. Stenknäcken är till stora delar stannfågel och vinterbeståndet har ökat sedan mitten av 1970-talet i Sverige. Under de senaste 25 åren syns en kraftig ökning av det häckande beståndet enligt Svensk Fågeltaxerings standardrutter. Domherren är en av de arter som varierar mest mellan åren och det är inte meningsfullt att leta trender på kort sikt. Likt andra invasionsarter styrs uppträdandet under hösten mycket av mängden mat längre norrut.

Bergfinkar på sträck förbi Nabben 13 oktober. Foto: Mattias Ullman.

Årets 540 ex är något högre än under föregående två höstar, men ändå långt under medel. Totalt sett syns en liten nedgång i Falsterbos siffror i sen tid.

Gulhämpling är en av arterna med tydligast ökning i Falsterbo sedan början av perioden. För andra året i rad noterades 21 sträckare. Det är den tredje högsta årssumman någonsin och alla högre summor ligger i sen tid. Arten är för sällsynt för att registreras i de generella inventeringarna under häckningstid, men det svenska beståndet bedöms som ökande under 2000-talet. Rosenfinken ligger på en förhållandevis jämn nivå i Falsterbo, trots att den minskat signifikant som häckfågel i både Sverige och Finland sedan toppåren på 1990-talet. Årets tre ex är under medel och en liten minskning syns också under de senaste tio åren.

Årets 2 485 mindre korsnäbbar är bästa året sedan 2017, men ändå strax under medel för denna invasionsart, vars uppträdande varierar mer än hos den större släktingen. Större korsnäbb noterades endast med 126 ex vilket är lägsta årssumman sedan 2015. Både i Falsterbos serie generellt och i inventeringar under häckningstid syns en ökning sedan sekelskiftet.

Efter förra årets (tillfälliga?) uppgång av grönfinkar räknades i år endast mycket låga 5 422 ex. De sex lägsta årssummorna återfinns nu alla bland de åtta senaste åren och minskningen har gått mycket fort under de senaste femton åren. Under första dekaderna på 2000-talet låg snittet för arten i Falsterbo på ca 59 000 ex per år och toppåret 2006 noterades strax över 121 000 sträckare. Därefter har arten minskat drastiskt, i första hand beroende på ett parasitangrepp som leder till sjukdomen gulknopp. Grönfinken är uppenbarligen mer känslig för parasiten än många andra arter. Parasiten orsakar skador i mun och svalg, vilket medför svårigheter att äta och därmed svält. Nationellt

ses ingen förbättring av läget för grönfinken i de inventeringar som görs.

Vinterhämpling minskade något i år igen och 1 301 ex är faktiskt den lägsta årssumman sedan 2011. Arten räknades i Falsterbo i störst antal under 1970-talet och därefter i tydligt lägre antal under en lång period. En viss uppgång har dock noterats i sen tid jämfört med de sämsta åren kring och strax efter sekelskiftet.

Hämplingen noterades i år med 26 367 ex och detta är faktiskt strax under halva årssumman jämfört med 2022. Sett i ett tioårsperspektiv är årssumman också låg, men en klar uppgång har ändå skett sedan många av åren på 1990- och 2000-talen. Arten minskade kraftigt, likt flera andra jordbruksarter, under många år på 1980-, 1990- och under inledningen av 2000-talet.

Under de senaste tio åren har dock en tydlig återhämtning skett och detta syns också i flera nordiska inventeringar under häckningstid. Många av de högsta årssummorna på gråsiska har noterats efter sekelskiftet men årets 2 619 sträckare är under medel långsiktigt. Arten har annars ökat, både som sträckare i Falsterbo i svenska häckfågelinventeringar under de senaste 10–15 åren. Ökningen under häckningstid gäller de sydligare häckande "brunsiskorna" medan det stora beståndet av nordliga "egentliga gråsiskor" har varit stabilt under de senaste årtiondena.

Steglitsen bokfördes med 16 017 ex, vilket är under halva årssumman jämfört med hösten 2022. Även om årets minskning kom lite överraskande är summan mycket hög i ett längre perspektiv. Arten har ökat mycket snabbt i Falsterbo och samtliga årssummor på över 10 000 ex ligger från 2012 och framåt. Att arten ökat generellt är ställt utom tvivel och den ökar också som övervintrare i landet.

För andra året i rad noterades en mycket hög årssumma för grönsiska. Årets 121 000

sträckare är inte riktigt i paritet med föregående år, men ändå högt över medel, både för den senaste dekaderna och för hela perioden. I Falsterbomaterialet syns en tydlig ökning ungefär från sekelskiftet och antalen har fortsatt att stiga under de senaste tio åren. Även under häckningstid har arten ökat i Sverige under ca 25 års tid enligt standardrutterna. Vid Hangö i sydvästra Finland räknades i år 102 000 grönsiskor och det är den sjunde högsta årssumman där sedan starten 1979. Lite överraskande så är det dålig korrelation mellan höga siffror i Falsterbo och i sydvästra Finland för arten. Inget av de fem åren med högst årssummor vid Hangö (i tur och ordning 2018, 2021, 2006, 2000 och 2019) är gemensamt med motsvarande år i Falsterbo (2010, 2022, 2015, 2023 samt 2020). Även i Finland har arten ökat generellt i antal sedan 1970-talet.

Efter två höstar i rad då lappspärv uteblivit helt i Falsterbo, noterades i år faktiskt inte mindre än sju ex och det är högsta årssumman sedan 2016. Den allmänna nedgången i Falsterbo syns också i standardrutterna där index för antalet häckande lappspärv sjunkit ungefär sedan millennieskiftet, men sedan varit relativt stabilt under de senaste tio åren. Efter fem höstar i rad med en enda bokförd ortolanspärva noterades i år faktiskt två ex och det är därmed den högsta totalen sedan 2016. Arten har dock minskat mycket kraftigt över hela perioden och i nuläget är det svårt att se någon ljusning för ortolanen som på 1970-talet var allmän i Falsterbo, ibland i småflockar. Snöspärv bokfördes med låga 92 ex och i Falsterbo syns en tydlig minskning sedan sekelskiftet. Standardrutterna visar på att det nationella häckande beståndet av snöspärv har varit stabilt under 2000-talet. Sett i ett längre perspektiv har arten dock minskat kraftigt i antal i häckningsområdet i norra Sverige. Lokala inventeringar talar om uppåt en 80-procentig minskning sedan 1960-talet.

Gulspärven har minskat i både vinter- och sommarpunktrutter sedan 1970-talet. Minskningen på det nationella planet fortsätter i oförminskad styrka och 2023 blev faktiskt ett nytt bottenår för gulspärven i inventeringarna under häckningstid. I Falsterbo tycks minskningen ha avtagit under de senaste 20 åren, men 823 ex innebär ändå en av de lägsta årssummorna sedan starten. Sävspärven däremot har generellt ökat under de senaste 10–20 åren, efter att ha minskat under 1980- och 1990-talen. I år räknades 2 802 ex, vilket bibehåller en ökande trend, även om det är lite lägre än under de fyra senaste höstarna. Även i standardrutterna syns en viss uppgång under häckningstid de senaste tio åren. Den mycket sällsynta videspärven, som generellt sträcker mot sydost, noterades i år faktiskt med två ex, båda i skiftet september/oktober. I Falsterboserien finns tidigare bara en enda bokförd sträckare och det var 2011. Videspärven minskade kraftigt i antal som häckande fågel i Sverige från en topp under tidigt 1980-tal till en bottennivå kring 2015. De allra senaste åren har arten dock åter ökat kraftigt, men hittills endast inom det som kan betecknas som artens svenska kärnområde i Norrbotten. Samma sentida utveckling har för övrigt skett även i Finland. Dvärgspärven noterades med inte mindre än sex sträckande fåglar och det utgör därmed nytt årsbästa (tidigare fem ex både år 2020 och 2021). Intressant i år var att fyra av fåglarna noterades i andra halvan av september, där det tidigare år varit en klar övervikt på fåglar i månadsskiftet oktober/november. Det tidiga uppträdandet kan peka på ett svenskt eller finskt ursprung, snarare än ett långväga östligt. Både i Norge och på Brittiska Öarna uppträdde dvärgspärven rekordartat under senhösten. I svenska standardrutter räknas för få fåglar för att det ska resultera i några säkra trender, men bilden som ges är trots allt positiv.

REFERENSER

(I rapporten har faktauppgifter från nedan listade källor använts)

- Below, A., Lehtikainen, A., Mikkola-Roos, M., Kurvinen, L. & Laaksonen, T. 2019. Bird populations in Finnish archipelago in 1980-2018. – *Linnut-vuosikirja 2018*:56-67.
- Corell, M., Livbom, A., Hellström M & Aronsson N. (red.) 2023. Fågelrapport 2022. – Birdlife Sverige. – *Fågelåret 2023*:86-198.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. 2023. Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2022. – Rapport. Biologiska institutionen, Lunds Universitet.
- Honkala, J., Lehtikainen, P., Saurola, P. & Valakama, J. 2022. Breeding and population trends of common raptors and owls in Finland in 2022. – *Linnut-vuosikirja*.
- Wirdheim, A. & Green, M. 2024. *Sveriges fåglar 2023*. – BirdLife Sverige, Halmstad.
samt
- Projekt Pilgrimsfalk 2023*. Tommy Järås i brev. Ångshöken på Öland 2023. Anders Åberg. Rapport Länsstyrelsen Kalmar.
- Sträcksiffror från Finland* från Aleks Lehtikainen, Helsingfors Universitet i brev samt från www.tiira.fi

SUMMARY

Migrating birds were counted daily, from the southwestern tip of the Falsterbo Peninsula, between August 1 and November 20. This was the 51st season in a row when similar counts were done. In total, over 3.8 million birds were registered and this is the third highest sum since the start in 1973. Chaffinch and Brambling are historically counted together and this year the sum of this species pair was just over 2.1 million birds. Just over 560 000 Wood pigeons is less than the last 10-year-mean. Barnacle goose was counted in high numbers again and 270 000 is the fifth highest total number ever. Other species noted in high amounts were Brent, Wigeon, Scooter,

Crane, Black-headed gull, Red-throated diver, Grey heron, Great white egret and Grey wagtail. Several of the raptors were also counted in high numbers, most notably Honey buzzard, Black kite, Hen harrier, and Kestrel. On the contrary, only 117 Rough-legged buzzards were registered and this is the lowest sum ever of this declining species. Common eider, Curlew sandpiper, Little stint, Goshawk, Common buzzard, Hooded crow, Tawny pipit, Greenfinch and Goldfinch were also counted in lower numbers than usual.

The first two and a half months of the season were generally dominated by winds from southwest of west and this means higher concentration of birds to Falsterbo.

Co-counters during the period were: Måns Karlsson (28 days), Raúl Vicente (19 days), Emil Lundahl (14 days), Jon Jörpeland (14 days), Tomas Svensson (11 days), Björn Malmhagen (6 days), Stefan Svensson (1 day) och Bengt Grandin (1 day).

MATTIAS ULLMAN
Bobergsängen 5A
SE-217 46 Malmö
mattias.ullman@telia.com

MARTIN GREEN
Biologiska Inst., Ekologihuset
SE-223 62 Lund
martin.green@biol.lu.se

APPENDIX

Sträcket i Falsterbo hösten 2023 uppdelat på dekader, totalsumma för året och medel för perioden 1973–2023.
Migration at Falsterbo in the autumn 2023 divided in decades, totals and yearly mean 1973–2023.

	Aug I	Aug II	Aug III	Sep I	Sep II	Sep III	Okt I	Okt II	Okt III	Nov I	Nov II	Totalt 2023 Total/ 2023
Knölsvan	18	7	13	28	21	61	76	218	57	30	93	622
Sångsvan	0	0	0	0	0	0	0	5	15	3	494	517
Mindre sångsvan	0	0	0	0	0	0	5	2	0	21	294	322
Sädgås	0	0	0	0	0	0	29	9	32	1	36	107
Spetsbergsgås	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	33	34
Bläsgås	0	0	0	0	0	0	672	257	253	27	242	1451
Grågås	47	19	69	98	235	121	1888	1122	142	75	358	4174
Kanadegås	0	5	4	1	0	19	20	0	0	0	17	66
Vitkindad gås	0	0	0	0	100	40	37091	156090	42410	10840	28410	274981
Prutgås	0	0	0	9	3358	2551	24776	3745	119	30	67	34655
Gravand	133	69	89	82	12	0	0	0	0	0	0	385
Bläsand	20	22	339	2458	1621	1660	21155	1335	437	190	146	29383
Snatterand	11	0	0	6	5	8	112	3	0	0	37	182
Kricka	80	30	175	251	220	70	1685	80	4	0	0	2595
Gräsand	0	0	0	0	0	0	88	28	133	20	134	403
Stjartand	2	2	554	140	188	183	1813	185	100	38	71	3276
Arta	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
Skedand	10	6	25	35	19	48	229	14	0	0	14	400
Brunand	0	0	0	0	3	10	24	0	2	0	9	38
Vigg	26	0	3	0	10	10	408	24	82	2	41	606
Bergand	3	0	0	0	1	0	19	15	44	16	27	125
Ejder	1920	286	180	145	1360	1890	26590	14740	1135	670	135	49051
Alfågel	0	0	0	0	0	0	2	3	10	25	213	253
Sjöorre	11070	3840	1310	695	1410	610	6010	315	30	210	330	25830
Svärta	527	1	37	6	63	36	750	101	111	24	209	1865
Knipa	0	0	0	0	0	0	68	78	11	31	28	216
Småskrake	0	0	0	20	50	248	3047	373	201	277	779	4995
Storskrake	0	1	0	0	0	0	4	4	7	35	74	125
Smålom	2	0	0	4	15	60	653	99	96	103	962	1994
Storlom	2	4	16	29	10	7	16	6	8	6	5	109
Svartråbbad islom	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Skäggdopping	2	0	2	0	2	1	15	3	0	1	7	33
Grånekedopping	7	4	7	8	6	1	7	1	0	2	4	47
Svarthakedopping	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Havssula	0	5	0	0	0	10	19	25	5	14	9	87

FORTS.

APPENDIX – FORTS.

	Aug I	Aug II	Aug III	Sep I	Sep II	Sep III	Okt I	Okt II	Okt III	Nov I	Nov II	Totalt 2023 Total 2023
Ägretthäger	1	78	19	54	68	3	52	45	23	18	24	385
Gråhäger	210	478	143	61	72	18	69	22	6	11	17	1107
Vit stork	0	0	12	2	1	0	2	0	0	0	0	17
Bivräk	0	89	1910	3248	429	295	5	0	0	0	0	5976
Brun glada	0	24	21	35	35	34	25	2	0	2	3	181
Röd glada	9	35	24	36	274	696	993	433	119	170	232	3021
Havsörn	4	3	6	4	7	17	10	12	0	1	5	69
Ormörn	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Brun kärrhök	19	113	223	326	86	115	29	5	7	2	1	926
Blå kärrhök	1	4	15	27	24	45	142	162	36	33	61	550
Stäpphök	0	0	1	17	18	13	11	1	0	0	0	61
Angshök	0	3	5	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Duvhök	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	5
Sparvhök	7	1337	4768	5281	2426	3777	3895	4907	731	604	172	27905
Ornvråk	3	52	98	71	677	619	2839	973	164	222	325	6043
Fjällvråk	0	0	0	0	0	0	47	61	2	3	4	117
Mindre skrikörn	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Kungsörn	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
Fiskgjuse	12	83	91	71	33	17	0	0	0	0	1	308
Tornfalk	23	193	312	566	258	313	74	16	5	0	2	1762
Aftonfalk	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2
Stenfalk	0	3	3	20	26	47	89	36	5	0	1	230
Lärkfalk	0	2	10	44	26	7	0	0	0	0	0	89
Pilgrimstfalk	0	4	7	6	3	10	12	4	3	3	0	52
Trana	0	0	0	3	188	635	8832	1264	7	90	386	11405
Strandskata	180	16	62	25	0	0	0	0	0	0	0	283
Skärflacka	77	34	0	3	0	1	0	0	0	0	0	115
Mindre strandpipare	2	3	1	1	0	0	0	0	0	0	0	7
Större strandpipare	244	167	413	110	30	74	86	4	0	0	0	1128
Ljungpipare	412	291	236	41	13	38	128	0	185	378	38	1760
Kustpipare	139	61	51	24	20	55	102	31	3	4	0	490
Tofsvipa	0	33	0	0	0	7	77	0	268	0	428	813
Kustsnäppa	28	2	94	38	14	41	4	4	0	0	0	225
Sandlöpare	8	3	2	1	2	0	1	0	0	0	0	17
Småsnäppa	11	2	5	3	3	1	0	0	0	0	0	25

FORTS.

	Aug I	Aug II	Aug III	Sep I	Sep II	Sep III	Okt I	Okt II	Okt III	Nov I	Nov II	Totalt 2023 Total 2023
Mosnäppa	5	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	7
Spovsnäppa	20	1	4	3	2	1	3	0	0	0	0	34
Skärnäppa	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	3
Kärnsnäppa	2660	199	1140	920	292	353	583	88	30	5	0	6270
Myrsnäppa	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	5
Prärielöpare	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Brushane	45	72	65	18	8	3	1	0	0	0	1	213
Enkelbeckasin	26	21	62	17	25	36	164	15	6	12	5	389
Rödspov	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Myrspov	37	70	91	31	4	18	4	0	0	0	0	255
Småspov	19	7	7	0	0	0	0	0	0	0	0	33
Storspov	133	26	37	52	0	0	4	0	0	0	0	252
Svartsnäppa	13	6	13	2	0	4	0	0	0	0	0	38
Rödbena	85	14	10	6	1	1	0	0	0	0	0	117
Gluttsnäppa	43	67	18	13	6	5	0	0	0	0	0	152
Skogssnäppa	11	1	5	1	0	0	0	0	0	0	0	18
Grönbena	120	56	28	19	0	1	0	0	0	0	0	224
Drillsnäppa	6	1	12	0	0	0	0	0	0	0	0	19
Roskarl	6	2	13	2	1	0	1	1	0	0	0	26
Smalnåbbad simsnäppa	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Brednåbbad simsnäppa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Kustfabb	7	2	21	3	3	0	2	0	0	0	0	38
Svarthuvad mås	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Dvärgmås	7	1	13	4	27	62	9	74	46	8	34	285
Skratmås	3490	5496	499	1575	543	894	1010	1001	396	343	423	15670
Fiskmås	1653	3485	567	549	587	888	707	751	188	242	287	9904
Silltrut	15	16	42	12	19	15	21	7	0	1	0	148
Tretålig mås	1	1	0	0	0	0	0	3	0	1	3	9
Skrårtärna	6	9	3	3	0	0	0	0	0	0	0	21
Fistärna	1046	375	337	104	16	19	4	7	0	0	0	1908
Silvertärna	203	42	10	2	0	0	3	5	0	0	0	265
Fisk-/silvertärna	5470	1525	569	173	10	0	6	4	0	0	0	7757
Småtärna	83	18	2	3	0	0	0	0	0	0	0	106
Svarttärna	58	12	8	6	0	0	0	0	0	0	0	84
Vitvingad tärna	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Sillgrissla	0	0	1	0	12	5	7	20	2	1	0	48
Tordmule	1	0	0	1	1	0	13	23	14	6	2	61
Sillgrissla/Tordmule	0	1	0	0	0	0	1	3	0	0	0	5

FORTS.

APPENDIX – FORTS.

	Aug I	Aug II	Aug III	Sep I	Sep II	Sep III	Okt I	Okt II	Okt III	Nov I	Nov II	Totalt 2023 Total 2023
Tobisgrissla	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Skogsduva	0	0	0	56	116	1152	2404	3598	2160	694	409	10589
Ringduva	0	0	0	0	0	0	81600	84418	297220	50270	48650	562158
Turkduva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
Gök	0	3	1	1	1	0	0	0	0	0	0	6
Jorduggla	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	4
Tornseglare	0	3486	751	21	3	9	0	0	0	0	0	4270
Blåtare	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Större hackspett	0	0	0	5	0	17	93	14	6	5	6	146
Trädläarka	0	0	0	1	69	1188	944	164	609	158	41	3174
Sångläarka	0	0	0	0	0	215	794	843	857	208	135	3052
Bergläarka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Backsvala	0	1414	987	154	32	44	16	3	0	0	0	2650
Ladusvala	0	5425	6822	6529	1924	6717	3313	452	54	21	3	31260
Hussvala	0	1307	1028	145	40	47	4	0	0	1	0	2572
Större pipläarka	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Fåltipläarka	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Trädpipläarka	0	6040	14320	5575	1381	3468	337	2	2	0	0	31125
Ångsapipläarka	0	0	0	19	267	12080	6770	804	339	263	139	20681
Rödstrupig pipläarka	0	0	0	9	6	1	0	0	0	0	0	16
Skärpipläarka	0	0	0	4	10	28	15	4	3	1	0	65
Gulärla	90	5920	17680	8400	622	197	9	0	2	0	1	32921
Forsärla	1	0	5	32	96	174	78	18	8	16	3	431
Sädesärla	0	9	62	274	208	296	88	24	13	1	1	976
Sidensvans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	75	59	134
Järnsparv	0	0	0	20	26	308	60	0	0	0	0	414
Björktrast	0	0	0	0	0	0	2	13830	727	11690	2860	29109
Taltrast	0	0	0	0	0	114	1915	0	0	0	0	2029
Rödvingetrast	0	0	0	0	0	0	708	200	10	37	14	969
Dubbeltrast	0	0	0	0	0	23	791	35	87	87	4	1027
Kungsfågel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	250	250
Skägges	0	0	0	0	0	0	0	4	0	26	5	35
Stjårtmes	0	0	0	0	0	0	0	0	66	50	0	116
Svartmes	0	0	0	0	0	66	65	51	81	42	3	308
Blåmes	0	0	0	0	198	11120	8890	5245	4070	3757	490	33770
Talgoxe	0	0	0	0	1	93	115	92	215	160	3	679
Pungmes	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	4
Varrågel	0	0	0	0	0	1	6	2	1	5	1	16

FORTS.

	Aug I	Aug II	Aug III	Sep I	Sep II	Sep III	Okt I	Okt II	Okt III	Nov I	Nov II	Totalt 2023 Total 2023
Nötsrika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaja	0	0	0	0	0	386	5299	17723	24845	17330	2630	68213
Råka	0	0	0	0	0	281	2102	1213	1192	269	148	5205
Kråka	0	0	0	0	0	0	30	105	46	17	158	356
Korp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Stare	200	7420	13580	570	1270	7050	10635	23900	30560	25520	3070	123775
Pifink	0	0	0	0	0	0	0	0	35	4	0	39
Bofink	0	0	0	1960	8610	1033600	717900	197100	9145	5395	640	1974350
Bergfink	0	0	0	3	2	3900	78550	68490	2790	20065	1790	175590
Gulhämpling	0	1	1	2	1	4	3	3	3	3	0	21
Grönfink	0	0	0	0	10	163	297	1311	1475	1941	225	5422
Steglits	0	0	0	0	35	1120	2140	2850	1872	7180	820	16017
Grönsiska	0	0	0	940	3740	62810	28010	18330	2035	5010	500	121375
Hämpling	0	0	0	10	335	12090	6230	4800	1072	1790	40	26367
Vinterhämpling	0	0	0	0	0	0	1	22	263	685	330	1301
Gräsiska	0	0	0	0	0	17	79	86	135	952	1350	2619
Snösiska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Mindre korsnäbb	55	931	630	177	91	497	68	5	0	18	13	2485
Större korsnäbb	0	0	0	0	0	16	15	12	22	50	11	126
Rosentfink	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Domherre	0	0	0	0	0	0	1	1	39	209	290	540
Stenknäck	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	11	13
Lappsparv	0	0	0	0	2	3	2	0	0	0	0	7
Snösparv	0	0	0	0	0	0	0	0	56	33	3	92
Gulspurv	0	0	0	0	0	2	31	45	255	318	172	823
Ortolansparv	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Videsparv	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Dvärgsparv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Sävsparv	0	0	0	32	122	1435	888	100	139	52	34	2802
Total	30889	50899	70813	42596	34227	1177559	1108649	634765	430200	169265	101056	3850918

Sandlöpare, ladusvala och kustpipare på Måkläppen under stormen 19 oktober 2023.
Foto: Mattias Ullman.

Insamlingen till stöd för Falsterbo Fågelstation fortsätter.
Fågelstationen har tilldelats 90-konto:

Pg 900301-3; Bg 900-3013

Obs! Betalningsmottagare: Skånes Ornitologiska Förening

Ringmärkningen vid Falsterbo Fågelstation 2023

Ringing at Falsterbo Bird Observatory 2023

Meddelande nr. 342 från Falsterbo Fågelstation

Sophie Ehnбом & Magnus Grylle

Under det gångna året genomfördes den standardiserade ringmärkningen vid Falsterbo Fågelstation för det 44:e året i obruten följd. I och med detta tillfogades ytterligare ett års värden till tidsserierna som stationen främst arbetar med: vårserien, höstserien samt Flommen. Totalt under detta program ringmärktes 19 861 fåglar av 84 arter.

Bortom det standardiserade programmet genomfördes insatser för att ringmärka speciella arter eller artgrupper (sumphöns, tärnor, ugglor, tornseglare, hussvala med flera) inklusive märkning av boungar. I detta sammanhang märktes 611 fåglar, där märkningen av kentska tärnor som boungar på Landgrens holme är speciellt minnesvärd.

Årets totalsumma är medelmåttig och alla delsummorna var även de genomsnittliga. Vårmärkningen vid Fyren landade på 3 253 märkta, vilket är bland de lägre i serien (30:e). Höstsäsongen vid Fyren blev bättre med 13 473 märkta, vilket är nära medianvärdet. Flommensäsongen var mager. Slutsumman landade på 3 135, vilket är 33:e plats genom alla år, även om siffran inte är extrem jämfört med de vi sett de senaste tio åren.

Som alltid döljer det sig spännande fluktuationer på artnivå. Några arter märktes i stora antal, medan andra var oväntat fåtaliga.

Alla sifferuppgifter finns tillgängliga på www.falsterbofagelstation.se/ringmarkning.

METODIK OCH FÖRKLARINGAR

Standardiserad ringmärkning genomfördes 2023 för 44:e året i följd, och de tre tids-serier som stationen bygger med hjälp av ringmärkning blev alla ett år längre. Dessa tre tidsserier är:

- Vårserien baserad på data från Fyrträdgården vid Falsterbo fyr insamlade från 21 mars till 10 juni.
- Höstserien baserad på data från Fyrträdgården vid Falsterbo fyr insamlade från 21 juli till 10 november.
- Flommenserien baserad på data från Flommen insamlade från 21 juli till 30 september.

Ringmärkning bedrivs dagligen vid respektive plats under säsong enligt ovan. Samtliga fåglar inom det standardiserade programmet fångas med slöjnet. Standardinsatsen för alla tre tidsserierna är 20 nät. Detta anpassas dagligen till rådande väderläge. Vind är en faktor som nästan alltid styr och gör att insatsen, antalet uppsatta nät, ibland minskas, eller att dagar helt ställs in. Detsamma gäller regn, då vi inte fångar några fåglar. Fåglarnas säkerhet går alltid i första hand. Inga artificiella lockmetoder används inom den standardiserade fångsten vid stationen. Märkningen inleds i gryningen och pågår minst fyra timmar på våren och minst sex timmar på hösten, eller till dess att antalet märkta fåglar går ned till under tio per timme.

Årets siffror för det standardiserade programmet är direkt jämförbara med tidigare publicerade årsrapporter. Falsterbos standardiserade program inleddes 1980 och är de siffror som behandlas här om inte något annat anges. Termen "historiskt medelvärde" avser alltid ett medelvärde baserat på hela tidsserien. För jämförelser i närtid används termen "10-års medelvärde", vilket

då baseras på de senaste tio årens data för en tidsserie. Rankning används för att ge en bild av var ett värde ligger i den totala tidsserien. Till exempel (11/44) indikerar 11:e plats bland de 44 år som vi har totalt i serien i år. Klockslag anges alltid i svensk normaltid (UTC+1) då sommartidsförändringar inträffar under säsong. Väderuppgifter hämtas från SMHI publicerade på nätet: <https://www.smhi.se/klimat/klimatetda-och-nu/manadens-vader-och-vatten-sverige> och direkt från väderstationen vid Falsterbo Fyr.

För visning av resultat i Tabell 1 har en gräns dragits vid minst 20 märkta fåglar i snitt per år de senaste tio åren, för att arten ska tas med. Vid vårmärkningen ger detta 21 arter. Ett undantag har gjorts för Fyren höst 2023 för att "fånga" större hackspett som hade ett spektakulärt år. I och med detta uppträder ytterligare några arter i denna tabell 2023.

VÄDER 2023

Mars

Mars var varm, en grad över medeltemperaturen 1991–2020, och våren var således redan igång när säsongen startade den 21:a. Resten av månaden blev i huvudsak en blöt historia. Lågtrycken passerade förbi ett-efter-ett. Lyckligtvis låg dess banor så att det inte blev så blåsig, men med dem kom det nederbörd. Främst regn men även snöblandat ibland. Väderkommentarerna löd omväxlande "regn", "fuktdis", "dimma", "regnskurar" eller möjligen "nederbörd inom synhåll" under alla märkdagarna i mars. Två dagar ställdes in helt på grund av regn och andra dagar begränsades av nederbörden. När en lucka i regnet uppstod, fick märkning- en ibland inledas i en hast, kanske senare än normalt och för en kortare period, innan den återigen blev omöjlig att genomföra.

Föregående uppslag t.v.: Ringmärkt gransångare. Foto: P-G Bentz.

Föregående uppslag t.h.: Specialstudie av stenkäck 9 april 2023. Foto: Amandine Doré.

Det var stundtals mycket blött i nätgatorna. Nordosthörnan i fyrträdgården 28 mars. Foto: Amandine Doré.

April

April var också aningen varmare än normalt, framför allt efter den 8:e. Regnet som styrts mycket av märkningen i mars koncentrerades till några få dagar i mitten och slutet på månaden. Totalt kom det 24 mm vilket är klart under normalvärdet 1991–2020. Endast en dag ställdes in helt, den 13:e, på grund av detta även om den 11:e också påverkades kraftigt av regn. Vindarna var måttliga och omväxlande under månaden.

Maj

Värmen tilltog i maj. Medeltemperaturen låg nästan två grader över normalvärdet 1991–2020. Framför allt de sista tio dagarna var varma med en dygnsmedeltemperatur på 12–13 grader. Under perioder blåste det ihållande från öster. Regn uteblev nästan helt. Totalt kom 8 mm jämfört med normalvärdet 1991–2020 som ligger på 38. Ingen dag ställdes in i maj.

Juni

Det övergripande mönstret från maj gällande temperatur och nederbörd fortsatte in i juni: varmt och (våldigt) torrt. Under de tio dagar som säsongen pågick kom inget regn alls. Medeltemperaturen låg 2,5 grader över det normala. Framför allt slutet på månaden bjöd på riktigt sommarväder. Vindarna var växlande och mestadels svaga. Alla dagar kunde genomföras som planerat.

Juli

I motsats till vårmånaderna så var juli något svalare i Falsterbo. Temperaturen låg i stort på normalvärdet 1991–2020. Speciellt slutet på månaden efter att säsongen börjat var sval. Delvis berodde detta på nederbörden. Det kom 100 mm regn i juli, vilket är ungefär det dubbla jämfört med normalvärdet 1991–2020. Upprepade gånger regnade det flera dagar i rad. Lyckligtvis regnade det inte på morgnarna så ingen dag i juli behöv-

de ställas in vid Fyren. Regn kommer ofta i samband med lågtryckspassager. Beroende på lågtryckens bana kan det då blåsa. I juli passerade lågtrycken så att flera dagar blev riktigt blåsiga. Flommen är vindkänsligt och följaktligen fick fyra dagar ställas in där, redan i juli.

Augusti

Månaden blev i mångt och mycket en repris på juli: svalt och regnigt. Temperaturen låg under medel och nederbörden vara nära nog återigen den dubbla jämfört med normalt. Regndagarna var spridda över hela månaden med bland annat två dagar som gav nästan 20 mm vardera. Lågtrycken fortsatte i samma banor som i juli och i och med detta fortsatte det att blåsa kraftigt periodvis. Fyren fick stänga två dagar i rad, den 7–8:e, och Flommen fyra dagar i rad, 7–10:e, och dessutom i ytterligare två dagar den 25–26:e.

September

Sommaren fortsatte in i september. Månaden var varm, nära nog tre grader över normalvärdet 1991–2020. Med sina 17,5 grader i snitt var månaden varmare än augusti, jämsides med juli och endast en tiondels grad svalare än juni. Dessutom regnade det mindre än normalt, endast 19 mm jämfört med ett medel på 46. Detta regn kom framför allt i slutet på månaden och då ofta i samband med att det då också var stark vind vilket gjorde att framför allt Flommen märkningen fick ställas in, totalt fem dagar i september, spritt över månaden.

Oktober

Även oktober var varm med en medeltemperatur (+11,2°) som låg ungefär en grad över det normala (+10,4°). Det regnade av och till under hela månaden med tio dagar då det kom mer än tre millimeter regn, bland annat tre dagar i rad den 29:e till 31:a.

Därutöver var det ytterligare nio dagar med någon liten skvätt regn. Allt som allt orsakade detta fem inställda dagar. Flera av dessa dagar regnande det i samband med stark vind.

November

Denna månad upplevdes som den första riktiga höstmånaden. Detta konfirmeras i efterhand då det var svalare än normalt (medel +5,4° mot normalt +6,4°) och väldigt mycket regnigare. Inledningsvis låg temperaturen ofta kring 10 grader för att sedan gå ner dag för dag under säsongens sista fem dagar. Samtidigt regnade det i stort sett dagligen, även om det stora regnmängderna inte kom förrän efter att ringmärkningen avslutats. Två dagar fick trots detta ställas in på grund av det regn som kom (5:e och 9:e).

FYREN VÅREN

Mars

Den började med lite utav en knall, då hela 150 fåglar ringmärktes första dagen. Detta är i stora drag 100 fler än normalt. Dagen därpå blev ännu bättre med 197 märkta. Dessa båda är den 9:e och 12:e bästa dagssummorna i mars genom tiderna. Sedan fick vi tyvärr ställa in den 23:e, och dagen därpå var grönsiskorna borta. Det var de som lyfte inledningen på vårsäsongen med 254 märkta på endast två dagar. Totalsumman för grönsiska var den bästa på våren sedan 2017 och bortom det får vi gå tillbaka ända till 1992 för att finna en liknande siffra. Många grönsiskor på våren är följaktligen mycket ovanligt. Grönsiska är en invasionsart som anländer på hösten och de som märktes hade troligen helt enkelt inte hunnit lämna Falsterbo innan vårsäsongen drog i gång. Totalsiffran för mars blev alltså hög tack vare grönsiskorna (462) men ändå endast den 7:e bästa genom tiderna.

Bortom grönsiskorna var dagssiffrorna i mars högst normala och låg i snitt på ett par

tiotal. En art som stack ut var rödhake. Vid mars månads utgång hade endast 25 märkts, vilket var långt under medeltalet (76).

April

Första veckan i april blev som en fortsättning på mars med kring 30 dagligen märkta fåglar. Den 7:e kom då äntligen en stöt med rödhakar och dagen visade sig senare bli den bästa i hela april med sina 230 märkta fåglar. I och med detta hämtade sig rödhakarna och låg då nära nog exakt på medeltalet, så långt. En dagssumma på 230 märkta fåglar i april är modest sett i ett vidare perspektiv. Genom tiderna har vi noterat 78 dagar med en högre dagssumma i april, eller ungefär 2 om året. När vi ser på toppdagarna under april blir skillnaden än större. Toppdagar i april brukar ge bortåt 400 märkta fåglar.

Andra och tredje veckan i april blev även de tämligen mediokra i antal. Någorlunda bra dagar (214 den 14:e och 165 den 21:a)

omväxlade med riktiga bottennapp, till exempel 9 den 20:e och endast 4 den 11 april. Totalt sett så saknades det fåglar jämfört med normalt.

Sista veckan i april blev riktigt fågelfattig. Förvisso märktes 202 fåglar den 28:e, men de övriga sex dagarna i denna vecka lyckades endast producera ungefär hälften så många (113) märkta fåglar tillsammans.

Med sina 1 817 märkta fåglar blev april en svag månad. Så få fåglar har inte märkts på de föregående fyra åren. Sett i ett lite längre perspektiv var det inte så dåligt utan snarare väldigt medelmåttligt (18/44). Lövsångare och framför allt rödhake stod för merparten av "frånvaron". Lövsångare märker vi allt färre utav år från år. Våren 2023 var trots detta oväntat svag, och i april märktes endast 90, vilket är ungefär en tredjedel jämfört med medelvärdet för april, som ligger på 257. Rödhake visade också svaga siffror trots att de flyttar väldigt mycket kortare

En blåhake, 2K hona, ringmärktes i fyrträdgården 21 maj. Foto: Björn Malmhagen.

TABELL 1 – TALRIKA OCH FÅTALIGA FÅGLAR VÅREN 2023

1A: De sju (2023 var de endast sju) arter med ett index över 100, relativt sina 10-års medelvärden under vårmärkningen vid Fyren 2023 presenterade i fallande indexordning.

ART	2023	10-MV	INDEX
Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	259	67	387
Hämpling <i>Linaria cannabina</i>	40	25	160
Grönfink <i>Chloris chloris</i>	28	22	127
Gårdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	156	132	118
Törnsångare <i>Curruca communis</i>	53	47	113
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	233	219	106
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	160	157	102

1B: De tio arter som var fåtaligast under vårmärkningen vid Fyren 2023 relativt sina 10-års medelvärden, presenterade i stigande indexordning.

ART	2023	10-MV	INDEX
Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	11	22	50
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	24	47	51
Hussvala <i>Delichon urbicum</i>	11	21	52
Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	64	120	52
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	849	1 508	56
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	15	27	56
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	457	800	57
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	73	107	68
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	85	116	73
Ärtsångare <i>Curruca curruca</i>	101	135	75

Grönsiska låg över 10-årsmedelvärdet under våren.
Foto: P-G Bentz.

Grå flugsnappare var fåtaligare än genomsnittet.
Foto: P-G Bentz.

1C: Dags- och säsongssummor vilka är bland de fem högsta för respektive art under vårmärkningen vid Fyren 2023.

ART	DAGSSUMMA	RANKING	SÄSONGSSUMMA	RANKING
Gräsand* <i>Anas platyrhynchos</i>	1	1	2	2
	1	1	-	-
Sparvhök* <i>Accipiter nisus</i>	1	3	3	2
Mindre hackspett* <i>Dendrocopos minor</i>	1	1	1	1
Varfågel* <i>Lanius excubitor</i>	1	1	1	1
Brandkronad kungsfågel <i>Regulus ignicapilla</i>	5	3	23	2
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	28	4	156	3
Trädkrypare* <i>Certhia familiaris</i>	1	5	-	-
Rödvingetrast <i>Turdus iliacus</i>	6	5	23	2
Koltrast <i>Turdus merula</i>	21	3	-	-
Pilfink <i>Passer montanus</i>	-	-	5	5
Gråsparv* <i>Passer domesticus</i>	2	1	3	2
	1	4	-	-
Sädesärla <i>Motacilla alba</i>	-	-	23	4
Bergfink <i>Fringilla montifringilla</i>	11	2	25	2
Stenknäck* <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	1	5	4	1
Hämpling <i>Linaria cannabina</i>	5	3	40	1
Gråsiska <i>Acanthis flammea</i>	4	5	18	4
Steglits <i>Carduelis carduelis</i>	3	3	14	2
Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	-	-	259	4

* **Kommentar:** Vissa arter är väldigt ovanliga i märkprotokollet på våren. Märker stationen en enda, hamnar arten omedelbart bland de fem bästa dagarna/säsongerna. Sådana arter ovan är gräsand, sparvhök, mindre hackspett, varfågel, trädkrypare, gråsparv och stenknäck.

1D: De fem högsta dagssummorna, datum samt de då tre talrikaste arterna, under vårsäsongen 2023.

DATUM	SUMMA	VARAV FLEST	ANTAL
2023-04-07	230	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	151
		Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	36
		Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	10
2023-04-22	224	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	163
		Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	13
		Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	13
2023-04-14	218	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	98
		Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	41
		Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	28
2023-04-28	202	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	67
		Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	59
		Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	16
2023-03-22	197	Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	138
		Koltrast <i>Turdus merula</i>	21
		Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	7
		Talgoxe <i>Parus major</i>	7

sträcka än lövsångarna. Apriltotalen stannade på 786 märkta mot ett tio-årsmedeltal för april på 1 261, eller annorlunda uttryckt endast 62% av ett normalår.

Maj

Om april var medelmåttlig, var maj riktigt dålig. Det finns inget sätt att artigt uttrycka detta. Siffrorna talar sitt tydliga språk, med endast 835 märkta fåglar under hela maj, landade summan som (41/44). Den bästa dagen blev den 4:e med 145 märkta. Som jämförelse har vi 113 (!) majdagsummor genom alla år som är högre. Även maj var dålig för lövsångare och ungefär 200 av dem, jämfört med medelvärdet de senaste 10-åren, saknades denna månad. Normalt har rödhakarna passerat i maj, och en totalsiffra över ungefär 50 betraktar vi som bra. Vissa år slår de dock till sent och vi har ett antal år med flera hundra märkta i maj. Hoppet levde därför att de skulle kunna ta

igen förlorade antal, men av det blev det inget, då endast 36 märktes i maj.

Juni

I juni pågår lokalt många häckningar sedan flera veckor tillbaka i Falsterbo och är därför lite utav en eftersäsong hos oss. 2023 blev därvidlag lite annorlunda då vi märkte ovanligt många (139) fåglar för årstiden detta år, om än inte extremt många (11/44). Det finns indikationer på att vissa tropikflyttare blev försenade kring Medelhavet. Ett tecken är att relativt sett många lövsångare märktes i juni, trots att totalsumman var svag. Ytterligare en indikation är att 2023 märktes det fler härmsångare i juni än i maj.

RÖDHAKARNA

2023 blev på sitt sätt rödhakarnas år, då de satte en stark prägel på resultatet. Under både våren och hösten märktes de i låga antal. Detta påverkade båda totalsummorna

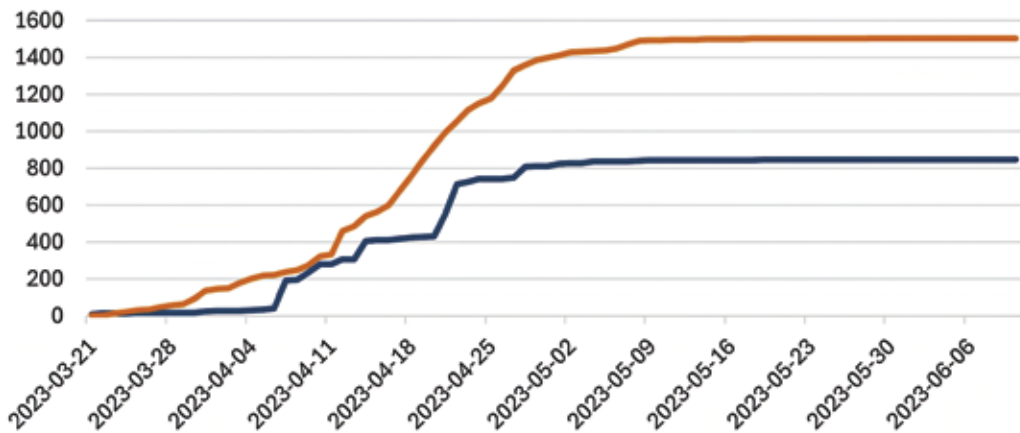
Ovanligt få rödhakar ringmärktes under 2023. Foto: P-G Bentz.

tydligt negativt. Nedan visas detta med två diagram som visar kumulativa märksiffror jämfört med våra 10-åriga medeltal för respektive program.

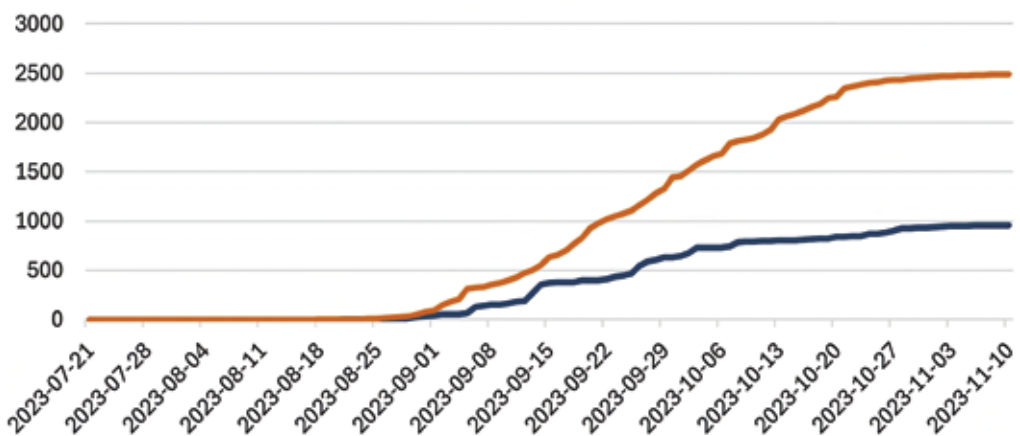
I Figur 1 visas kumulativa märksiffror för våren, medelvärde för 2013–2022, såväl som aktuella siffror för våren 2023. Som synes saknades nästan 600 rödhakar jämfört med ett normalår redan i slutet på april. Normalt så planar märkningen av rödhakar

ut först i andra veckan i maj. Senare än så, blir det endast någon enstaka märkt. 2023 däremot så slutade i stort sett rödhakarna att komma redan sista veckan i april. Endast 41 rödhakar märktes under vårsäsongen efter 28 april.

Hösten blev en ökenvandring när det gäller rödhake (Figur 2). De inledde flyttningen sent och när de kom, kom de i väldigt låga antal. Sedan tog tillströmningen aldrig fart

Figur 1. Kumulativa märksiffror för rödhake under våren. Röd kurva visar medelvärdet under vårarna 2013–2022, medan mörkblå kurva visar utvecklingen under våren 2023.

Figur 2. Kumulativa märksiffror för rödhake under hösten. Röd kurva visar medelvärdet under höstarna 2013–2022, medan mörkblå kurva visar utvecklingen under hösten 2023.

även om någon enstaka dag gav tillfälligt hopp. Den normala, någorlunda stadiga märkningen i september uteblev helt. Största dagen blev 14 september med 86 märkta. Det blev alltså inte en enda dag med en tresiffrig märksumma av rödhake. Slutsumman (961) är endast 39 % av ett normalår, sett över de senaste tio åren (2 489).

Varför fågelstationen märkte så få rödhakar under våren är oklart. Det finns ingen tydlig indikation kring orsaken. Så här i efterhand är det lätt hänt att övertolka och koppla den dåliga hösten till den svaga våren. Vårmärkningen i Falsterbo innehåller ett stort element av slump beroende på väder och vind. Att få, i det här fallet rödhakar, märks ett enstaka år bör man inte ta som indikation att få rödhakar kom till Sverige totalt sett.

Troligen var april 2023 tuff för rödhakarna. Även betydligt större arter än rödhake kände av detta. Ett konkret och dokumen-

terat exempel är kungsörn i Dalarna, som hade en riktigt dålig säsong eftersom de fick snöfall i slutet på april. Om rödhakarna tog stryk borde även andra arter som flyttar och häckar tidigt ha drabbats. En indikation att så var fallet är att index för både järnsparv och gärdsmyg var låga 2023 (51 resp. 63), trots att det är arter som ligger i en stigande trend och normalt märks i hyggliga antal. Så med visst fog kan vi anta att höstens svaga rödhakesiffror indikerar en dålig häckningssäsong. Detta ska bli mycket intressant att följa framgent. Hur många år dröjer det innan vi är tillbaka till det normala?

FYREN HÖSTEN

Juli

Höstsäsongen vid Fyren började även den med en liten knall. 40 märkta fåglar första dagen är bra. Resten av månaden blev mer normal för årstiden med dagssiffror mellan 5 och 35 fåglar. Vid månadens slut låg

En sparvhök ringmärktes i fyrträdgården i juli. Foto: Amandine Doré.

totalsumman (178) endast nio fåglar från vårt medeltal så långt på säsongen. Många arter märktes i ett exemplar, en sparvhök, tornfalk, större hackspett, gröngöling och så vidare. En av dem, försärla, sticker ut som ovanlig. Redan en märkt gör en bra höst för denna art som bara märks då och då vid Fyren. Endast 20 är märkta här genom tiderna.

Augusti

Augusti inleddes med fortsatt låga dagsummer. Inte förrän den 6:e nåddes en dagsumma på över 50 märkta. Lite tursamt kunde ringmärkningskursen för ungdomar genomföras under den första helgen i augusti även om vinden började göra sig påmind redan då. Under veckan som följde fick både den 7:e och den 8:e ställas in helt på grund av framför allt hård vind. Resten av veckan gav totalt 71 fåglar, en inte särskilt imponerande siffra ens som en dagssumma. Den 14:e kom äntligen en liten stöt

och 135 fåglar märktes denna dag. De flesta var lövsångare men trots tillskottet av dem denna dag (58) så låg de ändå långt under medelvärdet så här långt. Under resten av augusti märktes det fåglar alla dagar och av dem var det endast tre som gav färre än 25. Trots detta så ökade gapet successivt mellan 2023-totalen och det långsiktiga medeltalet. Flera av de arter vi normalt märker många utav dök aldrig upp som förväntat. Vid månadens slut låg vi på 75 % jämfört med ett normalår och totalsumman för augusti landade på 999 märkta.

Lite överraskande märktes en busksångare 17 augusti. Det var dock en dag då många tropikflyttare i övrigt märktes vid Fyren. Av 73 fåglar märkta denna dag var det endast fem som inte var tropikflyttare. Alla fyra *Acrocephalus* arterna märktes då, på en och samma dag, vilket aldrig har inträffat tidigare. Busksångaren var en ungfågel och var den andra genom tiderna som försetts med

En busksångare, 1K, ringmärktes i fyrträdgården 17 augusti. Foto: Amandine Doré.

TABELL 2 – TALRIKA OCH FÅTALIGA FÅGLAR FYREN HÖSTEN 2023

2A: De tjugo arter som var talrikast, med ett 10-MV större än 4 och ett index över 100, under höstmärkningen vid Fyren 2023 relativt sina 10-års medelvärden, presenterade i fallande indexordning.

ART	2023	10-MV	INDEX
Större hackspett <i>Dendrocopos major</i>	58	5	1160
Svartmes <i>Periparus ater</i>	136	37	368
Sparvhök <i>Accipiter nisus</i>	71	40	178
Mindre flugsnappare <i>Ficedula parva</i>	14	8	175
Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	3 892	2 364	165
Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i>	90	56	161
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	71	47	153
Domherre <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	56	37	151
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	15	10	150
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	213	142	150
Brandkronad kungsfågel <i>Regulus ignicapilla</i>	30	21	143
Rödvingetrast <i>Turdus iliacus</i>	33	24	138
Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	8	6	133
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	807	642	126
Ärtsångare <i>Curruca curruca</i>	113	90	126
Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	204	165	124
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	119	100	119
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	3 279	2 961	111
Härmsångare <i>Hippolais icterina</i>	46	42	110
Grönsångare <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	19	18	106

2B: De 19 arter som var fåtaligast (med ett index under 100) under höstmärkningen vid Fyren 2023 relativt sina 10-års medelvärden, presenterade i stigande indexordning.

ART	2023	10-MV	INDEX
Sädesärla <i>Motacilla alba</i>	11	32	34
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	961	2 489	39
Trädkrypare <i>Certhia familiaris</i>	18	41	44
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	108	222	49
Gråsiska <i>Acanthis flammea</i>	50	102	49
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	38	70	54
Grönfink <i>Chloris chloris</i>	24	44	55
Pilfink <i>Passer montanus</i>	51	90	57
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	524	831	63
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	157	240	65
Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	17	23	74
Törnsångare <i>Curruca communis</i>	43	50	86
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	428	494	87
Koltrast <i>Turdus merula</i>	92	105	88
Stjärtmes <i>Aegithalos caudatus</i>	91	103	88
Bergfink <i>Fringilla montifringilla</i>	43	49	88
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	258	289	89
Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	746	828	90
Talgoxe <i>Parus major</i>	471	493	96

2C: Dags- och säsongssummor vilka är bland de fem högsta för respektive art under höstmärkningen vid Fyren 2023.

ART	DAGSSUMMA	RANKING	SÄSONGSSUMMA	RANKING
Ringduva <i>Columba palumbus</i>	1	3	-	-
Sparvhök <i>Accipiter nisus</i>	11	1	71	1
Pärluggla <i>Aegolius funereus</i>	1	1	1	3
Hornuggla <i>Asio otus</i>	1	5	-	-
Större hackspett <i>Dendrocopos major</i>	9	4	58	2
	18	1	58	2
Gröngöling <i>Picus viridis</i>	1	1	4	1
Tornfalk <i>Falco tinnunculus</i>	1	5	5	2
	2	1	5	2
Varfågel <i>Lanius excubitor</i>	3	1	3	5
Taigasångare <i>Phylloscopus inornatus</i>	1	2	1	4
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	139	1	807	4
Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	-	-	3	5
Busksångare <i>Acrocephalus dumetorum</i>	1	1	1	1
Kärrsångare <i>Acrocephalus palustris</i>	2	3	7	5
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	-	-	213	5
Ärtsångare <i>Curruca curruca</i>	-	-	113	3
Brandkronad kungsfågel <i>Regulus ignicapilla</i>	-	-	30	2
Trädgårdsträdskrypare <i>Certhia brachydactyla</i>	1	1	2	1
Ringtrast <i>Turdus torquatus</i>	1	1	1	3
Mindre flugsnappare <i>Ficedula parva</i>	-	-	14	1
Forsärla <i>Motacilla cinerea</i>	1	3	-	-
Gulhämpling <i>Serinus serinus</i>	1	2	1	4

2D: De fem högsta dagssummorna, datum samt de då tre talrikaste arterna, under höst-säsongen vid Fyren 2023.

DATUM	SUMMA	VARAV FLEST	ANTAL
2023-10-03	999	Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	499
		Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	273
		Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	88
2023-10-08	924	Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	378
		Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	159
		Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	115
2023-10-01	762	Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	382
		Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	239
		Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	46
2023-09-26	580	Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	192
		Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	139
		Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	79
2023-10-07	563	Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	419
		Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	32
		Svartmes <i>Periparus ater</i>	27

Svartmesen var en av höstens två invasionsarter. Foto: P-G Bentz

ring i Falsterbo sedan den standardiserade märkningen inleddes. Föregående märktes även den vid Fyren, 8 oktober 2010.

September

En kort summering lyder: månaden inleddes svagt, men hämtade sig mot slutet då sju dagar i rad (den 23:e–29:e) bjöd på över 197 märktas fåglar dagligen. Vädret var tidvis utmanande och två dagar fick ställas och flera andra genomfördes med begränsad insats. Månaden går till historien som månaden då rödhakarna uteblev. Tabell 2D är troligen härvidlag unik. Rödhake förekommer endast en gång av 15 möjliga i denna tabell, och då som trea, den 26:e med 79 märkta. I stället är det blåmes och kungsfågel som står för volymerna. Endast en av de fem största dagarna inträffade i september (den 26:e). Totalsumman för september blev 3 608, vilket får anses som klart godkänt givet de saknade rödhakarna.

Oktober

Denna månad präglades starkt av invasionsarterna (större hackspett och svartmes), se avsnittet om dessa. I övrigt fortsatte månaden i samma stil som september slutade med genomgående höga dagssummor. Inte mindre än 17 dagar gav tresiffriga sådana och sju av dem över 500. Tyvärr var vädret tidvis "friskt" och sex dagar fick därför ställas in helt, mestadels på grund av vind, men även ösregn förstörde ett par dagar. Vissa dagar kunde märkning genomföras trots långt ifrån idealiskt väder, men verksamheten fick då justeras kraftigt med färre nät än vanligt. Framför allt helgerna var tyvärr utmanande och faktum är att oktober inte bjöd på en enda lördag eller söndag med blå himmel och gott om fågel. Då rödhakarna till stor del uteblev bars siffrorna upp av andra arter. Blåmes var den art som märktes mest i oktober (2 622) följd av kungsfågel (2 035). Dessa var den enda arterna

med fler än 1 000 märkta under månaden. Det var sedan ett stort gap i antalet märkta fåglar ned till grönsiska som var tredje art (606). Månadssumman nådde 7 596 vilket är nära oktobermedel för de senaste tio åren som ligger på 7 750. Senhöstens enda raritet, en taigasångare märktes den 13:e tillsammans med 375 kungsfåglar.

November

Även november inleddes starkt med fyra dagar i rad med mer än 130 fåglar märkta. Antalet arter var tidvis stort med uppåt 20 arter vissa dagar och 27 arter för månaden totalt. Den 5:e fick ställas in och därefter ändrades stämningen till "stängningsdags". Den 6:e till den 10:e gav tillsammans färre fåglar än den 4:e. Under månaden var det återigen samma arter som dominerade: kungsfågel (415), blåmes (380), och grönsiska och gärdsmyg (55 vardera). Totalsumman för november blev 1 092, vilket är den

sjunde högsta, och därmed klart högre än medeltalet de senaste tio åren (698).

INVASIONSARTERNA

Tidigt på höstsäsongen fick vi information om nära nog överkligt stora flytttrörelser i Finland. Större hackspett var en art som var i rörelse och svartmes en annan. Redan då spekulerades det om de skulle nå ända ned till oss i Falsterbo. Åsikterna gick isär, det är trots allt väldigt mycket skog mellan Finland och Falsterbo. Vi märkte några enstaka större hackspettar tidigt på säsongen, en redan i juli, fyra i augusti, men endast två i september. I början på oktober trodde därför några att "det blir inget". Dessa var dåligt pålästa. Förra gången riktigt många märktes i Falsterbo (1981), anlände de flesta en bit in oktober. Det samma inträffade 2023. Den 7:e kom en (en ensam) förvarning. Dagen därpå, den 9:e, var den högsta dagssumman genom tiderna ett faktum med 18 märkta.

Större hackspettar, varav en "guldspett", som märktes 16 oktober i fyrträdgården. Foto: Max Karlsson.

Även dagen därpå märktes många (9). Sedan ebbade vågen ut för att återkomma ungefär en vecka senare då 15 märktes på tre dagar. Mönstret upprepade sig en tredje gång i Fyrträdgården i slutet på månaden då med fem märkta på några dagar. Större hackspett flyttar dagtid och ses därför "båga sig ut" över havet från Nabben. De avnjöts även av många fyrbrinkenbesökare och sågs både på höjd mot en klarblå himmel såväl som sittande på Fyren(!). Datumen med hackspettar i Fyrträdgården och sträckräkningen på Nabben överlappade i stort sett med något enstaka undantag. Ringmärkningen vid Fyren avslutas 10 november, och veckan därpå sågs en sista (?) liten stöt av större hackspett sträcka ut från Nabben där de sedan stänger säsongen den 20:e. Säsongsumman stannade på 58 ringmärkta vilket är den andra högsta genom tiderna efter 1981 då 65 märktes.

Större hackspett är alltså en invasionsart som märks då och då i Falsterbo. Efter dryga 40 år kan vi nu skönja ett mönster. Det verkar som om de kommer ungefär vart tionde år (Figur 3).

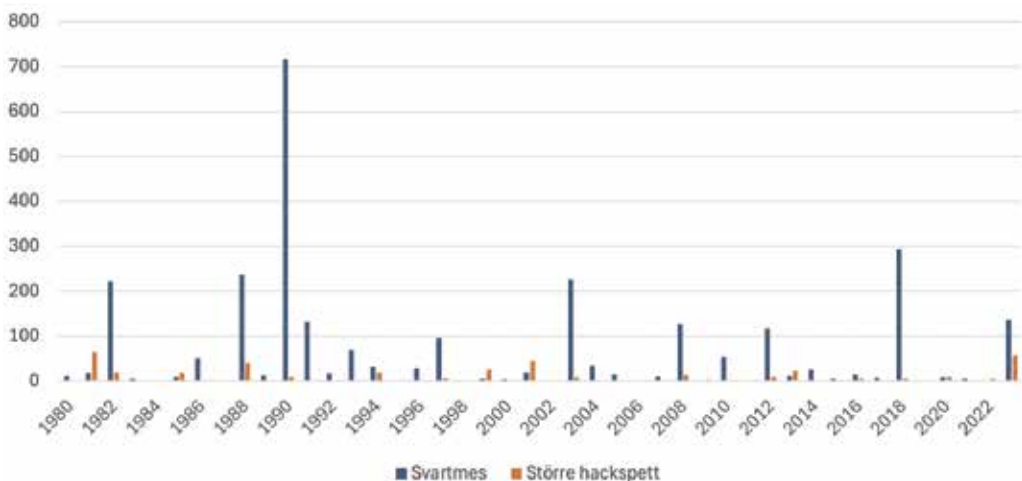
Svartmes var den andra invasionsarten 2023. Årets totalsiffra (136) är inte extrem, men är ändå en tydlig invasionsrörelse. I

stort sett samtliga märktes i oktober. Då båda arterna är barrskogsarter är det lätt hänt att anta att de uppträder samtidigt i Falsterbo. Så är långt ifrån fallet. I Figur 3 framgår att de kommer samtidigt – ibland. Åren 1982, 1988, 2008 och just 2023 är de enda åren som detta har inträffat under den standardiserade märkningen. Svartmes ser ut att komma oftare. De anländer också i större antal då de kommer så invasionsrörelserna är tydligare. Åren däremellan är de mycket fåtaliga.

FLOMMEN

Juli

Säsongen inleddes stabilt med över 50 märkta fåglar dagligen. Bland dem flera sällan märkta arter, och/eller karismatiska sådana, t.ex. skäggmes, gräshoppsångare och svarthakad buskskvätta. Flommenmärkningen är känslig för vind, och tyvärr fick fyra dagar ställas in i juli. Detta tycks inte ha nämnvärt påverkat månadssumman (505), som blev den elfte högsta genom tiderna och nära medel (490) för de senaste tio åren. Både sävsångare och kärrsångare var tidigt ute och låg klart över medel vid månadens slut. Rörsångarna låg däremot

Figur 3. Antalet årligen ringmärkta större hackspett och svartmes höstarna 1980–2023.

En första klassens överraskning i Flommen. En mindre korsnäbb, hane, ringmärktes 23 augusti.
Foto: Amandine Doré.

på endast 60 % av det normala så här långt. Sävsångarna låg i och med detta nästan på samma antal märkta som rörsångarna vilket är ovanligt.

Augusti

Månadens första dag ställdes in. Ytterligare sex dagar ställdes in, fyra dagar i följd 7:e – 10:e, och två i följd 25:e – 26:e. Stora dagar var ovanliga med endast fyra dagar över hundra märkta fåglar varav ingen var över 150. Flera oväntade arter märktes. Bland dem en ung citronärsla som i och med detta märktes för andra året i rad i Flommen. En ännu större överraskning var den mindre korsnäbben som märktes den 23:e. Allt som allt märktes 1 512 fåglar i augusti, vilket är väldigt nära medeltalet de senaste tio åren (1 539). Den ovanliga fördelningen sävsångare/rörsångare hade förstärkts under månaden, då sävsångare (695) till och med låg före rörsångare (645) vid månadens utgång. Normalt brukar fördelningen vara ungefär 1:4 vid den här tiden.

Citronärsla märktes för andra året i rad i Flommen. Denna gång en 1K-fågel. *Foto: Björn Malmhagen.*

TABELL 3 – TALRIKA OCH FÅTALIGA FÅGLAR FLOMMEN HÖSTEN 2023

3A: De fem arter som var talrikast, med ett index över 100 (de var endast fem), under höstmärkningen i Flommen 2023 relativt sina 10-års medelvärden, presenterade i fallande indexordning.

ART	2023	10-MV	INDEX
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	346	130	266
Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	839	538	156
Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	185	136	136
Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	139	115	121
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	93	83	112

3B: De tolv arter som var fåtaligast (med ett index under 100) under höstmärkningen i Flommen 2023 relativt sina 10-års medelvärden, presenterade i stigande indexordning.

ART	2023	10-MV	INDEX
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	4	67	6
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	7	36	19
Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	47	220	21
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	15	53	28
Gulärta <i>Motacilla flava</i>	16	38	42
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	44	75	59
Törnsångare <i>Currucula communis</i>	29	48	60
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	125	206	61
Sävsparv <i>Emberiza schoeniclus</i>	139	200	70
Kärrsångare <i>Acrocephalus palustris</i>	102	122	84
Rörsångare <i>A. scirpaceus</i>	877	1 021	86
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i>	41	43	95

3C: Dags- och totalsummor vilka är bland de fem högsta för respektive art under märkningen i Flommen 2023.

ART	DAGSSUMMA	RANKING	SÄSONGSSUMMA	RANKING
Gräsand <i>Anas platyrhynchos</i>	1	3	1	3
Vattenrall <i>Rallus aquaticus</i>	1	2	3	3
Dvärgbeckasin <i>Lymnocryptes minimus</i>	1	2	2	1
Grönsångare <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	1	5	2	2
Gransångare <i>Ph. collybita</i>	99	1	346	1
	63	3	-	-
Trastsångare <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	1	3	3	5
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	2	4	-	-
Näktergal <i>Luscinia luscinia</i>	1	1	1	5
Svarthakad buskskvätta <i>Saxicola rubicola</i>	2	1	5	1
	1	2	5	1
Citronärta <i>Motacilla citreola</i>	1	1	1	1
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	3	4	6	3
Mindre korsnäbb <i>Loxia curvirostra</i>	1	5	1	4

3D: De fem högsta dagssummorna, datum, samt de då tre talrikaste arterna, under höstmärkningen vid Flommen 2023.

DATUM	SUMMA	VARAV FLEST	ANTAL
2023-08-06	148	Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	57
		Rörsångare <i>A. scirpaceus</i>	54
		Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	10
2023-07-28	144	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	39
		Sävsångare <i>A. schoenobaenus</i>	33
		Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	30
2023-09-26	144	Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	99
		Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	10
		Sävsparv <i>Emberiza schoeniclus</i>	10
2023-08-02	127	Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	79
		Rörsångare <i>A. scirpaceus</i>	31
		Kärrsångare <i>A. palustris</i>	10
2023-08-03	123	Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	79
		Rörsångare <i>A. scirpaceus</i>	31
		Kärrsångare <i>A. palustris</i>	8

En av de många sävsångare som ringmärktes i Flommen under augusti. Foto: Amandine Doré

September

Även september inleddes med en inställd dag. Ytterligare fyra dagar ställdes in spridda som enskilda dagar över månaden. Dags-siffrorna var inledningsvis låga och den första dagen med signifikant fler än 60 märkta dröjde ända till den 23:e då 120 fåglar märktes. Sista veckan blev den bästa, trots två inställda dagar, med tre dagar i rad med tresiffriga dagssummor. Totalt märktes 1 118 fåglar i september vilket är lägre än medeltalet de senaste tio åren (1 226). Fördelningen mellan sävsångare och rörsångare fortsatte att förbrylla. Till slut blev det aningen fler rörsångare (877) än sävsångare (839), men rörsångarna "borde" ha varit nära dubbelt så många. Siffran för sävsångare är den 6:e högsta sett över alla år, medan den var den 4:e lägsta för rörsångare. Rimligen beror detta på helt olika häckningsutfall för dem.

ÅTERFYND OCH KONTROLLER

Återfynd

Återfynd kallas det när fågelstationen får information om fåglar märkta av oss som har lästs av på olika sätt, döda, eller levande någon annanstans. Under året har vi fått rapporter om 87 sådana återfynd. Detta inkluderar fåglar som (åter)fångats av någon annan ringmärkare efter att de först har ringmärkts i Falsterbo. Totalt är 24 arter representerade och 51 av fynden är gjorda utanför Sverige. Arter med flest fynd är rörsångare (12) och blåmes (25).

Boungemärkningen av kentsk tärna på Landgrens holme ger många återfynd. Det mest avlägsna är från Ghana, där många tärnor passerar/vistas under vintern. En av dessa förolyckades i en räkfälla, ringen lästes av, och informationen nådde till slut Ringmärkningscentralen och fågelstationen. Övriga fem fynd är avläsningar längs Östersjöns och Nordsjöns kuster.

Både sävsångarna och rörsångarna är förvånansvärt snabba under flyttningen.

Sävsångarfynden fördelar sig på Belgien (7 dagar), Frankrike (9 och 14 dagar). Stationen fick även ett sävsångaråterfynd från Spanien fast först följande vår. Rörsångarna flög till Tyskland på 5 dagar och Frankrike på 9 dagar.

En härmsångare ångrade sig, gjorde en snabb reträtt och avlästes på Gedser Fuglestation 9 dagar efter märkningen i Falsterbo 9 juni. Detta är ett mönster som även järnsparvar (mest hanar) uppvisar. De flesta blåmesåterfynden kommer från Skåne, men det rapporterades sju fynd från Danmark, varav tre fåglar tog sig till Gedser i södra Danmark på 21–31 dagar.

Grönsiskans flyttning är väldigt beroende av födotillgång och den verkar nästan vara nomadiserande ibland. Årets fyra rapporter ger en spridning från Tjeckien, Slovenien, Tyskland, och ända till Storbritannien.

Främmande kontroller

Årets 51 rapporter av redan ringmärkta fåglar som kontrollerats i Falsterbo fördelar sig på 20 arter, där blåmesen åter är talrikast (19). Några mer sällan förekommande arter är till exempel en skärfläcka märkt på Ottenby som bounce och som återfanns slagen av pilgrimsfalk vid Landgrens holme i Skanör. Den blev nästan 15 år gammal. En skrattnås märkt som adult i Belgien 2013 återfanns död i Skanör 2022 där den avlidit av fågelinfluensa. En hornuggla märkt som 4K+ i Åbo, Finland i april 2022 kontrollerades vid Falsterbo Fyr i november 2023.

Under hösten rapporterades det om stora flyttningsrörelser genom Finland österifrån. Så småningom sågs dessa även i södra Sverige och i Falsterbo var svartmesen ovanligt talrik under framförallt oktober. Beviset att det var fåglar österifrån kom slutligen 1 november då en ung svartmes kontrollerades med en finsk ring. Den var märkt 28 september i Åbo, Finland och hade under 34 dagar flugit 720 km i sydvästlig riktning!

Mäktigt för en art som är ganska bunden till skog och helst inte flyttar.

De många fynden av blåmes beror självklart på all märkning som görs i Skåne och resten av södra Götaland, framför allt holkmärkning. En individ märkt som bounce 27 maj på Revingefältet utanför Lund kontrollerades vid Falsterbo Fyr 27 oktober och 3 november. Samma fågel kontrollerades ytterligare en gång 18 november vid Gedser, Danmark.

Egna kontroller

Egna kontroller är de fåglar vi själva har märkt och senare återfångat (minst tre månader efter märkningstillfället). Totalt har fågelstationen 131 egna kontroller fördelade på 20 arter. Under vårsången så representeras självklart de arter som häckar i fyrträdgården väldigt väl. Talrikast är arter som hussvala (4), ärtsångare (14) och stare (6). Det visar också på hemortstrohet

då flera individer återkommer år efter år. Bland ärtsångarna fanns en sex- och en sju-åring, även så för talgoxe och stare. En del av dessa har återfångats flera olika år, vilket visar att de inte upplever återbesöken i näten som ett stort stressmoment.

Under hösten görs betydligt färre egna kontroller vid Fyren (totalt 16). I vassarna i Flommen kontrollerades framför allt rörsångare (14) och sävparv (14). Delvis beror detta på att de häckar i området, men även att fåglarna återkommer till vassarna för födosök och rastning. Ytterligare exempel på detta är ladusvala och blåmes (5 resp. 11).

ÖVRIG MÄRKNING

Märkning utanför det standardiserade programmet omfattar märkning av boungar (pullmärkning) samt spontanmärkning av vissa artgrupper när tillfälle ges. 2023 försiggick detta i huvudsak i följande sammanhang.

En dvärgbeckasin ringmärktes utanför det standardiserade programmet. Foto: Amandine Doré.

Första kattuggleungen kläcktes 24 april och 5 maj var det dags för ringmärkning. *Foton: Mikael Kristersson.*

Som tidigare år märktes holkhäckande fåglar i Fyrträdgården. Det resulterade i: tornseglare 11, hussvala 83, samt stare 48.

Pullmärkning genomfördes även på Landgrens holme. I samband med den normala översynen och uppföljningen av häckningarna på Landgrens holme tog Mikael Kristersson tillfället i akt att märka inte mindre än 334 unga kentska tärnor där.

Ytterligare fåglar märktes som boungar på olika platser: kattuggla 4 (Falsterbo park), tornfalk 12 (kyrkorna), blåmes 11 (Hedehusvägen), stare 14 (Falsterbo park). Allt som allt märktes 517 boungar av sju arter.

Flygga fåglar märktes enligt följande:

- Som bifångst när oflygga fåglar (ovan) märktes: tornseglare 1, blåmes 1.

- I Flommen sätts vadareburar ut eftersom vi ändå är där och detta inte påverkar det standardiserade programmet: enkelbeckasin 1, trädpiärka 3.

- Marc Illa var på besök i september och då provades nattfångst med lampa: dvärgbeckasin 1, jorduggla 1.

- Stundtals provades övrig märkning nedanför strandbrinken vid Flommen: sparvhök 1, grönfink 1, taltrast 1.

- Specialinsats under sommaren för att fånga svalor för loggningsförsök: ladusvala 35, hussvala 6.

- Vid fågelstationen genomfördes försök med att locka in nattskärar med ljud: nattskärar 1.

- Under senhösten genomfördes ugglemärkning ute vid Fyren ett par nätter. Detta resulterade i hornuggla 34 och jorduggla 5,

- Slutligen märktes också en storskarv som hade förvirrat sig in i Fyrträdgården till fots.

Totalt märktes 94 flygga fåglar av 15 arter inom ramen för övrig märkning.

TACK

Tack till Karolina Adolphson, Per Andell, Jan Dahlén, Amandine Doré, Jess Floyd, Carolina González Clic, Magnus Grylle, Anders Grönvall, Arne Hegemann, Marc Illa, Leo Jhaveri, Lennart Karlsson, Max Karlsson, Mikael Kristersson, Sonam Ninad Kulkarni, Jesse van Lon, Johan Lorentzon, Julia Lorentzon, William McGhee, Björn Malmhagen, Tim Micallef, Sissel Sjöberg, Tage Svahn, Martin Svensson, Louise Vermorken, Göran Walinder samt Yao Yao.

Vi vill också tacka alla som har hjälpt till tillfälligt och/eller gjort insatser under helger och vid andra tillfällen när det helt enkelt behövs mer folk. Slutligen ett speciellt tack till ett par viktiga supportpersoner: Karin Persson och Stephen Menzie.

Ringmärkningsverksamheten finansierades bland annat genom följande källor:

- Anslag från Naturvårdsverket och Lunds Djurskyddsfond.
 - Inkomster från guidning och försäljning.
 - Alla som har bidragit till fågelstationens verksamhet genom vår insamlingskampanj.
- Det stärker vår strävan att göra ännu bättre jobb framöver.

Till alla riktas ett stort och varmt tack!

REFERENSER

SMHI. Väder och Vatten. <http://www.smhi.se/klimat/klimatet-da-och-nu/hur-var-vadret/q/Falsterbo/>.

En del av årets personal 14 oktober 2023

Bakre raden från vänster: Maria Grylle och Sophie Ehnbo.

Mellersta raden från vänster: Carolina González Clic, Max Karlsson, Amandine Doré och Magnus Grylle.

Främre raden från vänster: Martin Svensson, Louise Vermorken, Jess Floyd, Yao Yao och William McGhee.

Foto: Falsterbo Fågelstation.

APPENDIX. RINGMÄRKNINGEN 2023 / RINGING TOTALS IN 2023

Antal ringmärkta fåglar vid Falsterbo 2023 fördelade på kategorier (standard- resp. övrig märkning).

Numbers of ringed birds at Falsterbo 2023 divided into categories (standardised and other ringing).

	Standardiserad ringmärkning						Övrigt		Totalt
	Standardised ringing						Miscellaneous		
	Fyren, vår		Fyren, höst		Flommen, höst		Flygg	Pull	
	Lighthouse		Lighthouse		Reed bed		Fledged	Nestlings	
	spring		autumn		autumn				
	2023	10-mv	2023	10-mv	2023	10-mv	2023	2023	
Gräsand <i>Anas platyrhynchos</i>	2	1	-	-	1	-	-	-	3
Storskarv <i>Phalacrocorax carbo</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Sparvhök <i>Accipiter nisus</i>	3	1	71	45	-	-	1	-	75
Tornfalk <i>Falco tinnunculus</i>	-	-	5	2	-	-	-	12	17
Vattenrall <i>Rallus aquaticus</i>	-	-	-	-	3	1	-	-	3
Större strandpipare <i>Charadrius hiaticula</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Dvärgbeckasin <i>Limnocryptes minimus</i>	-	-	-	-	2	1	1	-	3
Enkelbeckasin <i>Gallinago gallinago</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Grönbenä <i>Tringa glaurola</i>	-	-	-	-	1	2	-	-	1
Kentsk tärna <i>Thalasseus sandvicensis</i>	-	-	-	-	-	-	-	334	334
Ringduva <i>Columba palumbus</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Kattuggla <i>Strix aluco</i>	-	-	-	-	-	-	-	4	4
Hornuggla <i>Asio otus</i>	-	-	1	-	-	-	34	-	35
Jorduggla <i>A. flammeus</i>	-	-	-	-	-	-	6	-	6
Pärluggla <i>Aegolius funereus</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Nattskärja <i>Caprimulgus europaeus</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Tornseglare <i>Apus apus</i>	-	-	-	-	-	-	11	1	12
Gröngöling <i>Picus viridis</i>	-	-	4	2	-	-	-	-	4
Större hackspett <i>Dendrocopos major</i>	-	-	58	9	-	-	-	-	58
Mindre hackspett <i>Dryobates minor</i>	1	-	1	1	-	-	-	-	2
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	-	-	-	-	93	91	-	-	93
Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	1	3	1	1	185	146	35	-	222
Hussvala <i>Delichon urbicum</i>	11	20	6	11	-	-	6	83	106
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	2	4	38	65	7	33	3	-	50
Ängsplärlärka <i>A. pratensis</i>	-	-	2	1	-	-	-	-	2
Gulärta <i>Motacilla flava</i>	-	-	1	1	16	37	-	-	17
Citronärta <i>M. citreola</i>	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Forsärta <i>M. cinerea</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Sädesärta <i>M. alba</i>	23	16	11	23	3	17	-	-	37
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	156	139	524	828	15	50	-	-	695
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	233	204	108	211	4	50	-	-	345
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	849	1 555	961	2 410	44	76	-	-	1 854
Näktergal <i>Luscinia luscinia</i>	7	-	4	5	1	-	-	-	12
Blåhake <i>L. svecica</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Svart Rödstart <i>Phoenicurus ochruros</i>	3	6	1	4	-	-	-	-	4
Rödstart <i>Ph. phoenicurus</i>	64	117	204	169	5	8	-	-	273
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i>	1	1	-	-	41	42	-	-	42
Svarthakad buskskvätta <i>Saxicola rubicola</i>	-	-	-	-	5	1	-	-	5
Stenskvätta <i>Oenanthe oenanthe</i>	1	1	5	3	5	3	-	-	11
Ringtrast <i>Turdus torquatus</i>	-	-	1	1	-	-	-	-	1
Koltrast <i>T. merula</i>	52	58	92	106	-	-	-	-	144
Björktrast <i>T. pilaris</i>	2	3	2	2	-	-	-	-	4
Taltrast <i>T. philomelos</i>	60	78	258	293	4	2	1	-	323
Rödvingetrast <i>T. iliacus</i>	23	10	33	26	-	-	-	-	56
Gräshoppsångare <i>Locustella naevia</i>	-	-	-	-	1	4	-	-	1

APPENDIX. FORTS. / CONT'D.

	Standardiserad ringmärkning						Övrigt		Totalt
	Standardised ringing						Miscellaneous	Total	
	Fyren, vår		Fyren, höst		Flommen, höst		Flygg	Pull	
	Lighthouse	spring	Lighthouse	autumn	Reed bed	autumn	Fledged	Nestlings	
	2023	10-mv	2023	10-mv	2023	10-mv	2023	2023	
Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	-	-	3	2	839	584	-	-	842
Busksångare <i>A. dumetorum</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Kärrsångare <i>A. palustris</i>	9	17	7	7	102	125	-	-	118
Rörsångare <i>A. scirpaceus</i>	15	17	17	22	877	1 013	-	-	909
Trastsångare <i>A. arundinaceus</i>	-	1	-	-	3	2	-	-	3
Härmsångare <i>Hippolais icterina</i>	33	39	46	41	3	3	-	-	82
Ärtsångare <i>Curruca curruca</i>	101	134	113	95	3	5	-	-	217
Törnsångare <i>C. communis</i>	53	47	43	45	29	48	-	-	125
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	24	42	119	101	4	2	-	-	147
Svarthätta <i>S. atricapilla</i>	73	101	213	152	4	4	-	-	290
Taigasångare <i>Phylloscopus inornatus</i>	-	-	1	1	-	-	-	-	1
Grönsångare <i>Ph. sibilatrix</i>	1	2	19	18	2	1	-	-	22
Gransångare <i>Ph. collybita</i>	215	264	807	673	346	157	-	-	1 368
Lövsångare <i>Ph. trochilus</i>	457	457	428	428	125	202	-	-	1 010
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	160	166	3 279	3 179	5	8	-	-	3 444
Brandkronad kungsfågel <i>Regulus ignicapilla</i>	23	12	30	24	-	-	-	-	53
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	15	22	71	46	3	3	-	-	89
Mindre flugsnappare <i>Ficedula parva</i>	2	3	14	8	-	-	-	-	16
Svartvit flugsnappare <i>F. hypoleuca</i>	14	14	89	61	1	1	-	-	104
Skäggmes <i>Panurus biarmicus</i>	-	-	-	-	16	11	-	-	16
Stjärtmes <i>Aegithalos caudatus</i>	-	-	91	113	-	-	-	-	91
Svartmes <i>Periparus ater</i>	-	-	136	50	-	-	-	-	136
Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	11	18	3 892	2 537	139	126	1	11	4 054
Talgoxe <i>Parus major</i>	29	21	471	489	-	-	-	-	500
Nötväcka <i>Sitta europaea</i>	-	-	1	2	-	-	-	-	1
Trädkräpar <i>Certhia familiaris</i>	1	1	18	40	-	-	-	-	19
Trädgårdsträdkräpar <i>C. brachydactyla</i>	-	-	2	1	-	-	-	-	2
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	4	7	16	11	4	8	-	-	24
Varfågel <i>L. excubitor</i>	1	-	3	2	-	-	-	-	4
Skata <i>Pica pica</i>	-	-	1	2	-	-	-	-	1
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	23	29	-	-	-	-	-	62	85
Gråsparv <i>Passer domesticus</i>	3	1	-	-	-	-	-	-	3
Pilfink <i>P. montanus</i>	5	5	51	93	-	-	-	-	56
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	85	74	157	244	6	3	-	-	248
Bergfink <i>F. montifringilla</i>	25	8	43	52	-	-	-	-	68
Gulhämpling <i>Serinus serinus</i>	1	1	1	-	-	-	-	-	2
Grönfink <i>Chloris chloris</i>	28	20	24	40	-	-	1	-	53
Steglits <i>Carduelis carduelis</i>	14	6	3	6	-	-	-	-	17
Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	259	83	746	723	47	164	-	-	1 052
Hämpling <i>Linaria cannabina</i>	40	28	4	8	-	-	-	-	44
Gråsiska <i>Acanthis flammea</i>	18	12	50	79	-	-	-	-	68
Mindre korsnäbb <i>Loxia curvirostra</i>	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Rosenfink <i>Carpodacus erythrinus</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Domherre <i>Pyrhula pyrrhula</i>	4	4	56	37	-	-	-	-	60
Stenknäck <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	4	1	-	-	-	-	-	-	4
Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	2	2	8	5	-	-	-	-	10
Sävsparv <i>E. schoeniclus</i>	5	7	4	5	139	191	-	-	148
Summa	3 253	1 217	13 473	-	3 135	-	94	517	20 472
Taxa	56	-	67	-	42	-	15	7	92

SUMMARY – RINGING AT FALSTERBO BIRD OBSERVATORY 2023

For the 44th consecutive year, the Falsterbo Bird Observatory conducted long-term monitoring through standardised ringing - contributing another year's worth of data to the 43-year-old Observatory database.

In 2023, a total of 19,861 birds representing 84 species were ringed.

Lighthouse garden

Spring (21st of March – 10th of June): 3,253 birds were ringed.

Autumn (21st of July – 10th of November): 13,473 birds were ringed.

Reed beds at Flommen

Autumn (21st of July – 30th of September): 3,135 birds were ringed.

Miscellaneous ringing

Special efforts were made to ring certain groups of birds, not covered by the standardised programme. This resulted in an additional 611 birds with a remarkable number of juvenile Sandwich Terns (334) ringed.

Spring

The spring total of 3,253 is the 30th lowest total of the past 44 years. This number is also lower than the average Spring total of the last ten years (4,266). However, it is noted that eleven years ago, in 2012, a similar drop was recorded.

Reasons for poor spring totals

- The Robin's spring average is 1,508, but only 849, or 56 % of an average year, were ringed this year.
- The Willow Warbler's spring average has been falling for years, so record-low numbers are expected to occur almost annually for this species. This trend makes it difficult to estimate whether or not the 457 ringed were exceptionally low.
- Poor day totals. The highest day total was 224. This year, many species fell below the index (Table 1B). It was a mixed bag of species consisting of short-distance and tropical migrants. Only seven species made it above the index (Table 1A). Of those, Siskin was a by-catch

(only ringed occasionally and mainly during autumn). Dunnock and Goldcrest surpassed the 100 indexes only by a brief margin, leaving only four regular migrants on the positive side.

Unusual birds ringed during spring included the Great Grey Shrike (1), the second ever in spring, and the Common Rosefinch (1).

Autumn

Due to the poor spring, expectations were low for the autumn. However, these were proved wrong to some extent as the total number landed was close to the median value for all years, with 13,473 birds ringed.

This number is remarkable as several traditional volume species came in well below their indexes. Among them, Robin, again, had only 961 ringed (Figure 2). As the season ended, we lacked about 1,500 Robins compared to an average year. Many other early-arriving and short-distance migrating species showed the same pattern (Table 2B). Blue Tit kept up the season's overall total with a contribution of 3,892 birds ringed.

The season highlights included two species seldom ringed in significant numbers, Great Spotted Woodpecker and Coal Tit (see Figure 3.) The autumn total of Great Spotted Woodpecker (58) was the highest in many years, a number that had only been surpassed in 1981 when 65 were ringed. The highest day total recorded this season was on the 10th of October when 18 birds were ringed. The number of Coal Tit ringed wasn't as significant (136) but was still ranked as the 6th highest ever.

Both the Coal Tits and Great Spotted Woodpeckers may have come from the far north. A Coal Tit carrying a Finnish ring is one indication, and reports from Finland about massive movements of Great Spotted Woodpeckers is another.

Of note, a few unusual birds were ringed during the autumn. Among them are Blyth's Reed Warbler (1) Yellow-browed Warbler (1) and Short-toed Treecreeper (1).

The number of birds ringed at Flommen totalled 3,135 for the autumn of 2023. This number ranks 33rd in all years (44). Given the trend of the past ten years, the number is not relatively low.

As anticipated, the Reed Warbler (807) was the most numerous species, closely followed by the Sedge Warbler (839). The data suggests that it's only a matter of time before the Sedge Warbler overtakes the top position, adding an element of anticipation to future research.

Among the Flommen species, the Sedge Warbler did very well with an index of 156. The other three reed species all had a poor index. Reed Warbler (86) was followed by Marsh Warbler with 84. Finally, Reed Bunting reached only 70 with 129 birds ringed. Unusual birds ringed included Jack Snipe (2), Citrine Wagtail (1) again - the second consecutive year, Common Grasshopper Warbler (1), Great Reed Warbler (3) and a very unexpected Common Crossbill.

Miscellaneous highlights include

- Sandwich tern nestlings (334) ringed at Landgrens Holme.
- Breeding birds, House Martin (83) and Common Swift (11), ringed in the Lighthouse garden.
- A few fledged birds (94) were also ringed "miscellaneous", including Long-eared Owl (34) and Short-eared Owl (5) during a few late autumn nights.

Recoveries

A few notable recoveries and controls merit mention:

- A very distant recovery was of a young Sandwich tern found dead in a shrimp trap in Ghana.
- The recoveries of Siskins spanning the Czech Republic, Slovenia, Germany, and even Great Britain indicate that the species is a true European species.
- An Avocet carrying a ring was found dead from an unfortunate encounter with a Peregrine Falcon at Skanör. It was ringed at Ottenby, Öland, and was almost 15 years old.
- Another old bird was the Belgian ringed (2013) Black-headed Gull found dead in Skanör in 2022.
- Finally, and perhaps the most impressive, was the Coal Tit ringed in Åbo, Finland the 28th of September which made it all the way to Falsterbo where it was controlled 34 days later.

The distance is 720 kilometres, which means it travelled over 20 km per day - a truly impressive feat for a species known for its reluctance even to migrate.

As we enter our 45th year at the Falsterbo Bird Observatory, we welcome applications for ringers and assistant ringers to help continue with our valuable long-term monitoring.

SOPHIE EHNBOM & MAGNUS GRYLLE
Falsterbo Fågelstation
Fyrvägen 35
SE-239 40 Falsterbo
falsterbo@skof.se

Fågelskydd Spillepeng 2023

Kenneth Bengtsson

Fågelskydd Spillepeng drivs som ett samarbetsprojekt mellan SkOF och Sysav (Sydskånes Avfallsaktiebolag) och vi genomförde under 2023 vår 27:e säsong. Arbetet följde mönstret från föregående säsonger, med bevakningen av närområdets fågelliv och rehabilitering av skadade fåglar som våra främsta uppgifter. Det område som vi bevakar och som vi benämner Spillepeng är strandängarna, rekreationsområdet och Sysavs verksamhetsområde.

ALLMÄNT OM FÅGELLIVET

Året inleddes med milt väder och med blott få och korta tendenser till isläggning. Det fanns mycket fågel i bukten men det handlade uteslutande om de vanliga arterna. Den första gravanden kom redan dagen före nyårsafton och under januari nådde arten upp till som mest 13 ex. Några få tidiga tofsvipor sågs och för storspoven toppade antalet med 34 ex. Gravändernas inflöde var ovanligt segt och under mars sågs bara som mest 56 individer. Först i april passerade arten 100-strecket och den toppade med 155 ex i maj vilket är färre än normalt. Mars månad var ovanligt kall och viss isläggning skedde vid några tillfällen. Detta bromsade givetvis inflödet av de tidiga arterna. De tre första skärfläckorna dök upp 8 mars och de två första rödbenorna 14 mars. April månad har vi noterat som tämligen händelsefattig och även sommaren passerade utan anmärkningsvärda obsar. Skrântärnorna toppade t.ex. på blott åtta ex (mot 33 ex 2022). Det rastade också ovanligt få vadare under sommaren vilket till stor del berodde på envisa högvatten vilket innebar få och minimala revlar i bukten. Dock sågs 155 kärnsnäppor 10 juli och upp till 102 större strandpipare på en tångbank (efter stormen Hans) i slutet av augusti. Så många större strandpipare har aldrig tidigare noterats under vår tid. En art sågs dock i större mängd än vanligt under sommaren och det gällde adulta silltrutar. Som mest noterades 26 individer 26 juni. Knipor anlände som vanligt tidigt under sommaren och passerade 200-strecket redan i början av juli samt nådde maxantalet 300 före månadens slut. Många av dessa knipor tillbringar hela hösten och följande vinter i området.

Som vanligt rastade ganska stora antal av simänder och sothöns i bukten under hösten

och de allmännaste var bläsand med max 800 i december, kricka, max 382 i november, stjärtand, max 49 i oktober, skedand, max omkring 300 i september och sothöna, max 600 i september. I samband med blåsiga perioder rastade även fler viggas än normalt och som mest räknades 417 ex i oktober. Året var väldigt fattigt på ovanligare arter och främst står nog den subadulta vittruten som sågs 9–19 mars och förmodligen var det samma individ, men nu i adult dräkt, som sågs 1–6 oktober. Övrigt värt att nämna är en bredstjärtad labb i oktober och några svarthuvade måsar i augusti och september.

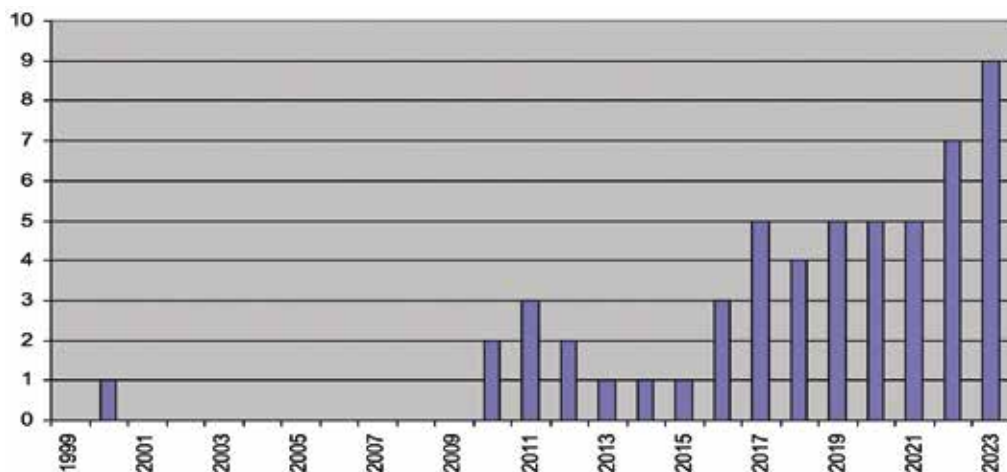
HÄCKFÅGELINVENTERING

Totalt noterades 46 häckande arter på strandängarna, rekreatiomsområdet och på deponiområdet. Det är två fler än 2022. Tre arter tillkom – *fiskmåsa*, *björktrast* och *säv-sparv*, medan *järnsparv* uteblev. För strandängarnas del bokfördes 14 häckande arter.

Strandängsvadarna håller ganska stabila stammar om vi ser till den senaste tioårsperioden. Men jämfört med 2000-talets första år har det skett ganska stora förändringar. *Skedand*, *rapphöna* och *sydlig kärnsnäppa* har försvunnit och *gulärla* och *säv-sparv* är numera bara tillfälliga häckfåglar. *Tofsvipan* har minskat från 41 par 2000 till 23 par 2023 och *rödbenan* från 25 par till blott nio par i år. *Skärfläckorna* har pendlat mellan noll par (2001, 2009 och 2011) till 29 par 2019. I år häckade åtta par. *Strand-skatorna* har legat på 4–8 par hela perioden (i år fyra par) och den *större strandpiparen* har pendlat mellan ett till tre par (i år ett par). *Mindre strandpipare* noterades som häckande första gången 2010 och har varit stabil med ett par de senaste åren.

Vi har som vanligt svårt för att bedöma häckningsframgångarna, men det sågs en

Föregående uppslag t.v.: Snattheranden är numera en årlig häckfågel i området. Foto: Kenneth Bengtsson.
Föregående uppslag t.h.: Några arter ses 365 dagar om året – gråtruten är en. Foto: Kenneth Bengtsson.

Figur 1. Antalet häckande par av skäggdopping i Segeå 1999–2023.

del stora ungar av både *tofsvipa* och *rödbena* och för *skärfläckornas* del blev det tre flygga ungar.

Skäggdoppingarna i Segeå slog nytt rekord med nio häckande par. Antalet ungar blev dock tämligen få, bl.a. på grund av varierande vattenstånd. Minst fem ungar blev vuxna

och ytterligare två eller tre sågs. Vi förvånas över skäggdoppingarnas framgångar i ån och ser med spänning fram emot fortsättningen. Finns det plats för fler än nio par på den 1 300 meter långa å-sträckan fram till mynningsområdet? I Figur 1 visas utvecklingen från den första häckningen 2000.

Sothöna och skäggdopping – två arter som anses stridbara – ruvade fredligt intill varandra.

Foto: Kenneth Bengtsson.

Fyra *småskrakekullar* noterades och 5 augusti sågs två kullar med 20 resp. fem ungar. Under veckan som följde drabbades området av ovädret Hans och därefter sågs inga ungar.

Gravänderna hade minst 38 stora ungar 19 juli och vi tror att de flesta av dessa blev flygga.

Knölsvanarna hade ett bra år 2022 men i år blev det tillbaka till normaltillståndet, d.v.s. få eller inga överlevande ungar. I år lyckades två av sju par kläcka men deras ungar blev inte mer än få dagar gamla. *Ejderns* negativa trend fortsatte och i år sågs som mest 30 ungar. Med undantag av 2018 (då upp till 174 ungar sågs) har antalet ungar varit färre än etthundra de senaste nio åren och årets 30 ungar var inte det lägsta antalet under denna period. För övrigt kan nämnas nio *grågåskullar* och en misslyckad häckning av *snattherand*.

Sånglärkorna håller en stabil population på omkring 17 par. Positivt och oväntat var att en *sävsparv* höll revir vid Kalinaåns mynning och allt tyder på att de blev en häckning. Däremot uteblev *gulärlorna* även i år. Bestånden av *tättingar* inne på rekreatiionsområdet var tämligen stabilt. Mest överraskande var att *järnsparven* uteblev helt i år. Senast det skedde var 2003. Järnsparven fluktuerar dock väldigt och har under åren pendlat mellan ett och fem par. Ett par *björktrast* återkom efter att ha saknats under två säsonger.

Någon *rävföryngring* kunde inte konstateras vare sig på ängarna eller på deponiområdet men skabbrävar sågs under säsongen. Förmodligen var det en sådan som tog flera *svankullar* (ägg) vid ett lågvatten i maj då det gick att vandra ut till reveln. *Betet* på ängarna fungerade väl och vi noterade inga störningar från allmänheten.

Våra holkar ockuperas ibland av andra än fåglar – här av honungsbin. Foto: Kenneth Bengtsson.

RINGMÄRKNING PÅ SPILLEPENG 2023

Årets ringmärkning handlade näst intill totalt om pullmärkning i våra holkar samt märkning av rehabiliterade fåglar. Totalt blev det 213 nymärkningar och de vanligaste arterna ses i Tabell 1. Återfynden blev få och de intressantaste fick vi besked om först 2024. Men det handlar om två fall från 2023 så vi tar dem här. En av årets fiskmåsungar hämtades på Västra Kanalgatan i Malmö 1 juli och den var allvarligt halt. Hältan gick över och 20 juli släpptes den fri. I januari 2024 avlästes den i fält utanför Amsterdam i Nederländerna. En morkulla som hämtades efter en fönsterolycka nära Värnhem 21 oktober, och som släpptes fri utanför staden samma dag, dödades i samband med jakt utanför Paris 21 januari 2024. Det var vårt första återfynd av morkulla och ett välkommet besked om att de vi släpper fria kan klara sig.

TABELL 1.

De sju vanligaste märkarterna under 2023.

Art	Antal	Varav pull
Talgoxe	98	97
Pilfink	33	31
Fiskmåås	14	
Gräsand	13	
Blåmes	11	11
Ringduva	10	
Morkulla	8	

REHABILITERING

Under året bokförde vi 440 insatser omfattande 453 fåglar. Av dessa kunde 141 (31 %) individer släppas fria efter vård. Det kan tyckas vara en låg andel vi lyckas med, men då ska sägas att vi bokför alla fåglar som är vid liv när vi hämtar dem, alltså även de allvarligt skadade som står inför omedelbar avlivning. För att fortsätta med torr statistik bokförde vi 2 804 inkommande samtal samt körde förgäves på 177 larm,

”Nödlandad” morkulla, omhändertagen, ringmärkt och frisläppt utanför Malmö 21 oktober 2023. Tre månader senare sköts den utanför Paris. Foto: Kenneth Bengtsson.

varav 31 gällde fåglar som redan var döda när vi kom fram.

Året började med ovanligt få fall under månaderna januari–mars, vilket nog förklarar den ganska låga årssumman. Övriga månader förlöpte tämligen normalt.

Huvudparten av de arter vi hanterade under året var ungefär desamma som åren innan och fiskmåsen dominerade som vanligt stort. I Tabell 2 ses de tio vanligaste vårdarterna. Bland ovanligare arter i vår

verksamhet under året kan nämnas två pilgrimsfalkar (influenta plus utmärgling) samt en av vardera havssula (nödlandad i stad +), knipa (fast i skorsten), smålom (krossat bröstben), havsörn (bruten vinge), vattenrall (fönsterolycka +), kentsk tärna (influenta), mindre hackspett (fönsterolycka), ringtrast (fönsterolycka), svartmes (fönsterolycka +) och stjärtmes (fönsterolycka). De som markerats med + rehabiliterades lyckligt.

Vi fortsätter med att berätta om några speciella fall och börjar med sådant som kan drabba fiskmåsar. En absolut vidrig händelse var den där två ungar hade fastnat i en olaglig och mycket otäck kina-producerad klisterfälla avsedd för möss och diverse smådjur. Klistret var otroligt klistrigt och en av ungarna var hopplöst förlorad. Den andra klarade vi trots dåliga odds. En annan fiskmåsunge fastnade med foten i en öppet placerad råttfälla och den kunde också räddas till livet. Det här med öppet placerade råttfällor är ett gissel

TABELL 2.

De tio vanligaste vårdarterna under 2023 och hur det gick för dem.

Art	Antal fall	Antal frisläppta
Fiskmåås	126	22
Ringduva	51	16
Gråtrut	37	6
Stadsduva	32	10
Vitkindad gås	25	0
Knölsvan	23	12
Gräsand	22	15
Tornseglare	21	8
Morkulla	13	10

Två fiskmåsar i olaglig klisterfälla.
Foto: Kenneth Bengtsson.

Fiskmåsunge som fastnat med ena foten i en råttfälla. Foto: Kenneth Bengtsson.

Den nakna kajungen 13 juni och inför frisläppandet 17 augusti. *Foton: Kenneth Bengtsson.*

och ett bevis på människors oförmåga att tänka på konsekvenser. Två andra ungar var av outgrundlig anledning inspärade i en slags stenkista. Varför är okänt men vi tog dem med oss och födde upp dem. Det fjärde fallet berodde inte på direkt mänsklig elakhet utan på vår förmåga att skräpa ner. Ungen hade fastnat i en tråd som i sin tur satt fast i annat skräp i en hängränna på fjärde våningen. Efter lite meckande kunde vi håva in ungen och befria den från tråden. Till sist nämner vi de två adulta fiskmåsar som hittades skjutna på Gamla Väster i Malmö. Det handlade om luftvapen och alltså om olaga jakt. Så långt fiskmåsar och nu går vi vidare till en ung kaja med ett inte helt ovanligt fjäderfel. En del kajungar växer av okänd anledning upp utan att utveckla fjädrar på huvud och hals samt ibland också på bröst, buk och rygg. Vi har hanterat några sådana "nakna" kajor förr och årets unge saknade allt utom ving- och stjärtpennor samt vingtäckarna. De vi hanterat tidigare har dött inom få dagar, men den vi fick in i

år visade livskraft och vi såg med spänning fram emot fortsättningen. Det gick trögt, men till slut började de nakna partierna att bejädras och efter drygt två månader var den helt återställd och kunde släppas fri. Nu vet vi alltså att detta fjäderfel inte är kroniskt.

Ett fall med en strandskata i Lund var av ett ovanligare slag. Mannen som larmade var en professionell drönarpilot och han såg inte strandskatans attack mot drönaren förrän det var för sent. Resultatet blev att strandskatan föll till marken med en totalskadad vinge. Drönarpiloten var mycket ledsen och lärde sig en del inför kommande flygningar. Till sist nämner vi ringtrasten som flög på ett fönster i stadsdelen Segevång i Malmö. Normalt hämtar vi inte fönsterkraschade småfåglar, men fotot visade ju vilken art det handlade om och vi visste att Naturhistoriska riksmuseet var intresserade av arten om den inte överlevde. Alltså hämtades den. Tyvärr dog den under natten och nu befinner den sig alltså i Stockholm.

FÅGELINFLUENSA

Under perioden 1 januari till 7 maj tog vi emot 52 samtal om sjuka vitkindade gäss och under perioden 29 november till 31 december ytterligare 37 samtal. Dessa samtal ledde till att vi hämtade 25 gäss. Bland övriga bekräftade eller starkt misstänkta fall fanns tre gråtrutar, samt en av vardera grågås, duvhök, pilgrimsfalk och kentsk tärna. Influenzan har nu härjat varje vinter sedan säsongen 2020/2021.

HOLKSTUDIE

Det blev ett mellanår för vårt holkprojekt. Av 44 aktiva holkar besattes 32 och fördelningen var: talgoxe 18, pilfink 8, stare 4 och blåmes 2. För talgoxarna misslyckades fyra par medan övriga 14 producerade 108 ungar. Spannet var 3–11 ungar och snittet 7,7 ungar. Tre par satsade på andrakullar, men alla misslyckades.

För de åtta paren pilfink kunde ungarna räknas i sex holkar och det blev totalt 18 ungar och snittet tre ungar. Tre andrakullar producerade 13 ungar. Alla fyra starparen fick fram ungar men vi räknade dem inte. Den ena blåmeskullen räknade elva ungar medan ungarna i den andra var så stora att vi riskerade att spränga kullen om vi pillade med den. Den kullen förblev alltså oräknad.

STATENS VILT

Följande arter och individer tillhörande Statens vilt har hanterats under året: Röd glada 1, havsörn 3, brun kärrhök 1, pilgrimsfalk 2 och tornfalk 5. Gladan och två av tornfalkarna vårdades framgångsrikt, medan övriga skickades till NRM alternativt SVA.

BACKSVALA

Hela högen lades om helt under hösten 2022 och branten skrapades i mars 2023. Den 18 maj fanns 290 hål och 4 juni 375 hål. Samma antal räknades 20 juni. Ett flertal

ras skedde i högra delen under juni medan den vänstra var intakt och varifrån många förstakullar blev flygga. Men i samband med kraftiga regn 10–13 juli rasade även delar av den vänstra delen. Den 18 juli räknades 158 kvarvarande hål. Men ytterligare stora ras i samband med nya och ihållande regn 21 juli gjorde att ännu mer rasade och hela kolonin övergavs av alla utom ett fåtal par. Den 29 juli fanns bara 74 hål kvar. Lyckligtvis hade flertalet förstakullar lämnat bona när de allvarligaste rasen skedde så säsongen blev inte helt misslyckad. Under ovädret Hans 7–10 augusti havererade branten näst intill totalt. Men tre hål fanns kvar och i ett matades det t.o.m. 28 augusti. Tre fåglar sågs 30 augusti.

KUNGLIGT BESÖK

I samband med kungaparets resor runt om i landet besöktes Malmö 20 juni och ett av besöksmålen var Spillepeng. Det var Sysav som bjudit in kungen och drottningen och huvudmålet var att visa upp backsvalekolonin och vårt arbete med fågelvården. Utöver kungaparet medföljde landshövdingeparet, adjutanter, Säpofolk och nog några till. Det var en udda och smått nervpirrande händelse för oss.

AKTIVA under året var Kenneth Bengtsson, Mikael Averland, Brita Berbig, Patric Mårtensson, Arne Ohlsson och Anders Åkesson.

FÅGELSKYDD SPILLEPENG

Storken i Skåne 2023

Petter Albinson

Det gångna året präglades i viss mån av oro, dels för fågelinfluensa, dels för vikande häckningsresultat. I ett längre tidsperspektiv var det dock ändå ett bra år då långt över 100 ungar flyttade söderut för första gången och många nya återvändare hittade hit efter sina ungdomsår på sydligare breddgrader.

STORKPROJEKTET drivs gemensamt av SkOF och Naturskyddsföreningen i Skåne. Naturskyddsföreningen representeras i ledningsgruppen av Linda Birkedal, Ida Möller, Christer Neideman och Olle Lindeberg. Från SkOFs sida ingår Anders Ekdahl, Per-Erik Larsson, Ola Olsson och Staffan Åkeby. Under året valde Anders Linus Larsson att lämna ledningsgruppen efter mycket lång och trogen tjänst. Storkprojektet tackar så mycket för allt och välkomnar samtidigt Anders Ekdahl på samma post. Petter Albinson är anställd som projektledare och Britta Levin biträdande projektledare på 80 respektive 20 procent.

Ett sjuttiotial volontärer är projektets ryggrad och deras sammanlagda arbete motsvarar nästan tre heltidstjänster.

HÄCKNING

År 2023 häckade 55 par i frihet, en minskning med sex par jämfört med 2022. 39 av dessa par fick flygga ungar. Totalt blev 80 ungar flygga.

Uppfödningsgruppen av storkar i hägn visade tyvärr mycket dåliga resultat, om än inte lika dåliga som 2021. De 46 häckande parerna fick endast 50 ungar, cirka hälften mot vad som förväntades. Antalet lagda ägg var inom normalvariationen, men av någon anledning har kläckningen varit mycket dålig. Av de 61 okläckta äggen, som undersöktes, fanns långt utvecklade foster i 31. I dessa fall har alltså inte fertiliteten varit orsak. Vad den dåliga kläckningen beror på har inte kunnat fastställas och det är extra oroväckande att även 2021 var ett dåligt år. Ett samband mellan dessa år är att nattetemperaturen var ovanligt låg under stor del av ruvningen, men om det varit ensam orsak så borde även de fria storkarna ha påverkats. Det kan vi inte se

Projektledaren Petter Albinson ringmärker några av året sista storkungar i Fulltofta. Foto: Staffan Åkeby.

att de har gjort. Kanske kan det påverka att de frihäckande storkarna i genomsnitt har ett mycket större bo? I hägnen städas bomaterialet bort från plattformarna årligen och kanske kryper kylan lättare in underifrån genom de relativt tunna bobalarna? Vi vet inte, men för säkerhets skull har de flesta boplattdar lämnats ostädade inför 2024.

Vi följer utvecklingen noggrant under kommande säsonger.

ÅTERVÄNDARE

Fjorton nya storkar återkom 2023, efter att ha flyttat från Skåne som årsungar och tillbringat ungdomsåren utomlands. Sex av dem häckade eller gjorde häckningsförsök.

Utöver dessa ingick 43 individer bland de häckande som återkommit till Sverige två

Föregående uppslag t.v.: "Första utflykten" 29 juli 2023. Foto: Per-Erik Larsson.

Föregående uppslag t.h.: Gediget bygge vid Hemmestorps mölla 26 april 2023. Foto: Per-Erik Larsson.

gångar eller mer. Det är en mycket viktig och glädjande utveckling att den flyttande andelen av populationen stadigt ökar. Att storkarna har ett normalt flyttmönster är en absolut förutsättning för det långsiktiga målet: att återskapa en storkstam som klarar sig utan mänsklig hjälp.

UTSLÄPPTA STORKAR

Samtliga hägnuppfödda ungar släpptes ut. Merparten, 42 stycken, släpptes i det stora publika storksläppet 29 juli vid Hemmesstorps mölla. Åtta ungar, som kläckts senare och därför behövde mer tid för att nå full flygfärdighet, släpptes ut 19 augusti vid Fulltofta.

Fyra vuxna och väletablerade par släpptes ut från de fyra utsläppshägnen mellan 13 januari och 18 mars, ett par på respektive plats. Därutöver släpptes en ensam adult hona ut i Killhult 28 mars efter att honan i det nyutsläppta paret troligen omkommit (hon försvann plötsligt och bitar av en vinge

hittades nära hägnet). Av de nio utsläppta storkarna häckade två under 2023 och ytterligare två påbörjade en häckning som avbröts när ovan nämnda hona försvann.

FLYTTNING

Flyttningen var återigen en stor framgång. De problem som fanns fram till 2010 med att få storkungarna att flytta söderut får ses som ett passerat kapitel. Endast tre av de 130 ungar som hade möjlighet att flytta stannade över vintern och de får ses som undantagen som bekräftar regeln, även om hundra procentig flyttning givetvis är att föredra.

FÅGELINFLUENSA

Spridningen av högpatogeten fågelinfluensa, som periodvis varit högaktuell sedan 2020, var mycket närvarande även under 2023. Redan 31 januari hittades en död stork alldeles utanför storkhägnet vid Hemmesstorps mölla. Den visade sig vid SVAs ob-

Vid Hemmestorps mölla släpptes 42 årsungar 29 juli. Foto: Per-Erik Larsson.

duktion ha fågelinfluensa. Ytterligare en smittad stork hittades 7 april nordöst om Hammarsjön i nordöstra Skåne. Sedan dess har inga fler smittade storkar hittats, men givetvis kan det finnas ett större eller mindre mörkertal. Majoriteten av de storkar som försvinner hittas aldrig. Det kan inte uteslutas att nedgången i häckande storkpar de senaste åren helt eller delvis kan förklaras av spridningen av fågelinfluensa. Det finns ett tydligt samband i tid som är svårt att helt bortse ifrån, även om det givetvis skulle kunna röra sig om en ren tillfällighet. Vi kan inte heller se någon annan tydlig orsak till den nedåtgående trend som nu pågått i tre år, efter en nästintill konstant uppgång sedan 1989.

SÄNDARE

År 2022 släpptes elva ungstorkar med GPS-sändare som alla flyttade österut mot Tchad och Sudan. Sex av dessa storkar överlevde vintern och flyttade norrut under våren 2023. En av storkarna översomrade så långt norrut som i Ungern, de övriga i Turkiet. Tre dog i Turkiet under sommaren, en dog i september i Egypten. Minst en, eventuellt två, storkar klarade flyttningen tillbaka till Sudan, där kontakten tyvärr tappades på grund av inbördeskriget i landet. Informationen från sändarna skickas via mobiltelefonnätet och om det inte fungerar så kommer inte informationen vidare.

Fyra nya sändarstorkar släpptes ut vid storksläppet 2023. Tyvärr dog två av dem

Figur 1. Flyttväg och tidtabell för stork M785 under 2023. Kartunderlag: Google Earth Pro.

Ringmärkning av storkungar inför publik är ett uppskattat inslag i den utåtriktade verksamheten.
Foto: Staffan Åkeby.

nära Hemmestorp i samband med ovädret Hans i augusti. De två andra flyttade västerut mot Spanien, där den ena storken dog vid en kraftledning 13 oktober. Den andra storken (M785) flyttade vidare till Marocko, men återvände redan 13 november till södra Spanien, där den vid årets slut fortfarande fanns kvar.

UTÅTRIKTAD VERKSAMHET

Storkprojektets publika event tilldrog sig även under 2023 stort intresse bland allmänheten. En av målsättningarna med projektet är att sprida information och intresse för storkens fortsatta utbredning och välbefinnande.

Huvudsakligen vid hägnet i Fulltofta bedrivs aktiviteter som publika visningar av storkarna och ringmärkning. Guidningar för olika grupper röner stort intresse hos bl.a. pensionärsföreningar, men även före-

Inför starten av ungmattningen går Petter Albinson igenom matningsrutinerna med några volontärer.
Foto: Staffan Åkeby.

tag och naturinriktade föreningar finns bland besöksgrupperna. Totalt ett trettio-tal guidningar genomfördes vid hägnet under året samt ett antal föredrag hos olika föreningar.

Årets största publika begivenhet är det årliga stora storksläppet sista lördagen i juli.

Denna gång lockades drygt 1 100 besökare att ta sig till Hemmestorp, för att i strålände solsken avnjuta när den stora flocken ungfåglar steg mot himlen.

Vi deltog som vanligt med en uppskattad monter på Falsterbo Bird Show.

Vår webbkamera i Fulltofta gjorde att storkälskare från hela världen fick chans att se närbilder från storkarnas barnkamare utan att störa storkfamiljen.

Även i sociala medier var uppmärksamheten kring projektet stor. I slutet av året hade projektet över 4 000 följare på Facebook, ca 500 fler än vid årets början.

Populära barnaktiviteter vid Stora Storksläppet. Foto: Per-Erik Larsson.

Storkprojektet på plats på Falsterbo Bird Show 2023. Foto: Staffan Åkeby.

Storkprojektet har fått ett antal vagnshjul till skänks. De passar utmärkt som underlag för ett storkbo på en skånsk gård. Foto: Staffan Åkeby.

VOLONTÄRER

Ett sjuttiotial volontärer är projektets ryggrad och deras sammanlagda arbete motsvarar nästan tre heltidstjänster. En ständigt pågående aktivitet är nyrekrytering av volontärer, då det sker en viss omsättning, bland annat av åldersskäl.

Produktion av en informationsfilm för rekrytering av volontärer startades upp under 2023. Filmen fokuserar på att presentera gemenskapen, naturupplevelsen och tillfredsställelsen med att göra den insats som volontärbetet innebär.

TACK

Ekonomiskt stöd till projektet kom från kommunerna Eslöv, Helsingborg, Hörby, Höör, Kristianstad, Kävlinge, Lomma, Lund, Simrishamn, Sjöbo, Svedala, Tomelilla och Ystad. Stort stöd kom även från Alvins fond, Byggman, CityGross, Flyinge Kungsgård,

Småmört från reduktionsfisket i Finjasjön är viktigt foder till storkungarna. Foto: Staffan Åkeby.

Lions Club i Hörby, Lunds djurskyddsfond, Länsstyrelsen i Skåne, Magnussons åkeri, Nordens Ark samt ett stort antal privatpersoner.

Våra faddrar och medlemmarna i föreningen Storkens Vänner gav även detta år ett stort och ovärderligt stöd.

Sist men inte minst, ett innerligt tack till alla volontärer som hjälper till i vått och torrt!

STORKPROJEKTET
info@storkprojektet.se

Fågelrapport 2023

Ola Elleström, Greger Flyckt, Joakim Hagström, Oskar Löfgren, Ola Marklund, Petter Olsson, Klas Rosenkvist, Roine Strandberg, Tomas Svensson, August Thomasson och Mattias Ullman.

Efter lång väntan och mycket drömmande så var det till sist 2023 som skulle bjuda på Sveriges första hökörn. Arten har genom åren setts ett flertal gånger i Danmark och har därför varit efterlängtat på Falsterbonäset. Det blev dock inte Falsterbo som kunde stoltsera med den första observationen: först ut med en svensk hökörn var i stället Västerbotten den 28.5. Samma fågel sågs därefter i Fyledalen den 9–10.6 där den gladdde många skådare. Falsterbo fick vänta till den 14.9 innan hökörn kunde föras till lokalens digra rovfågelslista. Den franskfödda örnen blev årets enda tillskott till Skånes artlista som nu ligger på 447 (inklusive en obestämd petrell och den nyligen splittade svartkråkan). Utöver detta fantastiska fynd bjöd året i vanlig ordning på en rad sällsynta fåglar att glädjas över. Vad sägs om Skånes första fältfynd av videsångare (en samarbetsvillig individ dessutom), en adult hane blåstjärt i centrala Malmö, en lättskådad gulbröstad snäppa vid Nabben, en välbetittad purpurhäger vid Herculesdammarna? Bland andra mer udda inslag kan nämnas de eremitibisar som gjorde turné i landet samt den rackelhane som höll hov på Traneröds mosse. På häckningsfronten ser vi fortsatta tecken på expansion av sydliga arter som styltlöpare, rödhuvad dykand och biätare. Biätarhäckningen i den tjusiga backsvalekolonin i Maglarp är kanske för många årets finaste fågelupplevelse!? Mer nedslående är det faktum att både rödspov och sydlig kärrsnäppa är på gränsen till att inte längre kunna räknas som skånska häckfåglar.

FÅGELRAPPORTEN 2023 är den 49:e i ordningen och bygger i huvudsak på rapporter inkomna till Artportalen (www.artportalen.se). Fågelobservationer som har granskats och godkänts av BirdLife Sveriges raritetskommitté är markerade med *, medan observationer som granskats och godkänts av Rrk Skåne är markerade med °. För sällsyntare arter redovisas i rubriken två siffror inom parentes. Dessa anger antalet observerade exemplar t.o.m. 2022 respektive antalet under 2023. Systematiken och nomenklaturen följer BirdLifes SVERIGELISTA 2022 (version 8, november 2022; birdlife.se/tk), vilket innebär rejäla omkastningar i ordningsföljden om man jämför med tidigare *FiSk*. Ett antal latinska namn har också ändrats. Kunskapen om fåglars släktskap är i nuvarande föremål för mycket forskning och sannolikt kommer gällande artföljd att ändras ytterligare efter hand.

Från och med hösten 2010 granskar och godkänner Rrk Skåne observationer som dokumenterats med fotografi, där arttill-

hörigheten framgår med önskvärd tydlighet, även utan raritetsblankett. Detta för att förenkla bedömningsprocessen i de fall där all övrig nödvändig information finns att tillgå i Artportalen. Vi vill uppmuntra till att fotografera, filma och ljuddokumentera såväl sällsynta som tidsmässigt avvikande fåglar, då foton och läten i de flesta fall säger mer än tusen ord! I förekommande fall godtas inte fynd överhuvudtaget utan foto-/luddokumentation, t.ex. för de flesta fenologiska observationer där framför allt nya rekord är extra uppseendeväckande eller för mycket svårbestämda arter som är i stort sett omöjliga att bedöma utifrån enbart en textbeskrivning. Andra arter är utgångna från Skåne eller delar av Skåne och kräver därför dokumentation, t.ex. järpe (hela Skåne) och orre (Linderödsåsen). Tänk på att bilder och ljudinspelningar kan försvinna från en hemsida med tiden och att en hemsidereferens därför inte garanterar att dokumentationen kvarstår. Bilder/inspelningar skall därför alltid bifogas raritetsblanketten! Deadline för

SKÅNES REGIONALA RAPPORTKOMMITTÉ 2023

Ledamot

Ola Elleström
Greger Flyckt
Joakim Hagström

Oskar Löfgren

Ola Marklund
Petter Olsson
Klas Rosenkvist

Roine Strandberg
Tomas Svensson

August Thomasson

Mattias Ullman

Ansvarsområde

Blankettadministration, arkiv

Fenologi
Sammanställande, redaktör

Texter i fågelrapporten

Gäss-svanar, tärnor, lärkor-svalor, ärlor-piplärkor
Vadare förutom bl.a. arktiska, rödspov
Stäppflyghöna-duvor, tjockfot-skärfläcka,
ljungpipare-fjällpipare (utom kustpipare), vadarsvalor,
sidensvans, trastar-järnsparvar, gulhämpling
Seglare, gökar, "arktiska vadare", ugglor-hackspettar,
flugsnappare
Måsar-trutar
Sångare, sparvfinkar
Rovfåglar (utom sällsynta örnar och *Milvus*-glador), falkar,
trädgårdsträdskrypare, starar, sparvar
Fenologi
Nilgås-änder, labbar (utom storlabbar), rördrom, finkar,
baltimoretrupial
Skogshöns-nattskärna, vattenrall-trana, storlabbar, alkor,
havsfåglar
Doppingar-flamingoer, lommar, storkar-pelikaner (utom
rördrom), skarvar, sällsynta örnar, *Milvus*-glador,
sydlig kärrsnäppa, isländsk rödspov

Föregående uppslag t.v.: Svarthalsad dopping. Gäddängen 25 maj. Foto: Mikael Arinder.

Föregående uppslag t.h.: Tajgablastjärt, adult hane. Malmö 7 april. Foto: Rolf Nordquist.

Rödhalsade gäss på Ribersborg, Malmö 15 april. Individerna till vänster är en 2K-fågel. Foto: David Erterius.

rapporteringen är 31 januari påföljande år; därefter underkänns samtliga observationer som kräver beskrivning och inte rapporterats på blankett. För vårfenologi gäller detsamma 31 juli. Tänk på att ju förr man beskriver sitt fynd desto mer rättvisande och utförlig blir beskrivningen. Var noga med att beskriva utseende på den aktuella fågeln och, det tål att upprepas: glöm inte att bifoga eventuell dokumentation till blanketten – en referens till att det finns bilder i Artportalen duger inte! Förbluffande ofta inkommer innehållslösa eller alltför kortfattade blanketter som inte fungerar som underlag för publicering av fynd.

För att hålla en hög kvalitet i fågelrapporten förbehåller sig Rrk Skåne rätten att sälla fritt bland rapporter avseende arter som normalt inte kräver blankett. Detta är oundvikligt om redogörelsen för fåglarnas uppträdande i Skåne ska bli rättvisande

och hålla hög kvalitet. Anledningen till detta är att rapporteringen till Artportalen nu är mycket omfattande vilket medför att många uppenbara fel smyger sig in och att det är omöjligt att lyckas hitta och hinna validera alla avvikande fynd.

För att få mer initierade redogörelser för utvalda häckfåglar har som vanligt flera ornitologer skrivit om sina skånska specialiteter. Merparten har hämtats från redogörelsen "Rara arter 2023" (Anser 2023:4).

Bilderna handplockas i stor utsträckning via Artportalen (fotograferna kontaktas givetvis) och väljs med målet att illustrera fågelåret på ett relevant sätt. Rrk uppmanar därför att era mest intressanta bilder inte bara ligger på era hårddiskar utan faktiskt också hamnar i rapportsystemet!

Ett stort tack till alla inblandade för att de gjort årets utgåva av fågelrapporten möjlig. Hans-Åke Gustavsson och Nils Kjellén har i vanlig ordning korrekturläst manuset.

Prutgås *Branta bernicla*

Under inledningen av året sågs 5 ex i januari och 2 ex i februari, båda på andra lokaler än i januari. Samtliga sågs vid kustnära lokaler i södra Skåne från Simrishamn till Lomma. Uppträdandet är normalt, men det är fortsatt märkligt att artens vinterförekomst inte ökar då den övervintrar i stor mängd relativt nära.

Vårsträcket inleddes på riktigt med 413 str Kåseberga 17.5 (Sven Splittorff). Det föreligger några rapporter om sträckande flockar även från veckan innan detta, men de är från inlandet och bör vara felbestämda vitkindade gäss. Prutgåsens vårsträck är påtagligt datumtroget och större flockar på höjd mot nordost i inlandet fram till 15 maj bör ses bra eller höras för att kallas prutgäss. Perioden mellan 10 och 15 maj är i stället optimal tid för sträck av vitkindad gås.

Vårens i särklass bästa dag var 24.5, då hela 36 035 ex sträckte österut vid Hagestad (Kåseberga), huvudsakligen väldigt intensivt under några morgontimmar (Lars Råberg). Detta är den tredje högsta dagssumman som noterats under våren i Skåne. Senare sågs 7 570 ex Smygedungen 25.5 (Nils Kjellén) och 4 099 ex Kåseberga 31.5 (Sven Splittorff).

Utpräglade sommarfynd utgjordes av totalt 5 ex, alla ensamma individer, under perioden 2–9.7, framför allt på sträcklokaler i sydöstra Skåne.

Höststräcket förflöt utan några spektakulära dagar, utan i stället var sträcket utspritt över många datum. Första högre antal var 3 933 str Brantevik 18.9 (Mikael Wikström, Birger Risberg, Göran Bylund m.fl.), därefter sågs som mest 7 610 str Sandhammaren 23.9 (Gert Ljungqvist, Sven Splittorff, Magnus Stangenberg m.fl.), 7 570 str Kåseberga 6.10 (Sven Splittorff), 7 761 str Nabben 7.10 (Mattias Ullman, Raul Vicente) och 7 417 str Sandhammaren 10.10 (Christoph Wintein). Totalt under den standardiserade sträckräkningen vid Nabben räknades 34 655 ex, en hög summa. Det visar sig också bland rapporterna att dagar som är bra på Nabben ofta inte är det i sydost, och vice versa.

I december sågs totalt 11 ex, varav 5 ex Morfarshamn, Skillinge 3–20.12 (Bengt Andersson, Sven Johansson m.fl.).

Svartbukig prutgås

Branta bernicla nigricans^o (82, 2)

Årets fynd utgörs av 1 str Smygedungen 25.5 (Nils Kjellén) och 1 str Nabben 6.10 (Mattias Ullman). Fynden passar helt in i den vanliga fyndbilden avseende tid och lokaler. Efter att varit tydligt ökande, troligen för att sträckspanare lärt sig bestämma underarten även på sträck, har de senaste åren återgått till en lägre nivå. Tycker inte skådare det är kul att spana igenom prutgåsflockar längre? Att det skulle ha skett en reell minskning är inte troligt.

Ljusbukig prutgås *Branta bernicla hrota*

Vårfynd gjordes i form av 2 str Smygehuk (Nils Kjellén) och samma fåglar lite senare vid Kåseberga (Petter Heldén) 25.5. Vidare 3 str Smygedungen 27.5 (Nils Kjellén) samt 1 str Smygedungen (Nils Kjellén) och Kåseberga (Sven Splittorff) 28.5. De tre fåglarna vid Smyge 27.5 sträckte enskilt vid olika tidpunkter.

Höstfynden utgörs av 2 str S på flera lokaler mellan Kivik och Sandhammaren 18.9 (Lars Råberg, Mikael Wikström, Birger Risberg m.fl.) och 1 str Nabben 5.10 (Hans-Åke Gustavsson, Raul Vicente).

Om vi snålar lite och räknar med att individer på samma kuststräcka samma dag är samma fåglar, stannar årssumman på låga 9 ex.

Rödhaltsad gås *Branta ruficollis*

Den rödhalsade gåsen ökar successivt men långsamt. Det finns också en tydlig tendens att det görs fler vinterfynd, vilket naturligtvis har att göra med att favoritsällskapet vitkindad gås också ökar vintertid. Under första halvåret sågs i år 1 ex Segesholmsån, Friseboda 21.1 (Sofia Broström, Mikael Qvarfordh, Arne Andersson m.fl.), 1 ex Ivetofta, Bromölla 4–9.2 (Magnus Ny, Nils Waldemarsson, Linda Niklasson m.fl.), 1 ex Barsebäckshamn 27.2 (David Olausson,

Vitkindande gäss. I flocken döljer sig även två rödhalsade gäss. Pulken, 15 april. Foto: Linda Niklasson.

Karl-Anders Högberg, Arne Holgersson m.fl.), 1 ex Bröddarp – Törringe mellan Malmö och Svedala 11–25.3 (Stefan Cherrug, Per Karsten, Anders Jägryd m.fl.), 1 ex på olika lokaler mellan Klagshamn och Foteviken 18.3–9.4 (Oskar Löfgren, Johan Andersson, Mikael Bauer m.fl.), 2 ex Äspet och Egeside 1–27.4 (Örjan Fritz, Karin Hemborg, Ingrid Lake m.fl.), 1 ex Bäckaskogs slott 2–4.4 (Adrian Göthe, Jonas Engzell, Sofia Engzell m.fl.), 1 ex Torupa flo, Ravlunda 9.4 (Daniel Melchert), 2 ex Ribersborg, Malmö 13–16.4 (Göran Hausenkamp, Oscar Junestedt, Anders Björkman m.fl.) samt 2 ex Bönnarp, Törringe 16.4 (Johannes Tallroth, Ronny Malm, Stefan Malm m.fl.).

Detta innebär tio fynd av 13 individer bara fram till april, vilket är extremt högt. Men precis som 2022 sågs det inte en enda rödhalsad gås under det intensiva sträcket av vitkindad gås i mitten av maj. Detta beror till del på att även om sträcket är intensivt så går det på bred front och oavsett var man befinner sig riskerar flockarna att passera på långt avstånd så det är ganska

mycket slump om man får chansen att plocka ut en rödhalsad gås.

Höststräcket blev av det mer normala slaget, med 1 ex Äspet 6.10 (Hans Cronert), 2 ex Vombs ängar 15.10 (Daniel Melchert, David Lundin), 2 ex Vellinge ängar 16.10 (Viktor Persson, Andreas Degerman, Kerstin Sundberg-Persson), 1 str Nabben 18.10 (Max Karlsson) samt 1 ex Torna Hällestad 1.11 (Tor Hjelmér).

Visst kan det ha smugit sig in någon dubbelräkning ovan, men preliminärt ger detta totalt 15 fynd av 20 ex under året. En bit under förra årets rekord på 30 ex, men då sågs två flockar om 6 resp. 7 ex under hösten. Mer anmärkningsvärt är att så stor andel av årssumman gjordes under årets första fyra månader.

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Arten är, förutom mellan juni och september, numera den talrikaste gåsen i Skåne. Annat var det för 30–40 år sen, då Rrk ville ha in rapporter om samtliga vinterfynd och en sträcksäsong med totalt 10 000 ex ansågs vara väldigt bra. Men po-

pulationen har ökat kraftigt sen dess och både sträcksisfror och antalet övervintrare är nu på en helt annan nivå.

Vårsträcket var jämfört med flera föregående år mediokert, med 61 358 str Kåseberga 16.5 (Gert Ljungqvist) och 51 825 str NO Ljungen, Falsterbo 18.5 (Johan Lorentzon, Hans-Åke Gustavsson, Bengt Grandin) som högsta antal. Alla stora sträckdagar under våren föll inom dagsintervall 14–18.5.

Höststräcket nådde sin topp 18.10 då 100 000 str SV vid Äspet (Krister Hjalte) och 123 700 str SV vid Nabben (Mattias Ullman, Jon Jörpeland). Årsumman på Nabben blev 269 871 ex, vilket är normalt för senare år men givetvis högt i ett längre perspektiv.

Den stora anledningen till att årsummorna har slutat öka på Nabben är att ett större antal övervintrar. Numera ses flockar på mer än 10 000 ex hela vintern på många håll i landskapet. Årets största ansamling av rastare var 37 000 ex Lundåkrabukten 28.10 (Nils Kjellén).

Stripgås *Anser indicus*

Stripgåsen har tämligen nyligen förts till kategori C, vilket innebär att fynden kan anses härröra från frilevande och frihåckande populationer snarare än att vara direkta parkrymlingar. Kategori C gör arten så kallat "kryssbar" och tilldrar sig därmed större intresse från vissa fågelskådare.

Årets första fynd, 1 ex Nygård, Svedala 4.3 (Jonas Holmqvist, Tommy Holmgren) var färgmärkt och räknas därför inte som ett fynd i kategori C utan som en utpräglad rymling. I övrigt sågs under året 2 ex Oppmannasjön 29.3–1.4 (Magnus Ny, David Göransson m.fl.), 1 ex Salviken och Löddesnäs 27.8–7.9 (Robert Rydbeck, Lars Åke Friberg, Simon Fors m.fl.), 1 ex Klingavälsåns utlopp, Vombsjön 24–27.9 (Eva Engberg, Jonny Johansson, Karl-Erik Splittorff m.fl.), 1 ex Rönnen 20.11 (Nick Gräntz) och förmodligen samma individ str S Hittarps rev 21.11 (Sonja Gunnarsson).

Som vanligt svårt att utesluta att samma individ är inblandad i mer än ett av fynden men trolig-

gen 5 ex totalt förutom den uppenbart förrymda individen vid Svedala.

[Dvärgsnögås *Anser rossi* (6, 1)]

Ett ex passerade Nabben 18.10 kl. 14:50 (Max Karlsson) och sträckte strax därefter förbi Stevns Klint. Fyndet är i skrivande stund inte behandlad av Rk, men godkänd av den danska motsvarigheten och där förd till kategori E.

[Snögås *Anser caerulescens*]

Årets enda snögås sågs str S in över land vid Yttre Kattvik (Simon Thörn) kl 10.45 och sedan 23 minuter senare vid Utvälinge (Henrik Ehrenberg, Monica Pedersen) 23.12. Även vid Utvälinge fortsatte den mot syd och struntade i kustlinjen. Arten betraktas allmänt som en parkrymling men det kan inte uteslutas att arten når hit spontant från Nordamerika ibland. Antalet observationer har minskat tydligt på senare år.

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

Efter att den kraftiga ökning av artens vinterförekomst stannat av och varit tämligen konstant under några år, togs detta år ett nytt steg och rekordantal noterades framför allt i nordost. Här sågs i början av året 368 ex Vasakärr 14–16.1 (Greger Flyckt, Krister Hjalte), 490 ex Österlia 1.2 (Krister Hjalte) och 444 ex Åhus kärr 11.2 (Greger Flyckt). Höstens högsta antal var 180 ex Olseröd 21.11 (Krister Hjalte). I övrigt sågs flockar på 20–50 ex på några olika lokaler i södra och östra Skåne.

Ansamlingen vid Österlia är den största som setts i Skåne, men mer är att vänta då arten ökar kraftigt på andra håll i landet. Vid Tysslingen i Närke sågs hela 6 190 ex 8.11, något som för några decennier sedan hade ansetts helt surrealistiskt.

Fjällgås *Anser erythropus*°

För fjärde året i rad sågs en större flock fjällgäss vid Lundåkrabukten i slutet av mars. Den första observationen gjordes av en flock om 25 ex som flög söderut vid Barsebäckshamn 25.3 (Ola Ejdrén, Arne Holgersson), men att de ändå strax

För fjärde året i rad sågs en större flock fjällgäss i Skåne. Här är några av flocken med 25 ex som passerade Barsebäckshamn 25 mars. Foto: Arne Andersson.

därefter dök upp på den vanliga rastplatsen vid Lundåkrabukten som ligger några kilometer norr om Barsebäck visar att de hade koll på var de skulle. Där stod redan 5 ex så sammanlagt var flocken på 30 ex.

Dessa fåglar är, samtidigt som de är fantastiskt fina att titta på, väldigt förutsägbara. När de gett sig av från Lundåkrabukten, där de var kvar till 2.4, så dyker de vanligen upp vid Svartåmynningens naturreservat vid Roxen i Östergötland, där de stannar ungefär en månad och får sällskap av ytterligare individer, sedan drar de vidare till några återkommande lokaler i Hälsingland och Medelpad innan en del av gänget brukar dyka upp i Amarnäs i södra Lappland i början av juni. På hösten ses de flesta vid Hjälstaviken i Uppland och i år sågs även ett antal vid Vendelsjön, norr om Uppsala. Mer detaljer kan läsas i de närmast föregående upplagorna av *Fåglar i Skåne*.

Förutom flocken vid Lundåkrabukten sågs 2 ex Domsten 25.3 (Mårten Müller). Dessa fortsatte mot SV och skulle kunna ha anslutit till flocken

i Lundåkrabukten (samma ankomstdatum) men det är svårt att bekräfta. Oavsett är fjällgås i Skåne numera, förutom just i Lundåkrabukten i slutet av mars, en riktig raritet.

[Svart svan *Cygnus atratus*]

Årets rapporter om denna rymling utgörs 1 ex mellan Klagshamn och Bunkeflostrand 4–17.9 (Per Jensen, Janne Knutsson, Anders Rydlöv m.fl.) och 3 ex Jonstorp, nordväst om Höör 10.9 (Viveca Hammar). De sistnämnda är, enligt en lokal Facebook-grupp, uppfödda i närheten och således av högst begränsat faunistiskt intresse.

Mindre sångsvan *Cygnus colombianus*

I januari gjordes sju fynd av totalt 9 ex. Det är tredje året i följd med tydligt färre vinterfynd än tidigare. I början av februari sågs totalt 6 ex, varav några var kvar från januari. I slutet av månaden ökade antalet något, i samband med viss vårvärme som gjorde att sträcket kom i gång tidigt. Vårsträcket var annars riktigt magert, med 64

str Lomma Södra 24.3 (Lars Nilsson) som högsta antal och endast ett fåtal större flockar i övrigt.

Höststräcket blev något bättre utan att vara exceptionellt på något sätt. De högsta antalen var 105 rastande vid Mjölkalångafälten, Tyringe 16.11 (Sture Persson, Anders Linus Larsson, Håkan Winquist) och 191 str Nabben samma dag (Mattias Ullman). Totalsumman på Nabben under hösten blev 322 ex, vilket är ett ganska högt antal men notera att mer än hälften passerade på en enda dag.

Det är också påtagligt i fyndbilden att höststräcket tenderar till att bli senare. Historiskt har mindre sångsvan lika mycket varit en oktoberart som en novemberart, men de senaste åren har en allt större andel av sträcket passerat i november och i år inföll alltså inte toppen förrän i mitten av månaden.

*Nilgås *Alopochen aegyptiaca**

Året inleddes ovanligt nog med ett januarifynd då 2 ex fanns kring Foteviken 20–30.1 (Björn Malmhagen m.fl.). I april sågs nilgås på sju olika lokaler 14–26.4. Antalet inblandade individer

är svårt att utröna, men gissningsvis rör rapporterna fyra ex (två avlivades inom ramen för Naturvårdsverkets arbete med att bekämpa invasiva arter). Därefter dröjde det till juni innan några nilgäss sågs igen, då sannolikt minst tre individer. Förutom att en av juni-fåglarna också sågs 1.7 så dröjde det tills andra halvan av augusti innan två ytterligare fynd gjordes (möjligen samma fågel). Uppskattnings sågs tio individer under året (januari 2, april 4, juni 3, augusti 1).

*Gravand *Tadorna tadorna**

Största rapporterade ansamling var 340 ex Lundåkrabukten 23.5 (Harald Ris).

*Rostand *Tadorna ferruginea**

Under året sågs endast en ad hane str S Nabben 4.5 (Tomas Svensson, Bengt Grandin m.fl.). Arten är faktiskt inte årlig i Skåne. Till exempel sågs inga fåglar vare sig 2022 eller 2020, och under 2021 sågs liksom i år endast en individ. Vissa år dyker dock flockar upp, då högst sannolikt från förvildade fåglar från introducerade bestånd.

Rostanden förekommer förvildad i delar av Västeuropa, och ses fåtaligt i Sverige. Årets enda var denna hane som passerade Nabben 4 maj. Foto: Tomas Svensson.

Mandarinand *Aix galericulata*

Likt fjolåret sågs som mest två hanar i Rönne å (Nick Gräntz m.fl.). I övrigt sågs ensamma hanar på fem lokaler: Kvarnäsdamarna, Hammarsjön 9.4–15.11 (Anna Borgström, Jan Linder m.fl.), Klingavälsåns utlopp 14.5 (Elias Melchert Thelaus m.fl.), Baskemölla 7.10 (Lennart Jeppsson m.fl.), Vik 2.11 (Joakim Karlsson) och Äspöåns våtmark, Smygehamn 18.11 (Björn Åstedt). Totalt bedöms detta handla om sex individer.

Årta *Spatula querquedula*

Häckning konstaterad endast på två lokaler: vid Gäddängen, Fulltofta sågs en hona med nio ungar (Petter Olson m.fl.) och vid Klingavälsåns mynning sågs en hona med en unge (Jens Morin). Detta säger dock inte mycket om det skånska beståndet eftersom mörkertalet nog är relativt stort. Den största rastande ansamlingen rör 11 ex Klingavälsåns utlopp 23.4 (Peter Anderson, John Mo).

Blåvingad årta *Spatula discors** (6, 1)

Ungfågeln som upptäcktes vid Lunds reningsverksdammar 8.12 förra året sågs på platsen fram till 17.4 och förvandlades med tiden till en tjusig hane. Fågeln är Skånes sjätte och Sveriges 31:a. Tidigare har det i Skåne setts ensamma hanar åren 1997, 1998, 2004 och 2008 samt en ensam hona 2007.

Snatterand *Mareca strepera*

Snatterandens ökning återspeglas i att vårrekorden i Sydostskåne putsades något. Siffrorna under den milda hösten blev mindre imponerande, både vad gäller sträck och rastande. Säsongstotalen i sydost var ändå den femte högsta.

Bläsand *Mareca penelope*

De största ansamlingarna av rastande fåglar rapporterades från vintermånaderna med 4 000 ex Foteviken 10.1 (Nils Kjellén) och 3 500 ex Habo ljun 9.12 (Lars Nilsson). Nämnas i sammanhanget kan också 2 600 rastande Klingavälsåns utlopp 4.3 (Jens Morin, Elias Melchert Thelaus).

Den långstannade blåvingade årtan i Lund 4 april.

Foto: Ronnie Jöneros.

Höstens högsta sträcksiffra blev 17 097 str Sandhammaren 2.10 (Gert Ljungqvist m.fl.), vilket också är Skånes andra högsta.

Amerikansk bläsand

Mareca americana° (20, 1)

Den hane som sedan 2019 setts i Helsingborgstrakten under vinterhalvåret fanns i dessa trakter (Välluvs våtmark–Fågelsjön, Bruces skog–Rosendals våtmark) även i år, åtminstone fram till 2.4. Därefter sågs en hane i havet utanför Rönneåns mynning 1.5 (Mats Rellmar m.fl.). Detta bedöms vara fågeln från Helsingborg, vilken för övrigt sedan sågs i slutet av december igen (Olof Strand m.fl.).

Kricka *Anas crecca*

Inte mindre än 1 310 ex sträckte förbi Domsten 1.5 (Olof Strand, Mårten Müller, Patrik Söderberg m.fl.), en mycket hög siffra för Nordvästskåne. I Sydostskåne räknades 14 873 ex under hösten,

Den samarbetsvillige amerikanska bläsanden i Helsingborg, här vid Bruces skog 22 februari.
Foto: Andreas Gullberg.

vilket är ett par hundra fler än det tidigare rekordet, som är från förra året.

Amerikansk kricka *Anas carolinensis*° (32, 2)

En hane Äspet 9–21.4 (Dan Hammarlund, Elisabeth Hammarlund m.fl.) och en hane Klingaväl-såns utlopp 23–25.5 (Petter Olsson m.fl.). Totalt har 34 individer setts i Skåne: mars (4), april (24), maj (4) och juni (2).

Rödhuvas dykand *Netta rufina*° (81, 9)

Året inleddes med två vinterfynd: dels två hanar Krankesjön 7.1–19.2 (Harald Ris m.fl.) och dels en honfärgad i Ystad 2–4.2 och 19–20.2 (Leif Karlsson, Thomas Nilsson m.fl.). Enda vårfyndet blev en hane Balsby, Råbelövssjön 6.4 (Christer Neide-man). Förutom en hane i Krankesjön 5.7 (Adam Rääf) dröjde det därefter till senhösten innan det blev fler fynd. Då sågs 1 hona i Västra Ringsjön 25–26.11 (Per Olof Gunnar Askerlund), ett par i Trelleborgs småbåtshamn 4–5.12 (Lars Sundlöf, Stefan Malm m.fl.) och en hane i nordvästra

Vombsjön 27–28.12 (Johan Andersson, Ingemar Andell m.fl.). Det är omöjligt att utröna exakt hur många individer det totalt rör sig om, men då det inte är enkelt att knyta samman några av fåglarna får de räknas som nio olika fåglar. Skåne får därmed ett tillskott med fem fynd av nio ex. Det är den högsta fyndsiffran någonsin: trenden med fler rödhuvade dykänder håller i sig.

Brunand *Aythya ferina*

Bland större ansamlingar finns rapporter om 1 500 ex Vombsjön 23.10 (Wilhelm Lennman) och 1 050 ex Västra Ringsjön 11.11 (Lars Helgesson). Arten ses sparsamt på sträck, och de sex flockar om totalt 69 ex som räknades in vid Kullen 2.10 (Mats Rellmar) utgör en hög notering.

Vigg *Aythya fuligula*

Ansamlingar på tusen eller fler rapporteras från knappt tio platser. Den högsta noteringen är föredömligt räknad utifrån foton och rör hela 10 652 ex Kalkbrottet, Klagshamns udde 9.12 (Stefan

Cherrug). En annan av de största samlingarna, 3 688 ex Nabben 22.1 (Måns Karlsson), är även den räknad utifrån foton.

Bergand *Aythya marila*

Likt föregående år gott om bergänder i Laholmsbukten, och som mest rapporteras 800 ex från Malenbadet, Båstad 21.1 (Joakim Ekman m.fl.). Den näst största ansamlingen var 340 ex Kalkbrottet, Klagshamn 19.1 (Alan Harkess, m.fl.)

Praktejder *Somateria spectabilis*

Hanen som i januari 2022 upptäcktes övervintra väster om Falsterbonäset återkom även till vintern 2022/2023 och sågs vid Skanörs hamn 1.1–11.3 för att sedan återvända 4.11 inför nästa vinter. I skrivande stund är fågeln kvar och är nu minst inne på sitt femte kalenderår (minst 3K vid upptäckten januari 2022). Längre norrut i Öresund sågs en ung hane från Domsten till och från mellan 14.2 och 16.3 (Mats Rellmar, Patrik Söderberg m.fl.). Utöver dessa två fåglar noterades åtminstone sex hanar under vårsträcket: Kåseberga 18.3 (Hans Larsson, Gert Ljungqvist), Lomma 25.3 (Lars Nilsson, Harald Ris, m.fl.) och möjligen samma därefter förbi Kåseberga och Löderups strandbad (Hans Larsson, Sven Splittorff, Tomas Flyman m.fl.), Kåseberga 31.3 (Andreas Wernersson, Tomas Svensson m.fl.), Barsebäckshamn–Löddesnäs–Lomma 4.4 (Kennny Nordström, Arne Holgersson, Karl-Anders Högberg m.fl.), Kåseberga 6.4 (David Erterius m.fl.), Kåseberga–Hagestad 13.4 (Sven Splittorff, Anders Rimne m.fl.).

Utöver hanen som återvände till Skanörs hamn så bjöd det andra halvåret endast på en hane som sträckte förbi Revet, Simrishamn 15.7 (Hans Larsson) – ett något överraskande sensommarfynd! Den övervintrande fågeln i Skanör undantagen gjordes alltså uppskattningsvis sju vårfynd och ett höstfynd.

Ejder *Somateria mollissima*

Totalt bokfördes 240 083 ex förbi sydöstra Skåne under våren. Även om det är ett uppsving efter

fjolårets oroväckande låga 167 576 ex så är årets siffra den klart lägsta därefter. Huruvida något kan förklaras av bevakningsfaktorer är inte närmare undersökt, men tendenser till fortsatt minskning ses även vid Hyllekrog där siffran för 2023 är den lägsta någonsin (149 823 ex). Vid Hyllekrog har man också könsbestämt ejdrar under många år, och andelen honor har minskat år efter år. Från att ha varit kring 34 % 2013 har andelen för 2022 och 2023 stannat på blott 29,5 % (REF: Preben & Bregnballe, Preben brevledes).

Årets bästa sträckdagar var 27 498 ex Kåseberga. 5.4 (Sven Splittorff, Nils Eriksson) för våren, och 45 646 ex Sandhammaren 19.10 (Sven Splittorff, Staffan Sundin, Gert Ljungqvist m.fl.) för hösten.

Svärta *Melanitta fusca*

I vanlig ordning inga rapporter om häckning, men sträcket längs våra kuster fortsätter att öka. För fjärde året i rad blev det rekord för vårtotalen i sydostskåne. Hela 3 015 ex räknades in, och det nya dagsrekordet för våren är nu 451 ex Kåseberga 23.4 (Sven Splittorff, Hans Larsson m.fl.). Även under hösten blev det säsongsrekord i och med att 7 127 ex räknades in. Bästa dag blev 572 ex Sandhammaren 26.10 (Sven Splittorff, Magnus Stangenberg, Staffan Sundin m.fl.) så dagsrekordet om 1 900 ex Brantevik 10.11 1984 står sig fortfarande. Falsterboräkningarna noterade med 1 865 ex sin näst högsta total efter rekordet på 2 616 ex från 2021.

De största ansamlingarna rapporterades annars från vintern med 1 000 ex Malen, Båstad 6.2 (Johan Lorentzon) och 570 ex Sibirien, Södra Utmarken 27.2 (Thomas Svanberg).

Sjöorre *Melanitta nigra*

Det rikliga sträcket längs sydkusten håller i sig. Vårtotalen i sydost på 37 763 ex är nytt rekord med råge, och bästa dagen gav höga 5 094 ex vid Kåseberga. 23.4 (Sven Splittorff m.fl.). Från Öresund rapporterades 18 700 ex, vilket är ungefär hälften av antalet i sydost. Sjöorren förefaller lägga om sina vintervanor: tiden när fler sträckte

TABELL 1

Andfågelsträck i sydöstra Skåne under våren 2023 samt historiska säsongss- och dagsrekord. Sträckande fåglar från sträcken Smygehuk–Friseboda tas i beaktande, men när det gäller vårsträcket dominerar siffrorna av rapporter från sydkusten (framför allt Kåseberga som idogt bevakas av Sven Splittorff). För vårsträck av sjöorre och ejder i Öresund hänvisas till respektive arttext. Vindangivelser är baserade på SMHI:s öppna data från Falsterbo. Nya rekord är markerade i rött.

Säsongssumma					Högsta dagsnotering 2023			Högsta dagsnotering före 2023		
Art	2023	Högsta före 2023	Antal	Plats & Datum	Vind	Antal	Plats & Datum	Vind		
Nilgås		2 (2007)				1	Flera dagar			
Gravand	835	1 962 (2007)	34	Kåseberga 12.5		567	Kåseberga 4.3 (2007)	SV 2		
Rostand		1 (2013)				1	Kåseberga 22.5 (2013)	S 6		
Årta	7	54 (2002)	2	Kåseberga 10.4 & 1.5		24	Kåseberga 19.4 (2002)	SO 2		
Skedand	990	1 380 (2021)	314	Kåseberga 1.5		889	Kåseberga 2.5 (2021)	SO 7		
Snatterrand	467	285 (2020)	47	Kåseberga 6.4	SO 6	41	Kåseberga 5.6 (2017)	SV 5		
Bläsand	1 809	7098 (2018)	920	Kåseberga 6.4		5167	Kåseberga 4.4 (2018)	SV 3		
Gräsand	1 532	2672 (2018)	132	Kåseberga 15.2		983	Kåseberga 4.4 (2018)	SV 3		
Stjärtand	576	691 (2022)	211	Kåseberga 6.4	SO 6	210	Kåseberga 27.3 (2016)	S 5		
Kricka	3 336	5 843 (2022)	770	Kåseberga 6.4		1 700	Kåseberga 19.4 (2002)	SO 2		
Brunand	7	97 (2013)	5	Kåseberga 10.4		43	Kåseberga 29.4 (2013)	SV 7		
Vigg	708	2 494 (2021)	135	Kåseberga 1.5		1 732	Kåseberga 2.5 (2021)	SO 7		
Bergand	803	1581 (2018)	461	Kåseberga 1.5		1 235	Kåseberga 23.4 (2018)	V 5		
Alförrädare		2 (1999, 2002)				1	Flera dagar			
Praktejder	5	12 (1995, 2001, 2005)	1	18.3, 25.3, 31.3, 6.4, 13.4		4	Kåseberga 25.3 (1998)	S 6		
Ejder	240 083	686 473 (1996)	27 498	Kåseberga 5.4		287 150	Kåseberga 8.4 (1996)	O 4		
Svärta	3 015	2 261 (2022)	451	Kåseberga 23.4	SV 4	299	Kåseberga 17.4 (2022)	NV 2		
Sjöorre	37 763	27 018 (2020)	5 094	Kåseberga 23.4		6 880	Kåseberga 6.4 (2008)	SV 3		
Älfågel	3 167	10 871 (2005)	378	Kåseberga 23.4		1 986	Kåseberga 23.4 (1996)	O 5		
Knipa	1 178	2 324 (2018)	57	Kåseberga 31.3 & 5.4		366	Kåseberga 27.3 (2018)	SO 3		
Salskrake	12	181 (2018)	3	Kåseberga 6.4		95	Kåseberga 27.3 (2018)	SO 3		
Storskrake	926	819 (2018)	74	Kåseberga 31.3		119	Kåseberga 13.4 (2013)	V 2		
Småskrake	8 379	10 117 (2021)	497	Kåseberga 10.4		869	Kåseberga 15.4 (2013)	SO 5		

TABELL 2

Andfågelsträck i sydöstra Skåne under hösten 2023 samt historiska säsong- och dagsrekord. Sträckande fåglar från sträcken Smygehuk–Friseboda tas i beaktande. För höststräck vid Nabben, Falsterbo hänvisas till separat avsnitt i Fisk. Vindangivelser är baserade på SMHI:s öppna data från Sandhammaren och Skillinge. Nya rekord är markerade i rött.

Säsongssumma				Högsta dagsnotering 2023			Högsta dagsnotering före 2023		
Art	2023	Högsta före 2023	Antal	Plats & Datum	Vind	Antal	Plats & Datum	Vind	
Nilgås		5 (2003)							
Gravand	1 184	1 742 (2007)	121	Kåseberga 8.7		5	Sandhammaren 25.10 (2003)	V 4	
Rostand		26 (2014)				333	Sandhammaren 9.7 (2001)	V 3	
Årta	6	16 (1992)	1			26	Simrishamn 28.6 (2014)	S 4	
Skedand	2 227	2 137 (2020)	336			7	Brantevik 18.8 (1994)	SV 2	
Snatterand	636	1 314 (2022)	44	Sandhammaren 25.8		556	Sandhammaren 29.8 (2018)	SO 2	
Blåsand	63 135	92 280 (2022)	17 097	Sandhammaren 10.10		311	Sandhammaren 13.10 (2022)	S 6	
Gräsand	4 882	8 647 (2014)	742	Sandhammaren 2.10		19 840	Sandhammaren 24.9 (2001)	NO 14	
Stjärtand	3 653	5 061 (2022)	598	Sandhammaren 17.11		3 010	Mälarhusen 24.10 (2014)	S 9	
Kricka	14 873	14 604 (2022)	1 673	Sandhammaren 2.10		2 917	Sandhammaren 24.9 (2001)	NO 14	
Brunand	104	299 (2001)	20	Kåseberga 6.10		2 458	Sandhammaren 28.8 (2020)	SO 4	
Vigg	5 255	6 331 (2020)	1 374	Sandhammaren 21.10		270	Simrishamn 21.10 (2001)	O 9	
Bergand	1 757	8 065 (1989)	527	Sandhammaren 21.10		1 845	Sandhammaren 13.10 (2013)	O 5	
Alförrädare		6 (2004)				3 745	Sandhammaren 21.9 (1996)	O 9	
Praktejder	1	21 (2001)	1	Simrishamn 15.7		6	Brantevik 12.10 (2004)	SO 6	
Ejder	225 396	533 601 (1992)	45 646	Sandhammaren 19.10		8	Sammanräkn. 21.10 (2001)	O 9	
Svärta	7 127	6 451 (2021)	572	Sandhammaren 26.10		174 600	Brantevik 12.10 (1988)	O 10	
Sjöorre	108 872	143 543 (2021)	10 640	Sandhammaren 6.8		1 900	Brantevik 10.11 (1984)	O 13	
Alfågel	5 133	26 850 (1984)	552	Sandhammaren 28.10		15 043	Sandhammaren 6.9 (2017)	O 3	
Knipa	2 112	5 245 (2014)	200	Kåseberga 17.11		18 600	Simrishamn 20.11 (1999)	NO 12	
Salskrake	30	137 (2021)	5	19.11 & 25.11 & 30.12		1 053	Brantevik 28.10 (1989)	S 8	
Storskrake	559	983 (2021)	56	Simrishamn 16.11		81	Simrishamn 7.12 (2021)	SO 8	
Småskrake	18 863	20 264 (2020)	1 832	Sandhammaren 2.10		293	Brantevik 28.11 (1993)	N 5	
						4 752	Sandhammaren 28.10 (2000)	SV 5	

genom Öresund än längs sydkusten verkar vara över. Höstens sträck var även det individrikt, och återigen blev det en dag med över 10 000 ex i och med 10 640 str Sandhammaren 6.8 (Sven Splittorff, Magnus Stangenberg, Gert Ljungqvist m.fl.).

Amerikansk sjöorre

*Melanitta americana** (13, 1)

En hane sträckte förbi Simrishamn 7.9 (Nils Kjellén), nästan på dagen ett år efter fjolårets fynd på samma plats. Även om detta såklart kan röra sig om samma fågel så kommer den, enligt gängse fyndmetodik, att räknas som Skånes fjortonde.

Knipa *Bucephala clangula*

Den största ansamlingen av rastande fåglar var 730 ex Krankesjön 14.1 (Arne Hegemann).

Salskrake *Mergellus albellus*

Inga riktigt stora ansamlingar rapporterades; den största var 160 ex Krageholmssjön 8.2 (Gustav Tallroth).

Storskrake *Mergus merganser*

Ansamlingar på över 500 ex rapporterades från tre lokaler: 1 500 ex Östra Ringsjön 4.2 (Anna-Karin Olsson), 610 ex Vombsjön 18.11 (Arne Hegemann) och 700 ex Råbelövssjön 31.12 (Hans Cronert). En hög sträckssiffra rapporterades från Lomma där 103 ex sträckte NO 17.4 (Lars-Göran Lillvik).

Dykandshybrider

Bland årets dykandshybrider finns vad som kan vara ett första svensk fynd av rödhuvad dykand x vigg: en hane av denna ovanliga variant sågs vid Gäddängen, Fulltofta 1.5 (Magnus Wedelin). Därtill kan nämnas att det, likt tidigare år, fanns en hane vitögd dykand x vigg vid Lunds reningsverksdammar, i år rapporterad 1–16.1 (Clas Tornefjell, Robert Petersen, Mats Hjelte m.fl.).

Tjäder *Tetrao urogallus*

Under året gjordes åtta fynd avseende elva individer från följande kommuner i norra delen av

En tillmötesgående salskrakshane i Lund 26 mars. Foto: Henrik Ehrenberg.

Spelände orre. Örkelljunga 29 april. Under året rapporterades 25 spelande tuppar. Foto: Patric Carlsson.

Rackelhanen vid Traneröds mosse 11 februari. Foto: Tommy Holmgren.

landskapet: Osby, Östra Göinge, Hässleholm samt Örkellunga. Av dessa var åtta tuppar och tre hönor, samtliga rapporterade under våren. Som mest rapporterades fyra tuppar på samma plats.

Orre *Lyrurus tetrix*

Under perioden 21.1–7.6 rapporterades minst 25 spelande tuppar från landskapets norra del. Detta är i linje med senaste åren men långt under de 166 spelande tuppar som den riktade inventeringen 2018 resulterade i. Utanför häcknings-säsongen inkom cirka tio rapporter. Årets sydligaste fynd gjordes strax söder om Klippan.

Rackelhane, Tjäder x orre

Tetrao urogallus x Lyrurus tetrix

En tupp uppehöll sig vid Traneröds mosse, SO Söderåsen 19.1–24.5. Den här långstannande individen var dessutom väldigt oskygg vilket gjorde att den blev välbesökt av såväl skådare som fotografer. Hybriden mellan tjäder och orre är inte vanlig i landskapet. Ett fynd gjordes 2021 och dessförinnan finns ett från 2009 samt tre fynd

strax efter millenniumskiftet. Traneröds mosse ligger precis i utkanten, eller t.o.m. utanför, föräldrarnas utbredning. Även fyndet från 2009 gjordes i föräldrafågelnas yttersta utbredning.

[Rödhöna *Alectoris rufa*]

Fortsatt många fynd kring Karsholms gods vid Oppmannasjön, som mest 12 ex 25.8 (Hans Cronert). I år noterades ungfågelproduktion på flera platser i detta kärnområde, bl.a. 10 pulli Vipedal 22.7 (Hans Cronert). Under året sågs enstaka fåglar på andra platser runt Kristianstad och Bromölla: Kjuge, Edenryd, Herculesdammarna, Åhus, Köpinge ängar samt Olseröd. Allt som allt en tydligare spridning av lokalerna vilket tyder på att utsläpp sker på fler ställen än Karsholm.

Vaktel *Coturnix coturnix*

Under perioden 11.5–23.8 rapporterades totalt strax under 80 spelande vaktlar från 64 lokaler, som flest 4 spelande Vombs ängar 6.6 (Nils Kjellén). Detta är lägre än förra årets 110 men fortfarande väl över bottennoteringarna 2018

Utsättningen av rödhöns fortsätter tyvärr. Här några vid Karsholm, 4 februari. Foto: Hans Cronert.

och 2016 på runt 50. Därutöver inkom fyra höstfynd, där 1 rast Högseröd, Eslöv 17.9 (Richard Ottvall) blev årets sista.

[Kungsfasan *Syrnaticus reevesii*]

Det gångna året blev precis som 2022 ett år med färre observationer av denna art som annars ökat de senaste tio åren till följd av illegal utsättning. Endast tre tuppar noterades: 2 Vannebergaholmsfuret 20.3–18.11 (Hans Cronert m.fl.) samt 1 Karsholm 23.4 (Hans Cronert). Därtill inkom rapporter om hybrider med vanlig fasan från samma område. Nedgången beror troligen antingen på färre utsläppta eller högre jakttryck.

Nattskärre *Caprimulgus europaeus*

Totalt noterades strax under 100 spelande individer från 63 lokaler under perioden 8.5–21.7. Detta är mycket nära förra årets siffror, men med något färre lokaler. Som flest noterades 5 spelande vid Vegeholmsskogen 30.5 (Thomas Wallin m.fl.). Under hösten inkom cirka 30 rapporter om rastande fåglar och sist ut blev 1 rast Torrebärga 1.10 (Richard Ek).

Tornseglare *Apus apus*

Årets första tornseglare sågs i Ängelholm 1.5 (Mats Rellmar). Ett sent höstfynd gjordes med 1 1K Norra huvudet, Stenshuvud 30.10 (Hans Larsson, Sven Johansson, Lennart Jeppsson m.fl.).

Blek tornseglare *Apus pallidus** (28, 1)

En ungfågel sågs vid Stenshuvud 7–8.11 (Hans Larsson, Lennart Jeppsson, John Kvarnbäck m.fl.). Därtill gjordes två fynd av ensamma obestämda (blek eller vanlig) tornseglare vid Ljungaskog, Eket 4.11 (Björn Herrlund) och Nabben, Falsterbonäset 13.11 (Mattias Ullman).

Likt tidigare år gjordes fynden i samband med ett mindre inflöde av seglare i södra Sverige (Boh, Hl, Gtl, Sm, Upl, Vg, Öl) i början på november. Sedan fyndbilderna blivit tydligare på senare år är arten nästintill årlig i landet och datummässigt är den stora majoriteten fynd gjorda inom en treveckorsperiod kring skiftet oktober/november.

Turturduvan har blivit en första klassens raritet. Årets enda sågs i Simris 25 juni. Foto: David Erterius.

Turturduva *Streptopelia turtur*°

Årets enda godkända fynd rör 1 ex Simris, Simrishamn 25.6 (Jörgen Bernsmo, David Erterius, Bengt Andersson). Fågeln upptäcktes i Jörgens Bernsmos trädgård och hördes även spela på kvällen. Den negativa trenden för arten i Skåne fortsätter.

Kornknarr *Crex crex*

Året bjöd på åtta spelande kornknarrar från följande åtta lokaler: Bläsinge ängar 24–27.5 (Inger Persson, Henrik Johansson), Öja mosse 24.5 (Petter Haldén), Finjasjön 25–26.5 (Thomas Johnsson, Håkan Winqvist), Södra Sandby 31.5–7.6 (Dan Hammarlund, Ola Ejdrén m.fl.), Bosarps Jär 7.6 (Fredrik Mörk), Tusenårslunden, Lund 7.6 (Davide Sanguineti), Tutarmossen, Svedala 15.6 (Kenth Nilsson) samt Alstad 22.6 (Christer Sjögren). Årets mest intressanta fynd var det från Södra Sandby som, av allt att döma, var en hona som spelade aktivt under hela perioden. Åtta spelande individer är det lägsta antalet sedan 2018 då endast 6 noterades.

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*

Ett magert år med endast tre spelande individer: 1 ex Hjälmslunds våtmark, Starby 28.4–2.5 (Stefan Siwersson, Dan Persson m.fl.), 1 ex Finja fågeltorn 4.5 (Sture Persson) samt 1 ex Löddesnäs 18–21.6 (Håkan Wittzell, Lars Nilsson m.fl.). Därtill sågs en individ vid Bokholmens mosse, Söderåsen 28.6 (Johan Gustafsson). Så pass få individer under häckperioden är inget ovanligt och har förekommit flera år, men mer oroväckande är att endast ett fynd inkom under höststräcket; 1 rast Gränsdammarna, Åkarp/Burlöv 21.9 (Michael Averland). Under 2000-talet har minst 5 ex setts varje höst förutom 2007, då inga noterades.

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

I år rapporterades 118 par med häckkriterier från 102 lokaler. Kläckta ungar noterades dock endast på åtta av dessa. Antalet par och antalet lokaler är högre än förra året, men kläckningsframgången verkar däremot ha varit sämre. Högsta rastnotering under året var 47 ex Hasslarps

dammar 12.9 (Olof Strand). Vintersiffrorna var lite lägre än föregående år, men vid Lunds reningsverk och Landskrona hamn rapporterades minst 20 respektive 22 ex i januari och vid Turbinkanalen, Västra hamnen i Malmö rapporterades 20 ex i slutet av november.

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

Cirka 194 par noterades i lämplig häckbiotop på 123 lokaler och kläckta ungar noterades på 19 av dessa. Siffrorna är i stort i nivå med de senaste fem senaste åren. Under våren räknades totalt 188 str Ö Kåseberga och Sandhammaren med dagsbästa på 73 ex Kåseberga 5.4 (Sven Splittorff, Nils Eriksson). Under hösten har ca 285 ex rapporterats str S förbi Österlen med dagsbästa på 40 ex Simrishamn 7.9 (Nils Kjellén, David Erterius, Elias Melchert Thelaus).

Svarthalsad dopping *Podiceps nigricollis*

Den svarthalsade doppingen från föregående vinter vid Hörte hamn återkom även i år och

Svarthalsad dopping. Gäddängen 3 maj. Häckningsförsök gjordes på en handfull lokaler, men lyckade häckningar konstaterades endast vid just denna lokal. Foto: Christian Nilsson.

sågs på lokalen 1.1 – 9.3 (Dan Persson, Roland Holmström m.fl.). Under våren sågs arten på nio lokaler. Vid Gäddängen, Fulltofta rapporterades årets första 12.4 (Christian Nilsson). Antalet växte snart och maximalt sågs 11 ad 19.5 (Stig Toft Madsen). Åtminstone två eller tre par bedöms ha kläckt minst sex ungar i andra halvan av juni (Lars Lundquist m.fl.). Efter ytterligare en vecka sågs dock inga ungar och några olika rapportörer har angett att ungarna troligen blev uppätta av den flock tranor som gick runt i våtmarken. Häckningsförsök gjordes också vid Örtofta Sockerbruksdammar med 4 ex (Klas Karlsson, Wilhelm Lennman, m.fl.), Rönneholms mosse med 5 ex (Emil Lundahl), Vombsjön med 1 par (Jens Morin), Västra Ringsjön med 1 par (Lars Helgeson m.fl.) och Näsbyholmssjön med 3 ex (Krister Olsson, Göran Hausenkamp m.fl. Ingen av dessa häckningar tycks ha lyckats. Totalt under våren sågs ca 33 adulta. Årets sista observation avser en 1K vid Näsbyholmssjön 7.10 (Lars Leonardsson m.fl.). Uppträdanget i stort är likt de senaste åren.

Styltlöpare *Himantopus himantopus*° (17, 1)

Även i år gjordes fynd på den numera klassiska lokalen Örtofta sockerbruksdammar: 1 ad 20.4 (Staffan Nilsson) och troligen samma 25–26.4 (Davide Sanguineti, Lena Hofwing, Anders Hofwing m.fl.). Arten har nu varit årlig sen 2021 och häckningsförsök har gjorts två av åren.

Skärfläcka *Recurvirostra avosetta*

Efter en kommunvis bedömning av antalet som gick till häckning hamnade siffran på minst 443 par, varav elva i inlandet. Siffran är nära fjolårets 469 par, men en bra bit under toppsiffran 610 par från 2013. Medelvärde för antalet årliga häckande par i Skåne var åren 2013–2022 439 par. Antalet häckande par per kommun med förra årets siffra inom parentes: Bromölla 1 (0), Burlöv 8 (3), Båstad 1 (1), Eslöv 0 (3), Helsingborg 0 (1), Höganäs 15 (7), Kristianstad 16 (43), Kävlinge 4 (3), Landskrona 4 (0), Lomma 6 (10), Lund 8 (31), Malmö 3 (4), Staffanstorps 0 (2), Svedala 1 (0) och Vellinge 376 (359). Inget vinterfynd gjordes.

Kustpipare *Pluvialis squatarola*

Inga fynd av övervintrande fåglar under årets inledande månader. Vårsträckets högsta siffror var 115 str NO Lomma 24.5 (Andreas Wernersson), 170 str Kåseberga 24.5 (Petter Haldén) och 100 str Smygehuk 25.5 (Nils Kjellén).

Höststräckets högsta dagssummor noterades i nordväst under några blåsiga dagar i augusti: 75 str Gröthögarna 8.8 (Jens Morin), 230 str Hovs hallar 9.8 (Raul Vicente, Mårten Wikström) och 121 str Hovs hallar 10.8 (Tomas Kjelsson, Lars Johansson). Även Sandhammaren hade en fin dag med 95 str 12.8 (Sven Splittorff, Magnus Stangenberg, Stefan Wahlstedt). Säsongssummeringar av sträckande kustpipare från några välbevakade sträcklokaler: 520 str Sandhammaren 16.7–21.10 (Sven Splittorff, Gert Ljungqvist, Magnus Stangenberg m.fl.), 534 str totalt från diverse sträcklokaler på Bjärehalvön 21.7–15.10 (Jens Morin, Raul Vicente, Tomas Kjelsson m.fl.) och 547 str Nabben 23.7–5.11 (Mattias Ullman, Måns Karlsson m.fl.). Höstens största rastande flock var 69 ex Skanörs revlar 10.11 (Petter Olsson).

Under december gjordes en rad fynd väl spridda längs kusterna: 3 ex Nabben 2.12 (Måns Karlsson), 1 ex Ystads hamn 2.12 (Tobias Larsson), 1 ex Brantevik 2.12 (Agne Paulsson), 1 ex Torekovs rev 3.12 (Mårten Wikström, Petter Westberg) och 1 ex (tidvis 2 ex) höll till på olika rastlokaler i Skålderviken, senast på nyårsafton 31.12 (Karl G Nilsson).

Svartbent strandpipare

Charadrius alexandrinus°

En hona sågs vid Saxåns mynning, Lundåkrabukten 30.5 (Nils Kjellén). Arten är inte längre årlig i landskapet.

Fjällpipare *Charadrius morinellus*

Återigen få fynd och faktiskt det sämsta året sedan 2002: 1 ex upptäcktes vid Löddesnäs och rastade sen på Vikhögs ängar 12.5 (Lars Nilsson m.fl.), 2 ad sträckte V Hasslarps dammar 27.8 (Klas Rosenkvist, Henrik Johansson, Mårten Müller) och 1 ex Ängsnäset 1.9 (Roger Ahlman).

Myrspov *Limosa lapponica*

Inga vinterfynd gjordes under årets inledning. Under våren observerades som vanligt större ansamlingar av rastande fåglar i grunda vikar i längs västkusten: 59 ex Farhult 13.4 (Anders Lindén), 54 ex Saxåns mynning, Lundåkrabukten 1.5 (Lisbeth Lund), 110 ex Lomma Södra 4.5 (Kristian Ståhl) och 109 ex Sandön 23.5 (Henrik Johansson). Vårens högsta dagssiffror av sträckande fåglar gjordes i slutet av maj: 140 str Måkläppen 23.5 (Nils Kjellén), 65 str Klingavälsåns mynning 23.5 (Jens Morin), 120 str SO Domsten, Hittarp 23.5 (Patrik Söderberg), 72 str NO Lomma Södra 24.5 (Andreas Wernersson), 70 str Smygehuk 25.5 (Nils Kjellén) och 70 str Smygehuk 27.5 (Nils Kjellén).

Höstens högsta dagssiffror var 267 str Simrishamn 22.7 (Samuel Wivstad, Kalle Brinell), 132 str Sandhammaren 23.7 (Samuel Wivstad, Kalle Brinell), 160 str Nabben 23.7 (Måns Karlsson, Johan Lorentzon, Björn Malmhagen m.fl.) och 72 str Rålehamn, Tjällran 10.8 (Nils Kjellén). Under hela höstsäsongen räknades totalt 569 str Sand-

hammaren 7.7–2.10 (Sven Splittorff, Gert Ljungqvist, Thomas Nilsson m.fl.) och 455 str Nabben 23.7–10.10 (Mattias Ullman, Måns Karlsson m.fl.). De största rastande flockarna under hösten var 49 ex Farhultsviken 23.7 (Johan Forssell) och 45 ex Nabben 23.7 (Kalle Brinell, Samuel Wivstad). Årets sista fynd blev 3 ex Klören 1.12 (Henrik Johansson).

Rödspov *Limosa limosa*

Det går fortsatt uselt för de skånska rödspovarna. För andra året i rad har inga flygga ungar kunnat konstateras. Vid Håslövs ängar sågs som mest sju ex (3 par + 1 ex) 22.5 (Hans Cronert), och på Iternäset fanns som mest nio ex 2.4 (Carina Mattsson). Fåglarna förefaller i viss utsträckning röra sig mellan dessa två områden. Även om bobygge rapporterades från Håslövs ängar 3.5 (Bengt Nordin) så finns inga rapporter som tyder på att något par kommit särskilt långt med sin häckning. Sammantaget kan man fråga sig hur länge vi får behålla rödspoven som skånsk häckfågel.

Rödspov. Håslövs ängar 1 maj. Ingen lyckad häckning har konstaterats på ett par år. Foto: Christian Nilsson.

Isländsk rödspov *Limosa limosa islandica*

En fågel fanns kvar kring Skanörs revlar och Bakdjupet 2.1 – 3.2 och 3 ex sågs tillfälligt 3.1 (Emil Lundahl, Joakim Hagström m.fl.). Inga vårfynd gjordes och höstens första sågs vid Stavstensudden 10.8 (Gert Ljungqvist m.fl.). Totalt under hösten iaktogs troligen bara fyra individer, vilket är en mycket låg siffra för senare år. Samtliga dessa sågs i sydvästra Skåne. Äldre fåglar på hösten är fortfarande sällsynta och därför bör en 2K+ vid Höllvikens strand 9.9 (Björn Malmhagen, David Erterius) nämnas. Totalt endast sju ex är under det normala för de senaste tio åren. Även i Halland sågs, för senare år, ovanligt få individer.

Roskarl *Arenaria interpres*

Inga vinterfynd eller inlandsfynd gjordes. I vanlig ordning sågs de första individerna på nordsträck sista veckan i april. Inga observationer som indikerar häckningsförsök gjordes. Största ansamling var 14 ex Sibirien–Klören 2.9 (Nick Gräntz).

Kustsnäppa *Calidris canutus*

Ett flertal vinterfynd gjordes i januari på Falsterbohalvön: 2 ex Höllvikens strand 14.1 (Mårten Wikström, Ida Edvardsson, Melissa Martinsson), sedan möjligtvis samma två individer vid Ängsnäset 22.1 (Måns Karlsson) och Måkläppen 28.1 (Björn Malmhagen). Ett ytterligare januarifynd utgjordes av 1 ex Lundåkrabukten 23.1 (Nils Kjellén). Inga stora samlingar av rastande fåglar sågs under våren, som mest 6 ex Löddesnäs 16.5 (Lars Nilsson) och 5 ex Nabben 3.6 (Johan Lorentzon, Björn Malmhagen). Vårens enda dagsnoteringar av fler än fyra sträckande fåglar var 80 str Hagestads naturreservat 25.5 (Magnus Ullman), 75 str Kåseberga 2.6 (Sven Splittorff) och 55 str Smygehuk 2.6 (Roy Blad).

Under hösten var de högsta sträckssiffrorna 122 ex Sandhammaren 22.7 (Sven Splittorff, Magnus Stangenberg, Per Tufvesson) och 110 ex Smygehuk 23.7 (Stefan Malm, Peter Malm). Sammantaget under höstsäsongen noterades likartade totalantal vid de mest välbevakade sträcklokalererna längs sydkusten: 336 str Sand-

hammaren 15.7–25.9 (Sven Splittorff, Magnus Stangenberg, Gert Ljungqvist m.fl.), 264 str Nabben 24.7–16.10 (Mattias Ullman, Måns Karlsson, Raul Vicente m.fl.) och 259 str V Smygehuk 9.7–3.9 (Roy Blad, Matts Lindblad m.fl.). De största rastande flockarna under hösten var 159 ex Lundåkrabukten 25.8 (Nils Kjellén), 135 ex Skanörs revlar 9.10 (Max Karlsson) och 140 ex Måkläppen 3.11 (Anders Jägryd, Karin Jägryd). I början av december gjordes ett flertal fynd på Falsterbohalvön, som flest 6 ex Nabben 1.12 (Måns Karlsson). Årets sista kustsnäppor var 1 str Kullen 25.12 (David Erterius, Patrik Söderberg, Henrik Johansson m.fl.) och 1 rast Rönnen 26.12 (Henrik Johansson).

Brushane *Calidris pugnax*

Inga vinterfynd och årets första fåglar dök upp vid Klingavälsåns mynning 18.3 (Jens Morin). Under vårsträcket påträffades mer än 100 rastande fåglar endast på två lokaler: 400 ex Klingavälsåns mynning 22.4 (Lars Leonardsson m.fl.) samt 150 ex Rönneholms mosse 9.5 (Emil Lundahl, Frida Nettelblad).

Under sydsträcket sågs inga anmärkningsvärda antal utan största ansamlingen var låga 140 ex Hököpinge Ängaväg 27.8 (Janne Dahlén). Sista observation var 1 str Sankt Hans Backar 13.11 (Petter Olsson).

Brushanen har som svensk häckfågel minskat med mer än 5% årligen den senaste 20-årsperioden (Sveriges Fåglar 2023) och arten är sedan länge utgången som skånsk häckfågel.

Myrsnäppa *Calidris falcinellus*

De första fåglarna dök upp ca en vecka senare än normalt och antalsmässigt blev det ytterligare en individfattig vår. Uppskattningsvis sågs endast 21 ex på sex olika lokaler perioden 20.5–3.6. Största ansamlingen blev 7 ex Sandön 20.5 (Henrik Johansson).

Årets enda inlandsfynd var 1 ex Klingavälsåns utlopp 21.5 (Jens Morin m.fl.)

Under perioden 3.7–23.9 sågs uppskattningsvis 40–45 ex vilket åter igen är en mycket låg

siffran (identisk med 2022 och näst lägsta antalet sydsträckare sedan 2010).

Största ansamlingen var 5 ex Äspet 20–21.8 (Ulf Gårdenfors m.fl.).

Årets sista myrsnäppa var en 1K Trelleborg 23.9 (Ola Marklund, Björn Spetz), vilket är det senaste höstfyndet sedan 2009.

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*

Som vanligt sparsam under vårsträcket med 1 ex Äspet 16–19.5 (Håkan Wittzell m.fl.) och 1 ex Lundåkrabukten 24.5 (Nils Kjellén). Under sydsträcket var de största ansamlingarna av rastande adulta fåglar 80 ex Risteören, Örnahusen 22.7 (Alan Harkess), 37 ex Äspet 24.7 (Krister Hjalte) och 63 ex Nabben 24.7 (Ola Jönsson). Största ansamlingen av ungfåglar var 10 ex Lundåkrabukten 2.9 (Christian Nilsson).

Mosnäppa *Calidris temminckii*

Första mosnäppan dök upp vid Klingavälsåns utlopp 30.4 (Andreas Linderöth Norlin). Det totala antalet rastande under våren uppskattas till 133 ex fördelade på 23 lokaler. De största flockarna under våren var 15 ex Rönne 10.5 (Henrik Johansson), 17 str S Lomma Södra 11.5 (Kristian Ståhl), 13 ex Äspet 12.5 (Håkan Wittzell) och 14 ex Löddesnäs 16.5 (Lars Nilsson). De största flockarna under höststräcket var 7 str Nabben 23.7 (Måns Karlsson, Johan Lorentzon, Björn Malmhagen m.fl.) och 6 ex Örtofta sockerbruksdammar 24.7 (Petter Olsson). Årets sista mosnäppa sågs i Äspet, Åhus 23.9 (Ola Svensson).

Sandlöpare *Calidris alba*

Under januari gjordes ett antal observationer på Falsterbonäset, som mest 2 ex Skanörs revlar 20.1 (Nils Kjellén) och 11 ex Måkläppen 29.1 (Petter Olsson, Bill Andersson). Vårens största ansamlingar höll som vanligt till på Måkläppen med som mest 59 ex 23.5 (Nils Kjellén). Andra ansamlingar var 4 ex Äspet 28.5 (Stefan Karlsson) och 6 ex Järavallen 4.6 (Nils Kjellén). Övriga utgjordes av enstaka eller ett fåtal fåglar längs kusterna.

Under hösten sträckte flest sandlöpare förbi Sandhammaren: totalt 195 str 17.7–12.10 (Sven Splittorff, Gert Ljungqvist, Magnus Stangenberg m.fl.), där den högsta dagsnoteringen var 76 str 3.8 (Sven Splittorff, Fredrik Andersson, Gert Ljungqvist m.fl.). Höstens största rastande flockar var 22 ad Nabben 23.7 (Måns Karlsson, Johan Lorentzon, Björn Malmhagen m.fl.), 22 ex Ängelholm 4.9 (Per Muhr) och 26 ex Friseboda 12.9 (Magnus Ny, Ulf Hjelm, Nils Waldemarsson). I början på december sågs 2 ex Nabben 1.12 (Måns Karlsson).

Kärrensäppa *Calidris alpina*

En massiv passage av 20 200 str bokfördes vid Smygedungen 27.5 (Nils Kjellén). Fåglarna passerade i stora flockar, där den största innehöll 1 300 ex. Detta är den överlägset högsta sträcksiffran som noterats i Sverige. Stora antal noterades på många andra håll i södra Sverige denna dag.

Sydlig kärrensäppa *Calidris alpina schinzii*

Kring kärnområdet i Foteviken sågs troligen endast åtta adulta i april och maj (Joakim Sundh, Mattias Ullman m.fl.). De tre fåglar som sågs vid Ängsnäset 10.6 (Joakim Hagström) bedöms vara några av fåglarna från Foteviken som gett upp häckning och flyttat på sig. Bland fåglarna vid Foteviken fanns endast en hona och inga ungar kläcktes. Minskningen går tyvärr fort. Fynd på Österlen är ganska ovanliga, men en 1K sågs vid Axelthorp, Hammenhög 12.7 (Magnus Ullman). Gissningsvis kom den från en öländsk häckning.

Skärnsäppa *Calidris maritima*

Ett av de sämsta föråren på ost- och sydkusten då det bara gjordes två fynd, 1 ex Äspet 15.1 (Johan Elmberg) och 1 ex Hörte 7.4 (Erik Törnvall). En rekordstor flock om 43 ex sågs str S Skanörs revlar 14.1 (Magnus Elfving, Niclas Lignell). Senare samma dag sågs förmodligen samma flock utanför Dragör, Köpenhamn. Utöver dessa fynd gjordes en handfull observationer per månad under januari–mars mellan Falsterbohalvön och Barse-

bäck, med 3 ex som högsta antal. I april gjordes två fynd. Vårens sista i sydväst var 1 ex Malmö 7.5 (Bertil Johansson). I vanlig ordning fanns de största ansamlingarna i nordväst. Största antalet i januari blev 29 ex Torekovs rev 6.1 (Markus Forslund m.fl.) och 30 ex Grytskären 7.1 (Per Eriksson). Perioden februari–mars noterades endast ensiffriga antal. Under april ökade antalen och majoriteten av fynden är tvåsiffriga. Största antal var 42 ex Torekovs rev 8.4 (Petter Olsson). I maj gjordes fyra fynd, varav det sista var 1 ex Torekovs rev 14.5 (Henrik Johansson). Sommarfynd är ovanliga, men i år sågs 1 ex revet Viken, 18.6–2.7 (Eva Stenvång Lindqvist, Mats Rellmar).

Jämfört med årets första halva så bjöd den senare på en helt annan fyndbild. Första höstobservationen gjordes i normal tid, 6 str Hovs Hallar 30.9 (Patrik Österblad). Likt 2022 gjordes uppskattningsvis 35 fynd längs ost- och sydkusten under oktober–december.

Största ansamlingarna var 6 str Simrishamn, 19.10 (Nils Kjellén, Hans Larsson, Daniel Melchert m.fl.) och 11 str Kivik 24.10 (Sven Johansson, Daniel Melchert). Övriga fynd rör 1–3 ex.

I Malmöområdet sågs regelbundet 1–6 ex under oktober–december. Största ansamlingarna var 14 ex Ribersborg 22.11 (Karl Pettersson) och 9 ex Malmö hamn 7–13.12 (Davide Sanguineti, Bertil Johansson). I området Helsingborg–Kullen gjordes ca 20 fynd av 1–5 ex jämnt fördelade över oktober–december. Största ansamlingen var 5 str Kullen 4.10 (Mikael Arinder).

Normalt ses de största ansamlingarna på Bjärehalvön. Denna höst finns endast två rapporter om tvåsiffriga antal, 16 ex Hallands Väderö 4.10 (Mikael Haraldsson) och 10 ex Tjällran 3.12 (Petter Westberg, Mårten Wikström, Simon Carrington). Endast två observationer från december är ovanligt men kanske mer beror på låg skådaraktivitet.

Gulbröstad snäppa *Calidris bairdii** (3, 1)

En ungfågel rastade vid Nabben 4–8.9 (Mattias Ullman, Emil Lundahl, Nils Kjellén m.fl.). Samma fågel sågs senare i Danmark.

Skånes fjärde fynd av denna mycket sällsynta lilla vadare från Nordamerika. Sedan tidigare finns två fynd från nordväst (1989 och 1998) och ett fynd från Nabben (2004).

Skånes fjärde gulbröstad snäppa (t.h), en ungfågel, sågs vid Nabben 4–8 september. Foto: Tommy Holmgren.

Småsnäppa *Calidris minuta*

Under våren sågs uppskattningsvis 33 individer på 13 olika lokaler. De största ansamlingarna var 5 ex Lilla viken, Rönnen 24.5 (Anders Lindén, Hans Nordius), 4 ex Nabben 3.6 (Johan Lorentzon, Björn Malmhagen) och 3 ex Äspet, Åhus 5.6 (Krister Hjalte). Under den första delen av sydsträcket, som domineras av adulta fåglar var de största dagsnoteringarna 14 ad Nabben 23.7 (Måns Karlsson, Johan Lorentzon, Björn Malmhagen m.fl.) och 25 ad ex Äspet 24.7 (Mats Thorin, Gunnel Thorin). De största flockarna under den senare delen av höststräcket var 15 ex Äspet 21.8 (Andreas Hachenberg) och 10 1K ex Sibirien-Klören 2.9 (Nick Gräntz).

Prärielöpare *Calidris subruficollis*° (32, 1)

Årets enda observation gällde en 1K rastande på Nabben 16.9 (Emil Lundahl, Mattias Ullman, David Erterius m.fl.). Arten fortsätter att vara nästan årsviss och årets fågel passar mycket väl in i tidigare fyndbild (flest ses under september-oktober).

Tuvsnäppa *Calidris melanotos*° (104, 1)

Endast en 1K Äspet 12–23.9 (Håkan Wittzell, Magnus Ny, Jan Linder m.fl.). Tredje året i rad med lågt antal. Uppträdandet faller väl in i tidigare fyndbild med septemberfynd av ungfåglar.

Dubbelbeckasin *Gallinago media*

Spelande fåglar: 1 ex Starby 3.5 (Dan Persson, Stefan Siwersson), 2 ex Vombs ängar 4.5 (Patrik Sandgren, Ilgot Liljedahl, Elias Melchert Theläus), 1 ex Starby 8.5 (Klas Rosenkvist, Henrik Johansson), 1 ex Ister näset 11.5 (Hans Cronert) och 1 ex Vombs ängar 16–19.5 (Lennart Andersson, Stig Mjälgård, Robert Tuveson m.fl.).

Sammanlagt sex spelande fåglar på tre olika lokaler. Ytterligare en fågel° stöttes i Torreberga 10.5 (Staffan Nilsson). Detta var det lägsta antalet sedan 2017. En normal vår påträffas lite mer än 10 ex.

Fynden under augusti–september° var i vanlig ordning få: 1 ex Lödösnäs 25.8–3.9 (Lars Nils-

son, Nils Kjellén, Olof Persson m.fl.) och 1 ex Håboddammarna 5.9 (Per Olof Lippe).

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus*

En hona Lödösnäs 7.7 (Lars Nilsson m.fl.), 1 ad Farhult 12–14.7 (Peter Franzén, Leif Klinteroth, Thomas Svanberg m.fl.), 1 ad str Gröthögarna 17.7 (Håkan Johansson), 1 ad Nabben 6.8 (Mattias Ullman, Petter Olsson), 2 str Nabben 22.8 (Mattias Ullman, Måns Karlsson m.fl.), 1 ex Äspet 23–24.8 (Mats Johannesson, Bengt Nordin, Sven Marling m.fl.) och 1 1K Lomma Södra 24.8 (Kristian Ståhl).

Antalet fynd fortsätter att ligga på ovanligt låga nivåer. Vårfynden har alltid varit få men uteblev nu helt. Senast detta hände var 2013 och 1980.

Under juli–augusti rapporterades 7 fynd av 8 fåglar. Höstfynden har under tre av de senaste fyra åren legat på ensiffriga antal. Så låga höstsiffror har endast rapporterats en gång tidigare sedan 1975.

Brednäbbad simsnäppa *Phalaropus fulicarius*°

Ett ex Kattviks hamn 12.10 (Lars Lindell, Jan Linder, Sebastian Sjöfors m.fl.), 1 str Tjällran 12.10 (Nils Kjellén), 1 ex Barsebäckshamn 12.10 (Mats Havskogen), 1 str Båstads hamn 15.10 (Nils Kjellén, Martin Dribe), 1 1K Norra Häljaröd 16–18.10 (Martin Resare, Anders Lindén, Nick Gräntz m.fl.), 1 str Simrishamn 20.10 (Hans Larsson) och 1 1K Måkläppen 1–11.11 (Mattias Ullman, Björn Malmhagen, Petter Olsson m.fl.).

Sammanlagt 7 ex under hösten koncentrerade till en dryg vecka kring mitten av oktober (12–20.10) med ytterligare ett fynd av en långstannande individ i början av november. Det är ovanligt att nästan hälften av fynden gjordes utanför nordvästra Skåne.

Skogssnäppa *Tringa ochropus*

Under januari–februari gjordes två fynd av övervintrare: 4 ex Vombs vattenverk 1.1–8.3 (Erik Sjögren, Martin Dribe, Peter Anderson m.fl.) och 1 ad Rövarekulan 27.1 (Alex Regné, Patrik Celandier, Sanna Persson). Fem decemberfynd av

uppskattningsvis 6 ex: 1 ex Vombs vattenverksdammar 2–3.12 (Anders Wänge Kjellsson, Cecilia Wänge, Bill Andersson) samt 23.12 (Peter G Bengtsson), 1 ex Alberta mosse, Esarp 3.12 (Karl-Erik Splittorff), 1 ex Esarp 4.12 (Karl-Erik Splittorff), 1 ex Karups ängar 11.12 (Richard Bergendahl), 2 ex Björkelundadammen 14.12 (Mark Hammarstedt) och 1 ex fågeltornet Ils-torp 17.12 (Krister Hjalte). Sammanlagt sju vinterfynd av 11 ex är lägre än de tre föregående åren (15–22 ex), men fortfarande högt i ett längre perspektiv.

Dammsnäppa *Tringa stagnatilis*°

Årets enda blev en fågel vid Rönnen 28.5 (Henrik Johansson). Arten har varit årlig i Skåne sedan 1986. Ett ensamt majfynd är ovanligt magert, och så få har det förut blivit endast 2004 och 2010.

Grönbena *Tringa glareola*

Från två lokaler i norr har det gjorts observationer som indikerar att häckning eller häckningsförsök ägt rum. På Svenskemyr, Skånesidan, påträffades ett par i maj och varnande ensam fågel vid två tillfällen under juni–juli (Björn Herrlund, Patric Carlsson). Vid Havraljunga sågs fåglar under juni som indikerade ett permanent revir (Lars Olsson).

Tretåig mås *Rissa tridactyla*

Under vinter och vår noterades inga höga sträck-siffror och toppnoteringarna blev blygsamma 20 str Kullen 1.1 (Björn Sigurdsson) och 19 str Kullen 30.1 (Dan Persson m.fl.). Enstaka fåglar noterades även längs östkusten: 2 2K str Kåseberga 23.4 (Hans Larsson, David Erterius), 1 ad Juleboda 6.5 (Greger Flyckt) och 1 2K str Kåseberga 11.5 (Sven Splittorff, Mikael Erlström).

I samband med västvindar under hösten blev den högsta rapporterade siffran 850 str Kullen 15.10 (Lars Göte Nilsson).

Från östkusten blev de högsta dagsnoteringarna 6 1K str Sandhammaren 20.10 (Staffan Sundin, Tomas Svensson, Gert Ljungqvist m.fl.), 6 1K str Simrishamn 21.10 (Petter Olsson, Wilhelm

Lennman) och 6 str Simrishamn 25.10 (Hans Larsson, David Erterius, Viktor Eriksson).

Tärnmås *Xema sabini*°

Arten uppträder numera inte årligen i landskapet, men under året gjordes glädjande nog två fynd: 1 1K str Yttre Kattvik 12.10 (Emil Lundahl, Marc Illa Llobet, Stefan Siwersson m.fl.) och 1 1K Yttre Kattvik 15.10 (Elin Rostedt, Emil Ejermo m.fl.).

Dvärgmås *Hydrocoloeus minutus*

Vårsträckets högsta notering blev 41 str Smygedungen 8.5 (Nils Kjellén) och den största ansamlingen av rastare blev 78 ex Vombsjöns badplats 8.5 (Gert Ljungqvist). Liksom tidigare saknas indikationer på häckande fåglar i landskapet.

Höstens högsta sträckssiffra är nytt rekord för landskapet: 2 825 str Sandhammaren 19.10 (Gert Ljungqvist, Sven Splittorff, Staffan Sundin m.fl.). Siffran är den näst högsta i landet, endast slagen av de 2 948 ex som noterades sträcka

Några av de cirka 1 000 dvärgmåsar som födosökte vid Friseboda 21 oktober. Foto: Linda Niklasson.

förbi Segerstads fyr, Öland 7.10.2000. Dagen efter räknades ytterligare 1 027 ex vid Sandhammaren (Staffan Sundin, Tomas Svensson m.fl.). I sydväst noterades som mest 53 str Nabben 29.9 (Mattias Ullman, Raul Vicente). Värt att nämna är att ca 1 000 ex (nästan uteslutande adulta) födosökande Nyagrop, Friseboda 21.10 (Linda Niklasson).

Svarthuvad mås

Ichthyæetus melanocephalus°

Under vår och försommar bedöms endast 11 ad/äldre individer ha observerats, varav tre par: 2 ad i Vombtrakten 1–10.4 (Jens Morin m.fl.), dock 3 ad Klingavälsåns mynning 7.4 (Sören Svensson), 2 ad Norregård, Tosteberga 7.4 (Magnus Ny) samt 2 ad Bara byväg 16.4 (Peter Malm, Stefan Malm, Petter Olsson m.fl.). En av Bara-fåglarna bar gul ring med kod AYP A och den hade även GPS-sändare. Säsongen 2022 häckade den på Norrören, Norje i Blekinge men båda ungarna dog sannolikt i fågelinfluensan.

Även två 2K-fåglar sågs under våren: 1 2K Äspet, Åhus 20.4 (Kåre Ström) och 1 2K Lomma Södra 16.4 (Lars Nilsson, Erik Hirschfeld).

Under sensommar/höst noterades 8 ad fåglar, 1 3K-fågel samt 2 2K. Antalet 1K-fåglar under hösten uppskattas till 16, en relativt normal siffra.

Fiskmåsar *Larus canus*

Högsta rapporterade sträcksiffran var ca 6 000 str Köpingsbro 8.4 (Fredrik Andersson) och den största ansamlingen av rastande fåglar var 7 000 ex Fulltofta badplats 22.10 (Mattias Persson).

Vittrutar *Larus hyperboreus*°

I samband med en köldknäpp i början av mars sågs en 3K+ Spillepeng 9–19.3 (Tomas Flyman m.fl.). Ett oväntat fynd av en ad fågel gjordes i Smygehuk 6.9 (John Bengtsson) och samma fågel upptäcktes senare vid Spillepeng 1–6.10 (Mikael Bauer, Håkan Wittzell, Tomas Flyman m.fl.). Därmed hann fågeln med att besöka Køge och Rødvig hamn på Själland 14–16.9.

Denna subadulta vittrut sågs vid Spillepeng i mitten av mars. Foto: Henrik Hansen.

Vittrut x gråtrut

Larus hyperboreus x *L. argentatus*

En 1K förmodad hybrid mellan vittrut och gråtrut dokumenterades först födosökande utanför Landskrona 1.11 (Michael Tobler) och dagen efter str Oceanhamnen, Helsingborg (Måns Karlsson).

Kaspisk trut *Larus cachinnans*

En grov uppskattning är att cirka 1 500 individer noterades i landskapet under året, vilket innebär att arten snarare ökar än minskar. Uppträdandet är som högst i slutet av augusti–mitten av oktober. I juni saknas observationer, med undantag för 1 2K Terekudden, Bunkeflo strandängar 16.6 (August Thomasson), och så ser det ut även i övriga landet med undantag för enstaka yngre/subad fåglar på Öland. Med andra ord får vi nog vänta ytterligare innan denna expansiva art etablerar sig som häckfågel i Sverige.

Största ansamlingen av rastande 1K-fåglar var 20 1K Simrishamn 31.7 (David Erterius, Jörgen

Bernsmo, Thomas Lindblad m.fl.), även om vissa bedömdes ha hybridinslag av gråtrut. Dessutom rastade 20 ex i blandade åldrar på Revet, Simrishamn 25.9 (Jörgen Bernsmo). Högsta sträcksiffran var 39 str Simrishamn 18.9 (David Erterius, Nils Kjellén, Anton Kvarnbäck m.fl.), vilket utgör nytt rekord för landskapet. Tidigare rekord låg på 34 str från samma lokal 9.9 2022.

Medelhavstrut *Larus michahellis*

Året inleddes med 1 ad hona Trelleborgs sop-tipp 11.1 (Ola Marklund) och därefter fick vi vänta till i slutet av juli när framför allt 1K-fåglarna började dyka upp. Inflödet blev dock desto större, framför allt i sydost där hela 25 individer noggrant bokfördes i Simrishamn mellan 20.7 och 12.9 (David Erterius). Som mest sågs fyra olika 1K-fåglar under en och samma dag, närmare bestämt den 31.7 i Simrishamn (David Erterius, Jörgen Bernsmo, Thomas Lindblad m.fl.). Några av individerna var långstannare, och den individ som sågs under längst tid note-

Ung medelhavstrut. Simrishamn 30 juli – en av många under tidig höst. Foto: David Erterius.

rades första gången 25.7 och sågs sista gången 6.9 (David Erterius).

Utöver Simrishamn dokumenterades följande 1K-fåglar: 1 1K Rosendals våtmark 13.8 (Mats Rellmar), 1 1K Oljesjön 30.8 (Johan Fagefors), 1 1K Lomma Södra 1.9 (Ulf Gustafsson m.fl.), 1 1K Västra Klappe, Mjöhult 3.9 (Mårten Müller, Oskar Lindberg m.fl.), 1 1K str Nabben 3.9 (Olle Edlund m.fl.), 1 1K Nabben 5.9 (Mattias Ullman m.fl.), 1 1K Hittarps rev 10.9 (Mårten Müller m.fl.) och 1 1K str Hovs hallar 12.10 (Hans Larsson, David Erterius m.fl.).

Utöver inflödet av 1K-fåglar noterades under sensommar och höst även 1 4K+ Revet, Simrishamn 22.7 (Jörgen Bernsmo m.fl.), 1 ad Simrishamn 28.8 (David Erterius), 1 ad Revet, Simrishamn 10.9 (Lars Johnsson, Bengt Bengtsson), 1 2K str Kullen 12.10 (Mårten Müller, Musse Björklund) och 1 ad Skillinge hamn 6.11 (Jörgen Bernsmo).

Totalsumman på 33 1K-fåglar är anmärkningsvärt hög och kan jämföras med en toppårsnotering på 9 1K-fåglar de senaste fem åren. Varken bevakningen eller den lokala fiskeriverksamheten i sydost bedöms ha skilt sig påtagligt från 2022 då endast två 1K-fåglar noterades i regionen. Orsaken står därför att söka i någon annan faktor. Även bland annat Blekinge rapporterar om ovanligt höga siffror av 1K-fåglar under året, vilket stärker tesen att orsaken till det höga inflödet bör finnas i artens häckningsområden och/eller i väderförhållandena.

Årets totalt 39 individer är den högsta siffran på fem år.

Silltrut *Larus fuscus*

Inga dokumenterade vinterfynd varken i januari-februari eller i december, vilket är ovanligt trots att arten normalt sett lämnar våra breddgrader under vintermånaderna. Senast Skåne stod helt utan vinterfynd under ett kalenderår var 2016.

Inga säkra häckningar av underarten *Larus fuscus fuscus* rapporterades från den nordost-skånska populationen. Dock noterades 4 ad Klin-

ten, Landöskärgården 12.5 (Nils Waldemarsson) och 4 ad Trueskär, Landöskärgården 13.5 (Nils Waldemarsson).

Något bättre verkar det gå för nordsjösilltrutarna *L. f. intermedius* på Hallands Väderö, där 50 ex noterades 5.6 (Klas Rosenkvist).

Skräntärna *Hydroprogne caspia*

Inga skräntärnor häckade i Vellinge kommun, till skillnad från 2022 då ett par fanns på Eskilstorps holmar. De enda observationerna som indikerar häckning kommer från Långholmarna och skäret Stora Gru i Bromölla kommun, där 2 ex sågs flera gånger mellan april och juli (Ola Svensson, Beatrice Krupke). Ett par med 2 små ungar sågs på Gruarna i den nordöstra skärgården (Patrik Olofsson).

Antalen som samlas på rastlokaler efter häckningen var generellt betydligt lägre än de närmast föregående åren. Vid Klingavälsåns mynning där det sågs upp till 46 ex 2022 fanns i år som mest 13 ex 6.7 (Bengt Åhgren). De högsta antalen i övrigt var 15 ex Kälkestad, Oppmanasjön 10.8 (Hans Cronert) och 15 ex Salviken 1.9 (Mattias Öberg, Arvid Wårfors, Bernt Tureson m.fl.). Rastflockarna i västra Skåne bör, åtminstone delvis, ha med populationen på danska Saltholm att göra och om det varit ett dåligt år där så påverkar det rimligen antalen även i Skåne.

Vid Nabben sträckte 21 ex under hösten, identiskt med 2022 och en normal summa för senare år (Mattias Ullman).

Kentsk tärna *Thalasseus sandvicensis*

Kolonin på Landgrens holme i Skanör, som etablerades 2018 ökade i år marginellt från fjolårets 416 par till 424 par. Ett elstängsel gör att räv och grävling hålls borta från att predera kolonin medan tärnorna och de på samma plats häckande skrattnåsar själva vanligen klarar av att köra bort kråkfåglar och rovfåglar (Ullman 2023).

Kentsk tärna är vår hårdigaste tärna och flera fynd gjordes ganska långt in i november, med 1 str Sandhammaren 18.11 (Sven Splittorff,

Thomas Nilsson), 1 str Kåseberga 20.11 (Sven Splittorff), 1 ex på några närliggande lokaler kring Malmö 23–24.11 (Emil Lundahl, August Thomasson, Bertil Johansson) och slutligen ett oväntat inlandsfynd av 1 ex Börringe mad och Havgårdssjön 26.11 (Anton Kvarnbäck, Harald Ris, Hjalmar Åhrén m.fl.).

Småtärna *Sternula albifrons*

Den årliga inventeringen av kusten i Vellinge kommun gav 43 par, en kraftig minskning efter rekordhöga 133 par 2021 och mer normala 72 par 2022. Minskningen är tydlig på alla de tre bästa lokalerna Eskilstorps holmar, Lilla Hammars näs och Norra Flommen. Anledningen är okänd, men en liknande dipp inföll 2019 innan det gick snabbt uppåt igen (Ullman 2023). Från övriga Skåne finns en del rapporter som både misstänker och bekräftar häckning, men då det endast är spontanrapportering kan man inte använda den till att dra några slutsatser om det dåliga resultatet i Vellinge återspeglas i andra områden. Observationer som indikerar häckning finns från Sandön, Habo ljun, Lundåkrabukten, Tygelsjö ängar, Alnarps strandängar, från skärgårdskusten i nordost och Äspet.

Höststräcket inleds mitt i sommaren och årets högsta siffra utgörs av 61 str Sandhammaren 9.7 (Sven Splittorff, Nils Ericsson, Staffan Sundin m.fl.). Ytterligare några dagsantal på 20–40 ex noterades vid Sandhammaren under sommaren.

Fisk-/silvertärna

Sterna hirundo/S. paradisaea

Sträckssiffrorna här gäller sammanslagningar av rapporter av bestämda och obestämda individer, eftersom olika observatörer rapporterar samma fåglar i olika grad som bestämda/obestämda. Det bör återigen påtalas att bestämning av sträckande tärnor inte är lätt och en karaktär som flykt-sätt är svår att bedöma i frisk vind samtidigt som det ofta gömmer sig individer av den ena arten i flockar som huvudsakligen består av den andra.

Vårsträcket bevakades som vanligt flitigt vid Kåseberga, där de högsta dagssiffrorna blev 761

str 18.4 (Sven Splittorff, Magnus Stangenberg) och 963 str 1.5 (Sven Splittorff, Magnus Stangenberg, Nils Ericsson m.fl.). Båda dagarna var fisktärna kraftigt dominerande.

Även höststräcket i sydost bevakades i år intensivt med sträckspanare vid Sandhammaren i någon omfattning de flesta dagar från mitten av juli till slutet av augusti. Detta gjorde att en bit över 30 000 tärnor räknades in där. Bästa dagarna blev 2 300 ex 22.7 (Sven Splittorff, Magnus Stangenberg, Per Tufvesson), 3 541 ex 23.7 (Samuel Wivstad, Kalle Brinell), 2 248 ex 25.7 (Gert Ljungkvist) och 2 555 ex 12.8 (Sven Splittorff, Magnus Stangenberg, Stefan Wahlstedt). Den 23.7 rapporterades alla tärnor som obestämda, men vid övriga toppdagar dominerade fisktärna mycket kraftigt, exempelvis med så mycket som 98% av bestämda tärnor 22.7. Detta är oväntat, då silvertärnan brukar anses toppa kring 20–25 juli, medan fisktärnan anses toppa under första augustidekaden.

Vid Nabben, där sträckräkningen inte inleds förrän 1 augusti, räknades under säsongen 9 930 ex, en god årssumma. Av de bestämda tärnorna var drygt 12% silvertärnor och knappt 88% fisktärnor (Mattias Ullman).

Skäggtärna *Chlidonias hybrida** (14, 2)

Vid Kåseberga sträckte 2 ex tillsammans mot öster 10.5 (Sven Splittorff, Mikael Erlström). Något överraskande är detta det första fyndet i Skåne som gjorts i samband med utpräglad sträckbevakning. Av de tidigare 14 individerna har hela tio setts i Krankesjön. Datumet är också det tidigaste för arten i Skåne med sju dagars marginal, men maj är likväl den dominerande månaden för de skånska fynden.

Vitvingad tärna *Chlidonias leucopterus*°

Enda fyndet under våren var 1 ex Sandön 23.5 (Thomas Terne, Dan Persson, Stefan Siwersson). Även ett höstfynd gjordes då 2 ad sträckte efter kort rast vid Nabben 17.9 (Björn Malmhagen, Emil Lundahl, Tommy Magnusson m.fl.). Höstfynd i Falsterbo görs till och från, men vanligen

Den ena av två adulta vitvingade tärnor i sommardräkt som passerade Nabben i Falsterbo 17 september.
Foto: David Erterius.

handlar det om ungfåglar. Årets fåglar var, för årstiden oväntat, i full sommardräkt utan några tecken på inledd vinterruggning.

Svarttärna *Chlidonias niger*

Häckande svarttärnor noterades med elva par som fick ut 9–10 ungar vid Hercules dammar och tolv par som fick ut cirka tio flygga ungar vid Klosterviken. Samtliga par häckade på plattformar. Notera att det inte längre häckar några svarttärnor i Krankesjön, juvenila fåglar som ses här relativt tidigt kommer sannolikt från Klosterviken. I nordost gjorde fem par initialt häckförsök på Viby äng, men de översvämmade ängarna torkade ut snabbt och fåglarna flyttade till Hercules dammar (Patrik Olofsson).

Under vårsträcket i maj sågs rastande fåglar med som mest 27 ex Råbelövssjön 9.5 (Anders Wånge Kjellsson), 19 ex Sövedsjön 10.5 (Gert Ljungqvist) och 19 ex Sandön 10.5 (Henrik Johansson, Olof Strand). Senare sågs 15 str vid

Smygedungen 3.6 (Tomas Svensson, Nils Kjellén, Johannes Rubensson).

I samband med ostadigt väder och friska västvindar en vecka in i augusti sågs ovanligt många i nordväst. Flest sågs vid Kattvik den 8.8, men det råder delade meningar kring hur många de egentligen var. Rapporter på över 100 sträckande finns, men det finns också beskrivningar av hur samma fåglar gjorde rundor i bukten och att dubbelräkning förekom. I samband med att en kustlabb dök upp gick svarttärnorna ihop i en tätare flock och 49 ex kunde räknas in (Anders Lindén), men det kan såklart ha varit fler än så i Laholmsbukten denna dag. De högsta regelrätta sträcksiffrorna för Skåne är 157 ex Simrishamn 15.8 1999 och 129 ex Nabben 7.8 2011.

Vid Nabben blev hösttotalen 84 ex, klart över medel men något under förra årets notering på 92 ex. Bästa dag var 10.8 med 18 ex (Mattias Ullman). I sydost sågs som mest 18 ex Simrishamn 15.8 (Bengt Bengtsson).

Några av de många svarttärnor som höll till kring Kattvik 8 augusti. Foto: David Erterius.

Storlabb *Stercorarius skua*

Inga fynd under årets första sju månader: första observationen dröjde till den 10.8 med 8 str Kullen 10.8 (Alfred Thorsson-Börd, Per Thorsson-Börd m.fl.) samt 4 ex de följande dagarna. I september noterades enstaka individer medan uppträdandet ökade i oktober med som flest 25 str Kullen 15.10 (Wilhelm Lennman, Raul Vicente m.fl.). Året avslutades med två fynd i december: 1 str Ribersborg, Malmö 22.12 (August Thomasson m.fl.) samt 1 str Svanshall 25.12 (Stefan Siwersson m.fl.).

Totalt noterades ungefär 90 storlabbar med följande månadsfördelning: aug (14), sept (9), okt (65) samt dec (2). Av dessa sågs tre söder om Kullen i Öresund. Detta är något fler än förra årets 51 ex, men 2023 bjöd också på fler västliga stormar. Det ser ut som att antalen har återgått till mer normala siffror ur ett längre perspektiv, efter det explosionsartade uppträdandet arten hade 2017–2021 med som flest 460 ex 2018.

Den drastiska nedgången kan förklaras med att arten drabbats mycket hårt av fågelinfluensan på häckplats.

Bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus*

Blott två individer under våren, alla i maj: 1 ad str NO Barsebäckshamn 10.5 (Nils Kjellén), troligen samma str NV Domsten 11.5 (Bengt Andersson) och 1 ex Kåseberga. 28.5 Under hösten sågs uppskattningsvis 23 individer, varav sex i nordväst, sex i Öresund och elva i sydost. I sydost bokfördes endast ungfåglar medan fynden i väster ungefär till hälften handlade om äldre fåglar. Månadsfördelningen var maj (2), sept (3), okt (16), nov (3), dec (1). Bästa dag var 19.10 då sammanlagt fyra ungfåglar sågs på östkusten, två under tidig morgon Simrishamn-Sandhammaren (Anton Kvarnbäck, Hans Larsson, Sven Splittorff m.fl.), och två mot norr vid Friseboda (Carina Mattsson, Jan Linder) under förmiddagen.

Kustlabb *Stercorarius parasiticus*

Årets första kustlabb sträckte in över Lomma 22.3 (Harald Ris). Under våren noterades totalt 42 str i sydost med 4 ex Kåseberga. 31.5 (Sven Splittorff) som högsta notering. Den högsta vårsiffran kom dock från Lommabukten där 5 ex sågs sträcka in över land från Spillepeng 15.4 (Karl Gunnarsson). Under hösten bokfördes totalt 324 str i sydost, med 84 ex Simrishamn 7.9 (Nils Kjellén, David Erterius, Elias Melchert Thelaus) som bästa dag. Sist ut var 1 1K str Sandhammaren 26.10 (Sven Splittorff, Magnus Stangenberg, Staffan Sundin m.fl.).

Fjälllabb *Stercorarius longicaudus*

Återigen ett dåligt år med elva ungfåglar på sträck i sydost, två i Öresund och uppskattningsvis nio i nordväst. Bästa enskilda dagarna var 4 1K str Simrishamn 6.9 (David Erterius, Jörgen Bernsmo, Elias Melchert Thelaus m.fl.) och 4 1K str Simrishamn 7.9 (Nils Kjellén, David Erterius, Elias Melchert Thelaus). Totalt cirka 22 ex fördelade på aug (3), sept (13) och okt (6).

Alkekung *Alle alle*

Året bjöd på 27 alkekungar med följande månadsfördelning: jan (2), feb (2), okt (6), nov (13), dec (4). Summan fluktuerar kraftigt och årets siffra är medelmåttig, en bit under medianen på 40 ex/år sedan starten av FiSk 1975. Högsta dagsnoteringarna blev 7 str Yttre Kattvik 23.11 (Bill Andersson, Rolf Svensson m.fl.) samt 5 str samma lokal 24.11 (Hans Norelius, Eva Edmert m.fl.). Två av individerna sågs utanför Nordvästskåne: 1 ex Lomma Södra 16.10 (Kristian Ståhl) samt 1 ex Malmö hamn 26.12 (Henrik Hansen).

Sillgrissla *Uria aalge*

Från Hallands Väderö rapporterades som mest cirka 100 ex Hallands Väderö 14.5 (Henrik Johansson) vilket är i linje med uppskattningen från 2017 om 50 par, men lite under uppskattningar från 2020 och 2022 som snarare tydde på cirka 75 par.

Under första halvan av året noterades mycket få individer på sträck, som mest 32 str Kåseberga. 3.6 (Sven Splittorff, Thomas Nilsson) samt 28 str Kullen 15.1 (Klas Rosenkvist, Mårten Müller). Även andra halvan blev ganska medioker med som mest 162 str Ön, Limhamn 23.11 (Emil Lundahl) samt 153 str Kullen 18.7 (Tomas Svensson, Johannes Rubensson, m.fl.). Några högre siffror av obestämd tordmule/sillgrissla med uppemot 700 ex har rapporterats.

Tordmule *Alca torda*

Från Hallands Väderö inkom rapporter om som mest 40 ex 9.4 (Johannes Rydström, Örjan Alering), vilket är långt under de kring 60 par som rapporterats 2017–2020. Utanför ön inkom endast en rapport med häckningskriterium: 2 ad + 2 pulli Rönnen 14.7 (Nick Gräntz), men eftersom alkor kan röra sig långt från häckningslokalen så fort ungarna lämnat boet kan detta vara fåglar från Hallands Väderö.

Arten uppträdde relativt talrikt på sträck, och precis som förra året stod ostkusten för de högsta siffrorna både vår och höst: 126 str Kåseberga. 3.6 (Sven Splittorff, Thomas Nilsson) samt anmärkningsvärda 989 ex. str Simrishamn 19.10 (Anton Kvarnbäck, Harald Ris). Detta är en rekordsiffra för Östersjöskusten i Skåne. De senaste åren har en trend med ökat antal tordmular som rör sig i Östersjön noterats. I nordvästskåne sågs som mest 672 str Kullen 25.12 (David Erterius, Patrik Söderberg m.fl.) samt 389 str Kullen 15.10 (Wilhelm Lennman, Raul Vicente m.fl.).

Tobisgrissla *Cephus grylle*

Från Hallands Väderö, Skåne enda kända häcklokal, rapporterades individer hela våren med som mest 202 ex 9.4 (Johannes Rydström, Örjan Alering m.fl.). En inventering 2017 gav ca 300 par på lokalen. Utanför Väderön gjordes ett par fynd med häckningsindici: 5 spel/sång Grytskären, Vejbystrand 9.4 (Martin Gierow), 2 ex Rönnen 16.4–19.6 (Johan Åhlén m.fl.) samt 1 par med parning Kullen 19–22.5 (Olof Strand, Klas Rosen-

Ovanligt många lunnefåglar sågs under hösten. Denna upptäcktes vid Alnarps strandängar 12 oktober.
Foto: Tommy Holmgren.

kvist). Likt de närmast föregående åren har ingen häckning kunnat konstateras på dessa lokaler. Längre tillbaka fanns dock några par på Kullen.

Vårsträcket i sydost gav 58 str 7.2–23.6 (Sven Splittorff m.fl.), med som mest 8 str Kåseberga 1.4 (Sven Splittorff, Thomas Nilsson m.fl.). Detta är ganska hög siffra, framför allt jämfört med förra årets låga summa om 22 ex. Under hösten noterades 92 str 9.7–24.11 (Sven Splittorff m.fl.) med som mest 13 str Sandhammaren 3.11 (Sven Splittorff, Nils Eriksson, m.fl.) samt 11 str Sandhammaren 8.11 (Sven Splittorff, Tobias Larsson, m.fl.). En relativt normal siffra.

Lunnefågel *Fratercula arctica*°

Året började med ett 1 ex Båstads hamn 15.1 (Nina Fransson, Håkan Johansson m.fl.) och 1 str Yttre Kattvik 1.2 (Johannes Rydström, Thomas Hultquist m.fl.). Resterande fynd gjordes under ett och samma blåsväder i oktober. Först ut var 1 str Yttre Kattvik 11.10 (Roland Lundgren, Rolf Svensson m.fl.) följd av många fynd dagen efter, som mest hela 8 str Kullen 12.10 (Musse

Björklund, Mårten Müller m.fl.). Samma dag sågs dessutom minst två individer på flera platser kring Lommabukten och Malmö: 1 str Ribersborg (Karl Pettersson, Göran Hausenkamp m.fl.) samt 1 1K rast Lomma Södra (Per Olof Lippe, Lars Nilsson m.fl.). Dagarna som följde noterades enstaka individer: 1 str Yttre Kattvik 14.10 (Ole Jonsson, Roger Ahlman m.fl.), 1 1K rastande Sandön 15.10 (Elias Melchert Thelaus, David Erterius m.fl.), 1 str Kullen 15.10 (Wilhelm Lennman, Raul Vicente m.fl.) samt 1 str Domsten 15.10 (Bengt Andersson, Oskar Lindberg).

Totalt noterades alltså minst 15 individer vilket är en hög siffra numera. Den överträffas dock av inflödet under 2021 då minst 30 ex noterades. Annars får man gå tillbaka till 2006 för att hitta ett högre antal.

Storlom *Gavia arctica*

Storlom i lämplig häckmiljö rapporterades från åtta sjöar i norra Skåne; Immeln, Vårsjön, Rössjön, Lärkesholmssjön, Fedingesjön, Store sjö (Healt), Raslången och Store damm (Perstorp).

Enda lokal med mer än ett par var Värnsjön, där max 7 ad sågs i juni (Björn Herrlund, Seth Nilsson m.fl.). Antalen är något högre än under de senaste åren men tyvärr har inga rapporter om ungar eller lyckad häckning inkommit.

Svartnäbbad islom *Gavia immer* °

Årets första avser 1 rast utanför Norrvikens trädgårdar 18.1 (Anders Lindén m.fl.). Vad som bedöms som samma individ sågs förbiflygande vid Yttre Kattvik 1.2 (Johannes Rydström, Thomas Hultquist, Bengt Larsson m.fl.). Under våren sågs 1 ad str S Lomma södra 7.5 (Kristian Ståhl). Först ut under hösten var en 2K str S Nabben 5.9 (Emil Lundahl m.fl.). Därefter följde 1 str Juleboda 16.9 (Greger Flyckt), 1 2K str SV Rålehamn 4.10 (Raul Vicente, Nils Kjellén), 1 ad str SV Ribersborg 15.10 (Stefan Cherrug), 1 str N Friseboda 19.10 (Jan Linder) och en 1K rastande utanför Ribersborg 24.11 (August Thomasson m.fl.).

Datum och lokaler är ganska typiska och ett vårfynd är normalt. Rrk bedömer att åtta fåglar sågs under året, vilket är nära medel för de senaste tio åren. Numera görs något fynd i Nordostskåne de flesta år.

Vitnäbbad islom *Gavia adamsii* °

Först ut var en ad str V Smygedungen 25.5 (Nils Kjellén). Under hösten sågs 2 ad str S Simrishamn 25.10 (David Erterius, Hans Larsson m.fl.), 1 str S Malmö hamn-Lernacken 3.11 (Emil Lundahl, Mark Hammarstedt) samt ytterligare en ad str S Simrishamn 14.11 (David Erterius, Hans Larsson). Ett vårfynd och fyra höstfynd är nära medel. Att tyngdpunkten av fynden ligger i östra och södra Skåne är typiskt.

Obestämd islom *Gavia immer/G. adamsii*

Under våren sågs 1 ad str Smygedungen 11.5 (Nils Kjellén, Roy Blad, Matts Lindblad).

Under hösten följde 1 str Sandhammaren 21.10 (Sven Splitteroff, Niklas Westermarck m.fl.), 1 str Kullen 23.11 (Dan Persson) och 1 str Yttre Kattvik 24.11 (Björn Erixon). Fyra fynd är normalt.

Stormsvala *Hydrobates pelagicus* ° (48, 1)

Ett ex passerade mot sydväst vid Hovs hallar 12.10 (Raul Vicente, Kaj Svahn m.fl.). Samma dag noterades 1 ex Båstads hamn (Sebastian Sjöfors m.fl.) i skymningen. Det är vanligt att havsfåglar snurrar runt i Laholmsbukten, och det är till exempel inte ovanligt att stormsvalor och klykstjärtade stormsvalor lämnar bukten först när vinden mojnats något. Av den anledningen väljer Rrk att behandla årets två observationer som en individ.

Klykstjärtad stormsvala

Oceanodroma leucorhoa

Premiären dröjde till oktober, och först ut var 1 ex Båstads hamn 5.10 (Nils Kjellén). Därefter gjordes ett antal fynd under samma blåsväder: 1 ex Båstads hamn 12.10 (Emil Lundahl, Anders Kling m.fl.), 1 str Gröthögarna 14.10 (Lars Lindell, Hans Sundström m.fl.), 1 rast Norra Häljaröd 15.10 (Nick Gräntz) samt flera individer från norra Bjäre med som mest 8 str Yttre Kattvik 15.10 (Edvin Klein, Simon Stenberg Jönsson m.fl.). Därefter noterades inga förrän 22.12 då en sträckte förbi Lomma Södra och Ribersborg (Kristian Ståhl, Lars Nilsson m.fl.).

Således totalt 13 individer vilket är ett normalt uppträdande nära 2000-talets median på 11 individer/år.

Stormfågel *Fulmarus glacialis*

Totalt noterades cirka 155 ex med följande månadsfördelning: jan (1), feb (10), april (2), jul (2), aug (12), sept (5), okt (107), nov (6) samt dec (10). Högsta dagsnoteringarna blev 40 str Hovs hallar 12.10 (Samuel Wivstad, Kalle Brinell) samt 30 str Kullen 15.10 (Wilhelm Lennman, Raul Vicente, David Erterius m.fl.).

Siffran är bra i ett modernt perspektiv, den högsta sedan 2018, men detta är mycket tack vare gynnsamma väderförhållanden under rätt tid. Ur ett historiskt perspektiv är det mycket lågt. Medel sedan första *Fåglar i Skåne* år 1975 ligger på strax under 400 ex/år.

Bland årets individer är ca 27 ex sedda söder om Kullen, varav två i Östersjön, båda från Kåse-

berga: 1 str 30.4 (Sven Splittorff, Staffan Sundin, Thomas Nilsson) samt 1 str 8.8 (Sven Splittorff). Senaste Östersjöfynden gjordes 2019 då två sågs från Nabben.

Gulnäbbad lira/*Scopolilira*

*Calonectris borealis/C. diomedea** (48, 1)

Under året gjordes ett fynd av detta svårbestämda artpar: 1 str Hovs hallar 30.9 (Patric Österblad). Arten har sin topp i augusti, så årets fynd är relativt sent.

Sedan artparet splittades 2017 har fler och fler observationer rapporterats utan att det inkommit blanketter. Det gör att fyndbilden utifrån publicerade obsar kanske inte representerar den korrekta fyndbilden. Rrk uppmanar därför till läsare att faktiskt skriva rapporter trots att obsen lämnas obestämd till art.

Grålira *Ardenna grisea*

Grålireåret inleddes med 1 str Yttre Kattvik 30.1 (Tomas Kjelsson, Susanne Malm m.fl.), vilket följdes upp tre veckor senare med 1 ex Lomma Södra-Malmö 21.2 (Tomas Flyman, Lars Nilsson m.fl.). Därefter dröjde det till september med 1 str Yttre Kattvik 19.9 (Rolf Svensson) samt 1 str Kullen 30.9 (Petter Olsson, Wilhelm Lennman m.fl.). Perioden 4–15.10 sågs ca 20 ex i nordväst. Dessutom noterades 1 ex Lomma Södra-Malmö 5.10 (Lars Nilsson, Kristian Ståhl m.fl.). Som flest noterades 5 str Kullen 12.10 (Musse Björklund, Mårten Müller). I början av november kom årets mest oväntade fynd: 1 str Simrishamn 5.11 (David Erterius, Joakim Karlsson). Det är sannolikt att detta var samma individ som noterades vid två tillfällen i oktober på Öland. Östersjöfynd hör inte till vanligheterna, men kanske oftare än man först kan tro. Senast det begav sig i Skåne var 2014, 2019 och 2020. Slutet av november bjöd på två fynd: 1 str Yttre Kattvik 23.11 (Bill Andersson, Joakim Soneklint, Rolf Svensson) samt 1 str Ribersborg, Malmö –Lomma 24.11 (August Thomasson, Emil Lundahl m.fl.). Årets sista fynd gjordes runt julhelgen med 2 str Båstads hamn 22.12 (André Ahlberg m.fl.), 1 str Ribersborg,

Malmö-Lomma södra 22–23.12 (August Thomasson, Krister Olsson m.fl.) samt slutligen 1 str Yttre Kattvik 25.12 (Peter G Bengtsson, Fredrik Blomqvist m.fl.).

Totalt ca 31 individer med följande månadsfördelning: jan (1), feb (1), september (2), okt (20), nov (3) och dec (4). Jämfört med senaste åren är detta en bra siffra, och man får gå tillbaka till 2016 för att hitta en högre notering. Dessutom är ett av fynden från Östersjön och hela fyra från Lommabukten.

Mindre lira *Puffinus puffinus*

Ett rekordår, såväl för Skåne som för Sverige i helhet. Ingen observation gjordes förrän början av juli, då starka SV-vindar blåste på Nordsjön och in i Skagerack. Den 2.7 kom rapporter på flera individer från nordligare landskap och framåt eftermiddagen noterades 2 str Yttre Kattvik (Stefan Siwersson m.fl.). Redan tidigt dagen efter stod det klart att det skulle bli en historisk dag vid Kullen. Första obsen gjordes 04:45, varpå individ efter individ passerade. Framåt sen förmiddag och under eftermiddagen kom flera flockar på upp till 6 ex och sista obsen gjordes 19:42. Dagens slutsiffra från lokalen hamnade på anmärkningsvärda 72 str (David Erterius, Hans Larsson, Olof Strand m.fl.). Detta slår det tidigare skånska dagsrekordet, 15 ex från samma lokal den 6.7 2020, med råge. Det hade också slagit det tidigare svenska dagsrekordet på 49 ex om det inte vore för att hela 86 ex noterades från Kråkudden, Hönö samma dag. Från Bjärehalvön sågs inte mer än 8 ex under det aktuella datumet och i Halland noterades inte fler än 19 ex förutom på Nidingen där 57 ex räknades ihop. Under dagen låg vinden på från VSV, runt 13 m/s och avtagande till 10 på kvällen. Tydligt inte tillräcklig styrka för att majoriteten av individerna skulle passera nära längs kusten och kanske för mycket sydlig komponent för att de skulle tryckas in i bukterna.

Dagen efter invasionen noterades minst ett ex från Bjäre och Kullen (Lars Göte Nilsson, André Ahlberg m.fl.) och den 18.7 noterades 1 str Kullen (Tomas Svensson, Johannes Rubensson, Anders

Lindén) samt av tidsangivelserna att döma en annan individ förbi Norra Häljaröd (Johan Åhlén). I augusti gjordes två fynd: 1 str Hovs hallar 8.8 (Mårten Wikström) samt 2 str Tjällran 10.8 (Nils Kjellén). Därefter gjordes inga fynd förrän i oktober, då med 1 str Yttre Kattvik 5.10 (Nils Kjellén, Robert Rydbeck m.fl.), 1 str Yttre Kattvik 11.10 (Roland Lundgren, Douglas Gustafsson), 1 str Hovs hallar 12.10 (Magnus Elfving m.fl.) samt 2 str Yttre Kattvik 14.10 (Albin Mauritzon, Tommy Eriksson m.fl.). Årets sista blev 1 str Kattviks hamn 15.10 (Ragnar Gustafsson, Kjell Wallin).

Sammantaget ger detta en årssumma på hela 86 ex, vilket är mer än en fördubbling från tidigare årsrekordet på 40 ex från 1998.

Medelhavslira

*Puffinus yelkouan mauretanicus** (16, 1)

En sträckande Hovs hallar 9.8 (Raul Vicente, Mårten Wikström).

Detta är Skånes 17:e fynd, och andra året på raken. Taxonomikommittén beslutade i rapport nr 14 att slå ihop balearisk lira, tidigare *P. mauretanicus* och medelhavslira *P. yelkouan*. Till grund för beslutet ligger flera olika genetiska analyser samt det faktum att de två formerna utgör en fenotypisk gradient. Den nya arten blir medelhavslira *P. yelkouan*. Det finns inga fynd av det östliga taxat i Sverige, så samtliga fynd hamnar under taxat medelhavslira ssp. *P. y. mauretanicus* (före detta balearisk lira).

Svart stork *Ciconia nigra*

I april sågs två svarta storkar: 1 ex Dragesholm, Söderåsen 2–6.4 (Helena Kastenbom, Lars-Bertil Nilsson) och 1 str NO Hittarp 21.4 (Patrik Söderberg). Kring Söderåsen sågs vad som bedöms som samma fågel även i slutet av april och i början av juni. Det har nu alltså setts en eller två fåglar i det området ett antal vårar i rad och

Två av de 72 mindre liror som bokfördes från Kullen 2 juli. Nytt skånskt rekord. Hade det inte varit för att 86 räknades in från Hönö samma dag så hade det även blivit ett svensk rekord. Foto: David Erterius.

det är troligt att det delvis är samma fåglar som kommer tillbaka och att häckningsförsök har gjorts vissa år. I sydvästra Skåne rapporterades svart stork på flera olika lokaler i både maj och juni, och 1 ex sågs även str SV Skanör 5.6 och därefter insträckande i Danmark (Daniel Bäckstedt, Tommy Holmgren). Från Österlen sågs 1 ex vid Kronovall 3.6 och observationer gjordes även vid Fyledalen, både i juli och i augusti, men aldrig med mer än 1 ex. Under perioden 25.6–20.7 höll en ovanligt stationär och samarbetsvillig adult fågel till i området kring Gäddängen, Fulltofta. Årets sista, sannolikt en ny fågel, sågs först str SV Anderslöv (Björn Grandin). Därefter sågs den vända över Skanörs Ljung och slutligen str N Botildelund, Tygelsjö 29.8 (Håkan Jacobsson). Rrk bedömer att totalt fem olika individer varit involverade under året (för enskilda observationer hänvisas till Artportalen). Fem fåglar är något färre jämfört med tidigare år.

Havssula *Morus bassanus*

Ytterligare ett år med talrikt uppträdande av havssula längs skånska kuster, eventuellt med lite färre födosökande individer. Första halvåret gav inga anmärkningsvärda siffror, som mest 71 ex Lomma Södra 15.1 (Kristian Ståhl, Lars Nilsson) samt 52 str Kullen 11.1 (Christer Forsberg, Ingemar Svedin). Mängden födosökande sular under våren i Öresund var betydligt lägre än de tidigare två åren då mer än 100 ex noterades vid flera tillfällen i mars och april. I år noterades endast runt 20–30 ex.

Som brukligt ökade antalen i skånska vatten i samband med västliga stormar på hösten, vilket kulminerade den 12.10 då 2 028 str Hovs hallar 12.10 (Samuel Wivstad, Kalle Brinell) följt av 1 680 str Yttre Kattvik 14.10 (Tommy Eriksson). Dessa två noteringar är de andra respektive tredje högsta i landskapet efter rekordet på 3 015 ex från 2017.

Tillflödet bidrog också till många sular i Öresund med som mest 514 str Barsebäcks hamn 14.10 (Nils Kjellén) och även i Östersjön då 12

str Nabben 14.10 (Mattias Ullman, Tomas Svensson) blev den högsta siffran söder om Öresundsbron. I övrigt var uppträdandet längs Östersjö-kusten likt förgående år, med fynd alla månader förutom i juni.

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Överlägset högsta antal fåglar med häckningskriterier räknades även i år vid Landöskärgården, där två olika kolonier bedömdes hålla ungefär 1 300 par 16.5 (Nils Waldemarsson). Utöver detta kan nämnas 120 ex Landskrona hamn i mars (Harald Ris), 68 par Hörte våtmark i april (Richard Bergendahl, Gustav Tallroth), 80 ruvande Torsjön i april (Gustav Tallroth), 130 ruvande Orskären, Hallands Väderö i april–juni (Klas Rosenkvist) samt 150 ruvande Skönadal, Svarte i maj (Gustav Tallroth). Siffrorna är något högre än föregående år.

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis*

Från början av året rapporteras cirka 200 ex i området Rålehamn–Torekov 3.1 (Nils Kjellén) (NK) och detta är den högsta summan hittills i landskapet. Från Hallands Väderö rapporterades under första halvåret som mest 53 ex, varav många subad. (Klas Rosenkvist m.fl.). Den första ungfågeln sågs sträcka mot sydväst vid Kullen redan 18.7 (Patrik Söderberg). Troligen härstammar denna fågel från lyckad häckning på Hallands Väderö, men hur många ungar som kläckts där vet vi inte.

Utanför Arild, Kullaberg sågs 120 ex 5.1 och 128 ex 8.1 (Hans Edenwall, Bertil Oldén) och detta är mycket högre antal än vad som rapporterats från Kullaberg tidigare år. Även långt in i Skälderviken har arten blivit regelbunden under höst och vinter, om än i ensiffriga antal. Högre summor under slutet av året var bland annat 125 ex Grytskären 16.9 (Martin Gierow), 170 ex Norrebro hamn 22.10 (Henrik Johansson) och 180 ex Arild 30.12 (Bertil Oldén). Ansamlingarna är de högsta någonsin, men trots detta har ingen godkänd rapport inkommit om någon söder om Helsingborg.

[*Eremitibis Geronticus eremita*]

Den 30.10 hittades sex eremitibisar på en gräsmatta intill en fotbollsplan i Jönköping. Fåglarna kom från ett projekt i Österrike och minst en av dem var försedd med GPS-sändare. Sändaren visade att fåglarna först hade passerat norrut genom Tyskland, sedan sträckt in över skånska sydkusten och därefter fortsatt ganska rakt upp till Jönköping. På kvällen 16.11 visade GPS-sändaren att en fågel fanns vid Yxenhult, Örkelljunga där den också sågs 17.11 (Felix Johansson m.fl.). I en park i Staffanstorp sågs en annan fågel, individmärkt med ringar på benen, men utan sändare 18–25.11 (Olle Sörman m.fl.). Kring den 23–26.11 sågs också 4 ex (Kurt Månsson, Lars-Bertil Nilsson) tillsammans vid en damm intill en gård nära Helsingborg. Samtliga de fåglar som sågs i Skåne ingick rimligen i flocken om sex fåglar i Jönköping i slutet av oktober. Fynden är de första i Skåne och Sverige.

Skedstork *Platalea leucorodia** (63, 5)

Under året sågs fyra ex vid Klingavälsåns utlopp 12.4 (Thomas Ewerlid), samma fyra fåglar även vid Bakdjupet 13–15.4 (Walter Wehtje m.fl.) och slutligen 1 str S Löddesnäs 18.5 (Lars Nilsson). Totalt fem ex är normalt numera, för en art som tycks öka långsamt. Uppträdande i sydvästra delen av landskapet är typiskt och som vanligt handlar det bara om vårobservationer. Nämnas kan också att ett tiotal fåglar gjorde häckningsförsök på närbelägna danska Pepparholm i Öresund (dock sågs blott endast en unge).

Purpurhäger *Ardea purpurea** (11, 1)

En adult höll till vid Herculesdammarna 2–5.6 (Hans Cronert, Dan Persson, Greger Flyckt, m.fl.) och utgör Skånes tolfte fynd. Senast det begav sig var i maj 2011 då 1 ex sträckte väst vid Kåseberga. Arten är en första klassens raritet! Vid just Herculesdammarna sågs faktiskt en fågel

En flock med sex eremitibisar drog norrut från Österrike i slutet av oktober och hamnade till sist i Sverige. Fåglarna återvände söderut efter att rastat i Jönköping. Bilden visar den ensamma fågeln som dök upp i Staffanstorp 18 november. Foto: Christian Nilsson.

Skedstorken häckar nu så nära som på danska Pepparholm i Öresund. Dessa fyra fåglar sågs dock i Bakdjupet, Skanör 15 april. Foto: Christian Nilsson.

Skånes tolfte purpurhäger kunde beskådas vid Herculesdammarna 2–5 juni. Foto: Krister Olsson.

också i slutet av maj 1987. Förutom ett fynd i augusti är samtliga sedda från mitten av april till början på juni.

Ägretthäger *Ardea alba*

Uppträdande och antal i stort likt det från 2021 och 2022. I början på året fanns åtminstone 100 ex i landskapet, med en hög andel i de södra delarna och kring Ringsjöarna samt enstaka i Kristianstad Vattenrike. I januari var de största ansamlingarna 16 ex Gäddängen, Fulltofta, 15 ex Krageholmssjön, minst 25 ex i området Vomb/Krankesjön och 17 ex i Västra Ringsjön. I februari hade bland annat 38 ex samlats i Bysjön, Vomb och 22 ex vid Fulltofta. I mitten på mars började ett visst inflöde från sydväst; i april blev flockarna lite mindre, men de var mer utspridda över hela landskapet och i slutet av månaden var de tydligt färre. I maj och juni fanns enstaka fåglar kvar, men inga är rapporterade med häckningskriterier. Under andra halvan av juli ökade antalet igen och flockarna blev lite större. I september steg antalen som vanligt ytterligare och

Ägretthägrar ses numera även i stort antal under vintermånaderna. Bilden visar några av de 38 ex som fanns i Bysjön 4 februari. Foto: Sören Svensson.

bland annat fanns 55 ex vid Lilla Hammarsnäs den 17.9. I oktober minskade inflödet något, men i november tycktes det faktiskt öka lite igen, möjligen i samband med att det blev kallt i Baltikum. I slutet av november rapporterades bland annat imponerande 65 ex Råbelövssjön och nya Skåne-rekordet, 84 ex Krageholmssjön 26.11 (Gustav Tallroth). Vid årets slut fanns åtminstone 60 ex kvar. I räkningarna i Falsterbo bokfördes 385 utsträckande under hösten, vilket återigen var ett nytt årsrekord. Dessa var fördelade på 98 i augusti, 125 i september, 120 i oktober och 42 under novembers 20 första dagar. Rrk bedömer att minst 1 000 ex setts i Skåne under året.

Silkeshäger *Egretta garzetta*° (75, 4)

Först ut var två individer i Farhultsviken på morgonen 12.5 (Peter Franzén) och de sågs därefter sträckande syd vid Viken och Domsten. Dagen därpå sågs säkerligen samma två str SO vid Lödde och Lomma (Lars Nilsson m.fl.). Efter det följde 1 ex Gäddängen, Fulltofta 17.5 (Lars Helgeson, Lars Lundquist m.fl.) samt 1 str V Hörte 4.6

(Ronny Malm). Totalt fyra fåglar är över medel. Fynd maj och juni i södra och västra Skåne är typiskt. Under 2010-talet bokfördes 23 ex och endast 2012 uteblev arten.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Bland sträckssiffror kan nämnas 22 str Domsten 7.4 (Mårten Müller, Olof Strand m.fl.) och 27 str Vattenmöllan 10.4 (Thomas Svanberg). Den senare siffran är den fjärde högsta för våren: rekorddagen inföll 9.4 2013 då 41 ex sträckte in vid Domsten. Höstens högsta dagssumma blev 19 str Nabben 2.9 och den sista individen lämnade landet ovanligt sent på samma lokal 13.11 (Mattias Ullman m.fl.). Ett femtontal häckningar har rapporterats varav alla utom två inom Kristianstad kommun. Detta antal speglar inte hela populationen i Skåne även om den nog är minskade, från 70 par i riksinventeringen 2001 till 46–58 par 2013. Det blir sannolikt allt tuffare för fiskgju-sarna med havsörnar som ökar i antal, kanotister som råkar uppehålla sig nära häckplatser och den s.k. brunifieringen av sjöarna vilken innebär

att ytvattnet blir allt brunare på grund av att organiskt material utlakas och bryts ner till humus.

Bivråk *Pernis apivorus*

Vårens bästa sträckdag blev 23 str Buskeröd, Höganäs 13.5 (Thomas Svanberg), dvs en hundra-del av sträckrekordet på våren som lyder 2 307 str Hittarps rev 19.5 1994 (Thomas Svanberg). Höstens bästa dag blev 1 819 str Nabben 2.9 (Mattias Ullman m.fl.), den högsta dagssumman sedan 2013 och till stor glädje för alla som besökte Falsterbo Bird Show.

Ormörn *Circaetus gallicus*° (55, 1)

En 2K+ passerade Falsterbo 30.8 (Harald Persson m.fl.) och sträckte in vid Stevns klint 32 minuter senare. Samma individ hade också setts på Öland, 1–11.8 och 23–23.8. Ett ex är normalt och att fågeln bara ses i Falsterbo är också typiskt. Senast det begav sig var dock 2020 och det året gjordes faktiskt tre fynd. Sedan sekelskiftet finns det nu 19 fynd. Under 1990-talet gjordes faktiskt 14 fynd, så i likhet med skrikörnarna, har troligen uppträdandet minskat något i södra Sverige på senare tid. Arten häckar sällsynt i Baltikum.

Mindre skrikörn

Clanga pomarina°

En 2K+ sågs kring Sillesjö – Näsbyholmssjön 17–18.6 (Bo-Göran Hansson, Henrik Hansen m.fl.). Därefter följde 1 ex på sträckförsök Falsterbo 21.8 (Mattias Ullman, Björn Malmhagen) och i september sågs 1–2 fåglar på sträckförsök i Falsterbo några olika datum, innan båda sannolikt sträckte ut mot Danmark 15.9. Bilder visar att fågeln vid Sillesjö i juni var identisk med en av fåglarna i Falsterbo. Det är inte omöjligt att det faktiskt var tre olika individer och snurrade över Falsterbo, men Rrk nöjer sig med årssumman två ex, vilket är under medel.

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

Det går fortsatt dåligt för kungsörnarna i Skåne, bara sex par gick till häckning varav två lyckades och fick ut en flygg unge vardera. Detta kan jämföras med sju par och tre flygga ungar förra året (David Folkesson). För detaljer se *Anser* 2023:4.

Hökörn *Aquila fasciata** (0, 1)

I slutet av maj sågs en 2K hökörn kortvarigt över en myr i inlandet i Västerbotten. Nästan två veckor senare hittades samma individ i området Fyledalen – Örups Almskog 9–10.6 (Fritz Schibli, Bo Eklund m.fl.) Därefter noterades samma fågel på södra Öland där den sågs kort den 3.9. Sen var den tillbaka i Skåne igen och sågs i området Havgårdssjön – Gärdslov 9–10.9 samt på sträckförsök i Falsterbo 14–15.9. Vid sista obsen i Falsterbo 15.9 var det bra sikt och god termik (bland annat med två utsträckande mindre skrikörnar), men hökörnen vände ändå inåt land och drog mot NO efter någon timme. Mest troligt är kanske att den efter detta sträckte över sundet mot väster, längre norrut i Öresund i stället. Tack vare att fågeln var individ- och färgmärkt vet vi att den kom från en häckning i södra Frankrike

Sveriges första hökörn hade den goda smaken att visa upp sig oräntligt i Skåne, först i juni och därefter i september. Fotot visar den tillsammans med en ormråk och togs när den var nere och vände i Falsterbo 14 september. Foto: Björn Malmhagen.

och att det var en hane. Fyndet är det första i Sverige. Samma fågel sågs även i Danmark på två olika ställen i början av maj. Med utgångspunkt från detta kan man gissa att den nog varit i Sverige åtminstone någon vecka när den upptäcktes i Västerbotten. I Danmark finns totalt nio fynd och det första gjordes redan 1957 (en skjuten fågel). Tre av fåglarna i Danmark har återkommit under minst två olika år och en fågel, först som 2K, bedöms ha återkommit till Skagen under 2007, 2008 och 2010, alla tre åren i april månad.

Sparvhök *Accipiter nisus*

Höga dagssummor av insträckande sparvhökar under våren noterades vid Domsten med 234 str 7.4 och 272 str 8.4 (Mårten Müller, Klas Rosenkvist m.fl.). De enda genom tiderna högre vårsiffrorna 296 ex 18.4 2021 på samma lokal och det regerande rekordet 503 ex, Röglehallen, Ängelholm 11.4 1987.

Under hösten blev den högsta dagssumman på Nabben 1 669 str 16.10 (Mattias Ullman, Jon Jörpeland). Nabben står också med höstrekdoret om 4 224 ex 10.10 2012.

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Honan som vintern 2021/2022 lyckades övervintra vid Yngsjösjön är troligen samma hona som även klarade vintern 2022–2023 och då sågs på lokalen 1.1–5.3 (Ulf Gärdenfors, Greger Flyckt m.fl.). Dessutom var den på plats igen vid Yngsjösjön 6.11–29.12 (Kristen Hjalte, Greger Flyckt m.fl.). En honfärgad individ höll också till vid Krankesjön 15.1–2.2 (Ann-Charlotte Petersson, Gabriel Ekman, Jonny Nilsson och en sågs vid Saxån 22.1 (Janne Oldebring, Nicke Helldorff).

Under våren var det två dagar med höga sträcksiffror vid Domsten med 21 str 1.4 och 26 str 7.4 (Mårten Müller, Klas Rosenkvist m.fl.). Under hösten blev högsta dagssumman 87 str Nabben 6.9 (Mattias Ullman, Emil Lundahl).

Stäpphök *Circus macrourus*

En ad hane sågs vid Sandby mosse 25.3 (Lars-Erik Starkman) och är det första skånska mars-

fyndet av arten och det tidigaste i landet förutom 2K-fågeln i Falsterbo som sågs 1–3.1 2000. Därefter sågs stäpphök i april (1), maj (5) och en 2K hane str Brantevik 17.6 (Aron Andersson). Höstens första sträckte förbi Nabben 24.8 och i de standardiserade räkningarna noterades fram till 17.10 totalt 61 ex – ett nytt säsongsrekord från tidigare 45 ex 2016. Den bästa dagen inföll 25.9 med sju sträckande, en ad hane, en ad hona och 5 1K (Mattias Ullman m.fl.) En sen individ sågs sträcka Lödösnäs–Lomma–Spillepeng 28.10 (Lars Nilsson, Olof Persson m.fl.) och troligtvis samma individ höll sedan till vid Tygelsjö ängar 1–7.11 (Kristen Olsson, Göran Hausenkamp m.fl.).

Stäpphök x blå kärrhök

Circus macrourus x *C. cyaneus** (15, 2)

En 1K hane hybrid stäpphök x blå kärrhök sträckte förbi Falsterbo Fågelstation 17.9 (Harald Ris, Violeta Caballero-Lopez) och en 1K hona sågs på Falsterbonäset 1–2.10 (Björn Malmhagen m.fl.) Senast en hybrid noterades var 2020.

Ängshök *Circus pygargus*

Under perioden 3.5–17.9 rapporterades cirka 45 individer med månadsfördelningen: maj (13), juni (5), juli (4), augusti (17) och september (6). En långstannare, en ad hona, höll till vid Sille-sjöräcken, Gärdslov 7–27.7 (Helen von Holten, Fritz Schibli m.fl.), men ingen rapport tyder på att häckning skedde i landskapet. Under hösten sågs elva ängshökar sträcka ut via Falsterbonäset, varav åtta inom den standardiserade räkningen (Mattias Ullman, Måns Karlsson m.fl.). Ett normalt uppträdande men lite anmärkningsvärt att endast två av de elva var ungfåglar. Ängshöken hade ett rekordår på Öland med 76 kläckta ungar. Man tycker att det borde återspeglas i fyndbilden i Skåne, men ängshöken är en stark flygare och om vädret tillåter kan särskilt ungfåglar sträcka söderut direkt över havet från Öland.

Röd glada *Milvus milvus*

I räkningarna på Nabben passerade 3 021 ex, en summa som i ett tioårsperspektiv är relativt låg.

Hybrid mellan stäpphök och blå kärrhök, ung hona. Nabben 1 oktober. Foto: Tomas Svensson.

Dagsbästa var 529 str SV 8.10 (Mattias Ullman, Raul Vicente m.fl.).

Brun glada *Milvus migrans*

Det finns inga rapporter med häckningskriterier. Höstens första ungfågel sågs i Falsterbo 18.8 och det är inte självklart att den var kläckt i Skåne. I januari fanns minst 1 ad och 1 2K kring Yngsjö (Sven Birkedal, Ulf Gärdenfors m.fl.), där det bland annat finns en åtel. Den återkommande adulta fågeln vid Ugglarps broar, Klippan sågs också i början på året (Henrik Johansson m.fl.). Utöver dessa sågs tillfälligt 1 ex Silvåkärret 15.1 (Sven och Violis Bågesund). I Nordvästskåne sågs under vårsträcket i april minst nio olika fåglar str NO kring Hittarp (Mårten Müller, Bengt Andersson m.fl.). I december sågs två olika, 1 ad och 1 1K str Falsterbonäset 1.12 (Måns Karlsson, Hans-Åke Gustavsson m.fl.). De numer pålitliga vinterfåglarna vid Yngsjö och

Ugglarps broar rapporterades inte i december, men de fanns sannolikt i områdena ändå, då de rapporterades i januari 2024. I de standardiserade räkningarna i Falsterbo noterades 181 utsträckande fåglar (Mattias Ullman m.fl.) och detta är nytt årsrekord med råge. Dagar med flest individer var 14.9 och 24.9 september då 21 respektive 23 ex räknades in och så sent som den 8.10 noterades hela 10 ex. Månadssiffrorna i Falsterbo var 45 ex i augusti, 104 ex i september, 27 ex i oktober och 5 ex i november.

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

Det går bra för havsörnarna i Skåne och i 50 av 62 kända revir påbörjades häckning. Av dessa lyckades 34, vilket resulterade i minst 60 ungar av vilka 47 ringmärktes. Jämfört med förra året påbörjades fler häckningar men antalet lyckade blev detsamma (David Folkesson). För mer info se *Anser* 2023:4. Den största ansamlingen var

29 ex Yngsjö kapell 12.11 (Thomas Lindblad, Ulf Gårdenfors).

Berguv *Bubo bubo*

Skånes population av berguv fortsätter stadigt att minska, skriver Arne Hegermann i *Anser* 2023:4. Under eftersök 2023 registrerades endast 13 revir, vilket motsvarar 46 % av resultatet från inventeringen 2020 då 24 revir konstaterades. Häckning påbörjades i åtta revir, men av dessa var endast fyra framgångsrika med totalt sex ungar (jämfört med minst 16 ungar 2022). Många klassiska revir (däribland Hardeberga) är i nuläget obesatta. Hanen från det mest produktiva paret under de senaste åren dog under vintern på en elstolpe. Han var ringmärkt som bounce och var nästan tio år gammal när han dog. Även i ett annat revir dog hanen under vintern men där är dödsorsaken fortfarande okänd. En unge som föddes på Skånes Djurpark och som släpptes ut 2020 hittades död i mars 2023 i Näs-sjö. Sju berguvsungar uppfödda i Skånes Djurpark och Nordens Ark släpptes fria i Skåne.

Lappuggla *Strix nebulosa*° (90, 14)

Inga häckningar konstaterades, men lappugglan visar en mer och mer stabil närvaro i Skåne och det är inte omöjligt att arten trots allt häckar i de skogsklädda delarna av landskapet. Totalt gjordes minst 14 fynd, fördelade efter kommun som följer: Eslöv 1, Hässleholm 3, Hörby 1, Klippan 1, Kristianstad 1, Lund 1, Simrishamn 3, Ängelholm 1 och Östra Göinge 2.

Hökuggla *Surnia ulula*

En individ visade upp sig vid Guldskogen, Falsterbonäset 2–27.2 (Petter Olsson, Bill Andersson m.fl.). Under hösten gjordes ett udda fynd av en ungfågel som sågs en kort stund i ett radhusområde i Limhamn 22.10 (gnm Kenneth Bengtsson).

Sparvuggla *Glaucidium passerinum*

Ett sparsamt år med endast fyra fynd av spelande fåglar under våren: 1 ex Blentarp 11.3 (Lars Leonardson), 1 ex Bosjöholm 19.3 (Patric Carlsson), 1 ex Spångabro, Lerjevalen 21.3 (Göran

Denna hökuggla fanns vid Guldskogen på Falsterbonäset under hela februari. Foto: Tommy Holmgren.

Flyckt) och 1 ex Lemmeshult 7.4 (Petra Borgcrantz). Dessförinnan sågs även 1 ex Skryllegården 28.1 (Staffan Bensch). Under hösten sågs 1 ex Hallabäckens dalgång 22.12 (Thomas Arnström).

Pärluggla *Aegolius funereus*

Under våren gjordes tre fynd av spelande fåglar: 1 ex Veberöd 23.1 (Stefan Casta), 1 ex Östra Forestad, Färingtofta 12.3 (Petra Borgcrantz, Tekla Borgcrantz) och 1 ex Måsalycke mosse, Sankt Olof 2–18.4 (Sven Johansson m.fl.). Andra halvåret gav 1 3K ringmärkt (vid ordinarie ringmärkning) Falsterbo fyr 24.10 (Max Karlsson) och 1 rast Klagshamns udde 30.12 (Fredrik Herrmann m.fl.).

Hornuggla *Asio otus*

Fynd där häckning kan konstateras (oftast tiggande ungfåglar) finns från 33 lokaler spridda i landskapet, därtill finns rapporter om svagare indikationer på häckning (huvudsakligen spelande hanar) från ytterligare sju lokaler.

Jorduggla *Asio flammeus*

Under årets inledning sågs uppskattningsvis 25 ex där de största ansamlingarna var 4 ex Borrestads ängar 18.2 (Hans Cronert m.fl.) och 5 ex Sandby mosse 26.2 (Magnus Hallgren m.fl.). Under sommaren sågs jorduggla på fyra lokaler: 1 ex Bokholmens mosse 5.6 (Johan Gustafsson), 1 ex Vombs ängar 5.6 (Johanna Johansson), 1 ex Tutarmossen 8.6 (Mikael Bauer, Richard Ek) och 1 ad Ljunghusens golfklubb 20.6–9.7 (Christer Persson). Sommarfynd gäller troligtvis huvudsakligen översomrande individer, men på Skånörs Ljung finns ett flertal sommarfynd från senare år och liksom under 2021 sågs en individ transportera byten, vilket skulle kunna tyda på häckningsförsök. Under höststräcket rastade en flock om inte mindre än 11 ex på västreveln vid Falsterbo fyr 22.10 (Björn Malmhagen m.fl.).

Härfågel *Upupa epops*

Under våren gjordes åtta fynd: 1 ex Hagstad, Bromölla 18.4 (Håkan Karlander, Magnus Ny), 1 ex Kivik 22.4 (Greg McIvor), 1 ex Fulltofta 23.4

En av flera jordugglor som jagade vid Sandby mosse i början på året, här fotograferad 18 mars.
Foto: Mikael Persson.

(Gunnar Rolander), 1 ex Stenberget 24.4 (Jan Persson), 1 str N Kåseberga. 28.4 (Sven Splittorff, Staffan Sundin, Gert Ljungqvist m.fl.), 1 ex Maglehem 1.5 (Anders Ohlsson) samt troligtvis samma individ vid Hallavången, Olseröd 1.5 (Henrik Forsvall), 1 str Smygehuk 11.5 (Roy Blad, Matts Lindblad, Nils Kjellén) och 1 ex Vombs fure 11.5 (Zenith Lindqvist). Inga indikationer på häckning även om individen vid Hagstad spelade i flera dagar enligt lokalbor. Höstens fynd bestod av 1 ex Degeberga 29.10 (Johan Elmberg) och 1 ex Torups slott 8.11 (Anna-Lena Lena).

Blåkråka *Coracias garrulus*° (22, 1)

Skånes första fynd på över tjugo år dök upp och försvann lika plötsligt när Ola Larsson hade tur under en dressinfärd genom Fyledalen 3.7. Arten var fram tills början av 2000-talet fortfarande en årlig gäst i Sverige medan det numera kan gå två-tre år mellan fynden. Datummässigt sett så kan blåkråkan dyka upp nästan närsomhelst under sommaren (slutet på maj till slutet på augusti) med tyngdpunkt i juni. Sedan 1990 har fyra fynd gjorts i Skåne (1994, 2001, 2002 och 2023), där den förra var den för många bekanta individen som uppehöll sig vid Vombs boställe 31.7–23.8 2002.

Kungsfiskare *Alcedo atthis*

Under januari sågs kungsfiskare på 32 lokaler (totalt 35 ex), vilket förvisso är snäppet mer än under januari 2022, men ändå så pass lågt att det tyder på att antalet övervintrande individer har sjunkit betydligt från nivån köldknäpen i februari 2021.

Inga häckningar konstaterades och indikationer på häckning rapporterades från endast 15 lokaler.

Kungsfiskare. Österslöv 4 december. Sträng kyla i februari 2021 decimerade stammen, och det märks fortfarande. Foto: Hans Cronert.

Men kungsfiskare är diskreta och rapporter med fyndkriterier speglar inte nödvändigtvis det verkliga antalet häckande par. Utöver de lokaler med rapporterade häckningsindikationer finns det fynd under häckningstid (15.4–15.8) från ytterligare cirka 60 olika lokaler väl spridda i landskapet, varav nio fynd gäller fler än en individ.

Biätare *Merops apiaster*°

Fjölårets häckning i Backåkra var Skånes tredje och redan i år blev det da capo – denna gång utför Trelleborg bland backsvalor i sandtaget vid Maglarps skjutbana. Paret kom till allmän kännedom efter att bilder publicerades i en av Facebooks fågelgrupper 17.6 (Pär Nilsson) och var därefter mycket välbevakade under sommaren fram tills dess att en ensam adult fågel lämnade platsen 21.8 (Lars Sundlöf). Efter stormen Hans (9.8) sågs enbart den ena av de adulta fåglarna, som ensam fick mata och driva ut de totalt tre ungarna.

Utöver häckningen gjordes nio fynd, där några av observationerna gällde mindre flockar: 1 str Nabben 18.5 (Janne Dahln, Hans-Åke Gustavsson, Bengt Grandin), 5 str NO Viby äng, Hammarsjön 20.5 (Roine Strandberg), 4 str Nabben 28.5 (Johan Lorentzon, Björn Malmhagen, Mag-

En av biätarna som häckade i Maglarps sandtag fotograferad 24 juli. Arten expanderar norrut och förväntas att häcka regelbundet i landet framöver. Foto: Christian Nilsson.

nus Grylle m.fl.), 1 ad Löderups strandbad 11.6 (Krister Olsson), 1 str V Smygehuk 9.7 (Roy Blad, Matts Lindblad), en flock om ca 5 individer str V Beddingestränd 11.7 (Ola Marklund), 2 ex Bunkeflostrand 21.8 (Joakim Hagström) och 1 ad str Nabben 22.8 (Mattias Ullman, Måns Karlsson m.fl.). Dessutom observerades en obestämd biätare vid Rörums strand 28.8 (Åke Lindström).

Göktyta *Jynx torquilla*

Säkra häckningar rapporterades från sju lokaler, fyra av dessa var i Kristianstad kommun där även kullarna ringmärktes 19.6–22.6 (Ulrika Tollgren). Lägre häckningskriterier (mestadels spelande individer) rapporterades från sammanlagt cirka 90 lokaler, men många av dessa bör kunna gälla rastande fåglar. Merparten fynd av spelande fåglar görs under höjdpunkten av göktytans vårflyttning från mitten på april till mitten på maj. Fynd med någon typ av häckningsindikation under perioden 20.5–31.7 gjordes på sammanlagt cirka 42 lokaler (kommunvis: Kristianstad 11, Simrishamn 9, Ystad 4, Båstad 3, Hässleholm 3, Lund 3, Bjuv 2, Tomelilla 2, Ängelholm 1, Höganäs 1, Osby 1, Perstorp 1, Svalöv 1).

Mindre hackspett *Dryobates minor*

Konstaterad häckning rapporterades från fem lokaler, och trolig häckning från ytterligare sju. Rapporter med häckningskriterier (mestadels spelande individer) finns från totalt 144 lokaler spridda över hela Skåne (kommunvis: Lund 21, Kristianstad 20, Klippan 11, Hässleholm 10, Simrishamn 10, Ängelholm 9, Helsingborg 9, Båstad 5, Bromölla 5, Höganäs 5, Höör 4, Örkelljunga 4, Tomelilla 4, Eslöv 3, Hörby 3, Kävlinge 3, Skurup 3, Svedala 3, Bjuv 2, Sjöbo 2, Svalöv 2, Åstorp 1, Landskrona 1, Malmö 1, Östra Göinge 1, Vellinge 1, Ystad 1).

Aftonfalk *Falco vespertinus*

Flera vårfynd där en hona i Fyledalen var först ut 5.5 (Hans Terelius, Ylva Terelius). Därefter dök det upp en 2K hane vid Vombs ängar 8–9.5 (Elias Melchert Thelaus, Hilda Hammer m.fl.)

Purpurhägern vid Herculesdammarna fick sällskap av en ung aftonfalkhane, här fotograferad 4 juni. Foto: Henrik Hansen.

och troligen samma individ rörde sig bort mot Krankesjön där den sågs 11–18.5 och fick sällskap av en hona 12–20.5 (Peter Anderson, Peter Olsson m.fl.). Därutöver sågs en 2K hane vid Hörlinge ängar 14.5 (Mikael Svensson), en 2K hona str Löddesnäs 22.5 (Lars Nilsson), en honf str Olseröd 24.5 (Thomas Lindblad) samt en 2K hane Herculesdammarna 3–4.6 (Christian Nilsson, Hans Cronert m.fl.). Under hösten en 1K str Nabben 3.9 (Tobias Ljungquist, Mattias Ullman m.fl.), en 1K Bisbjär 7.9 (Tommy Eriksson, Magnus Liljefors) och avslutningsvis en 1K str Nabben 21.9 (Mattias Ullman, Raul Vicente).

Lärkfalk *Falco subbuteo*

En sträckande förbi Ribersborg 11.4 (August Thomasson) utgjorde nytt fenologirekord med två dagar jämfört med de tidigare fynden 13.4

2005 och 2006. Därtill är de 34 ex som jagade trolsländor över Araslövssjön 9.5 (Mats Olsson) den högsta ansamlingen av lärkfalkar som har noterats i landskapet.

Jaktfalk *Falco rusticolus*°

Året inleddes med en 2K vid Sillesjö dammar 10.1 (Mikael Jonsson) och därefter en 2K str Yttre Kattvik–Hovs hallar–Rålehamn–Torekov 18.2 (Elias Melchert Thelaus, Björn Malmhagen m.fl.). Under hösten en 1K som först hittades vid Ornakärr 14.10 (Johan Larkander) och sedan sågs vid Norra Häljaröd och Vattenmöllan fram till 6.11. Den passerade Vejbystrands hamn 8.11 (Paul Cook) och fortsatte ut till Hallands Väderö 18.11 (Simon Carrington, Petter Westberg m.fl.). En 1K på Lilla Hammars näs 18.10 (Peter Larsson) bedöms vara samma individ som senare höll till vid Tygelsjö ängar 4–5.11 (Björn Olsen m.fl.).

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Av tolv revir var det bara fyra som producerade ägg och ungar, totalt 10–11 ungar varav sex blev

ringmärkta. Ett ganska dåligt utfall och alla revir utom ett fanns i nordvästra Skåne (Alf Petersson). För mer detaljer se Anser 2023:4. Hos paret i Sydhamnen, Helsingborg dog en av ungarna samt hanen av fågelinfluensa och deras andra unge hittades död 2.1 2024 i närheten av banvallen vid Rögle säteri. Ljusglimten får bli att honan klarade sig från fågelinfluensan och förhoppningsvis hittar en ny partner till nästa år (Christer Strid).

Svartpannad törnskata *Lanius minor*° (37, 2)

Två fynd, de första sedan 2018. Först ut var 1 ex Näsby fält 21.6 (Zenith Lindqvist m.fl.), sedan 1 2K+ Hjularöds våtmark 24–25.8 (Paul Eric Jönsson m.fl.).

Sommargylling *Oriolus oriolus*

De första sommargyllingarna kom in på bred front 9.5 och de sista individerna noterades 10.8. Antalet rapporter ligger i linje med tidigare år och det verkar inte ha varit några häckningar utanför kärnområdena Vombsänkan och sträckan Simrishamn–Kristianstad. Det är i princip ogör-

Ung jaktfalk. Vattenmöllan, 30 oktober. Foto: Dan Persson.

Svartpannad törnskata. Näsby fält 21 juni.

Foto: Jan Linder.

ligt att avgöra antalet revir utifrån rapporterna, men geografiskt förefaller de stämma relativt väl med utbredningen så som den visas i *Skånes fågelatlas* (Bengtsson & Green 2013), och kanske ligger populationen kvar kring de 60 par som man uppskattade fanns 2008.

Svartkråka *Corvus corone*

Under hela året inkom 172 rapporter varav lejonparten är från den sydvästra delen av landskapet. En möjlig häckning vid Nabben (Måns Karlsson), en möjlig hybridhäckning med gråkråka vid Spillepeng (Gottfrid Sjö Dahl) samt 2 1K svartkråka x gråkråka vid Beddingestrand (Staffan Nilsson). I februari 2024 beslutade Birdlife Sveriges Taxonomikommitté att svartkråka och gråkråka är egna arter, se VF 2024:1. Tänk på att det många gånger är mycket svårt att separera svartkråkor från unga råkor – särskilt i flykten – och försök

dokumentera individer som avviker från den vanliga fyndbilden, t.ex. en fågel i inlandet i början på sommaren.

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

Inga flockar på 200 eller fler sågs under vinter/vår. Sist ut blev 1 2K Kristinehem, Hässleholm 23.4 (Pål Axel Olsson). Höstens första sidensvanar dök upp på fyra olika lokaler 16.10. Under resten av året sågs flockar på fler än 200 ex på 15 lokaler med som mest 520 ex Klagshamn 3.12 (Fredrik Herrmann).

Pungmes *Remiz pendulinus*

Mats Johannesson, Olof Persson och Peter Öhrström rapporterar i *Anser* 2023:4 om ytterligare ett uselt år för arten. Endast en lyckad häckning konstaterades, och antalet fåglar som varit inblandade i kända häckningsförsök rör blott åtta hanar och tre honor. Den lyckade häckningen resulterade i sex flygga ungar och utöver detta sågs en handfull omärkta ungfåglar under höstsäsongen. Inga pungmesar fångades i Flommen, något som också tyder på ett dåligt häckningsår.

Berglärka *Eremophila alpestris*

Som häckfågel är berglärkan i Sverige rödlistad som sårbar (VU). De kända häckplatserna är ytterst få, men samtidigt finns det stora arealer i fjällen som aldrig besöks av fågelskådare. Så exakt hur sällsynt den är vet vi inte med säkerhet, och heller inte exakt varifrån de berglärkor vi ser i Skåne om vintern har sitt ursprung. Generellt brukar den ändå anses som minskande. Detta är ett mönster som långsiktigt också går att utläsa i den skånska fyndbilden, även om årssummorna går lite upp och ner. Detta år blev tyvärr ett då den förmodade minskningen återspeglades rejält.

Under årets inledning sågs endast 8 ex, fördelade på 1 ex Lödösnäs 1.1 (Magnus Svensson), 1 ex Äspet 1.1–14.4 (Ulf Gärdenfors, Christer Neideman m.fl.), 3 ex Södra Utmarken, Ängelholm från 3.1 (Henrik Johansson, Lars Hallbäck m.fl.) och sedan 4 ex på lokalen under perioden

Få berglärkor sågs i Skåne, och tyvärr är trenden nedåtgående. Fågeln på fotot fanns vid Äspet från 1 januari till 14 april. Foto: Sven Englund.

10.2–19.3 (Nick Gräntz m.fl.). I nordväst sågs även 2 ex Äsperöd Väsby, Höganäs 26.1–14.2 (Mats Rellmar, Thomas Svanberg). Notera att fynden vid Ängelholm och Höganäs inte gjordes i strandmiljö, vilket är där man annars vanligen hittar berglärkor i Skåne.

Hösten inleddes med 1 ex Alnarps strandängar 27.10 (Tomas Flyman) och följdes av 1 str Heli-kopterplattan, Malmö 30.10 (Bertil Johansson), 5 ex Vattenmöllan, Lerhamn 1.11 (Anders Linus Larsson, Lars Hallbeck, Ragnar Askklund m.fl.), 1 str Nabben 4.11 (Mattias Ullman), 1 ex Nyhamnsläge 4.11 (Lisbeth Lund, Thomas Wallin), 1 ex Grytskären 11.11 (Olof Strand), 1 str Nabben 15.11 (Mattias Ullman), 2 str Nabben 1.12 (Måns Karlsson) samt 1 ex Bjäret, NV Skillinge 20.12 (Henrik Forsvall, Jörgen Bernsmo). Endast 14 ex i slutet av året är rekordlåg.

Rostgumpssvala *Cecropis daurica*° (40, 1)

Årets enda blev 1 ex Falsterbo fyr och lite senare vid Flommens golfklubb 7.5 (Janne Dahlén, Måns

Karlsson, Tomas Flyman m.fl.). Observationen passar fint in i tidigare fyndbild avseende tidpunkt och lokal.

Tajgasångare *Phylloscopus inornatus*

Under året observerades sammanlagt 38 ex fördelade på 34 fynd. Samtliga individer noterades under perioden 17.9–22.10, alltså helt i linje med artens normala uppträdande. Antalet individer ligger på ungefär samma nivå som de senaste två åren och därmed fortsatt långt under de antal som förekom under perioden 2016–2020 då det i snitt sågs 90 ex årligen. Precis som under 2022 ringmärktes det sammanlagt 12 ex i Bingsmarcken, som i vanlig ordning var bästa lokal.

Kungsfågelsångare *Phylloscopus proregulus*°

Båda årets fynd gjordes i november med 1 ex Knäbäckens mynning, Ravlunda skjutfält 1.11 (Daniel Melchert) samt 1 ex Borgarparken, Lund 7–8.11 (Petter Olsson m.fl.). Noterbart är att fågeln i Lund, som blev välbeskådad under de två

Årets enda rostgumpsva. Falsterbo fyr 7 maj. Foto: Tomas Flyman.

En kungsfågelsångare visada upp sig fint i Lund 7–8 november. Foto: Melchert Thelaus.

dagar den var på platsen, var kommunens fjärde fynd och den första stationära sen 2003.

Videsångare *Phylloscopus schwarzi*° (3, 2)

Efter att observationer saknats helt sedan 2014, detta trots det exceptionella uppträdandet på framför allt Öland under månadsskiftet september–oktober 2022, var det till slut Skånes tur att få besök av denna charmiga östliga sångare igen. Dessutom bjöds det för första gången på dubbla fynd. Den första fågeln, en ungfågel, ringmärktes av Jonas Engzell på Ågatan i Bromölla 1.10 och kunde under dagen beskådas av många tillresta skådare. Därefter dröjde det inte mer än en dryg månad innan Johan Lorentzon gjorde Skånes första fältfynd av arten (alla tidigare fynd rör fåglar som upptäckts när de fastnat i ringmärkningsnät). Fågeln höll till längs med den västra banvallen på Falsterbonäset 5.11. Även denna fågel var tillmötesgående och kunde beskådas fram till skymningen. Falsterbofågeln utgör dessutom landets näst senaste fynd, endast slagen av en individ på Utlängan i Blekinge 8–10.11 2013.

Gransångare *Phylloscopus collybita*

Årets observationer av gransångare under vintermånaderna utgjordes av 26 ex i januari, 9 ex i februari och 6 ex i december. Mest noterbart var att antalet observationer i december var avsevärt lägre än under de senaste åren. Detta beror mycket sannolikt på den köldknäpp i kombination med riktigtinterväder som drabbade Skåne redan i slutet av november. Detta ledde säkerligen till att många av de övervintrande insektsätande tättingarna fick svårt med födotillgången och därmed inte klarade kylan.

Sibirisk gransångare

Phylloscopus collybita tristis°

Sammanlagt nio dokumenterade observationer under perioden 26.9–26.11 av denna underart. Nära hälften var fåglar som ringmärktes, nämligen två i Bingsmarken och två i Torreberga. Utöver dessa dokumenterade fynd, finns ytterligare

Skånes första fältfynd av videsångare. Falsterbo 5 november. Foto: Henrik Ehrenberg.

några observationer där inget underlag kommit Rrk till känna och därmed inte kunnat bedömas.

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides*°

Det blev ännu ett magert år för lundsångaren med endast två observationer, vilket förvisso var bättre än under fjoråret då godkända fynd saknades helt. Fynden utgjordes av 1 sj Gislövs Stjärna 21.5 (Bengt Andersson, Agne Paulsson) samt 1 sj Ramlösa brunnspar 12–15.6 (Sonja Gunnarsson, Klas Rosenkvist m.fl.).

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus*

Precis som under fjoråret noterades det 13 sjungande hanar. Men till skillnad från förra året så fanns inga säkra indikationer på att någon av dessa gick till häckning. Däremot fanns flera långstannande individer vid bland annat Krankesjön, som ändå skulle kunna tyda på att det trots allt genomförts någon häckning. Utöver de sjungande fåglarna ringmärktes det vardera tre ex i Falster-

En av årets över tio sjungande trastsångare. Kranke-sjön 28 maj. Foto: Mats G.H. Larsson.

Flodsångare. Näsby gård 21 maj. Arten förefaller minska i Skåne. Foto: Mikael Arinder.

bo respektive i Bingsmarken 30.7–27.8. Sammanlagt noterades 21 ex fördelade på 19 fynd.

Busksångare

Acrocephalus dumetorum° (42, ?)

Två sjungande fåglar under våren med 1 sj Klingavälsåns utlopp 23.5 (Jens Morin, Åke Mosskull m.fl.) samt 1 sj Alnarps västerskog 10.6 (Tomas Flyman, Lars Nilsson m.fl.). Noterbart var att det ringmärktes två ungfåglar under augusti, 1 1K vid Falsterbo fyr den 17.8 (Björn Malmhagen, Max Karlsson m.fl.) samt 1 1K vid Bingsmarken den 27.8 (Bo Petersson, Per Anders Bertilsson m.fl.). Sedan tidigare finns det endast två observationer under augusti månad, även dessa fångade i samband med ringmärkning.

Flodsångare *Locustella fluviatilis*

Sammanlagt fem sjungande flodsångare, vilket är i linje med övriga år under 2020-talet. Däremot har det skett en markant minskning jämfört med hur det såg ut under 2010-talet då antalet indivi-

der varierade mellan 9 och 43 ex. Årets fynd fördelade sig på 1 sj Näsby Gård, Araslövssjön 21.5 (Ola Svensson, Mikael Arinder m.fl.), 1 sj Yngsjö 27.5 (Henrik Skov), 1 sj Hultserödsbron, Rönne å 28.5–6.6 (Lars-Olof Nilsson, Jonny Johansson m.fl.), 1 sj Tutarmossen 7–21.6 (Jesper Segergren, Richard Ek m.fl.) samt 1 sj Vombsjöns nordvästra ängar 17–18.6 (Sven Jönsson, Sofia Loord m.fl.).

Vassångare *Locustella luscinioides*

Årets sjungande individer var 1 sj Löddesnäs 30.4 (Petter Olsson, Mikael Bauer, Mikael Grantén), 1 sj Krankesjön 12.5–9.7 (Gabriella Håkansson, Anna Rydbeck m.fl.), 1 sj Forestad 4.6 (Petra Borgcrantz) samt 1 sj Glivarpa mosse 5–6.6 (Nils Nilsson, Lennart Jeppsson m.fl.). Fyra sjungande är en relativt låg summa sett till de senaste årens fyndbild, men åtminstone en mer än under 2022. Den långstannande fågeln vid Krankesjön ringmärktes även den 29.6. Utöver de sjungande fåglarna gjordes även ett fynd under höststräcket med 1 ex Farhult 25.8° (Peter Franzén).

Svarthätta *Sylvia atricapilla*

Under vintermånaderna sågs sju ex i januari, två i februari samt en i december. Sammanlagt 10 ex ligger i samma nivå som de senaste åren och i linje med den normala vinterförekomsten (de flesta rör fåglar som besökt fågelmatningar).

Höksångare *Sylvia nisoria*^o

Under våren gjordes ett fynd av ett par höksångare som sågs tillfälligt i lämplig häckmiljö vid Simrislund 24.5 (Peter Klerstad m.fl.). Tyvärr kunde dessa inte återfinnas vid senare besök, men det finns fina buskmarker i omgivningarna där de skulle ha kunnat hålla sig gömda. Utöver dessa kunde även en säker häckning konstateras i nordvästra delen av landskapet, där minst en unge som lämnat boet sågs. Det finns trots allt hopp om en liten skånsk population. Under hösten gjordes ett fynd av en långstannande ungfågel vid hamnkiosken i Mölle under perioden 2–7.10 (Jonas Lillvik, Dan Persson m.fl.).

Ärtsångare *Curruca curruca*

Två sena ärtsångare noterades: 1 ex Barsebäcks hamn 11–13.11 (Magnus Svensson, Raul Vicente m.fl.) samt 1 ex Veberöd 25.11–31.12 (Karin Svensson, Wilhelm Lennman m.fl.). Fågeln i Veberöd höll till på en fågelmatning och utgör det tredje vinterfyndet för landskapet. Båda fåglarna uppvisade karaktärer som skulle kunna tyda på sydöstligt ursprung, men eftersom inga beskrivningar inkommit till Rk har dessa ännu inte bedömts.

Törnsångare *Curruca communis*

Det enda anmärkningsvärda fyndet rörde sig om en sen individ som sågs i Norra hamnen, Malmö 22.10 (Petter Olsson, Bengt Johansson m.fl.). Sedan tidigare finns bara tre senare höstfynd där fenologirekordet utgörs av en ringmärkt i Falssterbo 31.10 2014. Det finns även ett vinterfynd av en långstannande, övervintrande individ som sågs 1.2–20.4 1998 vid Kristianstad reningsverk.

Spännande ärtsångare, sannolikt med östligt ursprung. Veberöd 27 december. Foto: Tommy Holmgren.

Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapilla*

Som vanligt helt omöjligt att bedöma hur många par som häckar av denna numera ganska vanliga fågel. För att kunna jämföra med framtida år så gjordes en räkning av på hur många lokaler det sågs individer under längre tid än sju dagar under artens häckningstid och resultatet blev då 58 lokaler. Observationer gjordes i samtliga skånska kommuner förutom Perstorp och Östra Göinge. Största ansamlingarna var 15 ex Kämpingedungen 25.3 (Joakim Hagström) och 10 ex Alnarpsparken 21.9 (Harald Ris, Anton Kvarnbäck). I januari sågs arten på 26 lokaler.

Trädgårdsträdskrypare *Certhia brachydactyla*°

Året blev det bästa hittills med 32 revir (27 sj + 5 par) under häcktid, varav minst två konstaterade häckningar. Detta jämfört med 15 revir 2022. Tyngdpunkten är fortsatt i nordväst men det sker en expansion i sydväst kring Malmö-Lund. Dessutom gjordes flera fynd i nya

områden. Bland dessa kan nämnas 1 ex 29.4 Brantevik (Bengt Andersson) – ny art för Simrishamns kommun – och 1 ex Hallands Väderö 18.11 (Simon Carrington m.fl.) – andra fyndet för Båstads kommun. Under hösten (26.9 och 23.10) blev två individer ringmärkta av Falsterbo fågelstation (nr 30 och 31 i ordningen). Totalt 3 ex hittades i Pildammsparken, Malmö 26.11–29.12 (Mattias Ullman m.fl.), men den största "ansamlingen" var på den klassiska trädgårdsträdskryparlokalen Lunden, Rosendal med 5 ex 3.12 (Olof Strand).

Ringtrast *Turdus torquatus*

Ett år med två ansikten, magert på våren och fint på hösten. Under perioden 31.3–8.5 sågs minst 61 ex och under 30.9–16.11 sågs 41 ex.

Blåhake *Luscinia svecica*

Sedan något år tillbaka är den vitstjärniga underarten den vanligare i Skåne. Till skillnad från

Trädgårdsträdskrypare. Malmö 27 december. Arten förefaller nu börja etablera sig även i Malmöområdet.
Foto: Mattias Ullman.

Blåhake. Ängelholm 10 maj. Den rödstrupiga underarten är nu klart ovanligare än den vitstjärniga. Det är inte länge sedan den senare var en stor raritet i landet. Foto: Johan Andersson.

förra året gjorde några vårfynd av den rödstjärniga, nämligen 1 ex Ängelholms kommunhus 10.5 (Johan Andersson), 1 hane Drakamöllans parkeringsplats 13.5 (Roger Karlsson m.fl.), 1 2K hona ringmärktes Falsterbo fyr 21.5 (Björn Malmhagen) och 1 ex sjöng vid Lilla Sandhamn på Hallands Väderö 29.5 (Mikael Haraldsson). Under hösten gjordes ett fynd av en rödstjärnig hane vid Örtofta sockerbruksdammar 2–3.10 (Petter Olsson, Wilhelm Lennman), medan övriga fem fynd ej bestämdes till underart. Fyra av dessa gjordes på häckningslokaler för den vitstjärniga, så den underarten kan inte uteslutas. Senare sågs 1 ex Farhult 5.11 (Peter Franzén, Thomas Svanberg).

Vitstjärnig blåhake *Luscinia svecica cyaneula*^o
Underarten fortsätter att öka och i år genomfördes sju säkra häckningar och en trolig. Därutöver fanns 15 revirhävande fåglar. Ytterligare flera sjungande fåglar finns rapporterade, men tyvärr utan dokumentation.

Näktergal *Luscinia luscinia*

Årets första näktergalar börjar dyka upp under sista dagarna av april. De sista näktergalar för året ringmärktes vid Bingsmarken 10.9 (Bo Petersson). Dessa fåglar måste anses vara sena. Mest anmärkningsvärt med dessa var att en av dem blev fågel nummer 250 000 att ringmärkas på lokalen.

Tajgablåstjärt *Tarsiger cyanurus*^o (12, 2)

Tredje året i rad med tajgablåstjärt och totalt finns nu 14 fynd i landskapet. Årets fåglar blev 1 ad hane Mellanhedsparken, Malmö 7.4 (Jörgen Adolfsson m.fl.) och 1 2K hane Barsebäcks hamn 8.4 (Arne Holgersson, Karl-Anders Högberg). Arten ses mest frekvent på hösten, men vårfyndet (ofta tidiga) blir allt fler i landet.

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*

Vårens första var 2 ex Morfarshamn, Skillinge 16.5 (Bengt Andersson) och 1 sj Sjöbo golf-

Den vitstjärniga blåhaken ökar snabbt i Skåne. Fågeln på fotot sjöng vid Löddesnäs 4 april.
Foto: Christian Nilsson.

En tajgablåstjärt, adult hane. Malmö 7 april. Även om arten ökar i Sverige så är detta endast Skånes fjortonde fynd. Foto: Rolf Nordquist.

klubb 16.5 (Leif Karlsson). Förutom fyndet i Sjöbo finns ytterligare åtta av sjungande hanar som möjligen hävdade revir: 1 sj Rörums fur 21.5–4.6 (Hugo Lindroth m.fl.), 1 ad hane sj Hågestads naturreservat 25.5–27.6 (Mona Hansson, Magnus Ullman m.fl.), 1 sj Stensoffa 27.5 (Thomas Svanberg, Anders Grönvall), 1 sj Råbockamöllan, Stångeryd 28.5 (Isac Dahlström), 1 2K hane sj Jävan, Romeleåsen 1–6.6 (Joakim Hagström, David Olausson m.fl.), 1 sj Sjörup, Hässleholms k:n 3.6 (Håkan Janson), 1 sj Östervångsparken, Trelleborg 17.6 (Andreas Malmqvist) och 1 sj Stallerhult 14.7 (Richard Bergendahl). Totalt under våren–sommaren gjordes 21 fynd av 22 fåglar. Under hösten gjordes 38 fynd om 41 ex vilket är en ganska normal summa för en höst med relativt lite vindar från ostsektorn. De sista fynden var sena 1 1K Skillinge hamn 4–6.11 (Kenneth Bladh m.fl.) och 1 1K ringm Bingsmarken 8.11 (Bo Petersson).

Halsbandsflugsnappare *Ficedula albicollis*

Två hanar (1 ad och 1 2K) Alnarps västerskog 6–7.5 (Tomas Flyman m.fl.), 1 ad hane sj Hjortstugan, Kullaberg 8.5–5.6 (Dan Persson, Kenneth Tens m.fl.) och 1 1K hane ringm Bingsmarken 19.8 (Bo Petersson m.fl.). Höstfynd är ovanliga. Totalt har åtta gjorts och årets är det första sedan 2018. Totalt tre fynd av fyra fåglar är normalt. Detta är det är tredje året på rad som en hane hävdar revir inom ett litet område på Kullaberg.

Rödöstjärta *Phoenicurus phoenicurus*

En hane rödstjärta sågs vid Lomma kustdammar av Per-Olof Lippe 21.11. Då fynddatum är extremt sent för en "vanlig" rödstjärta så behövdes det dokumenteras med raritetsblankett, något som också gjordes. Efter granskning av beskrivningen av fågeln i blanketten konstaterades att det inte gick att utesluta någon av de östliga underarterna av svart rödstjärta. Med tanke på årstiden kanske till och med en östlig svart rödstjärta vore rimligare. I vilket fall som helst ett mycket ovanligt fynd!

Svart rödstjärta x rödstjärta

Phoenicurus ochruros x *Ph. phoenicurus*

En 2K hane Salviken 15–23.4 (Rickard Norenstam m.fl.) och 1 hane sj Lillö kungsgård, Isteråset 17–23.4 (Mats Johannesson). Båda fåglarna rapporterades sjunga som svarta rödstjärtar.

Svarthakad buskskvätta *Saxicola rubicola*

Allt eftersom arten blir vanligare så väcker den mindre uppseende och färre fågelskådare besöker varje häckningslokal. Det är därför sannolikt att man konstaterar en lägre andel lyckade häckningar nu än när arten bara häckade med några få par i landskapet. Det är även sannolikt att någon häckning missas av samma anledning. I år konstaterades 24 häckningar, som visserligen är en klar minskning från förra året, men som nog inte ger hela bilden. Förutom de säkra häckningarna rapporterades åtta troliga häckningar samt hela 54 möjliga häckningar. I den senaste finns dock alla med häckningskriterium "lämplig biotop" eller högre. Flera troliga häckningar riskerar också att försvinna i mängden då de inte rapporteras med häckningskriterium. Ett anmärkningsvärt fynd gjordes av Daniel Melchert 15.4 vid Östra Tvet, Vombs ängar där han noterade tre par och fyra hanar utspridda i ett område. Hur många par häckade där? I jan–feb noterades 9 ex på åtta lokaler och i december 3 ex på tre lokaler.

Strömstare *Cinclus cinclus*

Följande fynd med säkra eller troliga häckningskriterier gjordes: 1 par Kungsmölle, Simrishamn 24.2 (Birgitta Bengtsson), 1 par Forsakar, Degeberga 2.3–19.5 (Ulf Gårdenfors m.fl.) och 1 par Forsemölla, Rörum 20.5–4.6 (Mikael Bauer, Benny Lorentzon). Fyndbilden är normal för senare år och troligen finns fler häckningar att upptäcka.

Citronärsla *Motacilla citreola*° (96, 1)

För andra året i rad fastnade en citronärsla i Falsterbo Fågelstations nät i Flommen. Förra året var det en gammal hona, men nu var det en årsunge som ringmärktes 17.8 (Falsterbo Fågelstation

Fältpiplärka. Friseboda 12 maj. Foto: Hans Cronert.

m.fl.). Fågeln sågs sedan till och från i området fram till 20.8. Ett enda fynd är en bit under genomsnittet. Uppträdandet, speciellt på våren och senhösten, påverkas mycket av väderläget så det är svårt att utläsa några egentliga trender.

Engelsk sädesärla *Motacilla alba yarrellii*°

Endast en observation avseende 1 hane Falsterbo fyr 7.5 (Janne Dahlén). Ett normalår ses åtminstone 4–5 individer.

Större piplärka *Anthus richardi*°

Hösten bjöd på tre fynd, samtliga på Falsterbonäset i form av 1 str Nabben 24.9 (Mattias Ullman, Raul Vicente, Stefan Wahlstedt m.fl.), 1 ex Ängsnäset 2.10 (Bengt Grandin) och 1 str Nabben 8.10 (Mattias Ullman, Raul Vicente). Arten har minskat tydligt i Sverige under det senaste decenniet men orsaken till det är oklar och svår att spekulera i. Årets observationer faller mycket väl in i normal fyndbild.

Fältpiplärka *Anthus campestris*

Fältpiplärkan, som numera är ytterst fåtalig som häckfågel, inventerades noggrant senast 2021 då det noterades 27 par, varav 16 skred till häckning. Samtliga dessa fanns i östra Skåne. Årets rapportering innehåller observationer från tio lokaler mellan Stenshuvud i söder och Horna Sandar, väster om Åhus i norr. Den enda rapporten om ungfåglar kommer från Drakamöllan, som blivit den nya populära besökslokalen efter att fordonstrafik förbjöds på Ravlunda skjutfält. Rapporteringen ger inga möjligheter att tolka om arten håller ställningarna eller minskar ytterligare. Arten har också blivit ytterst fåtalig i sträckräkningarna vid Nabben och under hösten bokfördes endast 2 ex, båda 21.8 (Mattias Ullman, Måns Karlsson).

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus*

Arten är notoriskt fåtalig på vårsträck, dessutom finns det ingen del av landskapet som

verkar bättre än någon annan för att hitta den. Årets vårfynd utgjordes av 1 ex Mälarhusens strandbad 13.5 (Thomas Kraft, David Andersson) och 1 ex Rönneholms mosse, nordväst om Ringsjön 15.5 (Emil Lundahl).

Den första höststräckaren noterades vid Utvälinge 27.8 (Mattias Jonsäter). Därefter rapporterades ytterligare 2 ex i augusti, uppskattningsvis 62 ex i september och 7 ex i oktober. Endast 72 ex under hösten förstärker den minskande trenden, efter 93 ex 2021 och 84 ex 2022.

Räkningarna vid Nabben gav 16 ex, vilket är normalt för senare år, men långt under medelvärdet i ett längre perspektiv (Mattias Ullman).

Vattenpiplärka *Anthus spinoletta*

I början av året sågs sammanlagt 12 ex på elva lokaler, att jämföra med 8 ex under föråret 2022. Endast vid Örtofta sockerbruksdammar sågs tillfälligt 2 ex, i övrigt sågs endast ensamma fåglar. Nordväst dominerade som vanligt med 6

ex längs kusten från södra Bjärekusten ner till Helsingborg. Många av fåglarna var stationära i flera veckor. I övrigt sågs fåglar vid Nymölla, Stavstensudden och två inlandsfynd avseende 1 ex Vombs ängar 5–12.3 (Elias Melchert Thelaus m.fl.) och 1 ex inne i Lund 26.3 (Göran Pettersson, Malin Pålsson).

Under hösten sågs 17 ex på 15 lokaler, också detta något över noteringen för 2022 som var på 14 ex. De enda lokalerna med 2 ex var Lervik på Bjärehalvön och Nabben. I övrigt gjordes spridda fynd längs kusten och även några inlandsfynd, återigen vid Örtofta och Vomb.

Bergfink *Fringilla montifringilla*

Ett bokollonår gjorde att många bergfinkar övervintrade i Skåne. I januari hittades en sovplats omfattande drygt 1.5 hektar intill Ravlunda skjutfält (Ronny Andersson och Rolf Landström). Även om ingen ordentlig räkning genomfördes så användes sovplatsen gissningsvis av i storleksordningen en miljon fåglar.

En av tämligen många vattenpiplärkor under året. Lerhamn 27 oktober. Foto: Dan Persson.

Ett bokollonår gjorde att många bergfinkar övervintrade i Skåne. Intill Ravlunda skjutfält hittade Ronny Andersson och Rolf Landström en sovplats med omkring en miljon fåglar. Foto: Tomas Svensson.

Bändelkorsnäbb *Loxia bifasciata*

Enda godkända rapporten rör två fåglar som sågs flyga nordost tillsammans med andra korsnäbbar på Sandhammaren 14.9 (Thomas Liebig).

Gulhämpling *Serinus serinus*

Året verkar ha varit bra för gulhämplingen, men som vanligt är det mycket svårt att få en korrekt bild. Om en fågel noteras med häckningskriteriet spel/sång räknas den som möjlig reproduktion (t.ex. 1 sj Nabben 25.3). Men enstaka individer på en lokal under längre tid utan häckningskriterium inte räknas som sådana. Det är därför önskvärt att rapportörer anger fåglars aktivitet. Sex säkra häckningar rapporterades och på fem av dessa sågs ungar. Utöver dessa fanns 34 permanenta revir (trolig reproduktion) och sjungande fåglar (tillfälligt) på ytterligare 51 lokaler.

Lappspurv *Calcarius lapponicus*

På Nabben sträckte sju lappsparvar under hösten, lite överraskande eftersom arten inte noterades i den standardiserade sträckräkningen varken 2022 eller 2021. Dock blev totalen lägre än förra året med totalt 23 ex fördelade på februari (1), mars (1), maj (1), september (10), oktober (5) och november (5).

Kornspurv *Emberiza calandra*

Arten har inte inventerats i år och därför är det osäkert hur många par som har häckat. Men det finns inget som tyder på att det har skett någon större förändring jämfört med tidigare år då beståndet legat på drygt 70 revir, med tyngdpunkten i den sydöstra delen mellan Ystad-Simrishamn. Vinterflocken rapporterades som mest innehålla 45 ex Hillshög, Mälarhusen 5.3 (Åke Berg m.fl.).

Ortolansparv *Emberiza hortulana*°

Det är fortsatt väldigt få fynd av ortolansparv. Under våren noterades en sjungande individ vid Baskemölla 5.5 (Hans Terelius, Ylva Terelius) och under hösten noterades två sträckande på Nabben, 19.8 och 30.8 (Mattias Ullman, Måns Karlsson m.fl.). Går vi tillbaka till början av 1990-talet finns det rapporter som 18 rast Knösen 19.5 1991 och 38 str 30.8 1992 Nabben – antal som känns överkliga i dagens situation.

Dvärgsparv *Emberiza pusilla*° (73, 11)

Inte mindre än sex dvärgsparvar bokfördes inom den standardiserade räkningen vid Nabben (Mattias Ullman, Raul Vicente m.fl.). Tack vare löpande ljudinspelningar på platsen kunde ytterligare tre individer säkras via sonogram i efterhand (Raul Vicente), och dessa totalt nio individer noterades mellan 17.9 och 8.10. Alltså är det inte jämförbart med tidigare år då det inte förekom ljudinspelningar i samma omfattning. Utanför Falsterbo noterades 1 str vid Torekov 24.10 (Raul Vicente) medan årets enda stationära fågel var vid Örtofta sockerbrukssdammar 7–30.12 (Wilhelm Lennman, Petter Olsson m.fl.). Totalt elva fynd vilket är lika många som under rekordåret 2020.

Videsparv *Emberiza rustica*° (41, 3)

Fyndbilden är svagt ökande under de senaste åren och årets skörd blev tre ex – koncentrerade i både tid och rum till Falsterbo med 1 str Nabben 28.9, 2.10 och 3.10 (Raul Vicente, Mattias Ullman m.fl.).

Baltimoretrupial *Icterus galbula** (1, 1)

Sveriges första baltimoretrupial, som upptäcktes 11.11 2022, fanns kvar i Förslöv till 23.4.

Baltimoretrupialen, fjolårets stora raritet, fanns kvar i Förslöv ända fram till 23 april, här fotograferad 4 mars. Foto: Tommy Holmgren.

Nästa sida: Gräshoppsångare. Vomb 14 maj.
Foto: Mikael Arinder.

Dvärgsparv. Örtfota, 27 december. Totalt sågs 11 ex under året och därmed en tangering av årrekordet från 2020. Foto: David Erterius.

FENOLOGI

Överlag var det få fynd som stack ut i rapportfloden men framförallt bland rovfåg-larna gjordes några sena och tidiga fynd. Nytt vårfenologirekord sattes för stäpphök 25.3 och lärkfalk 11.4. I övrigt var det enda anmärkningsvärda från vårsäsongen ett par tidiga törnskator 24.4 (rekordet är från 23.4 1996). Bland sena höstfynd kan nämnas årta 27.10, fiskgjuse 13.11, stäpphök 7.11, hussvala 17.11 (rekord-tangering), törnsångare 22.10 och mindre flugsnappare 8.11.

Ett mycket udda sommarfynd gjordes av en skärsnäppa vid Viken i juni-juli. En övervintrande brun kärrhök fanns vid Yngsjösjön för tredje vintern i rad (2023/2024) och en ärtsångare dröjde sig kvar i Veberöd in på det nya året 2024.

För lärkfalkens del blev det nytt vårfenologirekord 2023. Foto: Mikael Arinder.

TABELL 3
Fenologi våren 2023

Art	Datum	G/D	Lokal	Observatör	Median	Extremdatum
Årta	18.3		Vombs ängar	Gunder Jönsson	18.3	1.3-08°
Vaktel	11.5		Glimminge hallar/ Vombs ängar	Hans Larsson/Peter Salmon m.fl.	5.5	23.4-11°
Nattskärre	8.5		Skoghult, Klippan	Inger Persson	7.5	29.4-09°/-12°
Tornseglare	1.5		Skälderviken, Ängelholm	Mats Rellmar	2.5	19.4-88°
Gök	23.4		Dalby fålad	Johan Larsson	28.4	22.4-94
Kornknarr	24.5		Bläsinge ängar	Inger Persson , Henrik Johansson	15.5	8.5-13/-20
Småfläckig sumphöna	28.4		Hjälmslunds våtmark, Starby	Stefan Siwersson	18.4	2.4-17°
Skärfläcka	27.2	D	Saxåns mynning	Claes Andersson m.fl.	26.2	V
Större strandpipare	6.2		Nyhamnsläge	Sonja Gunnarsson, Mona Hansson	9.2	V
Mindre strandpipare	23.3		Brandsvigs mader, Ängelholm	Thomas Svanberg	26.3	19.3-99°
Småspov	13.4		Kvarnäsdamarna, Hammarsjön	Thomas Lindblad	6.4	22.3-04°
Rödspov	19.3		Brandsvigs mader, Ängelholm	Anders Lindén, Håkan Johansson	22.3	8.3-97 (V)
Brushane	18.3		Vombsjöns västra ängar	Jens Morin	18.3	V
Myrsnäppa	20.5		Äspet, Åhus	Thomas Lindblad	14.5	10.5-08°/-13°
Spovsnäppa	16.5		Äspet, Åhus	Håkan Wittzell m.fl.	13.5	29.4-12°
Mosnäppa	30.4		Vombsjöns västra ängar	Andreas Linderöth Norlin	27.4	18.4-18°
Skärsnäppa**	14.5		Torekovs rev	Henrik Johansson	18.5	9.6-79
Småsnäppa	12.5		Rönner, Norra Häljaröd	Nick Gräntz	5.5	15.3-88
Dubbelbeckasin	3.5		Starby	Dan Persson, Stefan Siwersson	1.5	27.4-01°/-20*
Smalnäbbad simsnäppa			Inga vårfynd!		26.5	12.5-74
Drillsnäppa	19.4		Lunds reningsverk	Kjell Wallin	12.4	V
Grönben	15.4		Skanörs revlar	Måns Karlsson	14.4	8.4-99°/-04°(V)
Svartsnäppa	28.3		Landgrens holme, Skanör	Gabriella Håkansson, Lennart Falk	22.3	4.3-21°
Gluttsnäppa	7.4		Flera lokaler	Flera observatörer	3.4	25.3-12°
Kustlabb	22.3		Lomma södra	Harald Ris	25.3	3.3-19°
Småtärna	9.4		Landgrens holme, Skanör	Björn Malmhagen	13.4	30.3-10°
Skranttärna	5.4		Friseboda	Håkan Wittzell	31.3	19.3-16°
Svarttärna	23.4		Rosendals våtmark	Oskar Lindberg, Bengt Andersson (d.ä.)	24.4	9.4-78
Kentsk tärna	16.3		Skanör-Falsterbo	Peter Öhrström, Bengt Grandin	9.3	V
Fisktärna	31.3		Ängsnäset	Hans-Åke Gustavsson, Bill Andersson	1.4	25.3-14°/-22°
Silvertärna	6.4		Smygehuk	Nils Kjellén, Lars-Olov Svedberg	7.4	31.3-17°
Fiskgjuse	21.3		Flera lokaler	Flera observatörer	21.3	17.3-91
Bivräk	7.5		Flommen/Domsten	Peter G Bengtsson/Paul Eric Jönsson	4.5	29.4-19°
Brun kärrhök*	10.3		Barsebäcks mosse	Lars Åke Friberg	9.3	V
Stäpphök	25.3	D	Sandby mosse	Lars-Erik Starkman	7.4	25.3-23° (V)
Ängshök	7.5		Gäddängen, Fulltofta	Stig Toft Madsen , Lars-Olof Nilsson	28.4	18.4-05°/07°
Göktyta	13.4		Utväleinge	Hans Nordius	14.4	3.4-11°
Aftonfalk	5.5	D	Rödödinge, Fyledalen	Hans Terelius, Ylva Terelius	12.5	10.4-14°
Lärfalk	11.4	G	Ribersborg, Malmö	August Thomasson	17.4	11.4-23°
Sommargylling	9.5		Vombs fure	Kristina Bodin m.fl.	7.5	3.5-87
Törnskata	24.4	G/D	Hovdala/Krankesjön	Håkan Winqvist/Jörgen Sagvik m.fl.	4.5	23.4-96°
Pungmes	9.4		Barsebäcks mosse	Olof Persson	29.3	10.3-85 (V)

TABELL 3 – Forts.
Fenologi våren 2023

Art	Datum	G/D Lokal	Observatör	Median	Extremdatum
Berglärka	19.3	Gräsmatteplanteringen, Ångelholm	Nick Gräntz	14.3	2.5-98°
Backsvala	13.4	Vattenmöllan	Klas Rosenkvist	5.4	25.3-14°
Ladusvala	1.4	Fjällfotasjön	Hans Bjuringer	30.3	19.3-99°
Hussvala	14.4	Flera lokaler	Flera observatörer	10.4	2.3-19°
Grönsångare	22.4	Flera lokaler	Flera observatörer	18.4	12.4-20°
Lövsångare	8.4	Limhamns kyrkogård	Anders Bjurnemark	8.4	4.4-01/05/11
Sävsångare	22.4	Barsebäcks mosse	Magnus Svensson	18.4	12.4-02°/16°
Rörsångare	25.4	Lunds reningsverk/ Albäcksskogen	Sonja Reimer, Elin Rostedt/Peter Malm, Stefan Malm	23.4	16.4-05°
Kärnsångare	11.5	Flera lokaler	Flera observatörer	8.5	4.5-99°/03
Härmsångare	4.5	Kärlekstigen, Falsterbo	Christer Landgren	6.5	2.5-04/09°/18°/20°
Flodsångare	21.5	Näsby gård, Araslövssjön	Ola Svensson m.fl.	21.5	7.5-15°
Vassångare	30.4	Löddesnäs	Petter Olsson, Mikael Bauer	2.5	14.4-81
Gräshoppsångare	29.4	Barsebäcks mosse	Kenny Nordström m.fl.	28.4	23.4-20°
Trädgårdssångare	2.5	Nyhamnsläge	Ulf Carle	1.5	29.4-20°
Höksångare	24.5	D Simrislund	Hans Larsson, Peter Klerstad	29.5	9.5-01° (V)
Årtsångare	21.4	Flera lokaler	Flera observatörer	16.4	10.4-18° (V)
Törnsångare	26.4	Morfarshamn, Skillinge	Magnus Ullman	24.4	19.4-18° (V)
Sidensvans	23.4	D Kristinehem, Hässleholm	Pål Axel Olsson	28.4	30.5-87 (S)
Ringtrast	31.3	Kungsmarken	Dan Hammarlund	1.4	23.3-85 (V)
Grå flugsnappare	28.4	Flera lokaler	Flera observatörer	1.5	22.4-14° (V)
Rödstjärnig blåhake	10.5	D Ångelholm	Johan Andersson	8.5	30.4-12°/14°
Vitstjärnig blåhake	4.4	Flera lokaler	Flera observatörer	10.4	31.3-21°
Näktergal	24.4	Klingavälsåns utlopp	Jens Morin m.fl.	28.4	23.4-18°
Mindre flugsnappare	16.5	D Morfarshamn, Skillinge/ Sjöbo golfbana	Bengt Andersson d.y./Leif Karlsson, Jan-Erik Nilsson	7.5	1.5-01°/12°
Svartvit flugsnappare	23.4	Flera lokaler	Flera observatörer	15.4	8.4-20°
Rödstjört	9.4	D Löddesnäs	Bill Andersson	8.4	5.4-05/16° (V)
Buskskvätta	15.4	D Östra Tvet	Daniel Melchert	15.4	12.4-85/16°
Stenskvätta	20.3	Malmö hamn	Bertil Johansson, Oscar Junestedt	23.3	15.3-90 (V)
Sydlig gulärta	11.4	D Löddesnäs	Lisa Frej	14.4	7.4-10° (V)
Nordlig gulärta	2.5	D Ivetofta, Bromölla	Magnus Ny	27.4	20.4-95°
Fältpiplärka	29.4	Friseboda	Musse Björklund	27.4	13.4-04°/10°
Trädpiplärka	10.4	Bäckhalladalen	Bengt Andersson d.y.	11.4	4.4-00/18°
Rödstrupig pipplärka	13.5	Mälarhusens strandbad	Thomas Kraft, David Andersson	8.5	29.4-22° (V)
Rosenfink	13.5	Flera lokaler	Flera observatörer	9.5	1.5-84/00/02
Vinterhämping	1.5	Nabben, Falsterbonäset	Johan Lorentzon, Björn Malmhagen, Magnus Grylle	25.4	S
Lappspurv	6.5	Norrebro hamn, Gröthögarna	Hans Sundsatröm	22.4	23.5-81
Snöspurv	13.4	Tygelsjö ångar	Mark Hammarstedt	3.4	3.5-86
Ortolansparv	5.5	G Baskemölla	Hans Terelius, Ylva Terelius	4.5	24.4-93/94

* Vinterfynd 2023

** Sommarfynd 2023

G = Godkänd °

D = Dokumenterad (ljud/bild)

R = Ringmärkt

Mediandatum baseras på den senaste 10-årsperioden

TABELL 4

Fenologi hösten 2023

Art	Datum	G/D	Lokal	Observatör	Median	Extremdatum
Årta	27.10	D	Borgeby våtmark	Ingemar Andell, Lars Nilsson, Mikael Grantén	14.10	8.11-16°
Vaktel	17.9		Västrabygård, Högseröd	Richard Ottvall	11.9	23.10-16°
Nattskärre	1.10		Torreberga	Richard Ek	4.10	13.11 -20°
Tornseglare	30.10	D	Stenshuvud	Hans Larsson m.fl.	19.10	14.11-82
Gök	28.9	D	Falsterbo fyr	Leif Sildén	1.10	1.11-10°
Kornknarr			Inga höstfynd!		17.7	29.9 -20°
Småfläckig sumphöna	21.9		Åkarp	Michael Averland	26.9	2.11-00°
Skärfläcka	13.11		Salviken/Måkläppen	Raul Vicente/Mikael Wigforss	13.11	V
Större strandpipare	13.11		Hittarps rev	Sonja Gunnarsson	10.11	V
Mindre strandpipare	23.9		Åspet, Åhus	Linda Niklasson	23.9	3.11-00°
Småspov	16.9		Skanörs ljug	Thomas Svanberg	30.9	29.10-06°
Rödspov (inkl. islandica)	24.10		Nabben, Falsterbonäset	Anders Rydlöv	1.11	V
Brushane	13.11		Sankt Hans backar, Lund	Petter Olsson	15.11	V
Myrsnäppa	23.9		Trelleborg	Ola Marklund, Björn Spetz	16.9	5.10-80
Spovsnäppa	7.10		Nabben, Falsterbonäset	Mattias Ullman, Raul Vicente	3.10	3.12-99°
Mosnäppa	23.9		Åspet, Åhus	Ola Svensson	20.9	30.9-96
Skärnsnäppa**	30.9		Hovs Hallar	Patric Österblad	30.9	28.8-82
Småsnäppa	8.10		Trelleborg	Simon Fors, Henrik Lindblom	14.10	22.11-87
Dubbelbeckasin	5.9		Habodammarna	Per Olof Lippe	4.9	28.11-10°
Smalnäbbad simsnäppa	24.8		Lomma södra	Kristian Ståhl	19.9	10.10-03°
Drillsnäppa	6.11		Lunds reningsverksdammar	Raul Vicente	6.11	V
Grönben	7.10		Norra Ålasjön, Skanör	Fredrik Litsgård, Linnea Lindelöf m.fl.	8.10	4.11-90 (V)
Svartsnäppa	17.11		Landgrens holme, Skanör	Richard Bergendahl	17.11	V
Gluttsnäppa	25.11		Terekudden, Bunkeflostrand	Karin Bjerre	19.11	20.12-21°
Kustlabb	28.10		Sandhammaren	Sven Splittorff, Magnus Stangenberg m.fl.	28.10	27.11-02°
Småtärna	3.9		Nabben, Falsterbonäset	Petter Olsson	9.9	2.10-78
Skråntärna	29.9		Vombs västra ängar/Kåseberga	Jens Morin/Sven Splittorff	26.9	4.10-75
Svarttärna	7.9		Finjasjön	Peter Andersson, Håkan Hellgren	21.9	5.11-08°
Kentsk tärna	26.11	D	Börninge mad	Anton Kvarnbäck, Harald Ris, Hjalmar Åhrén m.fl.	7.11	V
Fisktärna	24.10		Sandhammaren	Sven Splittorff, Staffan Sundin m.fl.	25.10	20.11-96°
Silvertärna	29.10		Kiviks hamn	Lars Råberg	28.10	4.12-11°
Fiskgjuse	13.11	D	Nabben, Falsterbonäset	Mattias Ullman	8.11	15.12-00°
Bivårk	18.10		Habo Ljug	Ingemar Andell	14.10	22.11-05°
Brun kärrhök*	11.11		Nabben, Falsterbonäset	Emil Lundahl, Bengt Grandin, Mattias Ullman m.fl.	8.11	V
Stäpphök	7.11	D	Gessie ängar	Richard Ek, Anders Wänge Kjellsson m.fl.	12.10	3.11-98° (V)
Ängshök	17.9		Skanörs ljug	Björn Spetz, Krister Aronsson	17.9	19.10-11°
Göktyta	28.9		Belebacken, Hässleholm	Håkan Wingvist	28.9	13.10-99
Aftonfalk	21.9		Nabben, Falsterbonäset	Mattias Ullman, Raul Vicente	21.9	14.11-09°
Lärkfalk	7.10		Smygehuk	Roy Blad, Matts Lindblad	11.10	9.11-78
Sommargylling	10.8	D	Lyngsjön	Carina Mattsson	21.8	6.9-78
Törnskata	1.10		Hallands Väderö	Mikael Haraldsson	17.10	16.11-18°
Pungmes	9.10		Falsterbonäset	Johan Lorentzon m.fl.	12.10	V
Berglärka	27.10	D	Alnarps strandängar	Tomas Flyman	10.10	25.9-93

TABELL 4 – Forts.

Fenologi hösten 2023

Art	Datum	G/D	Lokal	Observatör	Median	Extremdatum
Backsvala	20.10		Nabben, Falsterbonäset	Mattias Ullman, Jon Jörpeland	20.10	19.11-20°
Ladusvala	13.11		Hörte hamn	Gustav Tallroth	15.11	10.12-06°
Hussvala	17.11		Kullaberg	Björn Rödseth, Jonas Karhu	6.11	17.11-05°/23°
Grönsångare	10.9		Nabben, Falsterbonäset	Alexander Zackrisson, Per Zackrisson	9.9	30.9-83°
Lövsångare	22.10		Spillepeng	Petter Olsson	29.10	22.11-10°
Sävsångare	1.10	R	Torreberga	Richard Ek, Stefan Malm, Peter Malm	3.10	4.11-00°
Rörsångare	15.10	R	Bingsmarken	Bo Petersson m.fl.	20.10	6.11-02°
Kärrsångare	15.9	R	Bingsmarken	Bo Petersson m.fl.	26.9	10.10-15°/17°
Härmsångare	7.9	R	Bingsmarken	Bo Petersson m.fl.	7.9	2.10-81°
Flodsångare			Inga höstfynd!		23.7	27.9-00°
Vassångare	25.8	G	Farhult	Peter Franzén	3.8	17.9-83°
Gräshoppsångare	30.9		Ekeberga, Revingefältet	Bertil Svensson	27.9	14.10-18°
Trädgårdssångare	6.10		Klagshamn	Fredrik Litsgård m.fl.	7.10	18.11-07°
Höksångare	7.10		Mölle	Johan Åhlén	17.9	1.12-09° (V)
Ärtsångare*	13.11	D	Barsebäckshamn	Raul Vicente m.fl.	22.10	7.12-86 (V)
Törnsångare	22.10	D	Norra hamnen, Malmö	Petter Olsson m.fl.	3.10	31.10-14° (V)
Sidensvans	16.10		Flera lokaler	Flera observatörer	12.10	15.9-14°
Ringtrast	16.11		Hörby	Christer Nilsson	4.11	6.12-07°
Grå flugsnappare	10.10		Linero, Lund	Bengt Johansson	8.10	6.11-88/92 (V)
Blåhake	5.11		Farhult	Peter Franzén, Thomas Svanberg	5.10	23.11-97
Näktergal	10.9		Bingsmarken	Bo Petersson m.fl.	10.9	3.11-90
Mindre flugsnappare	8.11	R	Bingsmarken	Bo Petersson m.fl.	15.10	16.11-86
Svartvit flugsnappare	30.10	D	Hörte hamn	Mats Cornmark m.fl.	6.10	12.11-13°
Rödstjärt	1.11		Brantevik	Joakim Karlsson	29.10	22.11-74° (V)
Buskskvätta	11.11	D	Grytskären, Vejbystrand	Olof Strand	1.11	9.12-06° (V)
Stenskvätta	10.11		Världens ände, Ystad	Roland Hedin	8.11	V
Gulärla	11.11		Flera lokaler	Flera observatörer	1.11	2.12-09° (V)
Fältpiplärka	21.8		Flera lokaler	Flera observatörer	12.9	15.10-01°
Trädpiplärka	30.10		Nabben, Falsterbonäset	Mattias Ullman, Björn Malmhagen	27.10	8.12-74
Rödstrupig piplärka	8.10		Flera lokaler	Flera observatörer	11.10	31.10-97° (V)
Rosenfink	11.9		Smygehuk	Anders Eriksson, Magnus Liljefors	14.9	14.11-20° (V)
Vinterhämsling	20.9		Hovs hallar	Tobias Larsson	26.9	18.9-99 (S)
Lappspurv	13.9		Nabben, Falsterbonäset	Emil Lundahl, Mattias Ullman	9.9	13.8-92
Snöspurv	11.10	D	Vikhög	Ronnie Svensson	4.10	14.9-20°
Ortolansparv	30.8	G	Nabben, Falsterbonäset	Mattias Ullman, Måns Karlsson m.fl.	9.9	16.10-01°

* Vinterfynd 2023

** Sommarfynd 2023

G = Godkänd °

D = Dokumenterad (ljud/bild)

R = Ringmärkt

Mediandatum baseras på den senaste 10-årsperioden

REFERENSER

Bird Guides. 2022. Unprecedented Pallid Swift influx reaches Britain. Från <https://www.birdguides.com/news/unprecedented-pallid-swift-influx-reaches-britain/> (Publicerat 2022-10-31).

Camphuysen, C. J., Gear, S. C., & Furness, R. W. (2022). Avian influenza leads to mass mortality of adult Great Skuas in Foula in summer 2022. *Scott. Birds* 42, 312–323.

Copernicus. 2022. Copernicus: Europe experiences warmest October on record. Från <https://climate.copernicus.eu/copernicus-europe-experiences-warmest-october-record> (Publicerat 2022-11-07).

SkOF. 2023. Rara arter 2023. *Anser* 2023:4:42-47.

Waarneming. 2023. Explore: observations. Från <https://waarneming.nl/fieldwork/observations/daylist/> (Hämtat 2023-03-05).

Lappugglan visar en allt mer stabil närvaro i Skåne. Vomb 17 januari. Foto: Christian Nilsson.

Fåglar i Skåne

Fåglar i Skåne 2023 är Skånes Ornitologiska Förenings årsbok.

SkOF för fåglarnas talan, håller koll på hur fåglarna har det och hur bestånden utvecklas.

SkOF bevakar fågelintressena som remissinstans.

Det gäller yttranden om vindkraftverk, vägar, täkter, stadsplanering, skyddsjakt och mycket mera.

SkOF och lokalföreningarna arrangerar intressanta föreläsningar och genomför ett stort antal utflykter i det skånska landskapet.

Föreningen tar även fram material om intressanta områden i Skåne för att underlätta besök av fågelskådare.

SkOFs grupp "Ungdomsskådarna" riktar sig till yngre personer som vill skåda fågel och träffa likasinnade.

SkOF är huvudman för Falsterbo Fågelstation, som bedriver flyttfågelforskning och miljöövervakning.

SkOFs medlemmar har tillsammans byggt upp föreningens kompetens sedan 1952.

Hjälp till att fortsätta och utveckla detta bygge för fåglarnas skull!

Skånes Ornitologiska Förening

www.skof.se

